

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy mBanku S.A. według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

Oficjalne Sprawozdanie Finansowe Grupy mBanku S.A. za 2022 rok zostało sporządzone zgodnie z wymogami ESEF. Niniejszy dokument nie stanowi oficjalnej wersji Sprawozdania Finansowego Grupy mBanku S.A. za 2022 rok, ale został przygotowany na podstawie oryginału sporządzonego w formacie ESEF i stanowi jego odwzorowanie. Dokument ten nie był przedmiotem procedur atestacyjnych wykonywanych przez biegłego rewidenta.

WYBRANE DANE FINANSOWE

Poniższe wybrane dane finansowe stanowią informację uzupełniającą do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy mBanku S.A. za 2022 rok.

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	Rok kończący się 31 grudnia		Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021 - przekształcone	2022	2021 - przekształcone
I. Przychody z tytułu odsetek	9 265 806	4 454 007	1 976 368	973 022
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	3 026 096	2 692 626	645 457	588 231
III. Wynik na działalności handlowej	97 198	96 890	20 732	21 167
IV. Wynik działalności operacyjnej	576 156	17 596	122 892	3 844
V. Zysk / (strata) brutto	(108 019)	(591 031)	(23 040)	(129 117)
VI. Zysk / (strata) netto przypadający na akcjonariuszy mBanku S.A.	(702 691)	(1 178 753)	(149 882)	(257 510)
VII. Zysk / (strata) netto przypadający na udziały niekontrolujące	164	(60)	35	(13)
VIII. Przepływy środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej	8 027 061	10 803 934	1 712 147	2 360 226
IX. Przepływy środków pieniężnych netto z działalności inwestycyjnej	(495 740)	(508 006)	(105 740)	(110 979)
X. Przepływy środków pieniężnych netto z działalności finansowej	(3 783 916)	(1 994 726)	(807 098)	(435 768)
XI. Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem	3 747 405	8 301 202	799 310	1 813 479
XII. Zysk / (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	(16,57)	(27,82)	(3,53)	(6,08)
XIII. Rozwodniony zysk / (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	(16,55)	(27,77)	(3,53)	(6,07)
XIV. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	-	-	-	-

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	Stan na dzień		Stan na dzień	
	31.12.2022	31.12.2021 - przekształcone	31.12.2022	31.12.2021 - przekształcone
I. Aktywa razem	209 892 113	198 373 374	44 754 070	43 130 272
II. Zobowiązania wobec banków	3 270 223	5 266 179	697 291	1 144 971
III. Zobowiązania wobec klientów	174 130 914	157 071 670	37 128 918	34 150 470
IV. Kapitały razem przypadające na akcjonariuszy mBanku S.A.	12 713 001	13 716 050	2 710 719	2 982 139
V. Udziały niekontrolujące	2 030	1 866	433	406
VI. Zarejestrowany kapitał akcyjny	169 734	169 540	36 191	36 861
VII. Liczba akcji	42 433 495	42 384 884	42 433 495	42 384 884
VIII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	299,60	323,61	63,88	70,36
IX. Łączny współczynnik kapitałowy (%)	16,4	16,6	16,4	16,6
X. Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (%)	13,8	14,2	13,8	14,2

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – kurs NBP z dnia 31 grudnia 2022 roku: 1 EUR = 4,6899 PLN oraz kurs z dnia 31 grudnia 2021 roku: 1 EUR = 4,5994 PLN;
- dla pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych – kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2022 i 2021 roku, odpowiednio: 1 EUR = 4,6883 PLN i 1 EUR = 4,5775 PLN.

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	9
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
1. Informacje o Grupie mBanku S.A.	10
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	13
2.1. Podstawa sporządzenia	13
2.2. Konsolidacja	14
2.3. Przychody i koszty z tytułu odsetek	15
2.4. Przychody z tytułu opłat i prowizji	16
2.5. Przychody i koszty z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami	17
2.6. Sprawozdawczość dotycząca segmentów	18
2.7. Aktywa finansowe	18
2.8. Kompensowanie instrumentów finansowych	21
2.9. Utrata wartości aktywów finansowych	21
2.10. Umowy gwarancji finansowych	23
2.11. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	24
2.12. Umowy sprzedaży i odkupu	24
2.13. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń	24
2.14. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia	27
2.15. Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	27
2.16. Wartości niematerialne	28
2.17. Rzeczowe aktywa trwałe	28
2.18. Nieruchomości inwestycyjne	29
2.19. Zapasy	29
2.20. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	30
2.21. Odroczony podatek dochodowy	30
2.22. Aktywa przejęte za długi	31
2.23. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów	31
2.24. Leasing	32
2.25. Rezerwy	34
2.26. Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia i inne świadczenia pracownicze	34
2.27. Kapitał	35
2.28. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	36
2.29. Działalność powiernicza	37
2.30. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów	37
2.31. Dane porównawcze	40
3. Zarządzanie ryzykiem	44
3.1. Zarządzanie ryzykiem Grupy mBanku w 2022 roku – uwarunkowania zewnętrzne	44
3.2. Zasady zarządzania ryzykiem	46
3.3. Ryzyko kredytowe	50
3.4. Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych	65
3.5. Ryzyko rynkowe	67
3.6. Ryzyko walutowe	70
3.7. Ryzyko stopy procentowej	72
3.8. Ryzyko płynności	75
3.9. Ryzyko operacyjne	83
3.10. Ryzyko braku zgodności	84
3.11. Ryzyko biznesowe	85
3.12. Ryzyko modeli	86
3.13. Ryzyko reputacji	86
3.14. Ryzyko kapitałowe	86
3.15. Ryzyko portfela kredytów w walutach obcych	87

3.16. Ryzyko podatkowe.....	87
3.17. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań.....	87
4. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości	95
5. Segmenty działalności	98
6. Wynik z tytułu odsetek	102
7. Wynik z tytułu opłat i prowizji	103
8. Przychody z tytułu dywidend	104
9. Wynik na działalności handlowej	104
10. Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	105
11. Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	105
12. Pozostałe przychody operacyjne.....	106
13. Ogólne koszty administracyjne.....	107
14. Pozostałe koszty operacyjne	108
15. Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	109
16. Podatek dochodowy	109
17. Zysk / (strata) na jedną akcję	110
18. Inne całkowite dochody	111
19. Kasa, operacje z bankiem centralnym	112
20. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające.....	112
21. Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy	124
22. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	125
23. Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	127
24. Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży oraz zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	134
25. Wartości niematerialne	134
26. Rzeczowe aktywa trwałe	136
27. Nieruchomości inwestycyjne	139
28. Inne aktywa.....	139
29. Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	140
30. Inne zobowiązania	145
31. Rezerwy	146
32. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.....	148
33. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	151
34. Ryzyko prawne związane z kredytami hipotecznymi i mieszkaniowymi udzielonymi klientom indywidualnym w CHF	153
35. Zobowiązania pozabilansowe	160
36. Aktywa zastawione	163
37. Zarejestrowany kapitał akcyjny.....	164
38. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	165
39. Zyski zatrzymane	165
40. Inne pozycje kapitału własnego	166
41. Dywidenda na akcję	166
42. Noty objaśniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych	166
43. Programy motywacyjne oparte na akcjach	169
44. Transakcje z podmiotami powiązanymi	171
45. Przejęcie i zbycie	174
46. Konsolidacja ostrożnościowa.....	174
47. Adekwatność kapitałowa	177
48. Zdarzenia po dniu bilansowym	181
PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU MBANKU S.A.	183

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2022	2021 - przekształcony
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	6	9 265 806	4 454 007
<i>Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej</i>		9 093 789	3 970 220
<i>Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy</i>		172 017	483 787
Koszty odsetek	6	(3 356 567)	(327 694)
Wynik z tytułu odsetek		5 909 239	4 126 313
Przychody z tytułu opłat i prowizji	7	3 026 096	2 692 626
Koszty z tytułu opłat i prowizji	7	(906 019)	(824 875)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		2 120 077	1 867 751
Przychody z tytułu dywidend	8	5 236	5 046
Wynik na działalności handlowej	9	97 198	96 890
Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	10	(50 924)	4 608
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	11	(91 548)	93 690
Pozostałe przychody operacyjne	12	265 162	232 384
Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	15	(803 217)	(873 226)
Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi	34	(3 112 265)	(2 758 079)
Ogólne koszty administracyjne	13	(2 851 881)	(2 020 629)
Amortyzacja		(467 308)	(436 254)
Pozostałe koszty operacyjne	14	(443 613)	(320 898)
Wynik działalności operacyjnej		576 156	17 596
Podatki od pozycji bilansowych Grupy		(684 175)	(608 627)
Zysk / (strata) brutto		(108 019)	(591 031)
Podatek dochodowy	16	(594 508)	(587 782)
Zysk / (strata) netto		(702 527)	(1 178 813)
Zysk / (strata) netto przypadający na:			
- akcjonariuszy mBanku S.A.		(702 691)	(1 178 753)
- udziały niekontrolujące		164	(60)
Zysk / (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	17	(16,57)	(27,82)
Rozwodniony zysk / (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	17	(16,55)	(27,77)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2022	2021
Zysk / (strata) netto		(702 527)	(1 178 813)
Inne dochody całkowite netto, w tym:	18	(313 225)	(1 788 889)
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		(316 696)	(1 807 384)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (netto)		6 194	4 898
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych (netto)	18	(296 666)	(919 332)
Koszty rachunkowości zabezpieczeń (netto)		27 105	-
Zmiana wyceny dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (netto)	18	(53 329)	(892 950)
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		3 471	18 495
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia (netto)	18	3 471	7 059
Przeklasyfikowanie do nieruchomości inwestycyjnych (netto)	18	-	11 436
Dochody całkowite netto, razem		(1 015 752)	(2 967 702)
Dochody całkowite netto, razem przypadające na:			
- akcjonariuszy mBanku S.A.		(1 015 916)	(2 967 642)
- udziały niekontrolujące		164	(60)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	31.12.2022	31.12.2021 - przekształcone	01.01.2021 - przekształcone
Kasa, operacje z bankiem centralnym	19	16 014 318	12 202 266	3 968 691
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające	20	2 524 652	2 589 076	2 586 721
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	21	1 044 189	1 417 191	1 784 691
<i>Kapitałowe papiery wartościowe</i>		185 788	224 389	202 304
<i>Dłużne papiery wartościowe</i>		45 009	81 128	76 068
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom</i>		813 392	1 111 674	1 506 319
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody – Dłużne papiery wartościowe	22	35 117 450	36 206 059	35 498 061
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	23	148 138 819	139 919 159	129 883 521
<i>Dłużne papiery wartościowe</i>		19 002 527	16 164 103	15 952 501
<i>Należności od banków</i>		9 806 262	7 229 681	7 354 268
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom</i>		119 330 030	116 525 375	106 576 752
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczeniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	20	3 064	(110 033)	(10 986)
Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	24	26 747	31 247	-
Wartości niematerialne	25	1 391 707	1 283 953	1 178 698
Rzeczowe aktywa trwałe	26	1 484 933	1 542 250	1 514 577
Nieruchomości inwestycyjne	27	136 909	127 510	-
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		28 302	28 147	23 957
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32	1 875 728	1 392 350	853 880
Inne aktywa	28	2 105 295	1 744 199	1 578 820
AKTYWA RAZEM		209 892 113	198 373 374	178 860 631
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY				
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające	20	2 086 111	2 011 182	1 338 564
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	29	190 567 661	179 348 925	156 673 052
<i>Zobowiązania wobec banków</i>		3 270 223	5 266 179	5 654 331
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>		174 130 914	157 071 670	133 672 142
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu</i>		960 324	956 838	771 935
<i>Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych</i>		9 465 479	13 429 782	13 996 317
<i>Zobowiązania podporządkowane</i>		2 740 721	2 624 456	2 578 327
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczeniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	20	(1 528 582)	(1 055 478)	48 638
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	24	7 375	7 425	-
Rezerwy	31	1 362 259	836 900	535 179
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		571 456	61 910	225 796
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32	-	89	690
Inne zobowiązania	30	4 110 802	3 444 505	3 363 645
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		197 177 082	184 655 458	162 185 564
KAPITAŁY				
Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy mBanku S.A.		12 713 001	13 716 050	16 673 133
Kapitał podstawowy:		3 604 778	3 593 944	3 587 035
Zarejestrowany kapitał akcyjny	37	169 734	169 540	169 468
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	38	3 435 044	3 424 404	3 417 567
Zyski zatrzymane, w tym:	39	10 625 836	11 326 494	12 501 597
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		11 328 527	12 505 247	12 397 766
- Wynik roku bieżącego		(702 691)	(1 178 753)	103 831
Inne pozycje kapitału własnego	40	(1 517 613)	(1 204 388)	584 501
Udziały niekontrolujące		2 030	1 866	1 934
KAPITAŁY RAZEM		12 715 031	13 717 916	16 675 067
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM		209 892 113	198 373 374	178 860 631

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku

	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane		Inne pozycje kapitału własnego	Kapitały przypadające na akcjonariuszy mBanku S.A.	Udziały niekontrolujące	Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego				
Stan na 1 stycznia 2022 roku	169 540	3 424 404	12 505 247	(1 178 753)	(1 204 388)	13 716 050	1 866	13 717 916
Przeniesienie wyniku z roku poprzedniego	-	-	(1 178 753)	1 178 753	-	-	-	-
Dochody całkowite razem	-	-	-	(702 691)	(313 225)	(1 015 916)	164	(1 015 752)
Emisja akcji zwykłych	194	-	-	-	-	194	-	194
Program opcji pracowniczych	-	10 640	2 033	-	-	12 673	-	12 673
wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	12 673	-	-	12 673	-	12 673
rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych	-	10 640	(10 640)	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2022 roku	169 734	3 435 044	11 328 527	(702 691)	(1 517 613)	12 713 001	2 030	12 715 031

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku

	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane		Inne pozycje kapitału własnego	Kapitały przypadające na akcjonariuszy mBanku S.A.	Udziały niekontrolujące	Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego				
Stan na 1 stycznia 2021 roku	169 468	3 417 567	12 397 766	103 831	584 501	16 673 133	1 934	16 675 067
Przeniesienie wyniku z roku poprzedniego	-	-	103 831	(103 831)	-	-	-	-
Dochody całkowite razem	-	-	-	(1 178 753)	(1 788 889)	(2 967 642)	(60)	(2 967 702)
Emisja akcji zwykłych	72	-	-	-	-	72	-	72
Inne zwiększenia lub zmniejszenia kapitału własnego	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Program opcji pracowniczych	-	6 837	3 650	-	-	10 487	-	10 487
wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	10 487	-	-	10 487	-	10 487
rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych	-	6 837	(6 837)	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2021 roku	169 540	3 424 404	12 505 247	(1 178 753)	(1 204 388)	13 716 050	1 866	13 717 916

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2022	2021 – przekształcone
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem		(108 019)	(591 031)
Korekty:		8 135 080	11 394 965
Zapłacony podatek dochodowy		(454 867)	(837 687)
Amortyzacja, w tym amortyzacja środków trwałych oddanych w leasing operacyjny	25,26	498 701	468 584
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej		473 497	205 130
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej		2 490	14 965
Dywidendy otrzymane	8	(5 236)	(5 046)
Przychody odsetkowe (rachunek zysków i strat)	6	(9 265 806)	(4 454 007)
Koszty odsetkowe (rachunek zysków i strat)	6	3 356 567	327 694
Odsetki otrzymane		9 227 748	4 698 299
Odsetki zapłacone		(2 657 442)	(234 411)
Zmiana stanu należności od banków		(2 486 657)	96 423
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pochodnych instrumentów zabezpieczających		(954 096)	(1 452 131)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom		(2 890 289)	(9 448 118)
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne dochody całkowite		1 261 938	(2 054 013)
Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		(2 806 315)	(284 047)
Zmiana stanu papierów wartościowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo przez wynik finansowy		57 934	(17 617)
Zmiana stanu pozostałych aktywów		(382 611)	(142 056)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		(2 123 045)	949 944
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		16 669 811	23 405 905
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu		6 436	(42 226)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		(662 074)	(246 519)
Zmiana stanu rezerw		528 816	301 721
Zmiana stanu innych zobowiązań		739 580	144 178
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		8 027 061	10 803 934
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych, po odliczeniu zbytych środków pieniężnych		122	5 147
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		61 723	85 802
Dywidendy otrzymane	8	5 236	5 046
Inne wpływy inwestycyjne		289	-
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		-	(14 597)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(563 110)	(589 404)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		(495 740)	(508 006)
Wpływy z emisji dłużnych papierów wartościowych	29	1 792 187	3 497 354
Wpływy z tytułu emisji akcji zwykłych		194	72
Spląty kredytów i pożyczek otrzymanych od banków		-	(1 358 250)
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(5 366 177)	(3 980 595)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu		(115 629)	(93 616)
Odsetki zapłacone od kredytów otrzymanych od banków i od pożyczek podporządkowanych		(94 491)	(59 691)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		(3 783 916)	(1 994 726)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)		3 747 405	8 301 202
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		4 020	(9 649)
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego		12 540 599	4 249 046
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego	42	16 292 024	12 540 599

Noty przedstawione na stronach 10 - 183 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**1. Informacje o Grupie mBanku S.A.**

Nazwa jednostki sprawozdawczej lub inne dane identyfikacyjne	mBank S.A.
Wyjaśnienie zmian w nazwie jednostki sprawozdawczej lub innych danych identyfikacyjnych, które nastąpiły od zakończenia poprzedniego okresu sprawozdawczego	nie dotyczy
Siedziba jednostki	Polska
Forma prawna jednostki	spółka akcyjna
Państwo rejestracji	Polska
Adres zarejestrowanego biura jednostki	Polska, 00-850 Warszawa, ul. Prosta 18
Podstawowe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej	Polska, 00-850 Warszawa, ul. Prosta 18
Opis charakteru oraz podstawowego zakresu działalności jednostki	świadczenie usług bankowych i konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie określonym w Statucie
Nazwa jednostki dominującej	Commerzbank AG
Nazwa jednostki dominującej najwyższego szczebla grupy	Commerzbank AG

Grupę kapitałową mBanku S.A. („Grupa”, „Grupa mBanku”) stanowią podmioty, nad którymi mBank S.A. („Bank”, „mBank”) sprawuje kontrolę i mające dla Banku charakter:

- strategiczny - akcje i udziały w spółkach wspierających poszczególne piony biznesowe mBanku S.A. (pion korporacji i rynków finansowych, bankowości detalicznej oraz pozostałe) o horyzoncie inwestowania nie krótszym niż 3 lata. Utworzenie lub nabycie tych spółek miało na celu rozszerzenie oferty dla klientów Banku;
- inny - akcje i udziały spółek nabyte za wierzytelności, powstałe w wyniku ugód i układów z dłużnikami, mające na celu odzyskanie części lub całości należności kredytowych oraz spółek postawionych w stan likwidacji lub upadłości.

Jednostką dominującą Grupy jest mBank S.A. będący spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce, wchodzącą w skład Grupy Commerzbank AG.

Siedziba centrali Banku mieści się w Warszawie przy ul. Prostej 18.

Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Grupa Kapitałowa mBanku S.A. objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym składała się z następujących podmiotów:

mBank S.A. – podmiot dominujący

Bank działa pod nazwą mBank S.A. z siedzibą w Polsce, 00-850 Warszawa, ul. Prosta 18, pod numerem KRS 0000025237, REGON 001254524, NIP 526-021-50-88.

Zgodnie ze Statutem Banku przedmiotem jego działalności jest świadczenie usług bankowych i konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie określonym w Statucie. Bank prowadzi działalność w zakresie obsługi klientów korporacyjnych, instytucjonalnych i detalicznych (w tym private banking) na terenie całego kraju oraz prowadzi działalność handlową i inwestycyjną, a także działalność maklerską.

Bank świadczy usługi na rzecz osób prawnych i fizycznych, krajowych i zagranicznych, zarówno w złotych jak i w walutach obcych.

Bank może otwierać i posiadać rachunki w bankach polskich i zagranicznych oraz ma prawo posiadania wartości dewizowych i dokonywania obrotu nimi.

W ramach bankowości detalicznej mBanku działalność prowadzą oddziały zagraniczne w Czechach i na Słowacji.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku zatrudnienie w mBanku S.A. wynosiło 6 382 etaty, a w Grupie 7 014 etatów (31 grudnia 2021 roku: Bank 6 075 etatów; Grupa 6 738 etatów).

Na dzień 31 grudnia 2022 roku zatrudnienie w mBanku S.A. wynosiło 7 387 osób, a w Grupie 8 364 osoby (31 grudnia 2021 roku: Bank 7 088 osób; Grupa 9 464 osoby).

Działalność Grupy realizowana jest w następujących segmentach, szczegółowo opisanych w Nocie 5.

Segment Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej**■ mBank Hipoteczny S.A. – podmiot zależny (segment korporacyjny działalności spółki)**

Przedmiotem działalności mBanku Hipotecznego S.A. jest zapewnienie stabilnego i długoterminowego finansowania Grupy poprzez emisję listów zastawnych. Spółka nie prowadzi samodzielnej działalności kredytowej, lecz wykorzystuje model poolingowy we współpracy z mBankiem. Spółka wykonuje również analizy rynku i świadczy usługi doradcze, adresowane do inwestorów i podmiotów branży nieruchomości komercyjnych.

■ mFaktoring S.A. – podmiot zależny

Spółka prowadzi działalność na rynku polskim w zakresie usług faktoringowych, obsługując transakcje krajowe oraz w eksporcie i imporcie.

■ mLeasing Sp. z o.o. – podmiot zależny (segment korporacyjny działalności spółki)

Przedmiotem działalności spółki jest głównie leasing ruchomości, takich jak maszyny, urządzenia, linie technologiczne, samochody osobowe, samochody ciężarowe oraz dostawcze, ciągniki siodłowe, naczepy, przyczepy, autobusy, pojazdy, sprzęt specjalistyczny, statki, samoloty, tabor kolejowy, wyposażenie biurowe, sprzęt komputerowy. Szczególne miejsce w ofercie mLeasing dla klientów korporacyjnych zajmuje leasing nieruchomości, przede wszystkim nieruchomości biurowych, hoteli, magazynów i centrów logistycznych, stacji benzynowych, budynków użyteczności publicznej, infrastruktury komunalnej. Spółka posiada sieć oddziałów zlokalizowanych w największych miastach Polski.

■ Asekum Sp. z o.o. – podmiot zależny (segment korporacyjny działalności spółki)

Spółka prowadzi działalność jako agent ubezpieczeniowy, głównie w zakresie ubezpieczeń przedmiotów leasingu. Bank posiada pośrednio przez mLeasing Sp. z o.o. 100% udziałów w spółce.

Segment Bankowości Detalicznej**■ mFinanse S.A. – podmiot zależny**

mFinanse S.A. oferuje produkty mBanku S.A. oraz banków trzecich. Oferta obejmuje kredyty hipoteczne, produkty biznesowe, kredyty gotówkowe, produkty ubezpieczeniowe i leasing. Dystrybucja odbywa się na terenie całego kraju w 40 placówkach mFinanse i 149 mKioskach ulokowanych w centrach handlowych.

■ mFinanse CZ s.r.o. – podmiot zależny**■ mFinanse SK s.r.o. – podmiot zależny**

Spółki mFinanse w Czechach i na Słowacji prowadzą działalność w obszarze pośrednictwa finansowego w sprzedaży produktów bankowych dystrybuowanych przez Oddziały mBanku w Czechach i na Słowacji. Spółki mFinanse w Czechach i na Słowacji przejęły zadania, które dotychczas realizowane były w ramach Oddziałów mBanku w tych krajach. Bank posiada pośrednio przez mFinanse S.A. 100% udziałów w spółkach.

■ mBank Hipoteczny S.A. – podmiot zależny (segment detaliczny działalności spółki)**■ mLeasing Sp. z o.o. – podmiot zależny (segment detaliczny działalności spółki)****■ Asekum Sp. z o.o. – podmiot zależny (segment detaliczny działalności spółki)****■ LeaseLink Sp. z o.o. – podmiot zależny**

LeaseLink Sp. z o.o. to spółka działająca w obszarze fin-tech w sektorach leasingu przedmiotów niskocennych oraz e-commerce, specjalizująca się w dostarczaniu leasingu jako metody płatności w handlu elektronicznym. Bank posiada pośrednio przez mLeasing Sp. z o.o. 100% udziałów w spółce.

■ mElements S.A. – podmiot zależny

mElements S.A. jest spółką działającą w zakresie budowy rozwiązań dedykowanych dla handlu e-commerce i nowych technologii. Spółka opracowuje i rozwija rozwiązania informatyczne obejmujące rozwiązania API (Application Programming Interface), płatności internetowe i mobilne oraz usługi dedykowane sprzedawcom on-line, między innymi integrator płatności Paynow. W październiku 2019 roku mElements S.A. otrzymała od Komisji Nadzoru Finansowego zgodę na działalność w charakterze Krajowej Instytucji Płatniczej.

Segment Działalności Skarbu i Pozostałej

- mBank Hipoteczny S.A. – podmiot zależny (w zakresie działalności związanej z pozyskiwaniem finansowania)
- mLeasing Sp. z o.o. – podmiot zależny (w zakresie działalności związanej z pozyskiwaniem finansowania)
- Future Tech Fundusz Inwestycyjny Zamknięty – podmiot zależny

Fundusz powstał jako wehikuł inwestycyjny w ramach projektu mAccelerator, którego celem jest rozwijanie, a następnie komercjalizacja projektów o wysokim potencjale w dziedzinie nowoczesnych technologii wspierających sektor usług finansowych (fin-tech). Bank posiada 98,04% certyfikatów inwestycyjnych Funduszu, a pozostałe 1,96% stanowi własność udziałowców mniejszościowych. Organem zarządzającym Funduszem jest Quercus Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Pozostałe informacje o spółkach Grupy

W I kwartale 2022 roku zaprzestano konsolidacji spółki G-Invest Sp. z o.o. ze względu na nieznaczący wpływ spółki na wyniki finansowe i sprawozdanie finansowe Grupy mBanku S.A.

W dniu 19 lipca 2021 roku Bank sprzedał 100% udziałów w spółce Tele-Tech Investment Sp. z o.o. oraz wszystkie posiadane przez Bank obligacje wyemitowane przez tę spółkę. W związku z tym począwszy od lipca 2021 roku zaprzestano konsolidacji spółki Tele-Tech Investment Sp. z o.o.

Informacje dotyczące rodzaju prowadzonej przez spółki działalności znajdują się w Nocie 5 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Bank obejmuje następujące podmioty:

Nazwa podmiotu	31.12.2022		31.12.2021	
	Udział w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)	Metoda konsolidacji	Udział w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)	Metoda konsolidacji
mBank Hipoteczny S.A.	100%	pełna	100%	pełna
mLeasing Sp. z o.o.	100%	pełna	100%	pełna
mFinanse S.A.	100%	pełna	100%	pełna
mFaktoring S.A.	100%	pełna	100%	pełna
Future Tech Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	98,04%	pełna	98,04%	pełna
mElements S.A.	100%	pełna	100%	pełna
Asekum Sp. z o.o.	100%	pełna	100%	pełna
LeaseLink Sp. z o.o.	100%	pełna	100%	pełna
mFinanse CZ s.r.o.	100%	pełna	100%	-
mFinanse SK s.r.o.	100%	pełna	100%	-
G-Invest Sp. z o.o.	100%	-	100%	pełna

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Bank nie obejmował skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym następujących spółek zależnych, ze względu na ich nieistotność:

- Spółki bezpośrednio zależne od mBanku S.A.: BRE Property Partner Sp. z o.o., G-Invest Sp. z o.o., Herut Sp. z o.o., mBox Sp. z o.o., mInvestment Banking S.A., mServices Sp. z o.o., mTowarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., Octopus Sp. z o.o.
- Spółki pośrednio zależne, poprzez:
 - Future Tech Fundusz Inwestycyjny Zamknięty: Digital Operations S.A., Digital Teammates S.A., Bot4Business Sp. z o.o., Samito S.A., CyberRescue Sp. z o.o., HCM Deck Sp. z o.o., Mercury Financial S.A.;
 - mLeasing Sp. z o.o.: Ravenna Kraków Sp. z o.o.;
 - BRE Property Partner Sp. z o.o.: Property Partner Sp. z o.o., Projekt CH Łódź Sp. z o.o.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd mBanku S.A. w dniu 28 lutego 2023 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, za wyjątkiem zasad rachunkowości dotyczących rachunkowości zabezpieczeń. W przypadku zasad rachunkowości dotyczących rachunkowości zabezpieczeń do dnia 30 czerwca 2022 roku Grupa korzystała z możliwości stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 zamiast wymogów wskazanych w MSSF 9. Od dnia 1 lipca 2022 roku stosowane są zasady zgodne z MSSF 9 dla wszystkich relacji zabezpieczających poza relacjami zabezpieczającymi wartość godziwą portfela aktywów lub zobowiązań finansowych przed ryzykiem stopy procentowej, w których pozycja zabezpieczana wyznaczana jest jako kwota gotówkowa. Powyższa zmiana zasad rachunkowości zgodnie z wymaganiami MSSF 9 została wprowadzona prospektywnie od dnia 1 lipca 2022 roku i nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. W szczególności żadna relacja zabezpieczająca nie została rozwiązana wskutek tej zmiany. Nowe zasady rachunkowości zostały szczegółowo opisane w Nocie 2.13. Dodatkowo Grupa zmieniła zasady prezentacji niektórych pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Zmiany te zostały opisane w Nocie 2.31.

2.1. Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy mBanku S.A. sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2022 roku. Zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dane porównawcze dotyczą okresu 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2021 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy mBanku S.A. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej według zasady kosztu historycznego, za wyjątkiem kontraktów pochodnych, innych aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów finansowych niespełniających testu SPPI oraz aktywów i zobowiązań finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jak również dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz zobowiązań z tytułu rozliczanych w środkach pieniężnych płatności w formie akcji własnych, które są wyceniane w wartości godziwej. Składniki aktywów trwałych lub grupy do zbycia zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, wykazywane są w kwocie niższej z dwóch, to jest ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy mBanku S.A. dane za rok 2021 były przedmiotem badania biegłego rewidenta, za wyjątkiem danych podlegających przekształceniom przedstawionym w Nocie 2.31.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których w istotnym zakresie wymagany jest profesjonalny osąd, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia sprawozdania finansowego, ujawnione są w Nocie 4.

Sprawozdanie finansowe sporządzane jest zgodnie z zasadą istotności. Pominięcia lub zniekształcenia pozycji sprawozdania finansowego są istotne, jeżeli mogą, pojedynczo lub łącznie, wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników sprawozdania finansowego Grupy. Istotność uzależniona jest od wielkości i rodzaju pominięcia lub zniekształcenia pozycji w sprawozdaniu finansowym oraz od kombinacji obu tych czynników. Każdą istotną kategorię podobnych pozycji Grupa prezentuje odrębnie. Pozycje odmienne pod względem rodzaju lub funkcji Grupa prezentuje odrębnie, chyba że są one nieistotne.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zarząd w swojej ocenie prawidłowości przyjęcia założenia kontynuacji działalności gospodarczej przez Bank oraz spółki Grupy rozważył m.in. poniesienie przez Bank oraz Grupę straty netto w 2022 roku w wysokości odpowiednio 696,7 mln zł oraz 702,5 mln zł. Strata ta wynika głównie z ujętych kosztów ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi w kwocie 3 112,3 mln zł (co szczegółowo opisano w Nocie 34), wpływu wakacji kredytowych w kwocie 1 334,4 mln zł (Nota 4), wpłat do Systemu Ochrony Instytucjonalnej w kwocie 428,1 mln zł oraz składki na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców w kwocie 170,9 mln zł (Nota 13).

Wynik za 2022 rok został ukształtowany przez zdarzenia nadzwyczajne, wymienione powyżej. Rentowność podstawowego modelu biznesowego Grupy w 2022 roku pozostawała na wysokim poziomie.

Należy podkreślić, że pomimo skonsolidowanej straty netto w 2022 roku, zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie planów naprawy, w szczególności art. 142 ust. 2 ustawy Prawo bankowe, przesłanka odnosząca się do istotnie pogorszającej się sytuacji finansowej Banku oraz Grupy nie została spełniona.

Wskaźniki planu naprawy w obszarach płynności, kapitału i jakości aktywów wskazują na stabilną i bezpieczną sytuację Banku oraz Grupy.

W związku z tym na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy w ciągu co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

2.2. Konsolidacja

Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, niezależnie od charakteru zaangażowania w danej jednostce (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu do których Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji. Kontrola ta ma miejsce wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa sprawuje władzę nad jednostką, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawo do zmiennych wyników finansowych oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. W przypadku, gdy Grupa nie posiada większości praw głosu w jednostce, w której dokonano inwestycji, bierze pod uwagę inne fakty i okoliczności ustalając czy sprawuje władzę nad jednostką, ze szczególnym uwzględnieniem ustaleń umownych pomiędzy Grupą a innymi posiadaczami praw głosu, praw wynikających z innych ustaleń umownych, praw głosu posiadanych przez Grupę oraz potencjalnych praw głosu. Jeżeli fakty i okoliczności wskazują, że nastąpiły zmiany w przypadku co najmniej jednego z trzech elementów kontroli wymienionych powyżej, Grupa ponownie ocenia czy sprawuje kontrolę nad daną jednostką. Grupa zaczyna konsolidować jednostkę zależną, kiedy rozpoczyna sprawowanie kontroli nad tą jednostką i zaprzestaje konsolidacji jednostki zależnej, gdy traci kontrolę nad tą jednostką. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe łączy pozycje aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów i kosztów jednostki dominującej i jednostek zależnych wyłączając wartość bilansową inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego każdej z jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej. Wszelką powiązaną wartość firmy jeżeli jest ujemna, ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Zysk lub strata i każdy składnik innych całkowitych dochodów są przypisywany do właścicieli Grupy oraz do udziałów niekontrolujących nawet wtedy, gdy w rezultacie udziały niekontrolujące przybierają wartość ujemną. Jeżeli Grupa utraci kontrolę nad jednostką zależną, to rozlicza wszelkie kwoty ujęte w innych całkowitych dochodach związane z tą jednostką zależną na takich zasadach, jakie byłyby wymagane przypadku, gdy Grupa bezpośrednio zbyła odnośne aktywa lub zobowiązania. W związku z tym, jeżeli zysk lub strata poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach zostałyby przeklasyfikowane do wyniku w momencie zbycia odnośnych aktywów lub zobowiązań, to Grupa dokonuje przeklasyfikowania zysku lub straty z kapitału własnego do wyniku (jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania) w momencie utraty kontroli nad jednostką zależną. Jeżeli nadwyżkę z przeszacowania poprzednio ujętą w innych całkowitych dochodach przeniesiono by bezpośrednio do zysków zatrzymanych w momencie zbycia odnośnych aktywów, to Grupa przenosi tę nadwyżkę z przeszacowania bezpośrednio do zysków zatrzymanych w momencie utraty kontroli nad jednostką zależną.

Udziały nie dające kontroli to kapitał własny jednostki zależnej, którego nie można przyporządkować, bezpośrednio lub pośrednio, do jednostki dominującej. Grupa prezentuje udziały nie dające kontroli w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach kapitału własnego, oddzielnie od kapitału własnego właścicieli jednostki dominującej. Zmiany udziału jednostki dominującej w jednostce zależnej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną, są ujmowane jako transakcje kapitałowe (tj. jako transakcje z właścicielami działającymi w ramach uprawnień właścicieli). W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

W przypadku gdy jednostka przejmująca dokonała okazynego nabycia, które jest połączeniem przedsięwzięć, w wyniku którego powstaje zysk, na dzień przejęcia jednostka przejmująca ujmuje powstały zysk w wyniku. Przed ujęciem zysku z tytułu okazynego nabycia jednostka przejmująca ponownie ocenia, czy poprawnie zidentyfikowała wszystkie nabyte aktywa i wszystkie przejęte zobowiązania i ujmuje wszelkie dodatkowe aktywa i zobowiązania, które zidentyfikowała w wyniku tego przeglądu. Jednostka przejmująca dokonuje następnie przeglądu procedur stosowanych do określenia wartości, których ujęcie na dzień przejęcia jest wymagane, aby zapewnić, że wycena odzwierciedla wszystkie informacje dostępne na dzień przejęcia.

Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są w całości eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Połączenia jednostek gospodarczych dotyczące jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą rozlicza się tzw. metodą poprzednika polegającą na tym, że aktywa i zobowiązania przejmowanych przedsięwzięć nie są wyceniane do wartości godziwej lecz jednostka przejmująca włącza je do swojego sprawozdania finansowego według wartości nabytych przedsięwzięć, wynikających ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki wyższego szczebla, która sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe, pod której wspólną kontrolą transakcja ma miejsce.

Konsolidacją nie objęto spółek, których rozmiary działalności nie są istotne w stosunku do rozmiarów działalności Grupy.

2.3. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych w koszcie zamortyzowanym przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, za pomocą której szacowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne w ciągu całego oczekiwanego okresu życia składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego dyskontowane są dokładnie do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych lub do zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje oczekiwane przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę oczekiwanych strat kredytowych. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie zapłacone lub otrzymane między stronami umowy prowizje i punkty, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

Grupa oblicza przychód odsetkowy przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, za wyjątkiem składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. W momencie przeklasyfikowania do Koszyka 3 aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek naliczane są w oparciu o zamortyzowany koszt (tj. o wartość bilansową brutto skorygowaną o odpisy z tytułu strat kredytowych) i naliczane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz inwestycyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek, w tym odsetek od kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz drugostronnie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako składnik należności od banków lub pozostałych klientów.

Kwoty naliczone przy pomocy ujemnych stóp procentowych kwalifikowane są odpowiednio do przychodów odsetkowych w przypadku, gdy dotyczą zobowiązań finansowych, oraz do kosztów odsetkowych w przypadku, gdy dotyczą aktywów finansowych.

Przychody i koszty dotyczące elementu odsetkowego wyniku na instrumentach pochodnych stopy procentowej oraz wynikające z bieżącego naliczania punktów swapowych walutowych instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej wykazywane są w wyniku odsetkowym w pozycji Przychody/koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej. Do portfela bankowego zalicza się transakcje, które nie są dokonywane w celach handlowych, tj. nie mające na celu uzyskania korzyści finansowych w krótkim okresie czasu (do 6 miesięcy) oraz takie, które nie stanowią zabezpieczenia ryzyka wynikającego z operacji zaliczonych do portfela handlowego.

Przychody i koszty odsetkowe dotyczące elementu odsetkowego wyceny z tytułu instrumentów pochodnych zawartych jako instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej prezentowane są w wyniku odsetkowym w pozycji Przychody/koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej.

Przychody odsetkowe dotyczące elementu odsetkowego wyceny z tytułu instrumentów pochodnych zawartych jako instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych prezentowane są w wyniku odsetkowym w pozycji Przychody odsetkowe na instrumentach pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

2.4. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu prowizji i opłat ujmuje się zgodnie z MSSF15 stosując 5 stopniowy model ujmowania przychodów, na który składa się:

Etap I – Identyfikacja umowy z klientem:

W ramach tego etapu następuje identyfikacja umów z klientami poprzez analizę spełnienia następujących kryteriów:

1. strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków,
2. istnieje możliwość zidentyfikowania praw każdej ze stron dotyczących dóbr lub usług, które mają zostać przekazane,
3. istnieje możliwość zidentyfikowania warunków płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane,
4. umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych), oraz
5. jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi. Oceniając, czy otrzymanie kwoty wynagrodzenia jest prawdopodobne, Grupa uwzględnia zdolność i zamiar zapłaty kwoty wynagrodzenia przez klienta w odpowiednim terminie, z uwzględnieniem wszelkich upustów cenowych.

Etap II – Identyfikacja odrębnych zobowiązań do wykonania świadczenia:

Zobowiązanie do wykonania świadczenia to przyrzeczenie (domniemane lub sprecyzowane) do przekazania klientowi dóbr lub usług, które identyfikowane są w momencie zawarcia umowy na bazie warunków kontraktowych, jak również zwyczajowej praktyki biznesowej. Grupa w momencie zawarcia umowy dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta:

1. dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić; lub
2. grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Dobro lub usługa przyrzeczona klientowi są odrębne, jeżeli są spełnione oba poniższe warunki:

1. klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne (tj. dobro lub usługa mogą być odrębne); oraz
2. zobowiązanie jednostki do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie (tj. dobro lub usługa są odrębne w ramach samej umowy).

Grupa identyfikuje opcje zakupu dodatkowych dóbr lub usług dla klienta (punkty lojalnościowe) jako odrębne zobowiązania do wykonania świadczeń, jeżeli dają one klientowi istotne prawa (prawo materialne, którego klient nie uzyskałby, jeżeli nie zawarłby przedmiotowej umowy).

W przypadku, gdy w procesie dostarczania wybranych usług dla klienta zaangażowany jest podmiot trzeci, Grupa dokonuje oceny, czy występuje w roli agenta czy zleceniodawcy, biorąc pod uwagę przede wszystkim możliwość kontrolowania danej usługi przed jej przekazaniem klientowi (zasada kontroli).

Etap III – Określenie ceny transakcyjnej:

Grupa na moment zawarcia umowy ustala cenę transakcyjną odrębnego dobra lub odrębnej usługi będącej przedmiotem każdego zobowiązania do wykonania świadczenia, uwzględniając warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe.

Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które zgodnie z oczekiwaniem Grupy – będzie przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich.

Przy ustalaniu ceny transakcyjnej uwzględniane są następujące komponenty: wynagrodzenie zmienne, wartość pieniądza w czasie, wynagrodzenie niegotówkowe oraz wynagrodzenie płatne klientowi. W zakresie wynagrodzenia zmiennego (np. rabaty od organizacji płatniczych) Grupa oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych usług.

Etap IV – Alokowanie ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia:

Grupa przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – przysługuje w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Grupa dokonuje alokacji ceny transakcyjnej na podstawie proporcjonalnej indywidualnej ceny sprzedaży.

Etap V – Ujęcie przychodu w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy:

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi klientowi. Dobra zostają przekazane, a usługa wykonana w momencie uzyskania przez klienta kontroli. Do przychodów zaliczane są jednorazowo opłaty pobierane przez Bank za wykonanie czynności niezwiązanych bezpośrednio z powstaniem kredytów, pożyczek i innych należności, a także rozliczane liniowo opłaty za świadczenie usług przez Grupę w okresie dłuższym niż 3 miesiące. Do przychodów prowizyjnych zalicza się także opłaty i prowizje rozliczane w czasie metodą liniową, otrzymane od udzielonych kredytów i pożyczek o nieustalonych harmonogramach przyszłych przepływów pieniężnych, dla których nie można ustalić efektywnej stopy procentowej. Metoda liniowa dla tego typu usług zapewnia rzetelny obraz przekazania dóbr i usług, ponieważ usługi te świadczone są równomiernie w czasie.

Zasady rachunkowości dotyczące ujęcia przychodów prowizyjnych z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami i pożyczkami opisane zostały w Nocie 2.5.

Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną wykorzystane, są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i uwzględniane w kalkulacji efektywnej stopy procentowej kredytu w momencie uruchomienia. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód w momencie zakończenia procesu organizacji konsorcjum, jeżeli Grupa nie zachowała dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachowała część ryzyka o poziomie zbliżonym jak inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmuje się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania, doradztwa i inne są ujmowane na podstawie umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu. Tę samą zasadę stosuje się przy usługach zarządzania majątkiem klientów, planowania finansowego i powiernictwa, które świadczy się nieprzerwanie przez dłuższy okres.

Prowizje i opłaty pobierane przez Grupę z tytułu wydania, odnowienia i zmiany limitu kart kredytowych i płatniczych, udzielonych gwarancji oraz z tytułu otwarcia, przedłużenia i podwyższenia akredytów rozliczane są metodą liniową.

Prowizje i opłaty pobierane przez Grupę z tytułu operacji gotówkowych, realizacji przekazów oraz z tytułu działalności maklerskiej rozpoznawane są w rachunku zysków i strat jednorazowo. Prowizje i opłaty za prowadzenie rachunków klientów pobierane są miesięcznie i rozpoznawane w momencie pobrania.

Dodatkowo przychody z tytułu opłat i prowizji obejmują przychody z tytułu opłaty pobieranej od produktów ubezpieczeniowych sprzedawanych poprzez platformę internetową za rozłożenie składki na raty. Opłata za rozłożenie składki na raty jest rozliczana w czasie zgodnie z okresem trwania polisy.

Do wyniku z tytułu opłat i prowizji Grupa zalicza także wynagrodzenie uzyskane z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych podmiotów trzecich. W przypadku sprzedaży produktów ubezpieczeniowych, które nie są powiązane z produktami kredytowymi, przychody te są rozpoznawane jednorazowo lub, w przeważającej większości przypadków, rozliczane na bazie miesięcznej.

2.5. Przychody i koszty z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami

Grupa traktuje sprzedawane produkty ubezpieczeniowe jako powiązane z kredytami w szczególności, gdy produkt ubezpieczeniowy jest oferowany klientowi wyłącznie z kredytem, tj. nie ma możliwości zakupu w Grupie produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu kredytu.

Przychody z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami ujmuje się częściowo w przychodach odsetkowych, a częściowo w przychodach prowizyjnych w oparciu o analizę relatywnej wartości godziwej każdego z tych produktów.

Wynagrodzenie zaliczane do przychodów odsetkowych rozliczane jest w czasie w ramach kalkulacji efektywnej stopy procentowej dla powiązanego kredytu. Wynagrodzenie ujmowane w przychodach z tytułu prowizji ujmowane jest częściowo jednorazowo, a częściowo jest liniowo rozkładane w czasie na podstawie analizy stopnia zaawansowania usługi, zgodnie z modelem pięciu kroków opisanym powyżej.

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego są rozliczane w analogiczny sposób do rozliczania przychodów, z zachowaniem zasady współmierności przychodów i kosztów. Część kosztów jest traktowana jako element korygujący wyliczenie przychodów odsetkowych przy użyciu efektywnej stopy procentowej, a pozostała część tych kosztów rozpoznawana jest jednorazowo lub jest rozliczana czasie w ramach kosztów prowizyjnych.

Grupa dokonuje również szacunku wynagrodzenia, które będzie w przyszłości zwracane z tytułu wcześniejszego zakończenia umowy ubezpieczeniowej i odpowiednio pomniejsza rozpoznawane przychody odsetkowe lub prowizyjne.

2.6. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment operacyjny jest częścią składową Grupy, która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi Grupy), oraz której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu, jak również w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Sprawozdawczość segmentów działalności jest przedstawiana na tej samej podstawie, co zastosowana do celów sprawozdawczości wewnętrznej (kierownictwa). Kierownictwo oznacza funkcję, która polega na alokacji zasobów do segmentów działalności i przeprowadzaniu oceny ich wyników. Grupa przyjęła, iż rolę „kierownictwa” zgodnie z definicją MSSF 8 pełni Zarząd Banku.

Zgodnie z MSSF 8 Grupa wyodrębniła następujące segmenty operacyjne: „Bankowość Detaliczna”, „Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna”, „Działalność Skarbu i Pozostała” oraz „Walutowe Kredyty Hipoteczne”.

2.7. Aktywa finansowe

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Zaliczenie dłużnego składnika aktywów finansowych do jednej z kategorii odbywa się w momencie jego początkowego ujęcia na podstawie modelu biznesowego Banku w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych składnika aktywów finansowych. Kapitałowy składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, chyba że w momencie początkowego ujęcia Grupa dokonała nieodwołalnego wyboru odnośnie określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, aby ujmować późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się na dzień rozliczenia transakcji - dzień, w którym Grupa dostarcza lub otrzymuje dany składnik aktywów. Zmiany w wartości godziwej pomiędzy datą zawarcia transakcji a datą jej rozliczenia w przypadku aktywów wycenianych w wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat lub w innych pozycjach kapitału własnego. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty lub udostępnienia środków na rachunek kredytobiorcy. Pochodne instrumenty finansowe są ujmowane począwszy od dnia zawarcia transakcji.

Zaprzestanie ujmowania składnika aktywów finansowych następuje wtedy i tylko wtedy, gdy wygasają prawa umowne do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów, gdy jednostka przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki zaprzestania ujmowania składnika aktywów lub w przypadku zidentyfikowania zdarzenia istotnej modyfikacji składnika aktywów finansowych.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Rozchód dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu następuje według metody rozchodu średniego ważonego kosztu.

Grupa dokonuje nieodwołalnej klasyfikacji do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia, gdy klasyfikacja taka prowadzi do uzyskania bardziej przydatnych informacji, gdyż eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako „niedopasowanie księgowe”), która w przeciwnym razie powstałaby z powodu innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków i strat.

W prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu okresach sprawozdawczych Grupa nie wyznaczyła żadnych instrumentów finansowych w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat celem zmniejszenia niedopasowania księgowego.

W momencie początkowego ujęcia aktywa zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są na koniec okresu sprawozdawczego według wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Przychody z tytułu odsetek od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej (Nota 2.3), za wyjątkiem instrumentów pochodnych, których sposób ujęcia jest opisany w Nocie 2.13, ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujęte są w wyniku na działalności handlowej jeśli dotyczą aktywów przeznaczonych do obrotu lub w pozycji zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to aktywa finansowe spełniające oba poniższe warunki, o ile Bank nie wyznaczył ich do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat: składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego cel zakłada utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty. Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie są wprowadzane do ksiąg w dniu zawarcia transakcji.

W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej, którą powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia aktywów finansowych. Po początkowym ujęciu aktywa te są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Przez aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody rozumie się aktywa finansowe spełniające oba poniższe warunki, o ile jednostka nie wyznaczyła ich do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat: składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego cel zakłada zarówno utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych oraz warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Przychody i koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Wynik ze sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w zyskach lub stratach z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane w wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody są odnoszone bezpośrednio na inne całkowite dochody do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej – wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w innych dochodach całkowitych wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny, Bank ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

Instrumenty kapitałowe

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wycenia się w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. W momencie początkowego ujęcia Grupa może dokonać nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych dochodach całkowitych późniejszych zmian wartości godziwej (opcja wyceny wartości godziwej przez inne całkowite dochody) inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez Grupę w ramach połączenia jednostek zgodnie z MSSF 3.

W przypadku instrumentów kapitałowych, dla których zastosowano opcję wyceny do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wszystkie zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej, z uwzględnieniem różnic kursowych, ujmowane są w innych całkowitych dochodach. Brak jest możliwości reklasyfikacji do rachunku wyników w momencie sprzedaży instrumentu. Jedynie dywidendy otrzymywane z tych instrumentów są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Modyfikacja warunków kontraktowych aktywów finansowych

Grupa dokonuje zaprzestania ujmowania aktywa finansowego oraz ponownego ujęcia zgodnie z zasadami stosowanymi w momencie początkowego ujęcia w przypadku stwierdzenia znaczącej modyfikacji warunków umowy w okresie finansowania. Przez znaczącą modyfikację Grupa definiuje taką zmianę warunków która spełnia jedno z następujących kryteriów:

- podwyższenie kwoty finansowania o więcej niż 10% w stosunku do kwoty sprzed zmiany,
- wydłużenie okresu finansowania o ponad 12 miesięcy w stosunku do okresu finansowania sprzed zmiany,
- przewalutowanie, które nie było przewidziane warunkami umowy. Przy czym aby przewalutowanie mogło być uznane za przewidziane warunkami umowy, musiałaby ona definiować zarówno kurs po którym miałyby ono nastąpić jak również oprocentowanie kredytu po przewalutowaniu,
- zmiana kredytobiorcy – jedynie w przypadku kiedy dotychczasowy kredytobiorca jest zwolniony z długu,
- zmiana warunków umownych wpływająca na wynik testu SPPI,
- zmiana przedmiotu finansowania w przypadku finansowania typu object finance oraz project finance,
- zmiana formy prawnej/rodzaju instrumentu finansowego.

W przypadku zidentyfikowania zdarzenia znaczącej modyfikacji następuje rozpoznanie w rachunku wyników odroczonego przychodu i kosztów związanych z tym aktywem oraz rozwiązanie rezerw. Jednocześnie następuje ponowna wycena zgodna z zasadami wyceny na datę początkowego ujęcia. Wszelkie inne modyfikacje warunków umownych, które nie prowadzą do zaprzestania ujmowania składnika aktywów traktowane są jako nieznaczące modyfikacje i powodują rozpoznawanie zysku lub straty z tytułu modyfikacji. Efekty wszystkich zidentyfikowanych nieznaczących modyfikacji przepływów pieniężnych ujmowane w wyniku z tytułu odsetek. Wynik na modyfikacji stanowi różnicę pomiędzy wartością bieżącą zmodyfikowanych przepływów zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową, a wartością bilansową brutto kredytu przed modyfikacją. Prowizje otrzymywane związane z nieznaczącą modyfikacją są rozliczane w czasie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. W przypadku znaczącej modyfikacji ekspozycji w koszyku drugim, dla których w konsekwencji modyfikacji nastąpiło przesunięcie do koszyka pierwszego, powstała na datę początkowego ujęcia korekta z tytułu wyceny do wartości godziwej takiej ekspozycji koryguje wynik odsetkowy w kolejnych okresach.

W przypadku modyfikacji warunków kontraktowych w wyniku obejmującej cały rynek reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, w tym zastąpienia wskaźnika referencyjnego stopy procentowej alternatywnym wskaźnikiem referencyjnym, gdy:

- zmianie w kontrakcie uległa podstawa określenia przepływów pieniężnych wynikających z umowy i nowa podstawa została uznana za ekonomicznie ekwiwalentną starej podstawie, to taka zmiana jest ujmowana poprzez zmianę efektywnej stopy procentowej;
- zmiany dotyczą innych obszarów, lub nie zostały uznane za ekonomicznie ekwiwalentne, takie zmiany są ujmowane na zasadach ogólnych, w szczególności są oceniane pod kątem znaczącej modyfikacji.

Zakupione lub utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (aktywa POCI)

POCI to aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, które w momencie początkowego ujęcia są dotknięte utratą wartości. Do kategorii tej zaliczane są również te aktywa finansowe, które były dotknięte utratą wartości w momencie zidentyfikowanej znaczącej modyfikacji. W momencie początkowego ujęcia aktywa POCI ujmowane są w wartości godziwej. Wartość godziwa aktywów POCI na datę początkowego ujęcia liczona jest jako wartość bieżąca szacowanych przyszłych przepływów uwzględniających ryzyko kredytowe zdyskontowanych stopą wolną od ryzyka. Po początkowym ujęciu aktywa POCI wyceniane są w zamortyzowanym koszcie. W odniesieniu do tych składników aktywów finansowych Grupa stosuje efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe do ustalania wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych oraz przychodów odsetkowych generowanych przez te aktywa – stopę CEIR. W przypadku ekspozycji POCI zmiana oczekiwanych strat kredytowych w stosunku do szacowanych na datę ich początkowego ujęcia ujmowana jest jako odpis z tytułu utraty wartości. Wartość tego odpisu może zarówno pomniejszać wartość bilansową brutto ekspozycji POCI jak również ją powiększać w przypadku zmniejszenia oczekiwanych strat w stosunku do ich wartości na datę początkowego ujęcia.

Przeklasyfikowanie aktywów finansowych

Dłużne aktywa finansowe podlegają przeklasyfikowaniu wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa zmienia model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. W takim przypadku przeklasyfikowaniu podlegają te aktywa, na który zmiana modelu biznesowego miała wpływ.

Grupa nie dokonuje przeklasyfikowania żadnych zobowiązań finansowych.

2.8. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania. Powyższe warunki uznaje się za niespełnione, a dokonanie kompensaty za niewłaściwe, gdy: różne instrumenty finansowe łączy się tak, aby naśladowały cechy pojedynczego instrumentu, aktywa i zobowiązania finansowe wynikają z instrumentów finansowych obciążonych takim samym ryzykiem ale dotyczą różnych kontrahentów, aktywa finansowe lub inne aktywa stanowią zabezpieczenie zobowiązań finansowych bez prawa regresu, aktywa finansowe są wnoszone przez dłużnika na rachunek powierniczy w celu wywiązania się ze zobowiązania ale nie zostały jeszcze przyjęte przez wierzyciela jako spłata zobowiązania lub gdy oczekuje się, że obowiązki powstałe na skutek zdarzeń powodujących straty zostaną rozliczone przez stronę trzecią na podstawie roszczenia zgłoszonego z tytułu umowy ubezpieczeniowej.

2.9. Utrata wartości aktywów finansowych

Instrumenty finansowe podlegające wymogom szacowania kosztów z tytułu ryzyka kredytowego to: aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, aktywa finansowe wyceniane przez inne całkowite dochody, zobowiązania do udzielania pożyczek jeżeli nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek wyników, umowy gwarancji finansowej jeżeli nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek wyników, należności leasingowe ujmowane zgodnie z MSSF 16, składniki aktywów kontraktowych z tytułu umów ujmowane zgodnie z MSSF 15.

Szczegółowy opis zagadnień dotyczących zasad wyznaczania oczekiwanych strat kredytowych został zamieszczony w Nocie 3.3.6.

Zasady klasyfikacji ekspozycji do Koszyków

Logika transferu jest to algorytm klasyfikacji ekspozycji do jednego z czterech Koszyków (ang. Stage): 1, 2, 3, POCI.

- Koszyk 1 zawiera ekspozycje, dla których kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych odbywa się w horyzoncie 12 miesięcy.
- Koszyk 2 zawiera ekspozycje, dla których na datę raportową zidentyfikowano istotne pogorszenie jakości kredytowej w stosunku do daty początkowego ujęcia ekspozycji – kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych odbywa się w horyzoncie dożywotnim (ang. lifetime).
- Koszyk 3 zawiera ekspozycje, dla których została stwierdzona przesłanka utraty wartości.
- Koszyk POCI zawiera aktywa, dla których przesłanka utraty wartości została zidentyfikowana na moment początkowego ujęcia.

Szczegółowy opis zagadnień dotyczący zasad klasyfikacji ekspozycji do Koszyków został zamieszczony w Nocie 3.3.6.1.

Istotne pogorszenie jakości kredytowej

Identyfikacja istotnego pogorszenia jakości kredytowej aktywa odbywa się na bazie kryterium ilościowego i kryteriów jakościowych, przy czym o klasyfikacji aktywa do Koszyka 2 decyduje wystąpienie przynajmniej jednego z kryteriów jakościowych lub kryterium ilościowego.

Odrzucenie założenia o istotnym pogorszeniu jakości kredytowej

Podejście Grupy do odrzucenia założenia o istotnym pogorszeniu jakości kredytowej w przypadku wystąpienia $DPD \geq 31$ dni (ang. Rebuttable presumption) polega na wprowadzeniu progów materialności (progów aktywacji) zaległej wobec Grupy kwoty. Kryterium $DPD \geq 31$ dni (jedno z jakościowych kryteriów Logiki Transferu) nie jest brane pod uwagę, w przypadku gdy nie jest spełniony przynajmniej jeden z poniższych warunków:

1. przeterminowana kwota ekspozycji przekracza 400 zł dla ekspozycji detalicznych w oddziale polskim i ekspozycji dłużników Private Banking, rejestrowanych w systemach korporacyjnych, 2500 CZK dla ekspozycji detalicznych w oddziale zagranicznym Banku w Czechach, 100 EUR dla ekspozycji detalicznych w oddziale zagranicznym Banku na Słowacji oraz 2000 zł dla ekspozycji z obszaru bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej,
2. stosunek przeterminowanej kwoty ekspozycji do całkowitej kwoty ekspozycji bilansowej przekracza 1%.

Szczegółowy opis zagadnień dotyczący istotnego pogorszenia jakości kredytowej został zamieszczony w Nocie 3.3.6.1.1.

Niskie ryzyko kredytowe

Zgodnie z zapisami MSSF 9 Grupa wyodrębnia kategorię aktywów z niskim ryzykiem kredytowym (ang. Low Credit Risk, LCR). Aktywa oznaczone jako LCR nie podlegają procesowi identyfikacji przesłanek istotnego pogorszenia jakości kredytowej (jeżeli nie są w statusie default, to znajdują się w Koszyku 1).

Szczegółowy opis zagadnień dotyczący kryterium niskiego ryzyka kredytowego został zamieszczony w Nocie 3.3.6.1.2.

Utrata wartości

Grupa stosuje jednolitą definicję niewykonania zobowiązania (default) we wszystkich obszarach zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym dla celów kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych i wymogu kapitałowego. Podstawą przyjętej definicji default jest definicja niewykonania zobowiązania zawarta w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012, z późniejszymi zmianami („Rozporządzenie CRR”).

Przeklasyfikowanie klienta do kategorii default dokonywane jest w przypadku wystąpienia przesłanki utraty wartości. Przeklasyfikowanie co najmniej jednego zobowiązania kredytowego klienta do kategorii default powoduje przeklasyfikowanie wszystkich zobowiązań kredytowych i niekredytowych klienta do kategorii default.

Szczegółowy opis zagadnień dotyczący przesłanek utraty wartości został zamieszczony w Notach 3.3.6.1.3 (należności korporacyjne) oraz 3.3.6.1.4 (należności detaliczne).

Szacowanie oczekiwanych strat kredytowych

Kalkulacja oczekiwanej straty kredytowej odbywa się dla ekspozycji, które na datę raportową są aktywne oraz posiadają niezerowe zaangażowanie (bilansowe i pozabilansowe). Oszacowanie wartości oczekiwanej straty kredytowej odbywa się odrębnie dla bilansowej, jak też pozabilansowej części ekspozycji. W kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych stosowane jest:

- podejście portfelowe: dotyczy wszystkich ekspozycji, dla których na datę raportową nie stwierdzono przesłanki utraty wartości oraz ekspozycji ze stwierdzoną przesłanką utraty wartości wobec osób fizycznych oraz jednoosobowych działalności gospodarczych obsługiwanych w systemie transakcyjnym dedykowanym dla portfela detalicznego,
- podejście indywidualne: dotyczy wszystkich ekspozycji korporacyjnych oraz wszystkich ekspozycji klientów Private Banking rejestrowanych w systemach korporacyjnych, dla których stwierdzono przesłankę utraty wartości.

Szczegółowy opis zagadnień dotyczący szacowania oczekiwanych strat kredytowych został zamieszczony w Nocie 3.3.6.2.

Spisanie należności kredytowej

Spisanie należności kredytowej może dotyczyć całości bądź części (bankowość korporacyjna) składnika aktywów finansowych.

W przypadku bankowości detalicznej odpisanie wierzytelności może być zrealizowane w sytuacji:

1. braku możliwości dochodzenia wierzytelności, np.:
 - a. przedawnienie roszczenia Banku,
 - b. wyłudzenie kredytu uniemożliwiające ustalenie tożsamości dłużnika,
 - c. ograniczenie odpowiedzialności spadkobierców,
 - d. zakwestionowanie wierzytelności przez dłużnika na drodze powództwa sądowego;
2. braku lub wyczerpania możliwości odzysku, w szczególności:
 - a. umorzenia postępowania egzekucyjnego z uwagi na jego bezskuteczność,
 - b. oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości albo zakończenia postępowania upadłościowego z uwagi na brak majątku dłużnika wystarczającego na pokrycie kosztów postępowania,
 - c. uznania wierzytelności za nieściągalną – koszty dochodzenia wierzytelności przewyższają potencjalny odzysk,
 - d. ograniczenia odpowiedzialności spadkobierców za długi spadkowe.

Przypadki spełniające te kryteria mogą być także objęte procesem portfelowej sprzedaży wierzytelności.

W przypadku bankowości korporacyjnej odpisywanie wierzytelności jest realizowane w sytuacji:

1. gdy zostały wyczerpane wszelkie możliwości odzysku:
 - a. zostało zakończone postępowanie upadłościowe, dłużnik został wykreślony z KRS i nie odzyskano całości długu,
 - b. postępowanie upadłościowe zostało umorzone ze względu na brak majątku dłużnika na zaspokojenie kosztów postępowania lub wystarcza jedynie na zaspokojenie tych kosztów,
 - c. wniosek o ogłoszenie upadłości został oddalony z uwagi na brak majątku dłużnika wystarczającego na pokrycie kosztów postępowania,
 - d. w ramach sądowego postępowania restrukturyzacyjnego zatwierdzono warunki układu zakładające umorzenie części długu,
 - e. postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z powodu bezskuteczności w związku z brakiem majątku dłużnika,
 - f. uznanie wierzytelności za nieściągalną – koszty dochodzenia wierzytelności przewyższają potencjalny odzysk;
2. gdy brak możliwości dochodzenia wierzytelności, np.:
 - a. wierzytelność jest kwestionowana przez dłużnika na drodze powództwa sądowego. Zgodnie z decyzją sądu wierzytelność jest umarzana;
 - b. przedawnienie roszczenia Banku.

Przypadki spełniające te kryteria mogą być także objęte procesem sprzedaży wierzytelności.

2.10. Umowy gwarancji finansowych

Umową gwarancji finansowych jest umowa zobowiązująca wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego.

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wystawca takiej umowy w późniejszych okresach wycenia ją według wyższej z następujących wartości:

- kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe, określonej zgodnie z metodologią opisaną w Nocie 3.3.6 Zasady wyznaczania oczekiwanych strat kredytowych,
- początkowo ujętej kwoty, w odpowiednich przypadkach pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15.

2.11. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania oraz należności od innych banków.

2.12. Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse repo określane są jako operacje sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i określonej umownej cenie i są ujmowane na dzień przekazania środków.

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (ang. repos lub sell/buy back) nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków, depozytach innych banków, innych depozytach lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (ang. reverse repos lub buy/sell back) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru. Z tytułu aktywów będących przedmiotem umów odkupu Grupa jest narażona na te same ryzyka, jakie wiążą się z posiadaniem identycznych aktywów nieobjętych transakcjami z przyrzeczeniem odkupu.

Przy zawieraniu transakcji repo lub sell/buy back i reverse repo lub buy/sell back Grupa sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie. Transakcje te są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy lub przez inne całkowite dochody oraz zobowiązania w przypadku dokonania transakcji repo lub sell/buy back i jako należności w przypadku transakcji typu reverse repo lub buy/sell back wyceniane według zamortyzowanego kosztu.

Pożyczonych przez Grupę w transakcjach reverse repo lub buy/sell back papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, chyba że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku, transakcje sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, a przychody ze sprzedaży uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej, a obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązania wobec klientów. Nie rozpoznaje się jako aktywów finansowych papierów wartościowych pożyczonych w transakcjach buy/sell back oraz ponownie wypożyczonych w transakcjach sell/buy back.

W wyniku zawierania transakcji repo lub sell/buy back na papierach posiadanych przez Grupę, dokonuje się przeniesienia aktywów finansowych w taki sposób, że nie kwalifikują się one do wyłączenia, ponieważ Grupa zachowuje zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści związane z posiadaniem aktywów finansowych.

2.13. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty). Jeżeli wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych wówczas Grupa wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia zgodnie z zasadami opisanymi w Nocie 2.14.

Kontrakt hybrydowy, w którym instrument pochodny jest wbudowany w umowę zasadniczą stanowi składnik aktywów finansowych objęty zakresem MSSF 9. Instrument pochodny nie jest wydzielany, a cały kontrakt hybrydowy jest ujmowany zgodnie z wymogami dotyczącymi klasyfikacji aktywów finansowych.

Instrument pochodny wbudowany w kontrakt hybrydowy, którego umowa zasadnicza nie jest składnikiem aktywów finansowych objętych zakresem MSSF 9, podlega ocenie pod kątem konieczności jego wydzielenia.

Instrumenty pochodne, które są wyznaczone i stanowią efektywne instrumenty zabezpieczające, nie są klasyfikowane do żadnej z kategorii wymienionych powyżej i podlegają zasadom rachunkowości zabezpieczeń.

Zgodnie z zapisami MSSF 9: (i) opcja wcześniejszej spłaty nie musi być wydzielana z instrumentu dłużnego i wyceniana na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego, gdy wartość wykonania opcji wcześniejszej spłaty jest w przybliżeniu równa wartości zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego na

każdy dzień rozliczania. W przypadku opcji wcześniejszej spłaty, która nie spełnia kryteriów testu umownych charakterystyk przepływów pieniężnych, składnik aktywów finansowych w całości podlega obowiązkowej klasyfikacji jako aktywo finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat; (ii) cena wykonania opcji przedpłaty daje pożyczkodawcy zwrot w kwocie w przybliżeniu równej wartości bieżącej utraconych odsetek za pozostały do końca okres zasadniczej umowy. Utracone odsetki są rezultatem pomnożenia kwoty nominalu objętej przedpłatą przez różnicę stóp procentowych. Różnica stóp procentowych jest to nadwyżka efektywnej stopy procentowej umowy zasadniczej nad efektywną stopą procentową, którą jednostka uzyskałaby na dzień przedpłaty, gdyby dokonała reinwestycji kwoty nominalu objętej przedpłatą w ramach podobnej umowy obejmującej okres pozostały do końca umowy zasadniczej.

Ocena tego, czy opcja kupna lub sprzedaży jest ściśle powiązana z zasadniczym instrumentem dłużnym, dokonywana jest przed wydzieleniem składnika kapitałowego z zasadniczego instrumentu dłużnego zgodnie z MSR 32. Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne albo jako (1) zabezpieczenie wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej), albo (2) zabezpieczenie przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych z tytułu ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub prognozowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych).

Do 30 czerwca 2022 roku Grupa korzystała z możliwości stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 zamiast wymogów wskazanych w MSSF 9. Od dnia 1 lipca 2022 zasady rachunkowości w tym obszarze zostały zmienione na zgodne z MSSF 9, z wyłączeniem relacji zabezpieczających wartość godziwą portfela aktywów lub zobowiązań finansowych przed ryzykiem stopy procentowej, w których pozycja zabezpieczana wyznaczana jest jako kwota gotówkowa.

W przypadku relacji zabezpieczających pozycje Grupy ujmowanych od 1 lipca 2022 roku zgodnie z MSSF 9, stosuje się rachunkowość zabezpieczeń pod warunkiem, że:

- powiązanie zabezpieczające obejmuje wyłącznie kwalifikujące się instrumenty zabezpieczające i kwalifikujące się pozycje zabezpieczane;
- w momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię dokonywania zabezpieczenia. Dokumentacja ta zawiera określenie instrumentu zabezpieczającego, pozycji zabezpieczanej, charakteru zabezpieczanego ryzyka oraz sposobu, w jaki jednostka będzie oceniać, czy powiązanie zabezpieczające spełnia wymogi efektywności zabezpieczenia;
- powiązanie zabezpieczające spełnia wszystkie następujące wymogi efektywności zabezpieczenia:
 - między pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne,
 - ryzyko kredytowe nie ma przeważającego wpływu na zmiany wartości wynikające ze wspomnianego powiązania ekonomicznego; oraz
 - wskaźnik zabezpieczenia powiązania zabezpieczającego jest taki sam jak wskaźnik wynikający z wielkości pozycji zabezpieczanej, którą Grupa faktycznie zabezpiecza, oraz wielkości instrumentu zabezpieczającego, który Bank faktycznie stosuje do zabezpieczenia tejże wielkości pozycji zabezpieczanej.

MSSF 9 wprowadza ponadto możliwość zastosowania podejścia polegającego na ujmowaniu w wyodrębnionym składniku kapitałów własnych części wyceny instrumentu pochodnego wynikającego z wartości opcji w czasie, elementu terminowego kontraktu forward lub walutowego spreadu bazowego, i przeklasyfikowania jej do wyniku finansowego w okresach, w których występują zabezpieczane przepływy pieniężne. Grupa korzysta z tej możliwości poprzez ujmowanie w pozycji Inne pozycje kapitału własnego zmian wartości godziwej kontraktów zabezpieczających CIRS, wynikających z bazowego spreadu walutowego, jeśli zmiany te nie zostały wyznaczone jako element relacji zabezpieczającej.

Powyższa zmiana zasad rachunkowości zgodnie z wymaganiami MSSF 9 została wprowadzona prospektywnie od dnia 1 lipca 2022 roku i nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. W szczególności żadna relacja zabezpieczająca nie została rozwiązana wskutek tej zmian.

W odniesieniu do relacji zabezpieczających pozycje Grupy ujmowanych zgodnie z MSR 39 rachunkowość zabezpieczeń stosowana jest pod warunkiem spełnienia poniższych kryteriów:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem;

- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego;
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat;
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego mogą być wiarygodnie wycenione;
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Grupa dokumentuje cele zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających oraz w momencie zawarcia transakcji, relację między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją. Grupa dokumentuje również własną ocenę efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, mierzoną zarówno prospektywnie jak i retrospektywnie od momentu ustalenia oraz przez cały okres trwania relacji instrumentu zabezpieczającego z zabezpieczaną pozycją.

Ze względu na podział instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej oraz zaklasyfikowanych do księgi handlowej, Grupa stosuje odmienne podejście do prezentowania przychodów/kosztów odsetkowych dla każdej z tych grup instrumentów pochodnych, które zostało opisane w Nocie 2.3. Pozostały wynik z wyceny do wartości godziwej instrumentów ujmuje się w wyniku na działalności handlowej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Grupa się zabezpiecza. Zysk lub strata z tytułu zabezpieczenia pozycji zabezpieczanej korygują wartość bilansową pozycji zabezpieczanej.

W przypadku, gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego według efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego kapitałowego papieru wartościowego jest wykazywana w innych całkowitych dochodach do czasu zbycia tego papieru wartościowego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w innych całkowitych dochodach przenosi się do rachunku zysków i strat oraz zalicza do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat (np. w momencie zawarcia prognozowanej transakcji sprzedaży, która jest przedmiotem zabezpieczenia).

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaśł albo został sprzedany, lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w innych całkowitych dochodach pozostają w innych całkowitych dochodach, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty wykazane w innych całkowitych dochodach są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

Instrumenty pochodne niedesygnowane do rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie desygnowanych do rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Grupa posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko rynkowe:

- Kontrakty futures na obligacje, na indeks
- Opcje na papiery wartościowe i indeksy giełdowe
- Opcje na kontrakty futures
- Transakcje terminowe na papiery wartościowe
- Swapy towarowe

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- Forward Rate Agreement (FRA)
- Interest Rate Swap (IRS), Overnight Index Swap (OIS)
- Opcje na stopę procentową

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego:

- Walutowe transakcje terminowe, FX swap, FX forward
- Cross Currency Interest Rate Swap (CIRS)
- Opcje walutowe.

2.14. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub przepakowania) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

W przypadku transakcji, których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane nierynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Grupa zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia („day one profit and loss”), jest rozliczana w czasie.

Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalona na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wejściowych, lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest od tego momentu wyceniany w wartości godziwej, skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

2.15. Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują kredyty i pożyczki otrzymane, depozyty przyjęte, zobowiązania z tytułu emisji dłuższych papierów wartościowych i zobowiązania podporządkowane. Powyższe zobowiązania finansowe ujmują się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, zobowiązania te wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmują się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.16. Wartości niematerialne

Przy początkowym ujęciu Grupa wycenia wartości niematerialne w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki sumy przekazanej zapłaty, kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy nie jest amortyzowana, lecz jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości oraz gdy istnieją przesłanki na to wskazujące i wykazywana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została przypisana wartość firmy. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwaną tego składnika aktywów. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

Zyski i straty ze zbycia działalności uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej działalności. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości wartość firmy jest alokowana do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Alokację robi się na dzień nabycia dla takich ośrodków bądź grup ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które według oczekiwań będą czerpać korzyści z połączenia, dzięki któremu ta wartość firmy powstała, nie większych niż segmenty operacyjne zgodnie z MSSF 8 bez względu na to, czy zostały do nich przypisane także inne składniki aktywów lub zobowiązania jednostki przejmowanej.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje dotyczące oprogramowania komputerowego aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania licencji (1,5-18 lat). Wydatki związane z utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Wydatki bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednie obejmują koszty osobowe bezpośrednio przypisane do oprogramowania.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania (1,5-27 lat).

Oprogramowanie komputerowe bezpośrednio związane z funkcjonowaniem określonego sprzętu informatycznego jest wykazywane w pozycji Rzeczowe aktywa trwałe.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.17. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Budynki i budowle	20-40 lat,
Urządzenia techniczne i maszyny	2-15 lat,
Środki transportu	4-5 lat,
Sprzęt informatyczny	2-10 lat,
Inwestycje w obce środki trwałe	5-20 lat nie dłużej niż okres najmu / dzierżawy / leasingu,
Sprzęt biurowy, meble	2-10 lat.

Grunty i budynki obejmują głównie oddziały i biura. Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych oraz metod amortyzacji dokonuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty prospektywnie.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości środków trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwaną tych środków trwałych. Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli oszacowanie wartości odzyskiwalnej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, Grupa ustala wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów).

Wartość bilansowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych zostaje usunięta z bilansu w momencie zbycia lub wówczas, gdy nie przewiduje się osiągnięcia przyszłych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania i następującego po nim zbycia. Zyski i straty wynikające z faktu usunięcia pozycji rzeczowych aktywów trwałych z bilansu ujmują się w rachunku zysków i strat w momencie usunięcia z bilansu.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmują w rachunku zysków i strat.

2.18. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne definiuje się jako grunty i budynki utrzymywane w celu uzyskiwania dochodów z najmu lub ze względu na przewidywany wzrost wartości. Do nieruchomości inwestycyjnych zalicza się również aktywa z tytułu prawa do użytkowania spełniające definicje nieruchomości inwestycyjnej zgodnie z MSR 40. W momencie początkowego ujęcia nieruchomość inwestycyjną posiadaną na własność wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Przy początkowej wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji.

W kolejnych wycenach nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Wartość godziwa prawa do użytkowania spełniającego definicję nieruchomości inwestycyjnej nie obejmuje wartości oczekiwanych wpływów pieniężnych z tytułu płatności leasingowych, które wykazywane są oddzielnie w bilansie Banku jako zobowiązanie z tytułu leasingu zgodnie z MSSF 16.

Bieżące przychody i koszty ujmowane są w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych. Zmiany wyceny wynikające ze zmian wartości godziwej wykazywane są również w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych rachunku zysków i strat okresu. Na dzień przeklasyfikowania nieruchomości zajmowanej przez Grupę do nieruchomości inwestycyjnych różnicę między wartością bilansową tej nieruchomości określoną zgodnie z MSR 16 lub MSSF 16, a jej wartością godziwą Grupa ujmuje w rachunku zysków i strat w przypadku zmniejszenia dotychczasowej wartości bilansowej lub odwrócenia uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości tej nieruchomości, lub w innych całkowitych dochodach, w przypadku zwiększenia dotychczasowej wartości powyżej kwoty odwróconego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości. Przy późniejszym zbyciu nieruchomości inwestycyjnej kapitał z aktualizacji wyceny zawarty w kapitale własnym przenosi się do zysków zatrzymanych. Przeniesienie z nadwyżki z aktualizacji wyceny do zysków zatrzymanych odbywa się z pominięciem rachunku zysków i strat.

2.19. Zapasy

Do zapasów zalicza się środki trwałe przeznaczone do leasingu oraz środki trwałe przejęte z wypowiedzianych umów leasingu. Zapasy są prezentowane w pozycji Inne aktywa i wyceniane są według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia bądź kosztu wytworzenia lub ceny sprzedaży netto. Do kosztu wytworzenia zapasów zalicza się koszty bezpośrednie produkcji, odnośną część ponoszonych w procesie wytwarzania stałych pośrednich kosztów produkcji oraz koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu danego składnika. Cena sprzedaży netto to oszacowana cena sprzedaży w normalnym toku działalności, pomniejszona o odnośne zmienne koszty

sprzedaży. Kwotę wszelkich odpisów wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszelkie straty w zapasach ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce zaliczając do kosztu pozostałych kosztów operacyjnych. Odwrócenie odpisu wartości zapasów, wynikające ze zwiększenia ich wartości netto możliwej do uzyskania, zostaje ujęte jako zmniejszenie kwoty zapasów ujętych jako koszt okresu, w którym odwrócenie odpisu wartości miało miejsce. Wartość rozchodu pozycji zapasów wycenia się w drodze szczegółowej identyfikacji poszczególnych cen nabycia lub kosztów wytworzenia składników, które dotyczą realizacji konkretnych wydzielonych przedsięwzięć. W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową zapasów ujmuje się jako pozostałe koszty operacyjne w okresie, w którym ujmowane są odnośne przychody, które wykazuje się jako pozostałe przychody operacyjne.

2.20. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwale w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Grupa zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Grupa wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do zbycia) w kwocie niższej z dwóch:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży;
- jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Grupy, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży.

Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej. Grupa do zbycia, która ma zostać wycofana z użytkowania, również może się kwalifikować jako działalność zaniechana.

2.21. Odroczony podatek dochodowy

Grupa tworzy rezerwę na przejściową różnicę z tytułu podatku dochodowego spowodowaną różnicą między wartością bilansową danego składnika aktywów lub zobowiązań wykazywaną w sprawozdaniu finansowym a jego wartością podatkową. Dodatnią różnicę netto wykazuje się w pasywach jako Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Ujemną różnicę netto ujmuje się w pozycji Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Zmianę stanu rezerwy na odroczony podatek dochodowy oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w stosunku do poprzedniego okresu obrotowego zalicza się do pozycji Podatek dochodowy lub Inne dochody całkowite, w zależności od tego w jaki sposób ujmowana jest podstawa do naliczenia podatku odroczonego.

Zobowiązania lub aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości, metodą bilansową, w związku z istnieniem różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania lub aktywa z tego tytułu ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, i które to stawki zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji aktywów lub regulowania zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu odpisów tworzonych na utratę wartości kredytów i udzielonych gwarancji spłaty kredytów, amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych,

leasingu, aktualizacji wyceny niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów na instrumenty pochodne oraz transakcje terminowe, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych przysługujących do odliczenia.

Grupa weryfikuje wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Grupa obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie zysku do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Takie obniżki koryguje się w górę w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego zysku do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Grupa wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu na poziomie każdej ze spółek podlegającej konsolidacji. Aktywa i rezerwy można kompensować, jeżeli Grupa ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.

W przypadku Banku aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensowaniu na poziomie każdego z krajów, w którym Bank prowadzi działalność i rozlicza się z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Grupa ujawnia oddzielnie kwotę ujemnych różnic przejściowych (głównie z tytułu nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych), w związku z którymi nie ujęto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, a także kwotę różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grupa ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycjami w jednostki zależne i stowarzyszone, chyba że na podstawie posiadanych dowodów realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości instrumentów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody i aktualizacji transakcji zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w innych pozycjach kapitału własnego, a następnie przenosi do rachunku zysków i strat w momencie, gdy dana inwestycja lub pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

2.22. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi to finansowe i niefinansowe aktywa przejęte przez Grupę w celu rozliczenia przeterminowanych należności kredytowych. Aktywa te wycenia się w momencie początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej i klasyfikuje jako rzeczowe aktywa trwałe, aktywa finansowe lub inne aktywa w zależności od rodzaju aktywów i intencji Grupy odnośnie sposobu realizacji korzyści z tych aktywów. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

W późniejszym okresie aktywa przejęte za długi są ujmowane i wyceniane zgodnie z polityką przewidzianą dla aktywów danej kategorii.

2.23. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów ujmuje się, jeśli wydatki dotyczą miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Inne aktywa.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się koszty z tytułu świadczeń wykonywanych na rzecz Grupy, lecz jeszcze nie stanowiących jej zobowiązań. Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Inne zobowiązania.

2.24. Leasing

Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Grupa ponownie ocenia, czy umowa jest leasingiem lub czy zawiera leasing tylko wtedy, gdy warunki umowy ulegną zmianie.

Przekazanie prawa do użytkowania ma miejsce wówczas, gdy mamy do czynienia ze zidentyfikowanym składnikiem aktywów, w odniesieniu do którego leasingobiorca ma prawo do praktycznie wszystkich korzyści ekonomicznych i kontroluje wykorzystanie danego składnika aktywów w danym okresie.

Grupa mBanku S.A. jako leasingobiorca

W przypadku gdy definicja leasingu jest spełniona, ujmuje się prawo do użytkowania składnika aktywów wraz z odpowiednim zobowiązaniem z tytułu leasingu ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu.

Grupa mBanku jako leasingobiorca stosuje uproszczenia i nie stosuje wymogów dotyczących ujmowania, wyceny i prezentacji w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego do 12 miesięcy dla danej klasy bazowego składnika aktywów oraz w odniesieniu do umów leasingowych, dla których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, tzn. poniżej 20 tys. zł w odniesieniu do poszczególnych leasingów. W odniesieniu do umów, dla których Grupa stosuje uproszczenia, opłaty leasingowe ujmuje się jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

Prawo wieczystego użytkowania jest klasyfikowane jako leasing zgodnie z MSSF 16 ze względu na występowanie przyszłych opłat za korzystanie z tego prawa. Grupa przyjęła, że okres leasingu dla tego typu umów to pozostały okres przyznanego prawa od momentu przejścia na MSSF 16.

Grupa ustala okres leasingu dla leasingów nieodwołalnych uwzględniając:

- opcję przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa jako leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz
- opcję wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa jako leasingobiorca nie skorzysta z tej opcji.

Grupa ocenia, czy można z wystarczającą pewnością założyć, że skorzysta z opcji przedłużenia leasingu lub że nie skorzysta z opcji wypowiedzenia leasingu. Grupa uwzględnia wszystkie istotne fakty i okoliczności, które stanowią zachętę ekonomiczną do tego, aby skorzysta z opcji przedłużenia leasingu lub nie skorzysta z opcji wypowiedzenia leasingu. Grupa ponownie ocenia, czy można z wystarczającą pewnością założyć, że skorzysta z opcji przedłużenia leasingu lub że nie skorzysta z opcji wypowiedzenia leasingu w przypadku wystąpienia znaczącego zdarzenia albo znaczącej zmiany w okolicznościach, które Grupa jako leasingobiorca kontroluje, oraz które wpływają na to, że można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa skorzysta z opcji, która nie została wcześniej uwzględniona w ustaleniach dotyczących okresu leasingu, lub że nie skorzysta z opcji, która została wcześniej uwzględniona w tych ustaleniach. Grupa aktualizuje okres leasingu, gdy zaszła zmiana dotycząca nieodwołalnego okresu leasingu.

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa jako leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania powinien obejmować:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez Grupę jako leasingobiorcę, oraz
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez Grupę jako leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu, chyba że te koszty są ponoszone w celu wytworzenia zapasów.

Po dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu:

- pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i łączne straty z tytułu utraty wartości, oraz
- skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Grupa stosuje wymogi w zakresie amortyzacji zgodnie z MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe oraz MSR 36 Utrata wartości aktywów w celu określenia, czy składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania utracił wartość.

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. W dacie rozpoczęcia opłaty leasingowe ujęte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące opłaty:

- stałe opłaty leasingowe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu, chyba że można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa nie skorzysta z opcji wypowiedzenia.

Zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki obejmują na przykład opłaty powiązane z indeksem cen konsumpcyjnych, opłaty powiązane z referencyjną stopą procentową lub opłaty, które zmieniają się, aby odzwierciedlić zmiany w stawkach czynszów na wolnym rynku.

Po dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych, oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.

Grupa dyskontuje opłaty leasingowe z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli tę stopę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie Grupa stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Grupa jako leasingobiorca szacuje wartość stopy dyskonta, biorąc pod uwagę okres trwania oraz walutę umowy.

Stopy dyskonta obliczone przez Grupę wyniosły:

- dla umów w EUR: 0,02%,
- dla umów w PLN: 1,95%,
- dla umów w USD: 2,93%,
- dla umów w CZK: 2,19%.

Wszystkie aktywa z tytułu prawa do użytkowania wykazane są w rzeczowych aktywach trwałych (Nota 26). Zobowiązania z tytułu leasingu prezentowane są jako zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (Nota 29).

Płatności pieniężne od zobowiązania z tytułu leasingu wykazane są w sprawozdaniu z przepływów w ramach działalności finansowej. Opłaty z tytułu leasingu krótkoterminowego, opłaty za leasingi obejmujące aktywa o niskiej wartości oraz zmienne opłaty leasingowe nieuwzględnione w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu ujęte są w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w działalności operacyjnej.

Grupa mBanku S.A. jako leasingodawca

W leasingu operacyjnym

Grupa ujmuje opłaty leasingowe z leasingów operacyjnych jako dochód metodą liniową albo w inny systematyczny sposób. Grupa ujmuje w kosztach poniesione w celu uzyskania dochodów z tytułu leasingu koszty, łącznie z amortyzacją. Grupa dodaje początkowe koszty bezpośrednie poniesione w celu uzyskania leasingu operacyjnego do wartości bilansowej bazowego składnika aktywów i ujmuje te koszty jako koszty poniesione w okresie leasingu na tej samej podstawie co dochody z tytułu leasingu. Sposób amortyzowania oddanych w leasing składników aktywów podlegających amortyzacji powinien być zgodny ze zwykłymi zasadami amortyzacji przyjętymi przez Grupę w odniesieniu do podobnych aktywów, a odpisy amortyzacyjne powinny być obliczane zgodnie z MSR 16 i MSR 38. W celu określenia czy nastąpiła utrata wartości przedmiotu leasingu, Grupa stosuje MSR 36.

W leasingu finansowym

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje aktywa oddane w leasing finansowy jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Początkowe koszty bezpośrednie są ujęte w początkowej wycenie inwestycji leasingowej netto oraz zmniejszają kwotę przychodu ujmowanego w okresie leasingu. Grupa ujmuje dochody finansowe przez okres leasingu w systematyczny i racjonalny sposób. Opłaty leasingowe dotyczące danego okresu zmniejszają inwestycję leasingową brutto, obniżając zarówno należność główną, jak i kwotę niezrealizowanych dochodów finansowych. Grupa stosuje do inwestycji leasingowej netto wymogi w zakresie zaprzestania ujmowania oraz wymogi w zakresie utraty wartości przewidziane w MSSF 9.

2.25. Rezerwy

Wymogom szacowania odpisów i rezerw zgodnie z MSSF 9 Instrumenty Finansowe podlegają zobowiązania do udzielenia pożyczki oraz umowy gwarancji finansowych. Sposób wyceny gwarancji jest zaprezentowany w Nocie 2.10.

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

2.26. Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia i inne świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań, na podstawie modelu aktuarialnego. Grupa stosuje zasadę ujmowania zysków i strat aktuarialnych z wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia dotyczących zmian w założeniach aktuarialnych w innych całkowitych dochodach, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat. Natomiast koszty zatrudnienia oraz odsetki netto od zobowiązania z tytułu określonych świadczeń Grupa ujmuje odpowiednio w ogólnych kosztach administracyjnych i w pozostałych kosztach z tytułu odsetek.

Świadczenia oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych

Grupa prowadzi programy wynagrodzeń opartych na i regulowanych akcjami własnymi. Świadczenia oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych są rozliczane zgodnie z MSSF 2 „Płatności związane z akcjami”. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji i akcji, powiększa koszty danego okresu odpowiednio w korespondencji z kapitałami własnymi. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji i akcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji i akcji. Nie występują warunki rynkowe nabywania uprawnień, które byłyby uwzględnione przy szacowaniu na dzień wyceny wartości godziwej opcji na akcje oraz akcji. Warunki nabycia uprawnień inne niż warunki rynkowe nie są uwzględniane przy szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje i akcji, lecz są uwzględniane przez korektę liczby instrumentów kapitałowych. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa koryguje szacunek co do poziomu liczby opcji i akcji, co do których oczekuje się, że będą możliwe do wykorzystania. Zgodnie z MSSF 2, w trakcie trwania programów nie jest konieczne ujmowanie zmiany wartości godziwej płatności opartej na akcjach.

Świadczenia oparte na akcjach rozliczane w środkach pieniężnych

W przypadku transakcji opartych na akcjach jednostki dominującej najwyższego szczebla rozliczanych w środkach pieniężnych, wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie praw do opcji i akcji/praw do udziału we wzroście akcji, powiększa koszty danego okresu odpowiednio w korespondencji z zobowiązaniami. Do czasu, gdy zobowiązanie wynikające z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych zostanie uregulowane, Grupa na każdy dzień sprawozdawczy, a także na dzień rozliczenia, wycenia zobowiązanie w wartości godziwej, a ewentualne zmiany wartości ujmuje w zysku lub stracie danego okresu.

Inne świadczenia pracownicze

W mBanku Hipotecznym od września 2012 roku funkcjonuje program motywacyjny, oparty na akcjach fantomowych tego banku. Zarówno część gotówkowa programu jak i część w akcjach fantomowych rozliczana w środkach pieniężnych powiększa koszt danego okresu w korespondencji z zobowiązaniami. Koszty rozpoznawane są w czasie przez cały okres nabywania uprawnień.

2.27. Kapitał

Kapitały stanowią kapitały i fundusze własne przypadające na akcjonariuszy Banku i kapitały przypadające na udziały niekontrolujące, tworzone zgodnie z określonymi przepisami prawa, tj. właściwymi ustawami, statutem lub umową Spółek Grupy.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Akcje własne

W przypadku nabycia akcji Banku przez Bank, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich umorzenia. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednio koszty z nią związane.

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, emisją opcji, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

Ponadto kapitał zapasowy uwzględnia rozliczenia z tytułu programów motywacyjnych opartych na akcjach Banku.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusz ogólnego ryzyka,
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ogólnego ryzyka tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Ponadto w pozostałym kapitale rezerwowym ujmuje się wycenę programów motywacyjnych opartych na akcjach Banku.

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach Innych zobowiązań.

Inne pozycje kapitałów

Inne pozycje kapitałów tworzone są w wyniku ujęcia w księgach Banku lub Spółek Grupy:

- wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych,
- zysków i strat aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia,
- wyceny instrumentów pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do efektywnej części zabezpieczenia,
- wyceny do wartości godziwej składników majątku przeklasyfikowanych do nieruchomości inwestycyjnych,
- kosztów rachunkowości zabezpieczeń.

2.28. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy, w tym oddziałów zagranicznych Banku, wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą prezentacji Grupy i walutą funkcjonalną Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat. Różnice kursowe z tytułu pozycji pieniężnych, takich jak aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu pozycji pieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, uwzględnia się w innych całkowitych dochodach.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji, natomiast pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została wyceniona.

W przypadku, gdy zysk lub strata z tytułu pozycji niepieniężnych jest ujęta w innych całkowitych dochodach, każdy element tego zysku lub straty dotyczący różnic kursowych ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Natomiast jeżeli zysk lub strata z tytułu pozycji niepieniężnych jest ujęta w rachunku zysków i strat, każdy element tego zysku lub straty dotyczący różnic kursowych ujmuje się w wyniku.

Zmiana wartości godziwej pieniężnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody obejmuje różnice kursowe wynikające z wyceny według zamortyzowanego kosztu, które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej oddziałów zagranicznych przeliczane są na walutę prezentacji z waluty funkcjonalnej z zastosowaniem kursu średniego na koniec okresu sprawozdawczego. Pozycje rachunku zysków i strat tych jednostek przelicza się na walutę prezentacji z zastosowaniem kursów średnich z końca poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego. Powstałe w ten sposób różnice kursowe ujmowane są w innych całkowitych dochodach.

Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy, z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji, których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej przelicza się według kursu średniego NBP obowiązującego na koniec tego okresu sprawozdawczego,
- przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień każdego z 12 miesięcy prezentowanych okresów obrotowych,
- wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się jako odrębny składnik innych całkowitych dochodów.

Przy konsolidacji różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach działających za granicą ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą takie różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Działalność leasingowa

W przypadku Grupy mBanku jako leasingobiorcy do rachunku zysków i strat w pozycji wyniku z tytułu wymiany zalicza się ujemne bądź dodatnie różnice kursowe z tytułu przeliczenia zobowiązania z tytułu leasingu wyrażonego w walucie obcej po przeliczeniu na złote na moment początkowego ujęcia.

W przypadku Grupy mBanku jako leasingodawcy w leasingu finansowym różnice kursowe z wyceny należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto w walucie obcej, na koniec okresu sprawozdawczego odnosi się do rachunku zysków i strat.

W przypadku Grupy mBanku jako leasingodawcy w leasingu operacyjnym różnice kursowe z wyceny oddanego w leasing składnika aktywów odnosi się do rachunku zysków i strat.

2.29. Działalność powiernicza

mBank S.A. prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

Bank świadczy usługi przechowywania aktywów, powiernictwa, zarządzania przedsiębiorstwami, zarządzania inwestycyjnego oraz usługi doradcze na rzecz osób trzecich. Przychody z tytułu prowizji i opłat z działalności powierniczej ujmują się zgodnie z MSSF 15 stosując 5 stopniowy model ujmowania przychodów opisany w Nocie 2.4. W związku z wykonywaniem tych usług Bank podejmuje decyzje dotyczące alokacji oraz kupna i sprzedaży wielu różnych instrumentów finansowych. Aktywa przechowywane na zasadach powierniczych nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Grupy.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej nie prowadzą działalności powierniczej.

2.30. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Niniejsze sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji, które zostały wydane i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku.

Standardy i interpretacje, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane i obowiązują po raz pierwszy w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem

Standardy i interpretacje	Opis zmian	Początek okresu obowiązywania	Wpływ na sprawozdania finansowe Grupy w okresie ich początkowego zastosowania
Roczne Zmiany do Standardów 2018-2020	Roczne zmiany do Standardów obejmują zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Finansowych po raz pierwszy, MSSF 9 Instrumenty Finansowe, Przykładu Ilustrującego do MSSF 16 Leasing oraz do MSR 41 Rolnictwo. Zmiany do MSSF 9 wyjaśniają jakie opłaty jednostka uwzględnia, gdy stosuje „test 10%” na potrzeby oceny usunięcia z bilansu zobowiązania finansowego. Zmiana do MSSF 16 usuwa ilustrację płatności od leasingodawcy dotyczącą ulepszeń w zakresie leasingu.	1 stycznia 2022 roku	Zastosowanie zmian do standardów nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe: Wpływy przed Planowanym Użyciem	Zmiany do MSR 16 zabraniają jednostce odliczania od kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych kwot otrzymanych ze sprzedaży składników wytworzonych w trakcie przygotowywania aktywa do zamierzonego użytkowania. Zamiast tego jednostka rozpoznaje takie przychody ze sprzedaży i powiązane koszty w rachunku zysków i strat.	1 stycznia 2022 roku	Zastosowanie zmian do standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSR 37 Umowy rodzące obciążenia - Koszty Wykonania Umowy	Zmiany do MSR 37 precyzują koszty, jakie należy uwzględnić przy szacowaniu kosztu wykonania umowy na potrzeby oszacowania czy umowa jest umową rodzącą obciążenia.	1 stycznia 2022 roku	Zastosowanie zmian do standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 3 Odniesienie do Ram Konceptyjnych	Zmiany do MSSF 3 zastąpiły odniesienia do zasad ramowych poprzez odniesienia do ram koncepcyjnych z 2018 roku. Dodano również wymóg, że w odniesieniu do transakcji i innych zdarzeń objętych zakresem MSR 37 lub KIMSF 21, jednostka przejmująca stosuje MSR 37 lub KIMSF 21 (zamiast ram koncepcyjnych) w celu zidentyfikowania zobowiązań, które zaciągnęła w ramach połączenia jednostek. Zgodnie z wprowadzonymi zmianami jednostka przejmująca nie rozpoznaje aktywów warunkowych nabytych w ramach połączenia jednostek.	1 stycznia 2022 roku	Zastosowanie zmian do standardu nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane

Standardy i interpretacje	Opis zmian	Początek okresu obowiązywania	Wpływ na sprawozdania finansowe Grupy w okresie ich początkowego zastosowania
Zmiana do MSR 8, Definicja szacunków księgowych	Zmiana do MSR 8 wprowadza nową definicję szacunków księgowych. Zgodnie z nową definicją szacunki księgowe to kwoty pieniężne w sprawozdaniach finansowych, które są objęte niepewnością wyceny. Wprowadzenie definicji szacunków księgowych oraz innych poprawek do MSR 8 ma na celu pomóc jednostkom odróżnić zmiany zasad rachunkowości od zmian w szacunkach księgowych.	1 stycznia 2023 roku	Zastosowanie zmian do standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSR 1 i Zasad Praktyki MSSF 2 Ujawnianie zasad rachunkowości	Zmiany do MSR 1 i Zasad Praktyki MSSF 2 mają na celu pomóc w podjęciu decyzji, które zasady rachunkowości ujawnić w sprawozdaniach finansowych jednostki. Zamiast znaczących zasad rachunkowości zmiany wprowadzają wymóg ujawniania istotnych informacji o polityce rachunkowości, wraz z wyjaśnieniami i przykładami w jaki sposób jednostka może zidentyfikować istotne informacje dotyczące zasad rachunkowości.	1 stycznia 2023 roku	Zastosowanie zmian do standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy – podatek odroczony dotyczący aktywów i zobowiązań wynikających z pojedynczej transakcji	Zmiany do MSR 12 wprowadzają wymóg ujęcia w sprawozdaniu finansowym aktywów i zobowiązań z tytułu różnic przejściowych także w przypadku transakcji innych niż połączenia jednostek gospodarczych, które w momencie początkowego ujęcia generują dodatnie i ujemne różnice przejściowe o identycznej wartości.	1 stycznia 2023 roku	Zastosowanie zmian do standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 17, Kontrakty ubezpieczeniowe	MSSF 17 definiuje nowe podejście do rozpoznawania, wyceny, prezentacji i ujawniania umów ubezpieczeniowych. Głównym celem MSSF 17 jest zagwarantowanie przejrzystości oraz porównywalności sprawozdań finansowych ubezpieczycieli. MSSF 17 wprowadza szereg istotnych zmian w stosunku do dotychczasowych wymogów MSSF 4, w szczególności w zakresie wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych oraz rozpoznawania przychodów i wyniku z kontraktów ubezpieczeniowych.	1 stycznia 2023 roku	Zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 17, Odroczenie stosowania oraz wyłączenie z zakresu niektórych produktów	Zmiany do MSSF 17 obejmują dwuletnie odroczenie daty wejścia w życie i ustaloną datę wygaśnięcia tymczasowego zwolnienia ze stosowania MSSF 9 przyznanego ubezpieczycielom spełniającym określone kryteria. Jednostki sporządzające sprawozdania finansowe nie muszą już stosować MSSF 17 do niektórych umów kart kredytowych i podobnych umów oraz pożyczek zapewniających ochronę ubezpieczeniową.	1 stycznia 2023 roku	Zastosowanie zmian do standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 17, oraz MSSF 9 – Dane porównawcze	Zmiana wprowadza opcjonalne udogodnienia umożliwiające zminimalizowanie niedopasowania księgowego pomiędzy aktywami i zobowiązaniami finansowymi prezentowanymi w danych porównawczych sprawozdania finansowego podmiotów stosujących MSSF 17 i MSSF 9 po raz pierwszy.	1 stycznia 2023 roku	Zastosowanie zmian do standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Standardy i interpretacje, które nie są jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską

Niniejsze sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wymienionych poniżej standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską.

Standardy i interpretacje	Opis zmian	Początek okresu obowiązywania	Wpływ na sprawozdania finansowe Grupy w okresie ich początkowego zastosowania
Zmiany do MSR 1, Klasyfikacja zobowiązań na krótko- i długoterminowe	Zmiany do MSR 1 mają wpływ na wymogi dotyczące prezentacji zobowiązań w sprawozdaniu finansowym. W szczególności wyjaśniają one jedno z kryteriów klasyfikacji zobowiązania jako długoterminowe.	1 stycznia 2024 roku	Zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 16 Leasing	Zmiany do MSSF 16 wymagają aby jednostka, która sprzedała aktywo i jednocześnie je nabyła w drodze leasingu, ujęła wartość zobowiązania leasingowego w sposób, który nie prowadzi do powstania zysku lub straty związanej z zachowanym prawem do użytkowania.	1 stycznia 2024 roku	Zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Reforma wskaźników stóp procentowych

Od 2021 roku mBank prowadził intensywne prace mające na celu wdrożenie reformy stawek referencyjnych (dalej reforma IBOR) zainicjowanej przez Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 roku w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) 596/2014 (rozporządzenie BMR) skutkującej decyzją brytyjskiego urzędu Financial Conduct Authority (FCA) o zaprzestaniu kwotowania lub utracie reprezentatywności przez stawki LIBOR (dalej reforma IBOR).

W celu skutecznego wdrożenia zmian wynikających z reformy IBOR w mBanku już w 2020 roku uruchomiono projekt, w którym biorą udział jednostki organizacyjne Banku odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, obszar skarbu, bankowość detaliczną i korporacyjną, rynki finansowe, obszar IT, rachunkowość, sprawozdawczość oraz zgodność z prawem. Realizacja projektu jest nadzorowana przez Komitet Sterujący oraz Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Kapitałem.

Kluczowe ryzyka, na które narażony jest Bank w związku z reformą IBOR, zidentyfikowane i zarządzane w ramach projektu, to:

- ryzyko związane z brakiem utrwalonych praktyk rynkowych i niepewnością związaną ze sposobem przejścia kontraktów na nowe alternatywne stawki referencyjne, co może doprowadzić do niekorzystnej zmiany profilu ryzyka tych kontraktów,
- ryzyko braku współpracy klientów Banku przy wprowadzaniu w umowach zmian wymaganych przez reformę IBOR i w efekcie niepewność dotycząca właściwej podstawy naliczania umownych przepływów pieniężnych po zaprzestaniu publikacji lub utracie reprezentatywności stawek referencyjnych IBOR,
- ryzyko braku terminowej implementacji wymaganych zmian w systemach IT mBanku co mogłoby uniemożliwić prawidłowe naliczenie odsetek oraz wycen aktywów i pasywów finansowych,
- ryzyka operacyjne związane ze skalą działań wymaganych do aneksowania umów wchodzących w skład portfeli dotkniętych reformą IBOR, w szczególności ryzyka związane ze zmasowanym przetwarzaniem danych osobowych w celu aneksowania kontraktów.

W wyniku prac projektowych Bank zaktualizował i wdrożył zmiany w planie działania na wypadek wystąpienia istotnych zmian lub zaprzestania opracowywania danego indeksu lub wskaźnika referencyjnego.

W pierwszej połowie 2022 roku prace związane z reformą IBOR skupione były przede wszystkim na kwestiach związanych z finalizacją wdrożenia stawek alternatywnych dla indeksów LIBOR, w tym wprowadzeniu do umów z klientami odpowiednich klauzul awaryjnych.

W zakresie instrumentów pochodnych opartych na stawkach LIBOR (za wyjątkiem LIBOR USD) Bank dokonał konwersji instrumentów pochodnych rozliczanych przez centralne izby rozliczeniowe na instrumenty oparte na alternatywnych stawkach referencyjnych, a w przypadku instrumentów nierozliczanych centralnie – zgodnie z metodologią wypracowaną w drodze konsultacji rynkowych przez ISDA. Dla instrumentów pochodnych opartych o LIBOR USD konwersja na stawkę USD SOFR planowana jest w drugim kwartale 2023 roku.

Bank dostosował także modele ryzyka do nowych stawek referencyjnych oraz wdrożył zmiany w systemach IT mające na celu prawidłową obsługę nowych stawek referencyjnych oraz istotnych biznesowo produktów i instrumentów na nich opartych.

W drugiej połowie 2022 roku powołana została Narodowa Grupa Robocza ds. reformy wskaźników referencyjnych (NGR), której celem było przygotowanie „mapy drogowej” oraz harmonogramu działań służących sprawnemu i bezpiecznemu wdrożeniu poszczególnych elementów procesu prowadzącego do zastąpienia wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR nowym wskaźnikiem referencyjnym (dalej reforma WIBOR).

W pracach NGR biorą udział przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Funduszu Rozwoju, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, Banku Gospodarstwa Krajowego, GPW Benchmark, a także banków.

Zgodnie z decyzją podjętą przez Komitet Sterujący NGR, indeks WIBOR zostanie w perspektywie do końca 2024 roku zastąpiony nowym indeksem WIRON.

Ze względu na rolę indeksu WIBOR i jego powszechność na polskim rynku finansowym, niepewność dotyczącą sposobu zastąpienia wskaźnika WIBOR nowym wskaźnikiem WIRON, w tym dotyczącą kształtu przepisów sankcjonujących tą zmianę, ryzyka zidentyfikowane wcześniej w trakcie reformy IBOR w przypadku reformy WIBOR występują na znacznie większą skalę.

W celu ograniczenia tych ryzyk, Bank uruchomił osobny projekt mający na celu wdrożenie reformy WIBOR, aktywnie uczestniczy w pracach Narodowej Grupy Roboczej oraz korzysta z rozwiązań wypracowanych w ramach konsultacji prowadzonych przez International Swaps and Derivatives Association (ISDA), Związek Banków Polskich oraz inne organizacje międzynarodowe.

Bank prowadzi także intensywne działania związane z dostosowaniem umów opartych o indeks WIBOR w celu wprowadzenia do nich wymaganych do wdrożenia reformy zapisów. Szczególny nacisk, w celu maksymalizacji odsetka zaaneksowanych umów, położono na efektywną i przejrzystą komunikację wymaganych zmian.

Poniższa tabela przedstawia ekspozycję Banku na dzień 31 grudnia 2022 roku na istotne rodzaje stóp procentowych będących przedmiotem wpływu reformy wskaźników referencyjnych stóp procentowych, których przejście na alternatywne stawki referencyjne nie zostało jeszcze dokonane.

(w mln zł)	Aktywa finansowe niepochodne w wartości kontraktowej	Pasywa finansowe niepochodne w wartości kontraktowej	Instrumenty pochodne w wartości nominalnej jako wartość netto z tytułu należności i zobowiązań dla transakcji pochodnych
PLN WIBOR / WIBID	87 348	5 532	(21 647)
USD LIBOR	448	5	(44)
Pozostałe	7	-	-

Bank nie posiada w aktualnej ofercie produktów opartych na wskaźnikach niezgodnych z rozporządzeniem BMR.

Wpływ reformy IBOR na rachunkowość zabezpieczeń opisany jest w Nocie 20.

2.31. Dane porównawcze

- Reklasyfikacja części przychodów z tytułu sprzedaży ubezpieczeń powiązanych z produktami kredytowymi (korekta 1)

Począwszy od sprawozdania finansowego za 2022 rok Grupa zmieniła ujęcie przychodów z tytułu sprzedaży ubezpieczeń powiązanych z kredytami hipotecznymi. Wcześniej Grupa ujmowała otrzymywane na bazie miesięcznej wynagrodzenie za sprzedaż ubezpieczenia w całości jako przychody prowizyjne. Obecnie Grupa wykazuje część wynagrodzenia, odpowiadającą usłudze pośrednictwa, jako przychód prowizyjny. Pozostałą część wynagrodzenia Grupa ujmuje jako przychody z tytułu odsetek.

- Wyodrębnienie pozycji Zobowiązania z tytułu leasingu (korekta 2)

Począwszy od sprawozdania finansowego za 2022 rok, w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach pozycji Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie Grupa wydzieliła odrębną pozycję – Zobowiązania z tytułu leasingu. Wcześniej zobowiązania z tytułu leasingu były prezentowane w ramach pozycji Zobowiązania wobec klientów.

- Reklasyfikacja zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od Europejskiego Banku Inwestycyjnego (korekta 3)

Począwszy od sprawozdania finansowego za 2022 rok Grupa zmieniła prezentację zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od Europejskiego Banku Inwestycyjnego i obecnie prezentuje je w ramach pozycji Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie – Zobowiązania wobec banków. Wcześniej Grupa prezentowała te zobowiązania w ramach pozycji Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie – Zobowiązania wobec klientów.

- Reklasyfikacja rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia (korekta 4)

Począwszy od sprawozdania finansowego za 2022 rok Grupa zmieniła prezentację rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia i obecnie prezentuje je w ramach pozycji Rezerwy. Wcześniej Grupa prezentowała te zobowiązania w ramach pozycji Inne zobowiązania.

- Reklasyfikacja należności z tytułu rozliczania wpłatomatów oraz sortowni (korekta 5)

Począwszy od sprawozdania finansowego za 2022 rok Grupa zmieniła prezentację należności z tytułu rozliczania wpłatomatów oraz sortowni i obecnie prezentuje je w ramach pozycji Inne aktywa. Wcześniej Grupa prezentowała te rozliczenia w ramach pozycji Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie - Kredyty i pożyczki udzielone klientom.

- Prezentacja zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej (korekta 6)

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Począwszy od sprawozdania finansowego za 2022 rok Grupa zmieniła prezentację zysków i strat związanych z pozycją zabezpieczaną w przypadku zabezpieczenia wartości godziwej części portfela aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych przed ryzykiem stopy procentowej. Obecnie Grupa prezentuje je jako osobną pozycję aktywów w tych okresach przeszacowania, w których pozycja zabezpiecza jest składnikiem aktywów lub jako osobną pozycję zobowiązań w tych okresach przeszacowania, w których pozycja zabezpieczana jest składnikiem zobowiązań. Wcześniej zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej były wykazane w osobnej pozycji po stronie aktywów lub zobowiązań w zależności od znaku salda, to znaczy zyski związane z zabezpieczeniem portfela aktywów lub straty związane z zabezpieczeniem portfela zobowiązań były wykazywane jako osobna pozycja aktywów, natomiast straty związane z zabezpieczeniem portfela aktywów lub zyski związane z zabezpieczeniem portfela zobowiązań były wykazywane jako osobna pozycja zobowiązań.

Powyższe zmiany były spowodowane dostosowaniem prezentacji wybranych pozycji aktywów i zobowiązań oraz przychodów do przeważającej praktyki rynkowej. Zmiany nie miały wpływu na poziomy kapitałów oraz na wyniki netto Grupy w prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym okresach porównawczych. Dane porównawcze na dzień 1 stycznia 2021 roku i 31 grudnia 2021 roku oraz za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku zostały odpowiednio przekształcone.

Wpływ wprowadzonych korekt na prezentowane dane porównawcze przedstawiają poniższe zestawienia.

Przekształcenia w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku.

	Nr	Okres od 01.01.2021 do 31.12.2021 przed korektą	korekta	Okres od 01.01.2021 do 31.12.2021 po korekcie
Przychody z tytułu odsetek, w tym:		4 431 737	22 270	4 454 007
<i>Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej</i>	1	3 947 950	22 270	3 970 220
<i>Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy</i>		483 787	-	483 787
Koszty odsetek		(327 694)	-	(327 694)
Wynik z tytułu odsetek		4 104 043	22 270	4 126 313
Przychody z tytułu opłat i prowizji	1	2 714 896	(22 270)	2 692 626
Koszty z tytułu opłat i prowizji		(824 875)	-	(824 875)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		1 890 021	(22 270)	1 867 751
Przychody z tytułu dywidend		5 046	-	5 046
Wynik na działalności handlowej		96 890	-	96 890
Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		4 608	-	4 608
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		93 690	-	93 690
Pozostałe przychody operacyjne		232 384	-	232 384
Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		(873 226)	-	(873 226)
Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi		(2 758 079)	-	(2 758 079)
Ogólne koszty administracyjne		(2 020 629)	-	(2 020 629)
Amortyzacja		(436 254)	-	(436 254)
Pozostałe koszty operacyjne		(320 898)	-	(320 898)
Wynik działalności operacyjnej		17 596	-	17 596
Podatki od pozycji bilansowych Grupy		(608 627)	-	(608 627)
Zysk / (strata) brutto		(591 031)	-	(591 031)
Podatek dochodowy		(587 782)	-	(587 782)
Zysk / (strata) netto		(1 178 813)	-	(1 178 813)
Zysk / (strata) netto przypadający na:				
- akcjonariuszy mBanku S.A.		(1 178 753)	-	(1 178 753)
- udziały niekontrolujące		(60)	-	(60)

Przekształcenia w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2021 roku

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

AKTYWA	Nr	01.01.2021 przed korektą	korekta	01.01.2021 po korekcie
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:		130 179 902	(296 381)	129 883 521
<i>Dłużne papiery wartościowe</i>		15 952 501	-	15 952 501
<i>Należności od banków</i>		7 354 268	-	7 354 268
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom</i>	5	106 873 133	(296 381)	106 576 752
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczeniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	6	-	(10 986)	(10 986)
Inne aktywa	5	1 282 439	296 381	1 578 820
Pozostałe pozycje aktywów		47 409 276	-	47 409 276
AKTYWA RAZEM		178 871 617	(10 986)	178 860 631
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	Nr	01.01.2021 przed korektą	korekta	01.01.2021 po korekcie
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:		156 673 052	-	156 673 052
<i>Zobowiązania wobec banków</i>	3	2 399 740	3 254 591	5 654 331
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>	2,3	137 698 668	(4 026 526)	133 672 142
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu</i>	2	-	771 935	771 935
<i>Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych</i>		13 996 317	-	13 996 317
<i>Zobowiązania podporządkowane</i>		2 578 327	-	2 578 327
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczeniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	6	59 624	(10 986)	48 638
Rezerwy	4	501 691	33 488	535 179
Inne zobowiązania	4	3 397 133	(33 488)	3 363 645
Pozostałe pozycje zobowiązań		1 565 050	-	1 565 050
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		162 196 550	(10 986)	162 185 564
KAPITAŁY RAZEM		16 675 067	-	16 675 067
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM		178 871 617	(10 986)	178 860 631

Przekształcenia w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2021 roku

AKTYWA	Nr	31.12.2021 przed korektą	korekta	31.12.2021 po korekcie
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:		140 296 538	(377 379)	139 919 159
<i>Dłużne papiery wartościowe</i>		16 164 103	-	16 164 103
<i>Należności od banków</i>		7 229 681	-	7 229 681
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom</i>	5	116 902 754	(377 379)	116 525 375
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczeniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	6	1 055 478	(1 165 511)	(110 033)
Inne aktywa	5	1 366 820	377 379	1 744 199
Pozostałe pozycje aktywów		56 820 049	-	56 820 049
AKTYWA RAZEM		199 538 885	(1 165 511)	198 373 374
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	Nr	31.12.2021 przed korektą	korekta	31.12.2021 po korekcie
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:		179 348 925	-	179 348 925
<i>Zobowiązania wobec banków</i>	3	3 359 558	1 906 621	5 266 179
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>	2,3	159 935 129	(2 863 459)	157 071 670
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu</i>	2	-	956 838	956 838
<i>Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych</i>		13 429 782	-	13 429 782
<i>Zobowiązania podporządkowane</i>		2 624 456	-	2 624 456
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczeniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	6	110 033	(1 165 511)	(1 055 478)
Rezerwy	4	811 455	25 445	836 900
Inne zobowiązania	4	3 469 950	(25 445)	3 444 505
Pozostałe pozycje zobowiązań		2 080 606	-	2 080 606
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		185 820 969	(1 165 511)	184 655 458
KAPITAŁY RAZEM		13 717 916	-	13 717 916
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM		199 538 885	(1 165 511)	198 373 374

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Przekształcenia w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku

	Nr	Okres od 01.01.2021 do 31.12.2021 przed korekta	korekta	Okres od 01.01.2021 do 31.12.2021 po korekcie
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem		(591 031)	-	(591 031)
Korekty, w tym:		11 394 965	-	11 394 965
Zapłacony podatek dochodowy		(837 687)	-	(837 687)
Amortyzacja, w tym amortyzacja środków trwałych oddanych w leasing operacyjny		468 584	-	468 584
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej		205 130	-	205 130
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej		14 965	-	14 965
Dywidendy otrzymane		(5 046)	-	(5 046)
Przychody odsetkowe (rachunek zysków i strat)	1	(4 431 737)	(22 270)	(4 454 007)
Koszty odsetkowe (rachunek zysków i strat)		327 694	-	327 694
Odsetki otrzymane	1	4 676 029	22 270	4 698 299
Odsetki zapłacone		(234 411)	-	(234 411)
Zmiana stanu należności od banków		96 423	-	96 423
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pochodnych instrumentów zabezpieczających		(1 452 131)	-	(1 452 131)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	5	(9 529 116)	80 998	(9 448 118)
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne dochody całkowite		(2 054 013)	-	(2 054 013)
Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		(284 047)	-	(284 047)
Zmiana stanu papierów wartościowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo przez wynik finansowy		(17 617)	-	(17 617)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	5	(61 058)	(80 998)	(142 056)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	3	991 300	(41 356)	949 944
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	2,3	23 322 323	83 582	23 405 905
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu	2	-	(42 226)	(42 226)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		(246 519)	-	(246 519)
Zmiana stanu rezerw	4	309 764	(8 043)	301 721
Zmiana stanu innych zobowiązań	4	136 135	8 043	144 178
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		10 803 934	-	10 803 934
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		(508 006)	-	(508 006)
Wpływy z emisji dłużnych papierów wartościowych		3 497 354	-	3 497 354
Wpływy z tytułu emisji akcji zwykłych		72	-	72
Spląty kredytów i pożyczek otrzymanych od banków	3	-	(1 358 250)	(1 358 250)
Spląty kredytów i pożyczek otrzymanych od innych podmiotów	3	(1 358 250)	1 358 250	-
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(3 980 595)	-	(3 980 595)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu		(93 616)	-	(93 616)
Odsetki zapłacone od kredytów otrzymanych od banków i od pożyczek podporządkowanych		(59 691)	-	(59 691)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		(1 994 726)	-	(1 994 726)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)		8 301 202	-	8 301 202
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(9 649)	-	(9 649)
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego		4 249 046	-	4 249 046
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego		12 540 599	-	12 540 599

3. Zarządzanie ryzykiem

Grupa mBanku zarządza ryzykiem zgodnie z obowiązującymi wymogami regulacyjnymi oraz najlepszymi praktykami rynkowymi, formułując strategię, polityki oraz wytyczne w zakresie zarządzania ryzykiem.

Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej - od Rady Nadzorczej (w tym Komisji ds. Ryzyka Rady Nadzorczej) i Zarządu Banku, poprzez wyspecjalizowane komitety oraz jednostki organizacyjne odpowiadające za identyfikację, pomiar, monitorowanie, kontrolę i redukcję ryzyka, na jednostkach biznesowych Grupy skończywszy.

3.1. Zarządzanie ryzykiem Grupy mBanku w 2022 roku – uwarunkowania zewnętrzne

Grupa mBanku podejmuje na bieżąco działania mające na celu dostosowanie zasad zarządzania ryzykiem do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych, w tym zmian przepisów prawa.

Zmiany regulacyjne wynikające z prac Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego

Grupa monitoruje zmiany regulacyjne wynikające z prac Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego, szczególnie te związane z przeglądem i rewizją metodyk kalkulacji wymogów kapitałowych (tzw. Basel IV).

W dniu 27 października 2021 roku Komisja Europejska zaproponowała projekt nowelizacji pakietu regulacji CRR/CRD IV. Jej celem jest wdrożenie zaktualizowanych standardów bazylejskich (Basel IV), przede wszystkim w obszarze kalkulacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka. Nowe wymagania miałyby obowiązywać w Unii Europejskiej od 2025 roku.

Grupa analizuje projektowane zmiany regulacyjne i ocenia ich wpływ, przygotowując się do ich wdrożenia. Śledzi także prace legislacyjne, ponieważ opublikowany projekt zmian nie został jeszcze finalnie zatwierdzony w UE i może się zmieniać.

Modele AIRB

W latach 2016 - 2022 Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) w ramach inicjatywy regulacyjnej dotyczącej rewizji metody wewnętrznych ratingów (AIRB) opublikował dokumenty, które zawierają:

- projekt metodyki oceny przez organy nadzoru, czy banki spełniają wymogi regulacyjne dotyczące stosowania metody wewnętrznych ratingów (AIRB - Assessment Methodology),
- wytyczne dotyczące szacowania wartości parametrów ryzyka PD, LGD oraz postępowania z ekspozycjami cechującymi się niewykonaniem zobowiązania,
- wytyczne dotyczące estymacji parametru LGD dla okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej oraz standard dotyczący szacowania i identyfikacji okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej w modelowaniu IRB,
- wytyczne dotyczące ograniczania ryzyka kredytowego dla instytucji stosujących metodę IRB z wykorzystaniem własnych oszacowań LGD,
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/598 z dnia 14 grudnia 2020 roku uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących przypisywania wag ryzyka ekspozycjom związanym z kredytowaniem specjalistycznym.

W czerwcu 2021 roku Bank złożył do organów nadzoru bankowego wnioski o zgodę na wprowadzenie zmian znacznych we wszystkich modelach parametrów PD, CCF i LGD w portfelach objętych metodą AIRB. Wdrożenie modeli AIRB dostosowanych do powyższych wytycznych planowane jest na 2023 rok, bezpośrednio po uzyskaniu zgody organów nadzoru bankowego.

Grupa zakończyła prace nad dostosowaniem modelu dla portfela komercyjnych nieruchomości przychodowych (CRE – Commercial Real Estate) do Rozporządzenia 2021/598, które weszło w życie w kwietniu 2022 roku. W ramach tego procesu Bank w lutym 2022 roku złożył do organów nadzoru bankowego materiał informacyjny adresujący dostosowanie modelu a w maju 2022 roku rozpoczął stosowanie dostosowanego modelu. Zmiana modelu nie jest klasyfikowana jako znaczna według kryteriów określonych w RTS 529/2014.

Rekomendacje KNF

W celu aktualizacji dobrych praktyk, jakie obowiązują banki, w tym również w kontekście nowych zaleceń i wymagań definiowanych przez europejskie organy nadzoru, uwzględniając rozwiązania regulacyjne oraz praktyki stosowane w innych państwach, UKNF prowadzi regularnie prace nad aktualizacją rekomendacji, które kierowane są do banków.

W dniu 1 stycznia 2022 roku weszła w życie zaktualizowana Rekomendacja R dotycząca zasad zarządzania ryzykiem kredytowym oraz ujmowania oczekiwanych strat kredytowych. Najważniejsze zmiany wynikające z wdrożenia Rekomendacji R w obszarze definicji default i oczekiwanych strat kredytowych opisane zostały w Nocie 3.3.6.2.3.

W 2022 roku KNF przyjęła znowelizowaną Rekomendację A dotyczącą zarządzania przez banki ryzykiem związanym z działalnością na instrumentach pochodnych, która zastąpiła Rekomendację A z 2010 roku. Nowelizacja ma na celu wskazanie dobrych praktyk w obszarze zarządzania ryzykiem na rynku instrumentów pochodnych, ujednolicenie tych zasad oraz dopełnienie europejskich wytycznych i standardów technicznych (ESMA, EBA). KNF wyznaczyła koniec 2023 roku jako termin dostosowania się przez banki do postanowień Rekomendacji. Rekomendacja A zostanie wdrożona przez Grupę w wyznaczonym przez KNF terminie.

Ponadto w 2022 roku KNF prowadziła prace nad aktualizacją:

- Rekomendacji G – dotyczącej zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- Rekomendacji J – dotyczącej zasad gromadzenia i przetwarzania przez banki danych o rynku nieruchomości
- Rekomendacji U – dotyczącej dobrych praktyk w zakresie bancassurance.

Projekty zaktualizowanych Rekomendacji J i U zostały poddane w 2022 roku konsultacjom publicznym.

Reforma IBOR

Grupa przeprowadziła prace mające na celu konwersję stawek LIBOR CHF, EUR i JPY, które zostały wycofane zgodnie z komunikatem Financial Conduct Authority (FCA) z 5 marca 2021 roku. W przypadku pozostałych walut (GBP, USD) trwają prace dostosowawcze, ponieważ wskaźniki oficjalnie jeszcze nie zostały zlikwidowane.

Grupa jest również zaangażowana w prace Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych (NGR), która została powołana w związku z planowaną reformą wskaźników referencyjnych w Polsce i m.in. ma wprowadzić nowy wskaźnik referencyjny stopy procentowej, dla którego danymi wejściowymi są informacje reprezentujące transakcje O/N (overnight). Prace NGR mają na celu zapewnienie wiarygodności, przejrzystości i rzetelności opracowywania i stosowania nowego wskaźnika referencyjnej stopy procentowej. Bank nadał bardzo wysoki priorytet tym pracom i kieruje się w nich harmonogramem opublikowanym przez NGR.

Dodatkowe informacje dotyczące wpływu reformy IBOR przedstawiono w Nocie 2.30 i Nocie 20.

Wytyczne i standardy EUNB dotyczące ryzyka stopy procentowej portfela bankowego

W październiku 2022 roku EUNB opublikował finalne standardy i wytyczne w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej w ramach rewizji dotychczasowych wytycznych nadzoru:

- znowelizowane wytyczne w sprawie ryzyka stopy procentowej księgi bankowej (IRRBB) oraz ryzyka spreadu kredytowego wynikających z działalności w ramach portfela bankowego (CSRBB); zastępują one obowiązujące obecnie Wytyczne EUNB z 2018 roku,
- finalny projekt standardów technicznych dotyczących metody standardowej oraz metody uproszczonej standardowej oceny ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej (IRRBB),
- finalny projekt standardów technicznych dotyczących nadzorczych testów wartości odstających (SOT) dla ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej.

Regulacje zawierają przepisy i wymagania w zakresie zarządzania IRRBB. W szczególności rozszerzają one zasady zarządzania ryzykiem CSRBB analogicznie jak obecnie funkcjonujące zasady IRRBB, doprecyzowują zasady kalkulacji wrażliwości wyniku odsetkowego oraz określają sposób kalkulacji miar regulacyjnych, w tym poziom limitów regulacyjnych. Znowelizowane wytyczne w zakresie IRRBB wchodzą w życie 30 czerwca 2023 roku, zaś w zakresie CSRBB – 31 grudnia 2023 roku.

Zagrożenia związane z czynnikami ESG

Bank analizuje zagrożenia związane z kwestiami ESG, w tym niekorzystnymi zmianami w środowisku naturalnym (zwłaszcza zmiany klimatyczne) lub długotrwałymi skutkami tych zmian w sposób horyzontalny. Oznacza to, że bada ich wpływ na profil działalności Banku w jak najszerszym spektrum, m.in. przekłada je na poszczególne kategorie ryzyka, w tym ryzyko kredytowe.

Istotnym elementem zarządzania ryzykiem była aktualizacja zasad oceny ryzyka klientów korporacyjnych w obszarach środowiskowym, społecznym i zarządczym pod kątem lepszego odwzorowania specyfiki polskiej gospodarki i czynników ryzyka ESG w poszczególnych sektorach. Ocena ryzyka ESG jest jednym z elementów oceny ryzyka kredytowego klienta. Wynik analizy ryzyka ESG uwzględniany jest przy podejmowaniu decyzji kredytowej o udzieleniu finansowania oraz corocznie przy odnowieniu PD-ratingu klienta.

Wynik oceny ryzyka ESG w procesie oceny ryzyka kredytowego nie przekłada się pod względem ilościowym na wycenę produktu, o który wnioskuje klient bądź na jego PD-rating. Ocena ESG jest informacją jakościową, braną pod uwagę w procesie decyzyjnym oddzielnie od wyników finansowych i parametrów

ryzyka kredytowego. W przypadku małych zaangażowań ocena jest uproszczona, prowadzona portfelowo. W przypadku zaangażowań przekraczających próg 8 mln PLN dla klientów K2 i K1 analiza jest prowadzona indywidualnie dla każdego klienta. Z uwagi na przystąpienie w 2022 roku do zobowiązania Science-Based Targets initiative (SBTi) oraz w ramach wypełniania zobowiązań strategicznych dotyczących osiągnięcia zero-emisyjności, rozpoczęto wstępne analizy dążące do zaprojektowania ścieżek dekarbonizacji dla Grupy.

3.2. Zasady zarządzania ryzykiem

W 2022 roku, po wybuchu konfliktu zbrojnego w Ukrainie, Grupa monitorowała wpływ tego konfliktu na sytuację gospodarczą w kraju, w szczególności dostępność oraz zmiany cen paliw i surowców, a także stabilność łańcuchów dostaw. W zarządzaniu ryzykiem kredytowym Grupa koncentrowała się na identyfikacji czynników, które w istotny sposób mogą wpływać na sytuację klientów oraz jakość portfela kredytowego.

- W obszarze bankowości korporacyjnej Bank zachował ostrożność przy aktualizacji polityk ryzyka kredytowego. Jednocześnie kontynuował projekty, których efektem ma być automatyzacja i uproszczenie procesu kredytowego.
- W obszarze bankowości detalicznej Bank uwzględnia ryzyka związane z obecną sytuacją gospodarczą. Sytuacja gospodarstw domowych i małych firm jest przedmiotem silnej presji powodowanej dużą zmiennością czynników makroekonomicznych i geopolitycznych. Bank dostosowuje się do tej sytuacji utrzymując konserwatywną politykę kredytową, w szczególności w obszarze zdolności kredytowej.

3.2.1. Kultura zarządzania ryzykiem

Fundamenty wdrożonej w Banku i Grupie mBanku kultury zarządzania ryzykiem zostały określone w Strategii Zarządzania Ryzykiem Grupy mBanku oraz strategiach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka (ryzykiem koncentracji, ryzykiem kredytowym portfela detalicznego i korporacyjnego, ryzykiem rynkowym, ryzykiem płynności, ryzykiem operacyjnym, ryzykiem reputacji), zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą mBanku.

W Grupie mBanku role i zadania w zakresie zarządzania ryzykiem zorganizowano zgodnie ze schematem trzech linii obrony:

- Pierwszą linię obrony stanowi Biznes (jednostki biznesowe), którego zadaniem jest uwzględnianie aspektów związanych z ryzykiem i kapitałem przy podejmowaniu wszystkich decyzji w granicach apetytu na ryzyko określonego dla Grupy.
- Druga linia obrony, przede wszystkim jednostki organizacyjne obszaru zarządzania ryzykiem, Bezpieczeństwo, Inspektor Danych Osobowych oraz funkcja Compliance, tworzy ramy i wytyczne dla zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, wspiera i nadzoruje Biznes w ich wdrażaniu oraz niezależnie analizuje i ocenia ryzyko. Aby zapewnić, że Biznes jest wspierany i nadzorowany w obiektywny sposób, druga linia obrony działa niezależnie od Biznesu.
- Trzecią linią obrony jest Audyt Wewnętrzny dokonujący niezależnych ocen działań związanych z zarządzaniem ryzykiem realizowanych zarówno przez pierwszą, jak i drugą linię obrony.

3.2.2. Podział ról w procesie zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza nadzoruje działalność Banku w zakresie systemu zarządzania ryzykiem. W szczególności Rada Nadzorcza zatwierdza Strategię Zarządzania Ryzykiem Grupy mBanku i nadzoruje jej realizację.

Komisja ds. Ryzyka Rady Nadzorczej sprawuje stały nadzór nad ryzykiem. W szczególności wydaje rekomendacje dotyczące zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą strategii zarządzania ryzykiem, w tym Strategii Zarządzania Ryzykiem Grupy mBanku.

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem. W szczególności Zarząd określa i wdraża Strategię Zarządzania Ryzykiem Grupy mBanku. Jest także odpowiedzialny za określanie i wdrażanie zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz za ich spójność ze Strategią. Zarząd ustanawia strukturę organizacyjną Banku oraz przydziela zadania i obowiązki poszczególnym jednostkom organizacyjnym, dbając o właściwy podział ról w zarządzaniu ryzykiem. Ponadto odpowiada za opracowanie, wdrożenie, skuteczność i aktualizację pisemnych strategii, polityk i procedur, które dotyczą systemu zarządzania ryzykiem, procesu szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałem i planowania kapitału oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Ryzykiem (Chief Risk Officer – CRO) odpowiada za zintegrowane zarządzanie ryzykiem i kapitałem Banku oraz Grupy w zakresie: definiowania strategii i polityk, pomiaru, kontroli i niezależnego raportowania dotyczącego wszystkich rodzajów ryzyka (w szczególności ryzyka kredytowego, rynkowego, płynności oraz niefinansowego, w tym ryzyka operacyjnego), zatwierdzania limitów (zgodnie z regulacjami wewnętrznymi) oraz za procesy zarządzania ryzykiem detalicznego portfela kredytowego i portfela korporacyjnego.

Komitety:

- **Komitety Forum Biznesu i Ryzyka Grupy mBanku**, tj. Komitet Ryzyka Bankowości Detalicznej (KRD), Komitet Ryzyka Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej (KRK) oraz Komitet Ryzyka Rynków Finansowych (KRF) są platformą podejmowania decyzji oraz dialogu między jednostkami organizacyjnymi linii biznesowych i obszaru zarządzania ryzykiem w mBanku, jak również między Bankiem a spółkami Grupy. W szczególności Komitety podejmują decyzje oraz wydają rekomendacje, które dotyczą m.in.: polityk ryzyka, procesów i narzędzi oceny ryzyka, systemu limitów ryzyka, oceny jakości i efektywności portfela ekspozycji wobec klientów oraz zatwierdzania wprowadzania nowych produktów do oferty.
- **Komitet Ryzyka Modeli** jest odpowiedzialny za nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem modeli, pełniąc w tym zakresie funkcję informacyjną, dyskusyjną, decyzyjną oraz legislacyjną.
- **Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Kapitałem** jest odpowiedzialny za systematyczne monitorowanie struktury bilansu i kapitału oraz za alokację funduszy w granicach dopuszczalnych ryzyk. Jego celem jest optymalizacja wyniku finansowego, a także kształtowanie i alokowanie kapitału w sposób zapewniający maksymalizację zwrotu na kapitale Grupy mBanku.
- **Komitet Zrównoważonego Rozwoju Grupy mBanku** jest platformą podejmowania decyzji i wydawania rekomendacji oraz dialogu w zakresie zrównoważonego rozwoju. Komitet kształtuje, promuje i monitoruje zrównoważony rozwój w Grupie.
- **Komitet Kredytowy Grupy mBanku** jest w szczególności odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru nad ryzykiem koncentracji i dużymi zaangażowaniami na poziomie Grupy mBanku, poprzez podejmowane decyzje oraz wydawane rekomendacje. W ramach funkcjonowania Banku Komitet podejmuje decyzje kredytowe, a także decyzje dotyczące między innymi konwersji długu na akcje, udziały oraz przejęcia nieruchomości w zamian za długi.
- **Komitet Bankowości Inwestycyjnej** jest w szczególności odpowiedzialny za sprawowanie kontroli i zarządzanie ryzykiem (między innymi rynkowym, kredytowym, reputacyjnym, operacyjnym) transakcji Biura Maklerskiego oraz podejmowanie decyzji dotyczących realizacji tych transakcji.
- **Komitet ds. Nadzoru nad Oddziałami Zagranicznymi mBanku** między innymi wydaje rekomendacje w sprawie zatwierdzenia strategii działania oraz zasad stabilnego i ostrożnego zarządzania danego oddziału zagranicznego Banku, w szczególności w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

Funkcja zarządzania na poziomie strategicznym i funkcja kontroli ryzyka kredytowego, rynkowego, płynności, operacyjnego i ryzyka modeli wykorzystywanych do kwantyfikacji wymienionych rodzajów ryzyka jest realizowana w ramach obszaru zarządzania ryzykiem nadzorowanego przez Wiceprezesa Zarządu ds. Zarządzania Ryzykiem.

3.2.3. Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego i płynności (ICAAP/ILAAP)

Grupa mBanku stosuje proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP, ang. Internal Capital Adequacy Assessment Process), który służy utrzymaniu funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka ponoszonego w jej działalności.

Proces ICAAP obejmuje:

- inwentaryzację ryzyka w działalności Grupy mBanku,
- kalkulację kapitału wewnętrznego i regulacyjnego na pokrycie ryzyka,
- agregację kapitału,
- testy warunków skrajnych,
- ustalanie limitów dotyczących wykorzystania zasobów kapitałowych,
- planowanie i alokację kapitału,
- monitorowanie polegające na stałej identyfikacji ryzyka występującego w działalności Grupy mBanku oraz analizie poziomu kapitału na pokrycie ryzyka,
- coroczny przegląd procesu.

Wdrożony w Grupie mBanku proces oceny adekwatności płynności (ILAAP, ang. Internal Liquidity Adequacy Assessment Process) odgrywa kluczową rolę w utrzymaniu ciągłości działania Banku i Grupy przez zapewnienie odpowiedniej pozycji płynnościowej i finansowej. Proces ILAAP obejmuje między innymi:

- inwentaryzację ryzyka płynności i finansowania w działalności Grupy,
- kalkulację miar płynności, w tym modelowanie wybranych produktów bankowych,
- planowanie bilansu i ustalanie limitów zgodnych z apetytem na ryzyko,
- zarządzanie uwzględniające testy warunków skrajnych, miary ryzyka, plan awaryjny, wskaźniki wczesnego ostrzegania (EWI), wskaźniki recovery (RI) oraz monitorowanie limitów,
- przegląd i ocenę procesu,
- system Ceny Transferowej Funduszy (FTP),
- walidację modeli.

Procesy ICAAP i ILAAP podlegają regularnym przeglądom realizowanym przez Zarząd Banku. Przeglądy tych procesów nadzoruje Rada Nadzorcza Banku.

Istotne rodzaje ryzyka w działalności Grupy mBanku

Zarząd Banku podejmuje działania, aby zapewnić, że Bank zarządza wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka, wynikającymi z realizacji przyjętej strategii Grupy mBanku. W tym celu w Grupie mBanku przeprowadzany jest corocznie proces identyfikacji i oceny istotności ryzyka. Wszystkie istotne rodzaje ryzyka są uwzględniane w Strategii Zarządzania Ryzykiem Grupy mBanku, w szczególności w procesie zarządzania zdolnością absorpcji ryzyka.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku za istotne w działalności Grupy mBanku uznawane były następujące rodzaje ryzyka: ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe, ryzyko operacyjne, ryzyko biznesowe (w tym ryzyko strategiczne), ryzyko płynności, ryzyko braku zgodności, ryzyko reputacji, ryzyko modeli, ryzyko kapitałowe (w tym ryzyko nadmiernej dźwigni), ryzyko podatkowe oraz ryzyko portfela kredytów w walutach obcych.

3.2.4. Apetyt na ryzyko

Grupa mBanku definiuje apetyt na ryzyko jako maksymalny poziom ryzyka, pod względem zarówno wartości, jak i struktury, jaki Grupa jest skłonna i zdolna zaakceptować w toku realizacji przyjętych celów biznesowych w ramach scenariusza kontynuacji działalności gospodarczej.

Bufory kapitałowe i płynnościowe

Grupa mBanku ustala apetyt na ryzyko, aby zapewnić stałe spełnienie wymagań nadzorczych w zakresie adekwatności kapitałowej i płynności przyjętych w przepisach europejskich i polskich. Dlatego utrzymuje bufory kapitałowe i płynnościowe powyżej wymogów regulacyjnych, aby zapewnić niezakłócone funkcjonowanie Grupy w razie niekorzystnych zmian w samej Grupie lub jej otoczeniu, tak aby możliwe było utrzymanie zdolności do absorpcji ryzyka. Zasoby na pokrycie ryzyka i apetyt na ryzyko określa się z uwzględnieniem źródeł finansowania i pozycji kapitałowej Grupy, zarówno w perspektywie regulacyjnej, jak i ekonomicznej. Bank utrzymuje kapitał i aktywa płynne na poziomach zapewniających spełnianie wymogów regulacyjnych w warunkach normalnych oraz w warunkach skrajnych, ale prawdopodobnych. Aby wyznaczyć odpowiednią wielkość bufora płynności ustanowiony został minimalny poziom wskaźnika LCR powyżej wymogu regulacyjnego.

Apetyt na ryzyko Grupy mBanku uwzględnia wszystkie istotne rodzaje ryzyka i ich kluczowe koncentracje wynikające z przyjętej strategii biznesowej, poprzez ustalenie odpowiednich buforów kapitałowych dla ryzyka wynikającego z potencjalnej materializacji wybranych czynników ryzyka, dotyczących istniejących portfeli oraz planowanej działalności, a także uwzględniających nowe wymagania regulacyjne, jak również potencjalne niekorzystne zmiany makroekonomiczne.

W wyniku wewnętrznych dyskusji o apetycie na ryzyko określone są docelowe współczynniki kapitałowe i wewnętrzne bufory płynności dla Grupy mBanku.

Zdolność absorpcji ryzyka

Zdolność absorpcji ryzyka jest wyrażona w kapitale, źródłach finansowania i rezerwach płynności, które mogą być alokowane celem zapewnienia bezpieczeństwa w scenariuszu bazowym i scenariuszu warunków skrajnych. Maksymalne ryzyko, jakie Grupa mBanku jest skłonna i zdolna ponieść, przy akceptacji zagrożeń wynikających ze strategii biznesowej Grupy mBanku, określa się z uwzględnieniem następujących warunków:

- zapewnienie adekwatnej zdolności absorpcji ryzyka (przestrzeganie limitów obowiązujących w normalnych warunkach) zgodnie z zasadami ICAAP,
- przestrzeganie wewnętrznych celów kapitałowych i płynnościowych,
- zapewnienie zachowania płynności finansowej oraz adekwatnej płynności strukturalnej Grupy zgodnie z zasadami ILAAP.

Podejście Grupy mBanku do oceny i kontroli zdolności do absorpcji ryzyka Grupy uwzględnia wymogi wewnętrzne i regulacyjne.

System limitów ryzyka

Aby zapewnić efektywną alokację apetytu na ryzyko Grupa mBanku wdrożyła system limitów ryzyka. Struktura limitów przekłada apetyt na ryzyko na konkretne ograniczenia dotyczące rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy. Oprócz limitów w celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania Grupy stosowane są również liczby kontrolne oraz wskaźniki wczesnego ostrzegania.

3.2.5. Testy warunków skrajnych w ramach ICAAP i ILAAP

Testy warunków skrajnych są wykorzystywane w zarządzaniu oraz planowaniu kapitałowym i płynnościowym Banku i Grupy. Pozwalają one ocenić odporność Grupy w kontekście dotkliwych, ale jednocześnie prawdopodobnych scenariuszy wydarzeń zewnętrznych i wewnętrznych.

Testy warunków skrajnych są przeprowadzane przy założeniu scenariusza niekorzystnych warunków makroekonomicznych, które mogą negatywnie wpłynąć na sytuację finansową i płynnościową Grupy.

W ramach ICAAP Grupa przeprowadza testy warunków skrajnych z wykorzystaniem różnych scenariuszy, między innymi scenariuszy historycznych, scenariuszy makroekonomicznych dla pogarszającej się koniunktury gospodarczej, scenariuszy, które uwzględniają zdarzenia o charakterze idiosynkratycznym, w kontekście specyficznych koncentracji ryzyka w Banku i Grupie. Analizy takie uwzględniają różne poziomy dotkliwości scenariuszy, które charakteryzują się różnym poziomem prawdopodobieństwa ich realizacji.

Scenariusze w ramach ILAAP obejmują negatywne zdarzenia o charakterze idiosynkratycznym, zdarzenia dotyczące całego rynku oraz scenariusze połączone. Scenariusze te uzupełniane są przez scenariusz odwrócony pozwalający na identyfikację czynników ryzyka. Dodatkowo przeprowadzany jest scenariusz zintegrowany, w którym uwzględnia się również wpływ czynników pochodzących z innych rodzajów ryzyka.

Przyjmowane do analizy scenariusze makroekonomiczne umożliwiają kompleksową analizę wszystkich istotnych rodzajów ryzyka oraz analizę jego wpływu na adekwatność kapitałową i płynność Banku oraz Grupy.

Dla Banku i Grupy przeprowadzane są tzw. odwrócone testy warunków skrajnych, których celem jest identyfikacja zdarzeń mogących spowodować zagrożenie dla kontynuacji funkcjonowania Banku i Grupy. Odwrócone testy warunków skrajnych służą do podejmowania decyzji strategicznych dotyczących akceptowanego profilu ryzyka Grupy.

3.2.6. Wyniki finansowe mBanku oraz Grupy mBanku w kontekście wymogów regulacyjnych

Grupa monitoruje wskaźniki planu naprawy w obszarach płynności, kapitału, rentowności i jakości aktywów zgodnie z zasadami opisanymi w Planie naprawy dla Grupy mBanku, w tym w zakresie spełnienia przesłanek do uruchomienia planu naprawy.

Zgodnie z wytycznymi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA/GL/2021/11) w sprawie wskaźników planu naprawy, wskaźniki rentowności powinny uwzględniać wszelkie aspekty związane z dochodami instytucji, które mogą prowadzić do szybkiego pogorszenia się jej sytuacji finansowej poprzez obniżenie zysków zatrzymanych (lub strat) mających wpływ na fundusze własne instytucji.

Rentowność podstawowego modelu biznesowego Grupy w 2022 roku utrzymała się na bardzo wysokim poziomie. Wynik za 2022 rok został ukształtowany przez zdarzenia nadzwyczajne, niezależne od podstawowej działalności Grupy, przede wszystkim czynniki zewnętrzne, tj. wprowadzenie wakacji kredytowych, utworzenie systemu ochrony banków komercyjnych oraz zmiany do Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, a także ujęcie dodatkowych kosztów ryzyka prawnego związanych z portfelem kredytów walutowych.

Należy podkreślić, że pomimo skonsolidowanej straty netto w 2022 roku w wysokości 702 527 tys. zł, zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie planów naprawy, w szczególności art. 142 ust. 2 ustawy Prawo bankowe, przesłanka do uruchomienia planu naprawy odnosząca się do istotnie pogorszającej się sytuacji finansowej Banku oraz Grupy nie została spełniona.

Wskaźniki planu naprawy w pozostałych obszarach, tj. płynności, kapitału i jakości aktywów wskazują na stabilną i bezpieczną sytuację Banku oraz Grupy i w 2022 roku utrzymywały się powyżej poziomów ostrzegawczych określonych w Planie Naprawy Grupy mBanku.

3.3. Ryzyko kredytowe

3.3.1. Organizacja zarządzania ryzykiem

Grupa aktywnie zarządza ryzykiem kredytowym mając na celu optymalizację poziomu zysku uwzględniającą koszt ponoszonego ryzyka. Analiza ryzyka występującego w funkcjonowaniu Grupy ma charakter ciągły. W celu identyfikacji i monitorowania ryzyka kredytowego, w strukturze Banku oraz spółek zależnych stosuje się jednolite zasady zarządzania ryzykiem kredytowym, których podstawą jest między innymi oddzielenie funkcji oceny ryzyka kredytowego od funkcji sprzedażowych na wszystkich szczeblach do poziomu Zarządu włącznie. Analogiczne podejście Grupa stosuje w odniesieniu do administrowania ekspozycjami niosącymi ryzyko kredytowe, które jest realizowane w obszarze zarządzania ryzykiem oraz w obszarze operacyjnym, w pełnej niezależności od funkcji sprzedażowych. Przyjęty model zarządzania ryzykiem w ramach Grupy zakłada uczestnictwo w tym procesie jednostek organizacyjnych Banku wchodzących w skład obszaru zarządzania ryzykiem, a także Komitetu Kredytowego Grupy (KKG).

Podejmowanie decyzji w odniesieniu do ekspozycji kredytowych w obszarze korporacyjnym

Decyzje kredytowe podejmowane są zgodnie z wewnątrznie przyjętymi zasadami. Poziom kompetencji decyzyjnych określony jest w postaci macierzy decyzyjnej. Na jej podstawie, w zależności od EL-ratingu (ratingu oczekiwanej straty) oraz łącznego zaangażowania na klienta/grupę podmiotów powiązanych, ustalany jest szczebel decyzyjny odpowiedzialny za podjęcie decyzji kredytowej. W łącznym zaangażowaniu uwzględniane są również zaangażowania spółek Grupy mBanku na klienta/grupę podmiotów powiązanych.

Dla klientów wnioskujących o małe zaangażowanie jest ono jedynym wyznacznikiem właściwego szczebla decyzyjnego.

Podejmowanie decyzji w odniesieniu do ekspozycji kredytowych w obszarze detalicznym

Ze względu na profil klientów detalicznych, wielkość dopuszczalnych ekspozycji na pojedynczego klienta oraz standaryzację oferowanych produktów, proces podejmowania decyzji jest inny niż w przypadku klientów korporacyjnych. Proces decyzyjny w znacznej mierze jest zautomatyzowany, zarówno w zakresie pozyskiwania danych o kredytobiorcy z wewnętrznych oraz zewnętrznych źródeł danych jak i oceny ryzyka wykonywanej przy użyciu technik scoringowych oraz wystandaryzowanych kryteriów decyzyjnych. Obszar uznaniowości dotyczy głównie czynności związanych z weryfikacją dokumentacji kredytowej oraz obsługi ewentualnych odstępstw, kiedy to decyzja podejmowana jest z zastosowaniem reguł podwyższenia poziomu decyzyjnego. W przypadku kredytowania hipotecznego dodatkowo dokonywana jest wycena wartości zabezpieczenia (w standardowych przypadkach dokonywana wewnątrz, w pozostałych polegająca na wewnętrznej weryfikacji wyceny dostarczonej z zewnątrz).

3.3.2. Polityka kredytowa

Bank zarządza ryzykiem kredytowym w oparciu o wymagania nadzorcze, najlepsze praktyki rynkowe oraz własną wiedzę i doświadczenie. W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym główną rolę odgrywają polityki kredytowe, ustalane odrębnie dla obszaru bankowości detalicznej i korporacyjnej. Polityki kredytowe określają między innymi:

- docelowe grupy klientów,
- akceptowalne poziomy ratingów definiowane wielkością oczekiwanej straty,
- kryteria akceptacji przedmiotów finansowania oraz zabezpieczeń,
- zasady ograniczania ryzyka koncentracji,
- reguły odnoszące się do wybranych branż lub segmentów klientów.

3.3.3. Stosowane zabezpieczenia

Zabezpieczenia stosowane w ramach udzielania produktów kredytowych

Ważnym elementem polityki kredytowej są stosowane zabezpieczenia. Podstawową rolą zabezpieczenia jest obniżenie ryzyka kredytowego transakcji i zapewnienie Grupie realnej możliwości zwrotu należności. Grupa, podejmując decyzję o przyznaniu produktu obciążonego ryzykiem kredytowym, dąży do uzyskania zabezpieczenia adekwatnego do podejmowanego ryzyka. Grupa przyjmuje zabezpieczenia tylko po dokonaniu ich oceny i pod warunkiem, że spełniają one warunek braku istotnej korelacji między ich wartością a wiarygodnością dłużnika. Rodzaj wymaganego zabezpieczenia zależy od produktu obciążonego ryzykiem kredytowym, okresu finansowania oraz ryzyka klienta.

Do najczęściej stosowanych zabezpieczeń należą:

- hipoteka na nieruchomości,
- zastaw rejestrowy,
- przelew wierzytelności (cesja praw),
- kaucja pieniężna,
- gwarancje i poręczenia,
- depozyt gwarancyjny lub blokada pieniężna,
- przewłaszczenie środka transportu.

Wartość nieruchomości stanowiących zabezpieczenie ustalana jest na podstawie wyceny, sporządzanej przez uprawnionego rzeczoznawcę. Przedłożony w Banku operat jest weryfikowany przez zespół specjalistów usytuowany w obszarze zarządzania ryzykiem, który sprawdza poprawność przyjęcia wartości rynkowej oraz ocenia płynność zabezpieczenia. W wybranych przypadkach najbardziej płynnych mieszkań w segmencie detalicznym weryfikacja wartości dokonywana jest automatycznie na podstawie aktualnych cen transakcyjnych.

Wartość pozostałych zabezpieczeń określana jest na bazie dostępnych dokumentów, typowych dla każdego rodzaju zabezpieczenia.

Każde zabezpieczenie podlega monitoringowi. Częstotliwość monitoringu wynika z regulacji wewnętrznych i zależy od rodzaju monitorowanego zabezpieczenia.

W obszarze bankowości korporacyjnej, w przypadku zabezpieczeń na środkach trwałych i aktywach finansowych finalna wartość zabezpieczenia, tzw. MRV (ang. Most Realistic Value), wyznaczana jest przy użyciu wskaźnika ECF (ang. Empirical Coverage Factor), który odzwierciedla pesymistyczny wariant odzysku wierzytelności z zabezpieczenia rzeczowego w drodze wymuszonej sprzedaży. Ocena zabezpieczeń osobowych dokonywana jest na podstawie kondycji finansowej dostawcy. Bank wyznacza tzw. parametr PCV (będący odpowiednikiem wartości MRV dla zabezpieczeń rzeczowych). W sytuacji gdy parametr PD dostawcy zabezpieczenia jest równy lub gorszy od PD klienta, PCV równe jest zero.

mBank posiada dedykowaną politykę dotyczącą zabezpieczeń w obszarze bankowości korporacyjnej. Najważniejsze jej elementy to:

- wskazanie zabezpieczeń preferowanych i niezalecanych,
- rekomendacje w zakresie stosowania zabezpieczeń w określonych sytuacjach,
- określenie częstotliwości monitoringu zabezpieczeń,
- określenie podejścia do zabezpieczeń z zerowym MRV.

Zabezpieczenia stosowane w ramach obrotu instrumentami pochodnymi

mBank zarządza ryzykiem związanym z instrumentami pochodnymi. Ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z zawartych transakcji pochodnych zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów, uwzględniając potencjalny wpływ na wartość ekspozycji zmian parametrów rynkowych. Stosowane umowy ramowe z kontrahentami zobowiązują Bank do codziennego monitorowania wartości ekspozycji wobec kontrahenta i wprowadzają konieczność dodatkowego zabezpieczania ekspozycji przez klienta lub mBank zgodnie z podpisanymi umowami zabezpieczającymi. Jednocześnie wspomniane umowy ramowe w przypadku naruszenia warunków umowy pozwalają na przedterminowe rozliczenie transakcji z klientem. mBank wykorzystuje Proces Wczesnego Ostrzegania (Early Warning) w celu monitorowania wykorzystania limitu na transakcje pochodne i możliwości reakcji Banku w stosunku do klienta, w przypadku gdy ekspozycja z tytułu otwartych transakcji pochodnych zbliża się do maksymalnego poziomu limitu. Ponadto uwzględniając ryzyko kredytowe związane z limitem na transakcje pochodne konkretnego klienta, Bank może stosować dodatkowe zabezpieczenia tego limitu w ramach standardowego katalogu zabezpieczeń produktów ryzyka kredytowego.

Zabezpieczenia akceptowane przez Spółki Grupy mBanku

Spółki Grupy mBanku akceptują różne formy prawnych zabezpieczeń produktów obarczonych ryzykiem kredytowym. Ich katalog uzależniony jest od specyfiki prowadzonej działalności, rodzaju oferowanych produktów i ryzyka transakcji.

mBank Hipoteczny jako podstawowe zabezpieczenie stosuje hipotekę na finansowanej nieruchomości. Dodatkowymi zabezpieczeniami mogą być poręczenia wekslowe lub cywilne właścicieli spółki kredytobiorcy, bądź zastaw na akcjach lub udziałach w spółce kredytobiorcy. Na okres niezbędny do skutecznego ustanowienia zabezpieczenia może zostać przyjęte ubezpieczenie kredytu w zaakceptowanym przez Bank zakładzie ubezpieczeniowym.

mFactoring akceptuje jedynie formy zabezpieczeń o dużej płynności. Obok weksli własnych in blanco są to przede wszystkim poręczenia wekslowe właścicieli spółki klienta, cesje wierzytelności z rachunków

bankowych (głównie prowadzonych przez mBank), ubezpieczenia należności, cesje praw z polis ubezpieczeniowych należności zawartych przez klientów.

mLeasing stosuje katalog zabezpieczeń najbardziej zbliżony do katalogu zabezpieczeń stosowanych w mBanku. Spółka akceptuje zarówno standardowe zabezpieczenia osobiste: poręczenia wekslowe i według prawa cywilnego, listy patronackie, gwarancje, przystąpienia i przejęcia długu, jak i rzeczowe: hipoteki, zastawy rejestrowe, przewłaszczenia na zabezpieczenie, przelewy wierzytelności, cesje należności i cesje praw z polis ubezpieczeniowych oraz kaucje. Spółka zarządza ryzykiem wartości resztowej poprzez określanie jej w oparciu o prognozy Eurotax Glass's Forecast. Kalkulacje wartości resztowej uwzględniają przedmiot, okres leasingu, szacowany przebieg, szacowany stan pojazdu po okresie leasingu. Przy wartości resztowej uwzględniane są również takie czynniki jak doposażenie, kolor oraz rok produkcji (jeśli pojazd został wyprodukowany w latach wcześniejszych niż rok przekazania w leasing). Otrzymana wartość jest obniżana o współczynnik bezpieczeństwa tak by pokryć ryzyka związane faktem, że użytkownik pojazdu nie jest jednocześnie jego właścicielem, czyli pojazd jest przedmiotem wynajmu długoterminowego. Na końcowym etapie kalkulacja wartości resztowej jest weryfikowana z cenami obserwowanymi na rynku używanych samochodów i zatwierdzana przez autoryzowany personel. W trakcie trwania umowy, w przypadku, gdy dla okresów półrocznych, licząc od daty przekazania pojazdu, proporcjonalny przebieg pojazdu różni się od ustalonego przez stronę o więcej niż 10%, finansującemu przysługuje prawo do rekalkulacji wysokości rat wynagrodzenia w oparciu o nowy przewidywany przebieg pojazdu. Po zakończeniu umowy spółka rozlicza ewentualne zużycie ponadnormatywne oraz ewentualny nadprzebieg poprzez stosowanie dodatkowych opłat.

3.3.4. System ratingowy

Kluczowym elementem procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w obszarze bankowości korporacyjnej jest system ratingowy, oparty na następujących podstawowych elementach:

- rating dłużnika (PD-rating) - określający prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania,
- model straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) obejmujący portfel ekspozycji bez przesłanki niewykonania zobowiązania (w przypadku niewykonania zobowiązania odzyski są ustalane metodą indywidualną). Model składa się z komponentów: odzysku z części niezabezpieczonej (oparty na czynnikach ze sprawozdania finansowego, charakterystykach ekspozycji oraz klienta) oraz odzysku z części zabezpieczonej (oparty na czynnikach związanych z przedmiotem zabezpieczenia),
- model ekspozycji w przypadku niewykonania zobowiązania (EAD), którego składowymi są model współczynnika konwersji kredytowej CCF oraz komponent zużycia limitu. Komponenty oparte są o czynniki kontraktowe oraz klienckie,
- rating kredytowy (EL-rating) - określający oczekiwaną stratę (EL) i biorący pod uwagę zarówno ryzyko związane z klientem (PD) jak i specyfikę transakcji (LGD – strata na skutek zaniechania regulowania zobowiązań). EL wyrażone jest w postaci iloczynu $PD \cdot LGD$. Wskaźnik EL wykorzystywany jest głównie na etapie podejmowania decyzji kredytowej.

Rating dostarcza względne miary ryzyka kredytowego zarówno w skali procentowej (PD% i EL%) jak też według umownej skali od 1,0 do 6,5 (PD-rating, EL-rating) dla korporacji (obroty powyżej 50 mln zł) i SME (obroty nieprzekraczające 50 mln zł). Kalkulacja PD jest ściśle zdefiniowanym procesem obejmującym siedem elementów, tj. analizę finansową raportów rocznych, analizę finansową danych śródrocznych, ocenę terminowości składania sprawozdań finansowych, ocenę ryzyk jakościowych, wskaźniki ostrzegawcze, ocenę stopnia integracji grupy dłużnika oraz dodatkowe kryteria uznaniowe. Rating kredytowy oparty na oczekiwanej stracie (EL) powstaje poprzez nałożenie na ocenę ryzyka klienta analizy ryzyka transakcyjnego wynikającego z wielkości zaangażowania (EAD) oraz z charakteru i stopnia zabezpieczenia transakcji zawartych z danym klientem (LGD). LGD wyrażone jako procent EAD jest funkcją możliwej do realizacji wartości zabezpieczeń rzeczowych i finansowych, zależnej od typu oraz wartości zabezpieczenia, typu transakcji oraz współczynnika odzysku należności z innych źródeł niż zabezpieczenia.

System ratingowy generuje prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązań przez kredytobiorców bezpośrednio w postaci PD wyrażonych w procentach (skala ciągła). Klasy ratingowe tworzone są w oparciu o procedury dzielenia na grupy PD wyrażonego w procentach na podstawie drabinki geometrycznej. W sprawozdawczości zewnętrznej Bank stosuje mapowanie wewnętrznej skali ratingowej PD do ratingów zewnętrznych. Sposób mapowania przedstawiony jest w poniższej tabeli.

Pod-portfel	1				2			3		4		5			6	7	8	
PD rating	1,0 – 1,2	1,4	1,6	1,8	2	2,2	2,4 – 2,6	2,8	3	3,2 – 3,4	3,6 – 3,8	4	4,2 – 4,6	4,8	5	5,2 – 5,8	Brak ratingu	6,1 – 6,5
S/P	AAA	AA+	AA, AA-	A+, A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	B	B-	B-	CCC+ do C	Nie dotyczy	D
	Stopień inwestycyjny								Stopień subinwestycyjny			Stopień nieinwestycyjny						Default

W obszarze bankowości detalicznej funkcjonują następujące modele, wchodzące w skład systemu ratingowego:

- model straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) obejmujący cały portfel detaliczny. Finalny poziom straty określany jest na podstawie integracji trzech komponentów:
 - poziom odzysku dla przypadków uzdrowionych (oparty na średnich osiągniętych poziomach odzysku dla przypadków uzdrowionych),
 - poziom odzysku dla przypadków nieuzdrowionych (oparty na czynnikach kontraktowych, dotyczących relacji klienta z kontraktem oraz charakterystykę zabezpieczenia),
 - prawdopodobieństwo uzdrowienia (oparte na czynnikach socjo-demograficznych oraz pełnej strukturze produktowej właściciela kontraktu).
- Szacowanie poziomu straty LGD przebiega w homogenicznych segmentach uwzględniających typ produktu oraz rodzaj zabezpieczenia. Funkcjonują oddzielne modele dla przypadków charakteryzujących się oraz nie charakteryzujących się niewykonaniem zobowiązania;
- model ekspozycji w przypadku niewykonania zobowiązania (EAD), którego składowymi jest model współczynnika konwersji kredytowej CCF, komponent zużycia limitu oraz przedpłat. Komponenty oparte są na czynnikach kontraktowych oraz klienckich;
- model parametru PD (określający prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania) o konstrukcji modułowej integrujący funkcjonujące w obszarze detalicznym karty scoringowe:
 - aplikacyjne (oparte na czynnikach: socjo-demograficznych, opisujących charakterystykę prowadzonej działalności gospodarczej oraz związanych ze specyfiką posiadanych/wnioskowanych produktów kredytowych),
 - behawioralne (oparte na informacjach dotyczących historii relacji kredytowej i depozytowej z Bankiem),
 - biurowe (bazujące na danych z Biura Informacji Kredytowej dotyczących relacji i sposobu obsługi przez klienta zobowiązań posiadanych poza Bankiem).

Wszystkie spółki Grupy mBanku, których działalność obarczona jest ryzykiem kredytowym, przed zawarciem transakcji i w trakcie jej trwania – w trybie monitoringu – przeprowadzają ocenę ryzyka opierając się przy tym na systemach ratingowych stosowanych przez Grupę mBanku. Zastosowany system ratingowy wynika z charakteru prowadzonej działalności, przy czym spółka faktoringowa i leasingowa używają ratingu dłużnika (PD-rating), zaś leasingowa dodatkowo ratingu kredytowego (EL-rating). W przypadku kredytów hipotecznych i leasingu nieruchomości stosowany jest rating oparty na miarach nadzorczych (slotting approach).

3.3.5. Monitoring i walidacja modeli

Wszystkie modele parametrów ryzyka w mBanku oraz w spółkach Grupy (mLeasing, mBank Hipoteczny), w tym między innymi modele prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) oraz ich składowe, straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD), oraz współczynnika konwersji kredytowej (CCF) podlegają szczegółowemu i corocznemu procesowi monitoringu przez jednostki modelujące. Ponadto modele te są przedmiotem cyklicznej walidacji przez niezależną jednostkę walidacyjną mBanku i/lub jednostkę walidacyjną Spółki (jeżeli znajduje zastosowanie).

W trakcie monitoringu przeprowadzane są testy sprawdzające moc dyskryminacyjną modeli lub poszczególnych ich komponentów, stabilność w czasie, istotność poszczególnych odchyłeń empirycznych realizacji od wartości teoretycznych oraz wpływ na parametry portfelowe. Jednostka modelująca przeprowadza rekalkulacje przedmiotowych modeli między innymi w przypadku identyfikacji pewnych niedopasowań.

Raporty z przeprowadzonych monitoringów/backtestów przedstawiane są do wiadomości użytkowników modelu oraz niezależnej jednostki walidacyjnej.

Walidacja

Walidacja jest wewnętrznym, kompleksowym procesem niezależnej i obiektywnej oceny funkcjonowania modelu, spełniającym wymogi Rekomendacji W, a także - w przypadku metody AIRB - wytyczne nadzoru określone w Rozporządzeniu CRR. Zasady walidacji zostały ramowo określone w Polityce Zarządzania Modelami (PZM) i uszczegółowione w innych regulacjach wewnętrznych Banku oraz spółek Grupy. Walidacji podlegają modele bezpośrednio lub pośrednio wykorzystywane w ocenie adekwatności kapitałowej z wykorzystaniem metody AIRB, modele bezpośrednio lub pośrednio wykorzystywane w procesie kalkulacji rezerw zgodne z MSSF 9 oraz inne wskazane w prowadzonym w Banku Wykazie Modeli PZM.

W przypadku modeli AIRB zachowana jest niezależność Jednostki Walidacyjnej w strukturach organizacyjnych Banku lub spółki Grupy w stosunku do jednostek zaangażowanych w proces budowy i utrzymania modelu, tzn. jego właściciela oraz użytkowników. W mBanku za walidację odpowiedzialny jest Wydział Walidacji (Jednostka Walidacyjna). Walidacja przeprowadzana przez Jednostkę Walidacyjną obejmuje ocenę koncepcji i założeń modeli, poprawności ich budowy, wdrożenia, poprawności wykorzystania oraz skuteczności wraz ze statusem podejmowanych działań zaradczych lub naprawczych.

W zależności od istotności i złożoności modelu, a także rodzaju przeprowadzanego badania, walidacja ma charakter kompleksowy (obejmuje zarówno elementy ilościowe, jak i jakościowe) lub ograniczony (jest skoncentrowana głównie na analizach ilościowych oraz wybranych elementach jakościowych). Wyniki walidacji są udokumentowane w formie raportu walidacyjnego, który zawiera ocenę modelu między innymi na potrzeby dalszego zatwierdzenia modelu oraz ewentualne zalecenia, w postaci działań zaradczych bądź naprawczych, dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości.

Zadania walidacyjne realizowane są zgodnie z rocznym planem walidacji. Zarówno plan walidacji, jak i wyniki przeprowadzonych zadań walidacyjnych zatwierdzane są przez Komitet Ryzyka Modeli.

Polityka zmian metody IRB

Bank posiada zatwierdzoną przez Zarząd i wdrożoną „Politykę zmian metody IRB”. Zawiera ona wewnętrzne zasady zarządzania zmianami w ramach stosowanej metody IRB, oparte na wytycznych władz nadzorczych i uwzględniające własną specyfikę organizacyjną. Polityka określa etapy procesu zarządzania zmianami, definiuje role i odpowiedzialności, szczegółowo charakteryzuje zasady klasyfikacji zmian, w szczególności kryteria klasyfikacji w oparciu o wytyczne Europejskiego Banku Centralnego.

3.3.6. Zasady wyznaczania oczekiwanych strat kredytowych

Grupa wyznacza oczekiwane straty kredytowe zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz zgodnie z wymogami polskiego prawa bankowego i wymaganiami Komisji Nadzoru Finansowego.

3.3.6.1 Zasady klasyfikacji ekspozycji do Koszyków

Bank, realizując postanowienia Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, klasyfikuje ekspozycje kredytowe do Koszyków (ang. Stage):

- Koszyk 1 – ekspozycje, dla których ryzyko nie zwiększyło się istotnie od momentu początkowego ujęcia w portfelu kredytowym (sytuacja normalna),
- Koszyk 2 – ekspozycje, dla których na datę raportową stwierdzono istotne pogorszenie jakości kredytowej w stosunku do daty początkowego ujęcia,
- Koszyk 3 – ekspozycje, dla których została stwierdzona przesłanka utraty wartości,
- POCI (ang. purchased or originated credit-impaired asset) – aktywa, dla których przesłanka utraty wartości została zidentyfikowana na moment początkowego ujęcia.

Przypisanie ekspozycji do Koszyka 2 odbywa się w Banku zgodnie z algorytmem tzw. Logiki Transferu, określającym przesłanki jakościowe oraz ilościową, mówiące o znaczącym wzroście ryzyka kredytowego, zaś o klasyfikacji do Koszyka 3 decydują przesłanki utraty wartości.

Po ustaniu przesłanki ilościowej lub przesłanek jakościowych, na podstawie których ekspozycja została zaklasyfikowana do Koszyka 2 na datę raportową (klient i przypisana do niego ekspozycja nie ma aktywnej żadnej z przesłanek jakościowych Logiki Transferu ani przesłanki ilościowej), ekspozycja zmieni kwalifikację z Koszyka 2 na Koszyk 1. Dodatkowo, w przypadku kredytów, wobec których zastosowano narzędzia pomocowe (forborne) warunkiem przeklasyfikowania do Koszyka 1 jest upływanie okresu 24-miesięcy, w trakcie których kredyt jest prawidłowo obsługiwany (ang. performing).

Możliwe jest również przeklasyfikowanie klienta z Koszyka 3 do Koszyka 2 lub Koszyka 1 jeśli dla każdej przesłanki niewykonania zobowiązania przypisanej do dłużnika upłynął okres kwarantanny, a dodatkowo w przypadku klientów korporacyjnych, ocena dłużnika przeprowadzona po okresie kwarantanny nie wykazała, że dłużnik prawdopodobnie nie spłaci w pełni zobowiązania bez realizacji zabezpieczenia.

Okres kwarantanny oznacza okres, w którym dłużnik prawidłowo obsługuje zobowiązania liczony od momentu ustąpienia przesłanki utraty wartości.

Kalkulacja okresu kwarantanny odbywa się oddzielnie dla każdej przesłanki utraty wartości. Okres kwarantanny jest utrzymywany również w sytuacji, gdy zobowiązanie, ze względu na które wystąpiła przesłanka utraty wartości, zostało spłacone, spisane lub sprzedane. Okres kwarantanny wynosi:

- w przypadku przesłanki restrukturyzacji awaryjnej – 12 miesięcy,
- w przypadku pozostałych przesłanek – 3 miesiące.

Bank w okresie kwarantanny ocenia zachowanie kredytowe dłużnika, a wyjście z kwarantanny jest uzależnione od prawidłowej obsługi.

3.3.6.1.1. Istotne pogorszenie jakości kredytowej (klasyfikacja do Koszyka 2)

Identyfikacja istotnego pogorszenia jakości kredytowej aktywa odbywa się na bazie kryteriów ilościowych i jakościowych, przy czym o klasyfikacji aktywa do Koszyka 2 decyduje wystąpienie przynajmniej jednego z kryteriów jakościowych lub kryterium ilościowego.

Kryteria jakościowe to:

- liczba dni opóźnienia w spłacie kwoty wymagalnej jest większa lub równa 31 dni przy uwzględnieniu progów materialności:
 - próg bezwzględny odnosi się do przeterminowanej kwoty ekspozycji i wynosi 400 zł dla ekspozycji detalicznych w oddziale polskim i ekspozycji dłużników Private Banking, rejestrowanych w systemach korporacyjnych, 2 500 CZK dla ekspozycji detalicznych w oddziale zagranicznym Banku w Czechach, 100 EUR dla ekspozycji detalicznych w oddziale zagranicznym Banku na Słowacji oraz 2 000 zł dla ekspozycji z obszaru bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej,
 - próg względny odnosi się do stosunku przeterminowanej kwoty ekspozycji do całkowitej kwoty ekspozycji bilansowej i wynosi 1%,
- liczba dni opóźnienia w spłacie kwoty wymagalnej ekspozycji jest większa lub równa 91 dni (bez uwzględnienia progów materialności),
- występowanie flagi Forborne performing (status klienta wskazujący na jego trudności w spłacie zobowiązania kredytowego zgodnie z definicją Forborne stosowaną w Banku),
- występowanie flagi Listy Watch (wewnętrzny proces Banku wskazujący klientów korporacyjnych podlegających szczególnej obserwacji pod względem zmian ich jakości kredytowej, zgodnie z zasadami klasyfikacji na Listę Watch przyjętymi w Banku),
- pogorszenie profilu ryzyka całego portfela ekspozycji z uwagi na typ produktu, branżę lub kanał dystrybucji (dotyczy klientów detalicznych).

Bank dokonuje kwantyfikacji poziomu ryzyka kredytowego w stosunku do wszystkich ekspozycji lub klientów, w odniesieniu do których istnieje zaangażowanie kredytowe. W sytuacji braku dostępnych informacji pozwalających na ocenę ryzyka kredytowego ekspozycji na moment początkowego ujęcia, Bank dokonuje klasyfikacji takiej ekspozycji kredytowej do Koszyka 2, z brakiem możliwości reklasyfikacji do Koszyka 1.

Kryterium ilościowe Logiki Transferu wykorzystuje miarę istotnego pogorszenia jakości kredytowej bazującą na względnej i bezwzględnej zmianie długookresowej wartości PD określonej dla ekspozycji na datę raportową w stosunku do miary długookresowego PD określonej na datę początkowego ujęcia. Miara ta jest wyznaczana odrębnie dla portfela detalicznego oraz korporacyjnego w ramach segmentów homogenicznych ze względu na prawdopodobieństwo zajścia zdarzenia default oraz charakterystyki ekspozycji. W przypadku gdy wartości względnej i bezwzględnej zmiany długookresowego PD przekroczą tzw. progi przejścia, wówczas dana ekspozycja trafia do Koszyka 2. Istotną kwestią w procesie kalkulacji miary pogorszenia jakości kredytowej jest spójne na poziomie całego Banku wyznaczanie daty początkowego ujęcia, względem której badane jest pogorszenie jakości kredytowej. Ponowna data początkowego ujęcia wyznaczana jest dla ekspozycji, dla których nastąpiła znacząca modyfikacja warunków kontraktowych. Każdorazowa zmiana daty początkowego ujęcia skutkuje ponowną kalkulacją, zgodnie z obowiązującymi na nową datę początkowego ujęcia charakterystykami ekspozycji, parametru inicjalnego PD, względem którego badane jest istotne pogorszenie jakości kredytowej ekspozycji.

3.3.6.1.2. Niskie ryzyko kredytowe

W przypadku ekspozycji, których charakterystyki wskazują na niskie ryzyko kredytowe (ang. Low Credit Risk - LCR), oczekiwane straty kredytowe wyznaczane są zawsze w horyzoncie 12 miesięcy. Dla ekspozycji oznaczonych jako LCR nie zakłada się transferu z Koszyka 1 do Koszyka 2, choć nadal możliwe jest przejście z Koszyka 1 do Koszyka 3 w momencie stwierdzenia przesłanki utarty wartości. Grupa stosuje kryterium LCR wobec klientów z segmentu rządów i banków centralnych, którzy posiadają rating inwestycyjny oraz klientów z segmentu Jednostki Samorządu Terytorialnego. Kryterium LCR nie jest stosowane wobec ekspozycji detalicznych.

3.3.6.1.3. Przesłanki utraty wartości - należności korporacyjne

W przypadku ekspozycji korporacyjnych Bank wyróżnia następujące przesłanki utraty wartości:

- liczba dni przeterminowania kwoty głównej, odsetek lub opłat wynosi powyżej 90 dni (w przypadku ekspozycji wobec banków powyżej 14 dni). Obliczanie liczby dni przeterminowania odbywa się na poziomie dłużnika i rozpoczyna się w momencie przekroczenia łącznie bezwzględnego i względnego progu istotności, gdzie:
 - próg bezwzględny odnosi się do sumy wszystkich przeterminowanych kwot związanych z zobowiązaniami dłużnika wobec Banku i wynosi 2 000 zł dla dłużników z obszaru bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej oraz 400 zł dla dłużników Private Banking rejestrowanych w systemach korporacyjnych,
 - próg względny odnosi się do stosunku wszystkich przeterminowanych kwot związanych z zobowiązaniami dłużnika wobec Banku do sumy zobowiązań bilansowych dotyczących danego dłużnika i wynosi 1%;
- zbycie przez Bank ekspozycji ze znaczną stratą ekonomiczną związaną z obniżeniem wiarygodności kredytowej dłużnika;
- dokonanie przez Bank restrukturyzacji awaryjnej (próg materialności, od którego Bank uznaje zmniejszone zobowiązanie finansowe za cechujące się niewykonaniem zobowiązania wynosi 1%);
- powzięcie informacji o prowadzeniu egzekucji wobec dłużnika w kwocie, która w ocenie banku może skutkować utratą zdolności kredytowej;
- powzięcie informacji o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika, powzięcie informacji o postawieniu dłużnika w stan likwidacji, rozwiązaniu lub unieważnieniu spółki, powzięcie informacji o ustanowieniu kuratora;
- ogłoszenie upadłości dłużnika lub uzyskanie przez niego podobnej ochrony prawnej, powodującej uniknięcie lub opóźnienie spłaty zobowiązań kredytowych wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku lub podmiotu zależnego Banku;
- powzięcie informacji o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek dłużnika nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego;
- niespłacenie przez dłużnika kwoty zrealizowanego poręczenia Skarbu Państwa;
- wypowiedzenie przez Bank umowy w części lub całości lub wszczęcie procedur restrukturyzacyjnych /windykacyjnych;
- oszustwo (wyłudzenie) ze strony klienta;
- Bank spodziewa się realizacji straty na kliencie;
- wystąpienie niewykonania zobowiązań z tytułu innych umów (ang. cross default);
- powzięcie informacji o złożeniu wniosku restrukturyzacyjnego lub otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego wobec dłużnika w rozumieniu ustawy Prawo Restrukturyzacyjne;
- uzyskanie informacji o istotnych problemach finansowych dłużnika.

Dodatkowo Bank identyfikuje przesłanki utraty wartości specyficzne dla poszczególnych kategorii podmiotów, a także tzw. miękkie przesłanki utraty wartości, mające na celu zasygnalizowanie sytuacji, które mogą prowadzić do niemożności wywiązania się dłużnika w pełni ze swoich zobowiązań kredytowych wobec Banku. W przypadku ich wystąpienia dokonywana jest pogłębiona analiza uwzględniająca specyfikę obszaru działalności podmiotu, w wyniku której podejmowana jest indywidualna decyzja o klasyfikacji ekspozycji do jednego z koszyków.

3.3.6.1.4. Przesłanki utraty wartości – należności detaliczne

W przypadku ekspozycji detalicznych Bank wyróżnia następujące przesłanki utraty wartości:

- liczba dni przeterminowania kwoty głównej, odsetek lub opłat wynosi powyżej 90 dni. Obliczanie liczby dni przeterminowania odbywa się na poziomie dłużnika i rozpoczyna się w momencie przekroczenia łącznie bezwzględnego i względnego progu istotności, gdzie:
 - próg bezwzględny odnosi się do sumy wszystkich przeterminowanych kwot związanych z zobowiązaniami dłużnika wobec Banku i wynosi 400 zł dla oddziału polskiego, 2 500 CZK w oddziale zagranicznym Banku w Czechach oraz 100 EUR w oddziale zagranicznym Banku na Słowacji,
 - próg względny odnosi się do stosunku wszystkich przeterminowanych kwot związanych z zobowiązaniami dłużnika wobec Banku do sumy zobowiązań bilansowych dotyczących danego dłużnika i wynosi 1%;

- dokonanie przez Bank restrukturyzacji awaryjnej (próg materialności, od którego Bank uznaje zmniejszone zobowiązanie finansowe za cechujące się niewykonaniem zobowiązania wynosi 1%);
- wypowiedzenie przez Bank umowy w sytuacji naruszenia warunków umowy kredytowej przez dłużnika;
- pozyskanie informacji o złożeniu przez dłużnika wniosku o upadłość konsumencką, prowadzenie w tej sprawie postępowania sądowego lub orzeczenie przez sąd upadłości konsumenckiej;
- pozyskanie informacji o złożeniu wniosku przez dłużnika o wszczęciu bądź o prowadzeniu wobec dłużnika postępowania upadłościowego/restrukturyzacyjnego, które w ocenie Banku może skutkować opóźnieniem lub zaniechaniem spłaty zobowiązania;
- uznanie przez Bank danej transakcji jako wyłudzenie;
- zbycie przez Bank ekspozycji ze znaczną stratą ekonomiczną związaną ze zmianą wiarygodności kredytowej dłużnika;
- stwierdzenie przez Bank nieściągalności zobowiązania;
- wypłata przez towarzystwo ubezpieczeniowe świadczenia z tytułu ubezpieczenia niskiego wkładu własnego (NWW);
- wystąpienie niewykonania zobowiązań z tytułu innych umów (ang. cross default).

3.3.6.2. Wyznaczanie oczekiwanych strat kredytowych

Kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych (ECL) odbywa się na poziomie pojedynczego kontraktu lub ekspozycji (umowy). W podejściu portfelowym oczekiwane straty kredytowe stanowią iloczyn indywidualnych dla każdej ekspozycji oszacowanych wartości parametrów PD, LGD i EAD, a ostateczna wartość strat oczekiwanych jest sumą strat oczekiwanych w poszczególnych okresach zdyskontowanych efektywną stopą procentową. W kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych nie jest stosowane podejście kolektywne (przypisanie jednej wartości parametru dla wybranych portfeli).

W celu oszacowania długookresowego parametru PD zastosowano estymację, w której zmienną objaśnianą jest skumulowany współczynnik niewypłacalności (skumulowany default-rate). W ramach tej procedury, przy wykorzystaniu regresji liniowej liczonej metodą najmniejszych kwadratów, do danych empirycznych dopasowywana jest krzywa rozkładu Weibulla. Oszacowania wykonywane są odrębnie dla portfela detalicznego oraz korporacyjnego w ramach segmentów homogenicznych ze względu na charakterystyki klienta i ekspozycji. W celu wyznaczenia długookresowych wartości PD uwzględniających oczekiwania makroekonomiczne wyznacza się dodatkowo współczynnik skalujący, tzw. z-factor, który ma na celu dostosowanie średnich obserwowanych długookresowych wartości PD do wartości odzwierciedlających oczekiwania co do kształtowania się przyszłych warunków makroekonomicznych. Współczynnik skalujący określa fazę cyklu koniunkturalnego, w którym gospodarka będzie znajdować się w kolejnych latach prognozy, poprzez porównanie oczekiwanych wartości stóp niewypłacalności do długoterminowych średnich.

Na potrzeby kalkulacji długookresowego parametru LGD, wykorzystano zmienną objaśnianą w postaci współczynnika straty liczonego metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych (workout approach). Do wyznaczenia modelowych wartości, użyto zestawu metod statystycznych składającego się m.in. z regresji ułamkowej, regresji liniowej, średniej w pulach, czy drzew regresyjnych. Oszacowania wykonywane są odrębnie dla portfela detalicznego oraz korporacyjnego w ramach segmentów homogenicznych ze względu na charakterystyki klienta i ekspozycji. Podczas estymacji zostały wykorzystane również oczekiwania makroekonomiczne, które korygowały wartości modelowe oparte o zmienne klientcko-kontraktowe.

W celu kalkulacji długookresowego parametru EAD, wykorzystano zestaw dwu zmiennych objaśnianych w postaci przyszłej utylizacji limitu (Limit Utilization – LU), oraz współczynnika konwersji kredytowej (Credit Conversion Factor – CCF). Wartości modelowe zostały wyznaczone za pomocą drzew regresyjnych z wykorzystaniem zmiennych klientcko-kontraktowych. W segmentach, w których analizy wskazały na istotność statystyczną oczekiwań makroekonomicznych, zostały one włączone do modeli EAD.

Jeżeli na datę sprawozdawczą ryzyko kredytowe ekspozycji nie wzrosło znacznie od momentu początkowego ujęcia, oczekiwane straty kredytowe kalkulowane są w minimalnym horyzoncie z horyzontu 12-miesięcznego i horyzontu do zapadalności. Jeżeli ryzyko kredytowe ekspozycji wzrosło znacznie od momentu początkowego ujęcia (ekspozycja znajduje się w Koszyku 2), Bank kalkuluje oczekiwane straty kredytowe w horyzoncie dożywoć (Lt ECL). Parametry wykorzystane w celu kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej w Koszyku 1 są identyczne z parametrami wyznaczanymi w celu wyliczenia długookresowej straty kredytowej w Koszyku 2 dla $t=1$, gdzie t oznacza rok prognozy.

Podejście indywidualne obejmuje wszystkie bilansowe i pozabilansowe ekspozycje kredytowe z przesłanką utraty wartości w portfelu kredytów korporacyjnych oraz w portfelu kredytów segmentu Private Banking rejestrowanego w systemach korporacyjnych. Oczekiwane straty kredytowe są kalkulowane jako różnica

poniżej wartością ekspozycji a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych efektywną stopą procentową. Sposób kalkulacji oczekiwanych odzysków odbywa się w scenariuszach i zależy od wybranej strategii postępowania Banku wobec klienta. W przypadku strategii restrukturyzacji rozważane scenariusze przygotowywane są dla ekspozycji i zakładają istotny udział odzysków z wpłat własnych klienta. W strategii windykacji scenariusze są opracowywane z uwzględnieniem źródeł odzysku (zabezpieczenia). Bank przyjmuje scenariusze per ekspozycja/źródło odzysku, przy czym warunkiem niezbędnym jest opracowanie minimum 2 scenariuszy, z których jeden przewidywać będzie wystąpienie co najmniej częściowej straty na ekspozycji/źródle odzysku. Waga poszczególnych scenariuszy wynika z eksperckiej oceny prawdopodobieństwa scenariuszy opartej na istotnych okolicznościach faktycznych sprawy, w szczególności dotyczących istniejących zabezpieczeń i ich rodzaju, sytuacji finansowej klienta, jego chęci współpracy, ryzykach mogących wystąpić w sprawie oraz czynnikach mikro- i makroekonomicznych.

Do wyceny oczekiwanych strat kredytowych Bank wykorzystuje dane zawarte w systemach transakcyjnych Banku oraz zaimplementowanych w dedykowanych narzędziach.

3.3.6.2.1. Wykorzystanie scenariuszy makroekonomicznych w szacowaniu ECL

Podejście do wykorzystania scenariuszy makroekonomicznych w szacowaniu ECL jest dostosowane do specyfiki konkretnych spółek wchodzących w skład Grupy. Grupa jest zobowiązana do wyznaczania oczekiwanej straty kredytowej w sposób, który odzwierciedla oczekiwania w zakresie różnych scenariuszy kształtowania się przyszłej sytuacji makroekonomicznej. W przypadku portfelowego szacowania ECL, wyznaczany jest parametr NLF (ang. non-linearity factor), który ma za zadanie korygować wartość oczekiwanej straty kredytowej (wyznaczanej co miesiąc). Wartość NLF jest kalkulowana co najmniej raz do roku, odrębnie dla segmentów detalicznych i korporacyjnych. Wartości współczynnika NLF są stosowane jako czynniki skalujące dla indywidualnych wartości ECL wyznaczanych na poziomie pojedynczych ekspozycji w poszczególnych segmentach na podstawie wyników trzech przeliczeń symulacyjnych wartości oczekiwanej straty kredytowej na identyczną datę raportową, wynikających z przyjętych scenariuszy makroekonomicznych. W szczególności parametr NLF dla danego segmentu jest wyznaczony jako iloraz:

- ważonej prawdopodobieństwem realizacji scenariuszy średniej wartości oczekiwanej straty z trzech scenariuszy makroekonomicznych (tzw. oszacowanie średnie), w skład których wchodzi scenariusz bazowy, optymistyczny i pesymistyczny. Wagi tych scenariuszy odpowiadają prawdopodobieństwu realizacji każdego z nich i wynoszą odpowiednio 60% dla bazowego, 20% dla optymistycznego i 20% dla pesymistycznego,
- wartości oczekiwanej straty wyznaczonej w scenariuszu bazowym (oszacowanie referencyjne).

Przetwarzania symulacyjne, których wyniki są wykorzystywane do kalkulacji współczynnika NLF, są wykonywane na podstawie tych samych danych wejściowych dotyczących charakterystyk ekspozycji, ale z wykorzystaniem różnych wektorów parametrów ryzyka, w przypadku gdy oczekiwania makroekonomiczne zdefiniowane w scenariuszach wpływają na wartości tych parametrów.

Dodatkowo, uwzględnienie informacji dotyczących przyszłości (forward-looking information) ma miejsce w modelach wszystkich trzech parametrów ryzyka kredytowego szacowanych w dożywotnim horyzoncie (LtPD, LtEAD, LtLGD). W oszacowaniach Bank wykorzystuje między innymi ogólnodostępne wskaźniki makroekonomiczne (PKB, zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, stopa bezrobocia, poziom eksportu/importu, płace, należności monetarnych instytucji finansowych od gospodarstw domowych), oczekiwania względem kształtowania się kursów walutowych, a także względem zmian cen nieruchomości w podziale na lokale mieszkalne i komercyjne.

W przypadku indywidualnego szacowania ECL, każdorazowo na bazie eksperckiej oceny Bank szacuje wpływ czynników makroekonomicznych oraz innych czynników o charakterze ogólnym (np. dotychczasowy przebieg współpracy Banku z kredytobiorcą, charakter produktu) na prawdopodobieństwo przyjętych scenariuszy w kalkulacji szacowanej straty oraz przyjęte kwoty i terminy odzysków z przepływów z działalności operacyjnej oraz zabezpieczeń. Dokonywane jest to poprzez syntetyczną ekspercką ocenę czynników (ocena pozytywna, neutralna lub negatywna). Na przykład pozytywna ocena daje podstawę do zwiększenia prawdopodobieństwa scenariusza pozytywnego wobec negatywnego, bądź bazowego względem negatywnego, gdzie bazowy scenariusz opiera się o wpłaty własne z działalności operacyjnej kredytobiorcy. Czynniki makroekonomiczne, wykorzystywane w indywidualnym szacowaniu ECL, przyjmowane są z założeń dla prognoz budżetów i planów finansowych wykorzystywanych do zarządzania i sprawozdawczości w mBanku. Ponadto w zakresie czynników makroekonomicznych uwzględniane są wnioski płynące z analiz branżowych przygotowywanych w Banku, w szczególności wnioski z ocen eksperckich branż, utworzonych na potrzeby określenia limitów branżowych Banku, a także z oceny perspektyw branżowych oraz oceny atrakcyjności konkretnego sektora. Uwzględnianie przyszłych warunków gospodarczych w procesie oszacowania oczekiwanej straty kredytowej może być pominięte wyłącznie w przypadku, gdy Bank nie identyfikuje zależności pomiędzy czynnikami makroekonomicznymi a poziomem oczekiwanej straty.

3.3.6.2.2. Istotne zmiany modelowe

W 2022 roku Grupa przeprowadziła następujące istotne zmiany w modelach wykorzystywanych do wyznaczenia oczekiwanych strat z tytułu ryzyka kredytowego:

■ W pierwszym półroczu 2022 roku:

- Dla portfela kredytowania specjalistycznego wykonano rekalkulację modeli długookresowego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania oraz długookresowej straty wykorzystywanych na potrzeby kalkulacji odpisów aktualizujących, a także wykonano aktualizację wykorzystywanych wskaźników makroekonomicznych, poprzedzoną w pierwszym kwartale 2022 przypisaniem wagi 100% dla scenariusza pesymistycznego w modelu oczekiwanej straty kredytowej. Sumaryczny wpływ na poziom oczekiwanej straty kredytowej wszystkich zmian dla portfela kredytowania specjalistycznego został ujęty w wyniku pierwszego półrocza w postaci rozwiązania odpisów w wysokości 6,4 mln zł (pozytywny wpływ na wynik).
- Dla pozostałego portfela kredytowego dokonano analizy aktualizacji wykorzystywanych wskaźników makroekonomicznych, poprzedzonej w pierwszym kwartale 2022 przypisaniem wagi 100% dla scenariusza pesymistycznego w modelu oczekiwanej straty kredytowej. Wpływ wymienionych zmian na poziom oczekiwanej straty kredytowej dla portfela kredytowego nie obejmującego kredytowania specjalistycznego, został ujęty poprzez dowiezanie oczekiwanych strat kredytowych w wysokości 55,2 mln zł (negatywny wpływ na wynik). Dodatkowo wpływ na wycenę do wartości godziwej portfela niezabezpieczonego hipotecznie wyniósł 1,8 mln zł (negatywny wpływ na wynik).

■ W drugim półroczu 2022 roku:

- Przebudowano długookresowy model LGD dla segmentu korporacyjnego oraz zaktualizowano wskaźniki makroekonomiczne wykorzystywane w modelu oczekiwanej straty kredytowej w celu uwzględnienia zmienności aktualnej i prognozowanej sytuacji gospodarczej w Polsce. Sumaryczny wpływ wyżej wymienionych zmian na poziom oczekiwanej straty kredytowej wyniósł 16,8 mln zł (negatywny wpływ na wynik). Dodatkowo wpływ na wycenę do wartości godziwej portfela niezabezpieczonego hipotecznie wyniósł 0,7 mln zł (negatywny wpływ na wynik).

3.3.6.2.3. Najważniejsze zmiany wynikające z wdrożenia Rekomendacji R

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 15 kwietnia 2021 roku wydała Rekomendację R dotyczącą zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych, szacowania i ujmowania oczekiwanych strat kredytowych oraz zarządzania ryzykiem kredytowym, która weszła w życie od 1 stycznia 2022 roku.

Znowelizowana Rekomendacja R stanowi zbiór dobrych praktyk dotyczących klasyfikacji ekspozycji kredytowych, szacowania i ujmowania oczekiwanych strat kredytowych, zgodnie z przyjętą i obowiązującą w bankach polityką rachunkowości oraz zarządzania ryzykiem kredytowym. W ramach Grupy najważniejsze dostosowania wynikające z treści Rekomendacji objęły następujące obszary:

- definicja default - nie zidentyfikowano konieczności zmiany definicji default w ramach dostosowania do Rekomendacji R. Zapisy rekomendacji wpłynęły na uszczegółowienie niektórych przesłanek utraty wartości i modyfikację procesu windykacyjnego;
- klasyfikacja do Koszyków – dostosowanie katalogu kryteriów algorytmu Logiki Transferu:
 - w zakresie kryteriów jakościowych do stosowanych wcześniej kryteriów dodano dwa poniższe elementy:
 - pogorszenie profilu ryzyka całego portfela ekspozycji z uwagi na typ produktu, branżę lub kanał dystrybucji – dotyczy bankowości detalicznej,
 - opóźnienie w spłacie danej ekspozycji przekraczające 90 dni od terminu zapadalności raty kredytu/pożyczki – kapitału, odsetek lub opłat, w sytuacji gdy dla danej ekspozycji nie zostały spełnione kryteria istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego – dotyczy bankowości detalicznej i korporacyjnej;
 - w zakresie kryterium ilościowego przeprowadzono następujące zmiany:
 - dostosowanie definicji względnej i bezwzględnej zmiany długookresowego PD do wymogów Rekomendacji R,
 - aktualizacja progów Logiki Transferu z uwzględnieniem perspektywy długookresowej (odejście od cyklicznej rekalkulacji progów w oparciu o bieżące dane portfelowe; zapewnienie oczekiwanej przez nadzorcę niezmienności progów w trakcie życia kontraktu dzięki wyznaczeniu progów w oparciu o długookresową próbę danych),
 - uwzględnienie segmentacji modelowej zgodnej z przekrojami sugerowanymi w wytycznych rekomendacji R;

■ zmiany procesowe:

- uwzględnienie Wiceprezesa Zarządu ds. Zarządzania Ryzykiem (CRO) w procesie akceptacji oczekiwanych strat kredytowych,
- zwiększenie częstotliwości przeprowadzania backtestingu oczekiwanych strat kredytowych i parametrów ryzyka do kwartalnej.

3.3.6.3. Pokrycie odpisami na oczekiwane straty kredytowe poszczególnych pod-portfeli

Poniższa tabela prezentuje udział procentowy pozycji bilansowych i pozabilansowych Grupy, odnoszących się do kredytów i pożyczek oraz gwarancji i akredytów udzielonych klientom indywidualnym, korporacyjnym i budżetowym oraz pokrycia ekspozycji odpisami na oczekiwane straty kredytowe dla każdej kategorii wewnętrznego ratingu stosowanego przez Bank (opis modelu ratingu przedstawiono w Nocie 3.3.4).

Portfel wyceniany w zamortyzowanym koszcie

Pod - portfel	31.12.2022		31.12.2021	
	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie odpisami na oczekiwane straty kredytowe (%)	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie odpisami na oczekiwane straty kredytowe (%)
1	8,64	0,05	20,22	0,02
2	33,65	0,04	28,77	0,05
3	17,55	0,17	14,16	0,17
4	19,76	0,53	17,16	0,59
5	10,77	1,69	10,23	2,00
6	0,40	4,58	0,54	4,40
7	1,59	10,07	2,11	7,44
8	1,20	0,05	0,39	0,11
pozostałe	3,39	0,11	3,33	0,04
kategoria default	3,05	54,20	3,09	54,53
Razem	100,00	2,17	100,00	2,21

Na dzień 31 grudnia 2022 roku 42,29% portfela kredytów i pożyczek (dla zaangażowania bilansowego i pozabilansowego) jest klasyfikowane do dwóch najwyższych poziomów wewnętrznego systemu oceny (31 grudnia 2021 roku: 48,99%).

3.3.7. Zasady wyznaczania wartości godziwej dla aktywów kredytowych

Jeżeli nie są spełnione warunki umożliwiające wycenę ekspozycji kredytowej w zamortyzowanym koszcie (MSSF 9 par. 4.1.2), wówczas jest ona wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy lub przez inne całkowite dochody.

3.3.7.1. Wycena do wartości godziwej aktywów kredytowych bez przesłanki utraty wartości

Wycena dla ekspozycji nieposiadających przesłanki utraty wartości, odbywa się na podstawie zdyskontowanych oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych.

Przyszłe przepływy z tytułu ekspozycji kredytowej wyznaczone są z uwzględnieniem:

- harmonogramu spłaty, a w przypadku braku harmonogramu (produkty odnawialne) – na podstawie statystycznej prognozy stopnia wykorzystania limitu kredytowego w poszczególnych okresach życia ekspozycji,
- wartości pieniądza w czasie, poprzez wykorzystanie w procesie prognozy przepływów odsetkowych projekcji oprocentowania aktywów wolnych od ryzyka,
- wahań kwoty i terminów przepływów wynikających z opcji przedpłaty (wcześniejszej częściowej lub całkowitej spłaty kwoty głównej) zawartej w umowie kredytowej, poprzez zastosowanie współczynników przedpłat,
- niepewności przepływów w całym prognozowanym okresie życia ekspozycji, wynikającej z ryzyka kredytowego, poprzez modyfikację przepływów kontraktowych przy pomocy wieloletnich parametrów ryzyka kredytowego Lt PD i Lt LGD,
- innych czynników, które byłyby brane pod uwagę przez potencjalnego nabywcę ekspozycji (narzutów kosztowych oraz oczekiwanej przez uczestników rynku marży zysku), kalibrując stopę dyskontową wykorzystywaną w procesie wyceny.

Zgodnie z wymogiem MSSF 13 dla ekspozycji, dla których nie są dostępne kwotowania z aktywnego rynku, Bank kalibruje stopę dyskontową w oparciu o wartość godziwą na datę początkowego ujęcia (tj. o cenę „nabycia” ekspozycji). Marża kalibracyjna odzwierciedla wycenę kosztów związanych z utrzymywaniem ekspozycji w portfelu oraz rynkowe oczekiwania co do marży zysku realizowanej na aktywach podobnych do wycenianej ekspozycji.

3.3.7.2. Wycena do wartości godziwej aktywów kredytowych posiadających przesłankę utraty wartości

Aktywa kredytowe posiadające przesłankę utraty wartości wyceniane są w oparciu o przewidywane odzyski. W przypadku ekspozycji detalicznych odzwierciedlane są one za pomocą parametru LGD, natomiast dla ekspozycji korporacyjnych – w indywidualnych scenariuszach odzysków.

3.3.8. Przejęte zabezpieczenia

Grupa klasyfikuje przejęte zabezpieczenia jako aktywa przejęte za długi i wycenia zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości opisanymi w Nocie 2.22. Aktywa przejęte za długi zaklasyfikowane jako aktywa do zbycia zostaną wystawione na sprzedaż na właściwym dla nich rynku oraz zbyte w najszybszym możliwym terminie. Proces sprzedaży przejętych przez Bank zabezpieczeń jest zorganizowany zgodnie z polityką i procedurami określonymi dla poszczególnych rodzajów przejmowanych zabezpieczeń.

Polityką spółek Grupy jest sprzedaż przejętych aktywów lub – jak to ma miejsce w przypadku leasingu – oddanie w ponowny leasing innemu klientowi. Do rzadkości należą przypadki zagospodarowania przejętych aktywów na potrzeby własne – czynność taka musi być ekonomicznie uzasadniona i odzwierciedlać pilną potrzebę spółek Grupy oraz musi uzyskać każdorazowo aprobatę ich Zarządów.

W 2022 roku i w 2021 roku Grupa nie posiadała żadnych trudnozbywalnych aktywów przejętych jako zabezpieczenia. Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość przejętych zabezpieczeń wyniosła 67 046 tys. zł i obejmowała głównie przedmioty leasingu (31 grudnia 2021 rok: 64 613 tys. zł). Wartość przejętych zabezpieczeń została ujęta w pozycji zapasy (Nota 28).

3.3.9. Polityka Grupy mBanku w zakresie forbearance

Definicja

Polityka Grupy mBanku w zakresie forbearance oznacza zdefiniowany regulacjami wewnętrznymi zestaw działań związanych z renegocjacją i restrukturyzacją warunków umów kredytowych.

Grupa oferuje klientom, którzy są tymczasowo lub trwale w trudnej sytuacji finansowej i nie są w stanie sprostać pierwotnym warunkom spłaty, łagodniejsze warunki obsługi zobowiązań, pozwalające na utrzymanie bieżącej ich obsługi, bez których problemy finansowe klientów uniemożliwiłyby spłatę w terminie określonym pierwotną umową. Działania te mogą być inicjowane przez klienta lub podmiot finansujący z Grupy.

Typ oferowanej ulgi jest dostosowywany do charakteru i przewidywanego czasu trwania trudnej sytuacji finansowej klienta. Do zawarcia porozumienia z klientem konieczne jest przekonanie po stronie podmiotu finansującego z Grupy o zdolności i gotowości klienta do spłaty. Przed udzieleniem ulgi przeprowadzana jest ocena jej wpływu na poprawę zdolności klienta do spłaty.

Grupa renegocjuje umowy kredytowe z klientami mającymi trudności finansowe w celu maksymalizacji możliwości odzyskania należności oraz minimalizacji ryzyka defaultu (niewywiązania się klienta ze swoich zobowiązań).

Ekspozycje ze zmodyfikowanymi warunkami podlegającymi polityce forbearance (dalej: ekspozycje forborne) są przedmiotem raportowania regulacyjnego oraz wewnętrznego.

Stosowane instrumenty

Grupa prowadzi otwartą komunikację z klientem w celu jak najwcześniejszego rozpoznania trudności finansowych oraz poznania ich przyczyn. Działania pomocowe oferowane klientom indywidualnym, których trudności finansowe w ocenie Banku mają krótkoterminowy charakter, koncentrują się na czasowej redukcji wysokości rat i mogą mieć charakter między innymi zawieszenia spłat kapitału przy utrzymaniu spłat odsetek.

Klientom, których problemy finansowe mają charakter długoterminowy, może być oferowane wydłużenie terminu spłaty zobowiązań, które może obejmować zmniejszenie wysokości spłacanych rat.

Wobec klientów korporacyjnych będących w trudnej sytuacji finansowej ulgi oferowane przez Grupę, począwszy od standstill (zaniechania działań, do których Bank jest upoważniony w przypadku naruszenia warunków umownych bądź covenantów) a na restrukturyzacji umów kończąc, mają na celu wsparcie procesu biznesowego. Umowy restrukturyzacyjne mogą zwiększyć bezpieczeństwo Grupy poprzez zamianę finansowania otwartego (kredyt w rachunku bieżącym) na faktoring lub dyskonto faktur. Umowy

restrukturyzacyjne mogą uchylać lub łagodzić warunki dodatkowe zawarte w umowie pierwotnej, jeżeli jest to optymalna strategia przetrwania biznesu klienta.

Poniższa lista nie wyczerpuje wszystkich dostępnych ulg (działań forbearance) podlegających polityce forbearance, ale obejmuje te najczęściej stosowane:

- wydłużenie terminu spłaty kredytu,
- restrukturyzacja (średnio- lub długoterminowe refinansowanie),
- kapitalizacja odsetek,
- odroczenia spłat odsetek,
- odroczenie spłat rat kapitałowo-odsetkowych,
- odroczenia spłat rat kapitałowych,
- zawieszenie, odstąpienie od realizacji działań wynikających z dodatkowych warunków zawartych w umowie (tzw. covenantów),
- standstills.

Zarządzanie ryzykiem

Działania forbearance są w Grupie od wielu lat integralną częścią działalności obszaru zarządzania ryzykiem. Portfel klientów w statusie forborne podlega regularnemu przeglądowi i raportowaniu do kierownictwa obszaru. Ocenie podlega skuteczność podejmowanych działań, regularność obsługi zrestrukturyzowanych transakcji w zależności od typu produktu oraz segmentu klienta. Analiza ryzyka związanego z detalicznym portfelem forborne ma charakter portfelowy, zaś portfela korporacyjnego oparta jest na podejściu indywidualnym.

W bankowości korporacyjnej każda ekspozycja kredytowa Banku wobec klientów z rozpoznaną przesłanką utraty wartości (loss event) jest klasyfikowana do kategorii default i poddawana testowi impairmentowemu na utratę wartości. Każda ekspozycja w kategorii default jest przejmowana do obsługi przez wyspecjalizowaną jednostkę ds. restrukturyzacji i windykacji. Wszystkie ekspozycje kredytowe Banku wobec klientów w trudnej sytuacji finansowej (w tym: w kategorii default), wobec których Bank zastosował ulgi, mają status forborne. Klienci non-default w trudnej sytuacji finansowej, tj.: bez rozpoznanej przesłanki utraty wartości, którzy otrzymali ulgę, podlegają szczególnemu monitoringowi (Watch List – WL) przez wszystkie jednostki uczestniczące w procesie kredytowania. Monitorowana jest ich bieżąca sytuacja finansowa oraz kontrolowane jest wystąpienie przesłanek utraty wartości należności Grupy.

Grupa nie stosuje odrębnych modeli do wyznaczania poziomu rezerwy portfelowej bądź celowej na produktach pomocowych podlegających polityce forbearance.

Warunki wyjścia ekspozycji z forborne - obszar bankowości korporacyjnej

Grupa zaprzestaje wykazywania ekspozycji jako forborne w przypadku spełnienia łącznie wszystkich poniższych warunków:

- nastąpiła poprawa sytuacji finansowej klienta, ekspozycja została uznana za niezagrożoną i została przeklasyfikowana z kategorii zagrożonej,
- ekspozycja pozostaje niezagrożona co najmniej 24 miesiące od daty uznania ekspozycji za niezagrożoną (okres próby),
- występują regularne wpływy (przeterminowanie nie przekracza 30 dni) z tytułu należności lub odsetek w istotnej wysokości przez okres co najmniej 12 ostatnich miesięcy okresu próby,
- żadna ekspozycja dłużnika nie jest przeterminowana powyżej 30 dni na koniec okresu próby.

Warunki wyjścia ekspozycji z forborne - obszar bankowości detalicznej

Kontrakt przestaje być klasyfikowany jako ekspozycja forborne, gdy spełnione są łącznie poniższe warunki:

- kontrakt jest uważany za niezagrożony (performing),
- minęły co najmniej 2 lata próby od uznania ekspozycji za niezagrożoną (performing),
- wystąpiły regularne wpływy z tytułu należności lub odsetek (opóźnienia w spłacie na kontrakcie nie przekraczające 30 dni w istotnej wysokości), co najmniej od połowy okresu próby, o którym mowa powyżej,
- na koniec 2-letniego okresu próby żadna z ekspozycji dłużnika nie jest przeterminowana powyżej 30 dni i jednocześnie kwota wymagalna nie przekracza progu materialności określonego w regulacjach wewnętrznych Banku.

Charakterystyka portfela

	31.12.2022			31.12.2021		
	Wartość brutto	Skumulowana utrata wartości	Wartość netto/ wartość godziwa	Wartość brutto	Skumulowana utrata wartości	Wartość netto/ wartość godziwa
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie	122 584 242	(3 254 212)	119 330 030	119 703 485	(3 178 110)	116 525 375
w tym: ekspozycje forborne	2 839 762	(657 473)	2 182 289	1 971 957	(419 194)	1 552 763
w tym: w kategorii default	1 505 721	(622 951)	882 770	1 050 880	(383 925)	666 955
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy			813 392			1 111 674
w tym: ekspozycje forborne			2 233			11 991
w tym: w kategorii default			920			7 487
Ekspozycje forborne, razem			2 184 522			1 564 754
w tym: w kategorii default			883 690			674 442

Zmiany wartości bilansowej ekspozycji forborne	31.12.2022	31.12.2021
Saldo na początek okresu	1 564 754	1 896 541
Wyjścia z forbearance	(440 835)	(841 642)
Wejścia do forbearance	1 185 352	644 181
Zmiana salda na kontynuowanych umowach	(124 749)	(134 326)
Saldo na koniec okresu	2 184 522	1 564 754

Analiza przeprowadzona dla powyższych okresów raportowych wykazała znikomy udział ekspozycji, które w ciągu jednego roku opuszczają status forbearance, a następnie do niego wracają.

Ekspozycje forborne według segmentów klienta	31.12.2022	31.12.2021
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		
Klienci indywidualni	1 149 903	861 609
w tym: kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	856 714	562 047
Klienci korporacyjni	1 034 619	703 145
Razem	2 184 522	1 564 754

Ekspozycje forborne według charakteru udzielonej ulgi	31.12.2022	31.12.2021
Refinansowanie	173 479	123 251
Zmiana warunków	2 011 043	1 441 503
Razem	2 184 522	1 564 754

Ekspozycje forborne według struktury geograficznej	31.12.2022	31.12.2021
Polska	2 010 738	1 506 744
Zagranica	173 784	58 010
Razem	2 184 522	1 564 754

Ekspozycje forborne według przeterminowania	31.12.2022	31.12.2021
Nieprzeterminowane	307 534	196 632
do 30 dni	1 522 450	974 417
od 31 dni do 90 dni	92 142	122 736
powyżej 90 dni	262 396	270 969
Razem	2 184 522	1 564 754

Ekspozycje forborne według struktury branżowej	31.12.2022	31.12.2021
Klienci indywidualni	1 149 903	861 609
Obsługa rynku nieruchomości	307 810	222 589
Budownictwo	262 656	78 525
Branża spożywcza	100 959	79 374
Materiały budowlane	76 298	23 468
Metale	66 188	9 075
Drewno, meble i wyroby papiernicze	57 602	55 699
Handel hurtowy	42 980	6 872
Motoryzacja	20 420	28 013
Transport i logistyka	19 845	17 625
Pozostałe branże	79 861	181 905
Razem	2 184 522	1 564 754

3.3.10. Ryzyko kontrahenta wynikające z transakcji na instrumentach pochodnych

Ekspozycja kredytowa na portfelu mBanku jest kalkulowana jako suma kosztu zastąpienia poszczególnych transakcji (NPV – net present value) i potencjalnej zmiany wyceny w przyszłości (Add-on). Bank korzysta z metod ograniczania ryzyka takich jak kompensowanie (netting) i kolateralizacja (uwzględnienie zabezpieczeń). Netowanie ekspozycji kredytowej jest stosowane po podpisaniu z kontrahentem tzw. umowy kompensacyjnej (netting agreement), zaś kolateralizacja wymaga podpisania umowy CSA (Credit Support Annex) lub zawarcia stosownej klauzuli w obowiązującej z klientem umowie ramowej. Umowa CSA pozwala na wezwanie klienta do wpłacenia zabezpieczenia (variation margin) jeśli wycena portfela transakcji klienta przekroczy określony poziom kwotowy (tzw. threshold). W zakresie obowiązujących umów możliwa jest również wymiana dodatkowego zabezpieczenia (initial margin, itp.). Ekspozycja kredytowa na instrumentach pochodnych jest korygowana o otrzymane lub wniesione zabezpieczenie (variation margin) i może być ponadto korygowana o dodatkowe zabezpieczenia zgodnie z podpisanymi umowami między Bankiem a kontrahentami. W celu kalkulacji ekspozycji kredytowej na potrzeby ryzyka kontrahenta uwzględnia się jedynie pozytywną wycenę portfela transakcji pochodnych.

Kontrola tej ekspozycji dokonywana jest systemowo w czasie rzeczywistym. Kontrolowane jest na bieżąco wykorzystanie przyznanych limitów kontrahenta z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych. Dodatkowo kontrolowane jest przestrzeganie restrykcji wynikających z poszczególnych decyzji kredytowych, regulacji nadzorczych i decyzji biznesowych. Limity na ekspozycję kredytową z tytułu transakcji pochodnych są dekomponowane na określone grupy produktów i tenory transakcji.

Rozkład ekspozycji kredytowej mBanku z tytułu zawartych transakcji pochodnych w podziale na typ kontrahenta przedstawia się w następujący sposób:

- 41,0% z bankami,
- 11,6% z kontrahentami centralnymi (CCP),
- 6,2% z instytucjami finansowymi,
- 41,2% z korporacjami, private banking i pozostałymi.

Rozkład ekspozycji kredytowej z tytułu zawartych transakcji pochodnych w podziale na typ klienta został przedstawiony w poniższej tabeli:

Typ klienta	Ekspozycja kredytowa 2022 (w mln zł)	Ekspozycja kredytowa 2021 (w mln zł)
Banki (z umową zabezpieczającą)	1 556	1 444
Kontrahenci centralni	442	491
Korporacje z limitem	1 568	1 712
Niebankowe instytucje finansowe	234	332
Korporacje z ekspozycją zabezpieczoną gotówką i pozostali*	(5)	1

* ujemna ekspozycja oznacza overcollateralizację

Pozytywna wycena transakcji pochodnych (z uwzględnieniem netowania) oraz wniesione/otrzymane zabezpieczenie zostało przedstawione w poniższej tabeli:

(w mln zł)	Banki*		CCP*		Korporacje i pozostali kontrahenci			
					CSA	bez CSA**	CSA	bez CSA**
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
NPV***	34,77	22,46	14,11	2,07	14,25	150,11	11,62	332,08
zabezpieczenie otrzymane (z uwzględnieniem zabezpieczenia złożonego u depozytariusza)	638,32	528,85	-	-	-	37,02	-	100,52
zabezpieczenie wpłacone (z uwzględnieniem zabezpieczenia złożonego u depozytariusza)	495,07	463,80	493,86	583,31	-	-	-	-

* zabezpieczenie nie uwzględnia variation margin and default fund (zabezpieczenie składane w CCP na wypadek niewykonania zobowiązania przez któregoś z członków izby)

** zabezpieczenie skalkulowane w oparciu o bieżącą wycenę i jej potencjalną zmianę w przyszłości;

*** NPV skorygowana o wpłacony/otrzymany initial margin na bankach, klientach CCP i kontrahentach z umową CSA

3.4. Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

Ryzyko koncentracji geograficznej

W celu aktywnego zarządzania ryzykiem koncentracji na kraje Grupa:

- przestrzega sformalizowanych procedur mających na celu identyfikację, pomiar oraz monitorowanie tego ryzyka,
- przestrzega sformalizowanych limitów ograniczających ryzyko na kraje oraz zasad postępowania w przypadku przekroczenia tych limitów,
- posiada system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka na kraje, wspierający proces decyzyjny dotyczący zarządzania,
- utrzymuje kontakty z wyselekcjonowaną grupą największych banków o dobrym ratingu, aktywnych w obsłudze transakcji zagranicznych. Na niektórych rynkach, których ryzyko jest trudne do oszacowania, Bank korzysta z usług swoich zagranicznych banków korespondentów, na przykład Commerzbanku, oraz z ubezpieczenia w KUKE pokrywającego ryzyko ekonomiczne i polityczne.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku nie występował istotny poziom koncentracji geograficznej w portfelu kredytowym Grupy mBanku. W zakresie ekspozycji odnoszących się do krajów innych niż Polska nie stwierdzono istotnego udziału ekspozycji z utratą wartości.

Ryzyko koncentracji branżowej

Monitoring zaangażowań w branże, zdefiniowane zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności, dokonywany jest w poszczególnych spółkach Grupy, zgodnie z wewnętrznymi przepisami.

mBank analizuje ryzyko koncentracji branżowej w celu bezpiecznego i efektywnego budowania portfela korporacyjnego i zarządza ryzykiem koncentracji branżowej między innymi poprzez limity branżowe.

Limitowaniu podlegają branże, których udział w portfelu korporacyjnym Banku jest równy lub wyższy niż 5% na koniec danego okresu sprawozdawczego, a także branże wskazane przez Komitet Ryzyka Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej (KRK).

mBank ustalił limit zaangażowania w dowolną branżę na poziomie nie wyższym niż:

- 12% wartości brutto korporacyjnego portfela kredytowego dla branż o ryzyku niskim, ale nie więcej niż 60% wartości kapitału Tier I,
- 10% wartości brutto korporacyjnego portfela kredytowego dla branż o ryzyku średnim, ale nie więcej niż 50% wartości kapitału Tier I,
- 7% wartości brutto korporacyjnego portfela kredytowego dla branż o ryzyku wysokim, ale nie więcej niż 35% kapitału Tier I.

W przypadku gdy wykorzystanie limitu wynosi co najmniej 90%, wprowadzane są działania zapobiegające przekroczeniu limitów. Decyzje w tym zakresie podejmuje KRK.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Poniższa tabela prezentuje strukturę koncentracji zaangażowania bilansowego Grupy mBanku S.A. w poszczególne branże. Podział branżowy jest zbudowany na podstawie koncepcji łańcucha wartości, gdzie w ramach jednej branży skupione są podmioty które prowadzą działalność związaną z danym rynkiem (dostawcy, producenci, sprzedawcy).

Poniższa tabela dotyczy kredytów wycenianych zamortyzowanym kosztem i nie obejmuje kredytów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Struktura koncentracji zaangażowania Grupy mBanku

31.12.2022											
Lp.	Branże	Wartość bilansowa	Wartość bilansowa brutto				%	Skumulowana utrata wartości			
			Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI		Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI
1.	Klienci indywidualni	68 586 288	64 086 758	3 967 237	2 224 949	152 423	57,46%	(221 770)	(290 339)	(1 303 175)	(29 795)
2.	Obsługa rynku nieruchomości	6 448 613	5 307 400	713 098	629 903	41 720	5,46%	(29 221)	(18 305)	(200 004)	4 022
3.	Budownictwo	4 943 126	4 216 920	449 131	527 031	13 881	4,25%	(22 610)	(13 583)	(232 226)	4 582
4.	Branża spożywcza	3 563 638	3 264 491	242 562	128 296	7 803	2,97%	(7 912)	(10 774)	(71 774)	10 946
5.	Branża finansowa	3 200 993	3 187 639	14 238	11 232	16	2,62%	(3 169)	(335)	(8 628)	-
6.	Transport i logistyka	3 099 420	2 632 006	462 569	84 117	774	2,59%	(9 209)	(15 203)	(68 953)	13 319
7.	Metale	2 689 412	2 482 146	193 827	45 230	1 727	2,22%	(7 074)	(1 612)	(24 537)	(295)
8.	Materiały budowlane	2 108 970	1 704 001	391 618	62 080	1 694	1,76%	(4 283)	(2 152)	(43 504)	(484)
9.	Chemia i tworzywa	2 079 293	1 951 744	107 919	39 045	(4)	1,71%	(4 359)	(932)	(16 384)	2 264
10.	Energetyka i ciepłownictwo	1 958 350	1 952 663	13 812	75 667	-	1,67%	(26 033)	(71)	(57 688)	-
11.	Motoryzacja	1 987 472	1 796 521	175 013	49 108	198	1,65%	(3 361)	(1 526)	(28 402)	(79)
12.	Działalność profesjonalna	1 707 462	1 626 160	86 986	47 558	8 172	1,44%	(10 822)	(1 872)	(40 548)	(8 172)
13.	Handel hurtowy	1 547 459	1 428 352	98 613	84 819	-	1,31%	(3 397)	(2 584)	(58 344)	-
14.	Handel detaliczny	1 497 261	1 428 114	69 460	22 010	27	1,24%	(4 267)	(1 199)	(16 884)	-
15.	Drewno, meble i wyroby papiernicze	1 383 059	1 240 989	93 888	83 596	192	1,16%	(1 824)	(1 093)	(79 614)	46 925
16.	Paliwa	1 180 621	1 138 306	33 345	18 420	943	0,97%	(4 256)	(339)	(5 283)	(515)
17.	Informatyka (IT)	1 167 188	1 158 771	12 153	8 088	1	0,96%	(5 860)	(293)	(5 672)	-
18.	Opieka zdrowotna	1 024 432	979 698	47 606	10 542	62	0,85%	(4 676)	(1 163)	(7 631)	(6)
19.	Leasing i wynajem ruchomości	963 976	915 222	44 306	27 632	-	0,81%	(2 057)	(456)	(20 671)	-
20.	Pozostałe	8 192 997	7 033 104	1 094 510	332 712	(318)	6,90%	(26 456)	(22 049)	(221 280)	2 774
Razem		119 330 030	109 531 005	8 311 891	4 512 035	229 311	100,00%	(402 616)	(385 880)	(2 511 202)	45 486

31.12.2021											
Lp.	Branże	Wartość bilansowa	Wartość bilansowa brutto				%	Skumulowana utrata wartości			
			Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI		Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI
1.	Klienci indywidualni	70 018 368	67 511 357	2 038 199	2 231 602	141 139	60,08%	(249 886)	(203 492)	(1 459 152)	8 601
2.	Obsługa rynku nieruchomości	6 499 531	5 027 958	1 124 407	501 866	7 333	5,57%	(16 973)	(55 700)	(110 731)	21 371
3.	Budownictwo	4 483 192	4 003 701	344 271	315 379	13 674	3,91%	(13 030)	(18 371)	(160 282)	(2 150)
4.	Transport i logistyka	3 132 999	2 679 529	432 355	96 566	13 692	2,69%	(11 133)	(17 287)	(60 543)	(180)
5.	Branża spożywcza	2 984 393	2 762 130	188 859	90 241	40 333	2,57%	(12 355)	(2 664)	(64 828)	(17 323)
6.	Metale	2 561 888	2 428 104	122 236	39 714	3 693	2,17%	(7 656)	(1 303)	(19 257)	(3 643)
7.	Materiały budowlane	2 016 190	1 811 977	188 739	79 126	1 580	1,74%	(7 491)	(2 205)	(55 353)	(183)
8.	Motoryzacja	1 911 996	1 803 294	89 729	48 766	2 171	1,62%	(4 516)	(1 481)	(24 483)	(1 484)
9.	Chemia i tworzywa	1 918 967	1 869 358	52 370	8 514	-	1,61%	(6 048)	(657)	(4 570)	-
10.	Branża finansowa	1 864 060	1 852 385	17 295	10 287	17	1,57%	(6 760)	(513)	(8 651)	-
11.	Energetyka i ciepłownictwo	1 578 467	1 595 892	5 795	52 867	-	1,38%	(29 039)	(113)	(46 935)	-
12.	Działalność profesjonalna	1 553 843	1 422 673	140 162	48 055	8 855	1,35%	(11 364)	(3 337)	(42 591)	(8 610)
13.	Handel hurtowy	1 477 737	1 401 753	56 355	90 788	-	1,29%	(4 244)	(1 023)	(65 892)	-
14.	Handel detaliczny	1 339 498	1 296 664	41 840	19 832	193	1,13%	(4 315)	(824)	(13 892)	-
15.	Drewno, meble i wyroby papiernicze	1 264 643	1 119 826	100 043	49 467	193	1,06%	(2 245)	(7 637)	(41 023)	46 019
16.	Informatyka (IT)	1 130 311	1 123 395	12 891	6 780	1	0,95%	(6 819)	(272)	(5 665)	-
17.	Paliwa	1 065 595	1 029 942	34 998	6 542	3	0,90%	(2 289)	(227)	(3 374)	-
18.	Opieka zdrowotna	984 179	917 682	71 570	7 983	3	0,83%	(5 475)	(1 661)	(5 923)	-
19.	Leasing i wynajem ruchomości	879 492	801 471	63 911	41 528	-	0,76%	(2 474)	(804)	(24 140)	-
20.	Pozostałe	7 860 026	6 446 490	1 097 857	593 960	1 279	6,82%	(30 760)	(26 684)	(223 216)	1 100
Razem		116 525 375	108 905 581	6 223 882	4 339 863	234 159	100,00%	(434 872)	(346 255)	(2 440 501)	43 518

Poniższa tabela przedstawia ryzyko branż limitowanych (tzn. takich, wobec których na daną datę bilansową obowiązywały w Grupie/Banku limity maksymalnego zaangażowania w odniesieniu do portfela ekspozycji korporacyjnych) na koniec 2022 roku i na koniec 2021 roku.

Lp.	Branża	31.12.2022	31.12.2021
1.	Finansowa	niskie	niskie
2.	Spożywcza	średnie	średnie
3.	Budowlana	wysokie	wysokie
4.	Metale	średnie	średnie
5.	Energetyka	średnie	średnie

Ryzyko koncentracji dużych ekspozycji

Celem procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dużych ekspozycji jest bieżący monitoring poziomu limitów określonych w Rozporządzeniu CRR. W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem przekroczenia regulacyjnych limitów w Banku:

- ustalane są limity wewnętrzne, mniejsze niż określone w Rozporządzeniu CRR,
- prowadzony jest codzienny monitoring dużych ekspozycji oraz obowiązuje niezwłoczne informowanie uczestników procesów, kredytowego i inwestycyjnego, w przypadku zanotowania przekroczeń limitów wewnętrznych.

Działania te mają bezpośredni wpływ na decyzje podejmowane w Banku dotyczące nowych ekspozycji lub zwiększania ekspozycji istniejących.

mBank przykłada szczególną wagę do prawidłowej identyfikacji skali ryzyka wobec znaczących ekspozycji kredytowych, które są zdefiniowane w wewnętrznych przepisach Banku. W przypadku przekroczenia określonej kwoty ekspozycji/limitu na klienta lub grupę podmiotów powiązanych identyfikowanej jako „bulk risk” finansowanie wymaga dodatkowej decyzji Zarządu Banku niezależnie od PD-ratingu i poziomu szczebla decyzyjnego.

Bank monitoruje duże zaangażowania podlegające limitowi koncentracji, tj. ekspozycje po uwzględnieniu skutków ograniczenia ryzyka kredytowego (art. 401-403 Rozporządzenia CRR) oraz wyłączeń (art. 390 ust. 6, art. 400, art. 493 ust. 3 Rozporządzenia CRR), które są równe lub przekraczają 10% Tier 1. Według stanu na koniec 2022 Bank zarejestrował jedno duże zaangażowanie (po wyłączeniach) dla Grupy Commerzbanku w wysokości 1 379 mln PLN, co stanowiło 11,35% Tier 1 Grupy mBanku.

W Banku funkcjonuje Komitet Kredytowy Grupy mBanku, który jest odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru na ryzykiem koncentracji i dużymi ekspozycjami na poziomie spółek zależnych mBanku.

3.5. Ryzyko rynkowe

W prowadzonej działalności Grupa jest narażona na ryzyko rynkowe, czyli ryzyko niekorzystnej zmiany bieżącej wyceny instrumentów finansowych znajdujących się w portfelach Grupy, następującej w wyniku zmian czynników ryzyka rynkowego, takich jak:

- stopy procentowe,
- kursy walutowe,
- ceny akcji i kwotowania indeksów,
- implikowane zmienności instrumentów opcyjnych,
- spready kredytowe (w części odpowiadającej za rynkową fluktuację cen papierów dłużnych, odzwierciedlając wartość spreadu kredytowego dla obligacji korporacyjnych oraz wartość spreadu pomiędzy krzywą rentowności obligacji rządowych a krzywą swap - dla obligacji rządowych).

W zakresie księgi bankowej Grupa wyróżnia ryzyko stopy procentowej, które definiuje jako ryzyko niekorzystnej zmiany zarówno bieżącej wyceny pozycji księgi bankowej, jak i wyniku odsetkowego, na skutek zmian stóp procentowych.

3.5.1. Organizacja zarządzania ryzykiem

Organizując procesy zarządzania ryzykiem rynkowym mBank przestrzega wymogów wynikających z przepisów prawa oraz uwzględnia rekomendacje nadzorcze, w szczególności Rekomendacje KNF (między innymi A, C, G, I) oraz wytyczne EBA, które dotyczą zarządzania ryzykiem rynkowym.

Naczelną zasadą organizacji procesu zarządzania ryzykiem rynkowym jest oddzielenie funkcji monitoringu i kontroli ryzyka rynkowego od funkcji związanych z podejmowaniem i utrzymywaniem otwartych pozycji ryzyka rynkowego.

3.5.2. Narzędzia i miary

Na potrzeby wewnętrznego zarządzania Bank kwantyfikuje ekspozycję na ryzyko rynkowe, zarówno dla księgi bankowej, jak i handlowej, poprzez pomiar:

- wartości zagrożonej (VaR),
- oczekiwanej straty pod warunkiem, że strata przekracza wartość zagrożoną (ES – Expected Shortfall),
- wartości zagrożonej w niekorzystnych warunkach rynkowych (Stressed VaR),
- kapitału ekonomicznego na pokrycie ryzyka rynkowego,
- wartości testów warunków skrajnych,
- wrażliwości portfela na zmiany cen i parametrów rynkowych (IR BPV – Interest Rate Basis Point Value, CS BPV – Credit Spread Basis Point Value).

Bank przypisuje ryzyko rynkowe pozycjom księgi bankowej niezależnie od zasad kalkulacji wyniku na tych pozycjach stosowanych na potrzeby sprawozdawczości finansowej. Miary ryzyka rynkowego pozycji odsetkowych księgi bankowej są wyznaczane modelami wartości bieżącej (NPV – net present value).

Bank monitoruje ryzyko rynkowe w trybie dziennym. Dla wybranych miar ryzyka pomiar prowadzony jest w trybie tygodniowym (Stressed VaR, CS BPV według klas ratingowych) lub miesięcznym (kapitał ekonomiczny).

Dla księgi bankowej Bank stosuje dodatkowo następujące miary (szerzej opisane w rozdziale dotyczącym ryzyka stopy procentowej):

- wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału (delta EVE),
- wrażliwość wyniku odsetkowego netto (delta NII),
- luka przeszacowania.

Wartość zagrożona (VaR) wyznaczana jest dla poszczególnych czynników ryzyka za pomocą metody historycznej, dla 1-dniowego i 10-dniowego horyzontu czasowego, dla poziomów ufności 95%, 97,5% oraz 99%, zakładając utrzymywanie niezmienną strukturę portfela. W metodzie symulacji historycznej brane są pod uwagę dane historyczne dotyczące czynników ryzyka z ostatnich 254 dni roboczych.

Na podstawie kalkulacji wartości zagrożonej obliczana jest oczekiwana wartość straty jako średnia z sześciu hipotetycznych największych strat pod warunkiem, że strata przekracza wartość zagrożoną (ES).

Wartość zagrożona w niekorzystnych warunkach rynkowych (Stressed VaR) jest miarą potencjalnej straty portfela w niekorzystnych warunkach rynkowych odbiegających od typowego zachowania rynku. Kalkulacja jest analogiczna do kalkulacji wartości zagrożonej, a jedyną różnicą jest okres występowania warunków skrajnych, który wyznaczany jest na podstawie szeregu wartości zagrożonej, opartym na dwunastomiesięcznym oknie zmian czynników ryzyka rozpoczynającym się od połowy 2008 roku.

Kapitał ekonomiczny na pokrycie ryzyka rynkowego to kapitał na pokrycie strat w skali jednego roku z tytułu zmian wyceny instrumentów finansowych tworzących portfele Grupy mBanku, wynikających ze zmian cen i wartości parametrów rynkowych.

Dodatkowymi miarami ryzyka rynkowego, uzupełniającymi pomiar wartości zagrożonej, są testy warunków skrajnych. Pokazują one hipotetyczną zmianę bieżącej wyceny portfeli Grupy mBanku, która nastąpiłaby wskutek wystąpienia tzw. scenariuszy testów warunków skrajnych, czyli przyjęcia przez czynniki ryzyka wyszczególnionych skrajnych wartości, przy założeniu utrzymywania statycznego portfela.

Testy warunków skrajnych składają się z dwóch części: standardowych testów warunków skrajnych wyznaczonych dla standardowych czynników ryzyka (kursy wymiany walut, stopy procentowe, ceny akcji oraz ich zmienności), a także testów warunków skrajnych, które obejmują zmiany spreadów kredytowych. W ten sposób zaadresowano między innymi potrzebę pokrycia w analizach testów warunków skrajnych niezależnego wpływu ryzyka bazowego (spreadu pomiędzy krzywą rentowności obligacji rządowych oraz krzywą swap), na które wyeksponowana jest Grupa z tytułu utrzymywania portfela obligacji Skarbu Państwa.

IR BPV jest miarą wrażliwości bieżącej wyceny portfeli na wzrost stóp procentowych o 1 punkt bazowy, a CS BPV na wzrost spreadu kredytowego o 1 punkt bazowy.

W celu odwzorowania ryzyka stopy procentowej produktów obszarów bankowości detalicznej i korporacyjnej o nieokreślonym terminie przeszacowania odsetek lub o stopach administrowanych przez mBank, Bank stosuje modele tak zwanych portfeli replikujących. Podejście do rachunków bieżących uwzględnia podział części stabilnej na część salda wrażliwą i niewrażliwą na zmiany stóp procentowych. Przyjęta dla części stabilnych kapitału oraz rachunków bieżących, niewrażliwych na zmiany stóp procentowych, struktura tenorowa odzwierciedla przyjętą strategię Banku w zakresie stabilizowania wyniku odsetkowego. Dla rachunków oszczędnościowych struktura tenorowa części stabilnej jest modelowana.

Przedstawione poniżej wyniki pomiaru VaR i IR BPV prezentują ujęcie z uwzględnieniem modelowania stabilnych części kapitału i produktów o nieokreślonym terminie zapadalności/wymagalności (produkty NMD – non-maturity deposits).

Metodologia pomiaru podlega wstępnej i okresowej walidacji, prowadzonej przez Jednostkę Walidacyjną, oraz kontroli przez Departament Audytu Wewnętrznego.

W celu ograniczenia ekspozycji na ryzyko rynkowe ustanawiane są limity na:

- VaR na poziomie ufności 97,5% w 1-dniowym horyzoncie czasowym,
- wyniki testów warunków skrajnych,
- miary wrażliwości IR BPV i CS BPV.

Decyzje w zakresie wartości limitów ryzyka rynkowego podejmują:

- Rada Nadzorcza (w odniesieniu do portfela Grupy mBanku),
- Zarząd Banku (w odniesieniu do portfela mBanku),
- Komitet Ryzyka Rynków Finansowych (w odniesieniu do portfeli jednostek biznesowych).

3.5.3. Profil ryzyka rynkowego

Zasadniczym źródłem ryzyka rynkowego Grupy mBanku są pozycje mBanku.

Wartość zagrożona

W 2022 roku ryzyko rynkowe mierzone wartością zagrożoną VaR (w horyzoncie jednodniowym, na poziomie ufności 97,5%) utrzymywało się na umiarkowanym poziomie w relacji do limitów VaR.

W tabeli przedstawione zostały wartości VaR dla portfela Grupy i mBanku.

tys. zł	2022				2021			
	Grupa mBanku		mBank		Grupa mBanku		mBank	
	31.12.2022	średnia	31.12.2022	średnia	31.12.2021	średnia	31.12.2021	średnia
VaR IR	16 300	15 448	16 102	15 913	16 199	10 693	15 825	11 024
VaR FX	1 051	1 515	1 104	1 485	2 096	3 312	2 095	3 276
VaR CS	90 321	89 876	88 835	87 931	86 724	63 057	85 154	61 846
VaR	91 139	91 924	89 048	90 313	83 808	59 744	79 934	59 744
Stressed VaR	91 415	110 049	88 261	108 174	139 372	155 427	136 733	153 259

VaR IR – ryzyko stopy procentowej (bez wyodrębnionego spreadu kredytowego)

VaR FX – ryzyko walutowe

VaR CS – ryzyko spreadu kredytowego

Wyniki pomiaru prezentują ujęcie z uwzględnieniem modelowania stabilnych części kapitału i rachunków bieżących.

Na poziom wartości zagrożonej (VaR) miały wpływ w przeważającej mierze portfele instrumentów wrażliwych na stopę procentową oraz na wyodrębniony spread kredytowy – głównie portfele skarbowych papierów dłużnych (na księdze bankowej i handlowej) oraz pozycje wynikające z transakcji wymiany stóp procentowych. Wzrost wartości zagrożonej spowodowany był zwiększoną zmiennością na rynkach finansowych, natomiast spadek wartości zagrożonej w warunkach stresowych wynikał w głównej mierze z redukcji portfela obligacji.

Miary wrażliwości

W tabeli przedstawione zostały wartości IR BPV i CS BPV (+1 p.b.) dla portfela Grupy i mBanku w podziale na księgę bankową i handlową.

tys. zł	IR BPV				CS BPV			
	Grupa mBanku		mBank		Grupa mBanku		mBank	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Księga bankowa	129	1 199	230	1 302	(7 297)	(11 709)	(7 136)	(11 499)
Księga handlowa	(118)	112	(118)	112	(242)	(209)	(242)	(209)
Suma	11	1 311	112	1 414	(7 539)	(11 918)	(7 378)	(11 708)

Prezentowana wrażliwość na zmiany spreadu kredytowego (CS BPV) dla księgi bankowej mBanku znacznie spadła w 2022 roku ze względu na redukcję portfela obligacji i w około 70% wynika z pozycji w papierach dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Wahania cen rynkowych nie mają wpływu na poziom rezerwy rewaluacyjnej i rachunek zysków i strat dla tych pozycji.

Kapitał ekonomiczny na pokrycie ryzyka rynkowego

Bank kalkuluje kapitał ekonomiczny na pokrycie ryzyka rynkowego z uwzględnieniem modelowania stabilnych części kapitału i rachunków bieżących.

Na koniec 2022 roku kapitał ekonomiczny na ryzyko rynkowe wynosił dla Grupy mBanku 1 655,7 mln zł, natomiast dla Banku 1 539,0 mln zł. Dla porównania na koniec 2021 roku wartości tej miary kształtowały się odpowiednio na poziomie 1 292,4 mln zł oraz 1 238,7 mln zł. Wielkość kapitału ekonomicznego na ryzyko rynkowe w 2022 roku determinowana była głównie dostosowaniem pozycji Grupy do zmian zachodzących w rynkowych stopach procentowych. Jego wielkość wzrosła pomimo redukcji portfela obligacji skarbowych ze względu na znaczny wzrost zmienności na rynkach finansowych.

3.6. Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na wpływ zmian kursów walutowych z tytułu posiadanych aktywów finansowych i zaciągniętych zobowiązań w walutach innych niż PLN. Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku. Tabele te przedstawiają aktywa i zobowiązania Grupy według wartości bilansowej, w podziale walutowym.

31.12.2022	PLN	EUR	USD	CHF	CZK	INNE	Razem
AKTYWA							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	3 337 488	12 150 242	231 016	1 341	292 326	1 905	16 014 318
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty pochodne zabezpieczające	2 088 813	401 543	26 720	5 182	1 878	516	2 524 652
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	934 779	42 225	66 696	-	489	-	1 044 189
<i>Kapitałowe papiery wartościowe</i>	183 478	1 821	-	-	489	-	185 788
<i>Dłużne papiery wartościowe</i>	-	-	45 009	-	-	-	45 009
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom</i>	751 301	40 404	21 687	-	-	-	813 392
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	34 864 893	18 511	213 774	-	20 272	-	35 117 450
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	104 688 289	20 869 899	1 338 481	6 442 783	14 593 586	205 781	148 138 819
<i>Dłużne papiery wartościowe</i>	19 002 527	-	-	-	-	-	19 002 527
<i>Należności od banków</i>	709 367	1 318 607	204 493	2 011	7 534 690	37 094	9 806 262
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom</i>	84 976 395	19 551 292	1 133 988	6 440 772	7 058 896	168 687	119 330 030
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	3 064	-	-	-	-	-	3 064
Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	26 747	-	-	-	-	-	26 747
Wartości niematerialne	1 389 759	12	-	-	1 936	-	1 391 707
Rzeczowe aktywa trwałe	1 433 425	7 711	-	-	43 797	-	1 484 933
Nieruchomości inwestycyjne	136 909	-	-	-	-	-	136 909
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	457	-	-	27 845	-	28 302
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 869 813	3 147	-	-	2 768	-	1 875 728
Inne aktywa	1 654 431	200 743	13 005	142	236 849	125	2 105 295
AKTYWA RAZEM	152 428 410	33 694 490	1 889 692	6 449 448	15 221 746	208 327	209 892 113
ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty pochodne zabezpieczające	1 431 588	570 043	27 149	56 783	-	548	2 086 111
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	129 673 220	34 078 984	7 799 379	5 570 505	12 112 841	1 332 732	190 567 661
<i>Zobowiązania wobec banków</i>	599 715	723 986	35 446	1 910 911	-	165	3 270 223
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>	125 139 916	26 902 115	7 763 933	933 166	12 081 249	1 310 535	174 130 914
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu</i>	126 129	780 571	-	-	31 592	22 032	960 324
<i>Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych</i>	2 259 760	5 672 312	-	1 533 407	-	-	9 465 479
<i>Zobowiązania podporządkowane</i>	1 547 700	-	-	1 193 021	-	-	2 740 721
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	(1 528 582)	-	-	-	-	-	(1 528 582)
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	7 375	-	-	-	-	-	7 375
Rezerwy	752 232	7 431	654	595 312	6 629	1	1 362 259
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	511 847	8 160	-	-	51 449	-	571 456
Inne zobowiązania	3 427 562	402 582	162 260	6 344	87 760	24 294	4 110 802
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	134 275 242	35 067 200	7 989 442	6 228 944	12 258 679	1 357 575	197 177 082
POZYCJA BILANSOWA NETTO							
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	29 387 015	2 991 861	206 688	3	576 929	1 519	33 164 015
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy	5 891 110	1 671 974	512 950	238	176	36 137	8 112 585

Grupa mBanku S.A.
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok
(w tys. zł)

31.12.2021	PLN	EUR	USD	CHF	CZK	INNE	Razem
AKTYWA							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	8 472 636	3 356 377	75 411	1 029	285 356	11 457	12 202 266
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty pochodne zabezpieczające	1 277 894	1 293 039	16 052	2	1 719	370	2 589 076
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	1 264 660	51 449	100 782	-	300	-	1 417 191
<i>Kapitałowe papiery wartościowe</i>	222 303	1 786	-	-	300	-	224 389
<i>Dłużne papiery wartościowe</i>	-	-	81 128	-	-	-	81 128
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom</i>	1 042 357	49 663	19 654	-	-	-	1 111 674
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	35 747 501	150 972	288 845	-	18 741	-	36 206 059
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	98 053 043	18 500 801	1 349 298	9 390 545	12 497 646	127 826	139 919 159
<i>Dłużne papiery wartościowe</i>	16 164 103	-	-	-	-	-	16 164 103
<i>Należności od banków</i>	286 780	940 640	209 785	1 727	5 758 863	31 886	7 229 681
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom</i>	81 602 160	17 560 161	1 139 513	9 388 818	6 738 783	95 940	116 525 375
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	-	-	-	-	(110 033)	-	(110 033)
Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	31 247	-	-	-	-	-	31 247
Wartości niematerialne	1 282 649	12	-	-	1 292	-	1 283 953
Rzeczowe aktywa trwałe	1 507 374	9 090	-	-	25 786	-	1 542 250
Nieruchomości inwestycyjne	127 510	-	-	-	-	-	127 510
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	70	-	-	-	28 077	-	28 147
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 390 472	-	-	-	1 878	-	1 392 350
Inne aktywa	1 538 637	124 808	2 307	3 716	74 731	-	1 744 199
AKTYWA RAZEM	150 693 693	23 486 548	1 832 695	9 395 292	12 825 493	139 653	198 373 374
ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty pochodne zabezpieczające	821 901	1 174 908	14 055	-	-	318	2 011 182
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	126 408 570	29 595 038	4 947 345	6 477 715	11 062 474	857 783	179 348 925
<i>Zobowiązania wobec banków</i>	2 384 266	278 097	30 087	2 573 695	-	34	5 266 179
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>	119 464 918	20 250 208	4 917 258	530 921	11 050 616	857 749	157 071 670
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu</i>	120 689	824 291	-	-	11 858	-	956 838
<i>Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych</i>	2 926 950	8 242 442	-	2 260 390	-	-	13 429 782
<i>Zobowiązania podporządkowane</i>	1 511 747	-	-	1 112 709	-	-	2 624 456
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	(1 055 478)	-	-	-	-	-	(1 055 478)
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	7 425	-	-	-	-	-	7 425
Rezerwy	725 737	4 184	880	105 109	985	5	836 900
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	33 288	1 840	-	-	26 782	-	61 910
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	89	-	-	-	-	89
Inne zobowiązania	2 823 805	292 785	204 575	9 267	75 885	38 188	3 444 505
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	129 765 248	31 068 844	5 166 855	6 592 091	11 166 126	896 294	184 655 458
POZYCJA BILANSOWA NETTO							
	20 928 445	(7 582 296)	(3 334 160)	2 803 201	1 659 367	(756 641)	13 717 916
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	28 533 925	1 922 468	278 099	3	638 255	2 538	31 375 288
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy	4 956 447	1 503 796	493 112	146	1 839	33 201	6 988 541

3.7. Ryzyko stopy procentowej

mBank S.A.

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej księgi bankowej zapewniona została w Grupie niezależność funkcji identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej zajmowaniem pozycji przez Grupę.

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej to ryzyko wynikające z narażenia wyniku odsetkowego oraz kapitału Banku na niekorzystny wpływ zmian stóp procentowych. Kierując się rekomendacjami KNF, w szczególności Rekomendacją G, oraz wytycznymi EBA (EBA/GL/2018/02), Bank monitoruje strukturę księgi bankowej w zakresie ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyka bazowego, ryzyka krzywej dochodowości oraz ryzyka opcji klienta.

Podstawowymi miarami ryzyka stopy procentowej księgi bankowej stosowanymi przez Bank są:

- luka przeszacowania, tj. różnica między aktywami, pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi księgi bankowej, wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, wyznaczana w określonych przedziałach przeszacowania w oparciu o najbliższą datę możliwej zmiany oprocentowania produktów odsetkowych,
- wrażliwość wyniku odsetkowego (delta NII), tj. różnica wyniku odsetkowego netto pomiędzy scenariuszem bazowym i scenariuszem alternatywnym, zakładającym różne przesunięcia krzywej rentowności oraz zmiany struktury bilansu,
- wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału (delta EVE), tj. różnica wartości bieżącej przepływów pieniężnych pomiędzy scenariuszem bazowym a scenariuszem alternatywnym, zakładającym różne przesunięcia krzywej rentowności, w tym zgodne z wytycznymi EBA dotyczącymi regulacyjnego testu wartości odstających (SOT).

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym jest zabezpieczane i zarządzane w oparciu o limity luki przeszacowania, SOT, limit dNII, limity dla ryzyka rynkowego – nałożone na wartość zagrożoną (VaR), testy warunków skrajnych oraz na IR BPV i CS BPV.

Bank kalkuluje i monitoruje w trybie miesięcznym i kwartalnym poziom wrażliwości dochodu odsetkowego netto, wyliczanego dla ponad 22 scenariuszy zmian stóp procentowych, w tym równoległe przesunięcie krzywej dochodowości, jej wystromienie oraz spłaszczenie, oraz ryzyka bazowego, zarówno w ujęciu statycznym, dynamicznym jak i dla bilansu odpływów. Główne założenia przyjęte do kalkulacji miary to:

- stosowanie stawek klientowskich, dekomponowanych na marże handlowe oraz stawki rynkowe,
- dla produktów bez określonej daty zapadalności przypisywanie terminów przeszacowania na podstawie modelu portfeli replikujących,
- zastosowane ograniczenia dolnego i górnego poziomu stopy klientowskiej, wynikającego z przepisów prawa,
- opcje behawioralne obejmujące zerwania depozytów oraz przedpłaty kredytów obliczane są na bazie średniej historycznej.

Dodatkowo Bank kalkuluje w trybie miesięcznym i raportuje kwartalnie wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału dla 14 scenariuszy uwzględniających zmiany poziomu i nachylenia krzywej dochodowości oraz spreadów walutowych i kredytowych, w podziale na wartości w walutach razem oraz osobno dla walut istotnych, w oparciu o następujące założenia:

- uwzględnienie przepływów z aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, z uwzględnieniem marż komercyjnych,
- użycie krzywych wolnych od ryzyka, z wyjątkiem papierów dłużnych, gdzie zastosowana została krzywa zawierająca spread kredytowy,
- wyłączenie kapitału z pasywów,
- brak nowej produkcji (run-off balance sheet).

W przypadku kalkulowanych miar wrażliwości dochodu odsetkowego netto Bank uwzględnia ryzyko wcześniejszej częściowej lub całkowitej spłaty kredytu/wycofania środków z rachunków terminowych przed terminem ich wymagalności. Stosowany algorytm przedpłat/zerwań bazuje na średniej historycznej a jego wynikiem jest roczna stopa przedpłat kredytów/zerwań depozytów w podziale na waluty istotne (PLN, CHF, EUR, CZK) oraz portfel klientów detalicznych i korporacyjnych.

Bank dąży do stabilizacji wyniku odsetkowego (NII) i optymalizacji wyniku oraz zmian EVE w ramach przyjętego apetytu na ryzyko.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku wrażliwość dochodu odsetkowego netto (na podstawie bilansu statycznego w horyzoncie 12 miesięcy) w Banku przedstawia poniższa tabela.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

	Δ NII	
	31.12.2022	31.12.2021
Równoległy wzrost stóp o 100 pb	117 442	351 795
Równoległy spadek stóp o 100 pb	(768 800)	(715 290)

Wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału (dla bilansu odpływów) w scenariuszach szokowych zmian stóp procentowych została przedstawiona w poniższej tabeli.

	Δ EVE	
	31.12.2022	31.12.2021
Nagły równoległy wzrost o 200 pb	(498 048)	(398 397)
Nagły równoległy spadek o 200 pb	548 877	425 964
Równoległy wzrost szoku	(588 426)	(513 194)
Równoległy spadek szoku	653 462	552 547
Gwałtowniejszy szok	34 315	87 539
Bardziej umiarkowany szok	(144 514)	(187 360)
Wzrost szoku dla stóp krótkoterminowych	(335 028)	(349 279)
Spadek szoku dla stóp krótkoterminowych	348 674	364 488
Maximum	(588 426)	(513 194)
Kapitał Tier I	12 153 665	13 552 027

Zbliżony poziom delta NII rok do roku w scenariuszu spadku wynika z dostosowania pozycji Banku do sytuacji rynkowej i zainwestowania środków w krótkoterminowe aktywa wrażliwe na zmiany stóp procentowych. W związku z oczekiwanym dalszym wzrostem inflacji i nadal możliwym wzrostem rynkowych stóp procentowych Bank utrzymywał znaczną część aktywów w instrumentach o zmiennej stopie procentowej. Ponadto na wrażliwość delta NII w scenariuszu wzrostu stóp procentowych wpłynęło przyjęcie założeń dotyczących większych wzrostów oprocentowania depozytów. Miara ta jest kalkulowana przy określonych założeniach metodologicznych, w tym stałości bilansu, marż historycznych dla produktów odnawianych, elastyczności cenowej bazy depozytowej, adekwatnej w danej sytuacji rynkowej, co sprawia, że nie powinna być traktowana jako prognoza wyniku odsetkowego, tylko miara wrażliwości na dany moment w określonych warunkach.

Salda rachunków bieżących i oszczędnościowych oraz kapitały Banku spadały w 2022 roku. W efekcie Bank dostosował swoją strategię inwestycyjną - zredukował portfel obligacji skarbowych oraz portfel transakcji wymiany stóp procentowych. Równocześnie nastąpił wzrost salda kredytów o stałej 5-letniej stopie procentowej w PLN. W wyniku tych działań miara delta EVE w scenariuszach równoległych zmian stóp procentowych wzrosła w wartościach bezwzględnych. W pozostałych scenariuszach delta EVE spadła ze względu na utrzymywanie środków w aktywach o zmiennej krótkoterminowej stopie procentowej.

Dodatkowo zmiany poziomów delta NII i delta EVE wynikają ze wzrostu sumy bilansowej, który zaobserwowano pomiędzy 2021 i 2022 rokiem.

mBank Hipoteczny S.A.

Podstawowymi miarami ryzyka stopy procentowej w mBanku Hipotecznym S.A. są luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz liczony na jej bazie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”).

Nagła zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 bp dla wszystkich terminów zapadalności w przypadku, gdyby miała charakter trwały i o niekorzystnym kierunku spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego o:

EaR (w tys. zł)	31.12.2022	31.12.2021
dla pozycji wyrażonych w PLN	1 975	5 115
dla pozycji wyrażonych w USD	2	41
dla pozycji wyrażonych w EUR	816	91

Przy wyliczaniu tych wartości, przyjęto założenie, że struktura aktywów i zobowiązań ujętych w sprawozdaniach finansowych według stanu na 31 grudnia 2022 roku i według stanu na 31 grudnia 2021 roku nie ulegnie zmianie w trakcie najbliższego roku, ani że mBank Hipoteczny S.A. nie podejmie żadnych działań w celu zmiany ekspozycji narażonej na ryzyko.

mLeasing Sp. z o.o.

Ryzyko rynkowe oznacza dla Spółki potencjalną stratę wywołaną niekorzystnymi zmianami cen rynkowych lub parametrów, na które ceny rynkowe mają wpływ. Spółka jest narażona w tym zakresie na ryzyko wynikające z otwartych pozycji walutowych oraz z niedopasowania produktów obciążonych ryzykiem stopy procentowej w zakresie terminów zapadalności i/lub terminów przeszacowań.

Spółka stosuje globalną miarę dla mierzenia wartości portfela bankowego zagrożonego ryzykiem walutowym i stopy procentowej jaką jest VaR.

Suma VaR ryzyka stopy procentowej oraz VaR ryzyka kursowego stanowi VaR globalny Spółki. VaR ryzyka stopy procentowej prezentuje wpływ zmian stopy procentowej na wartość portfela Spółki. VaR ryzyka kursowego prezentuje wpływ zmian kursów walut na wycenę pozycji bilansowych zobowiązań i aktywów do dnia ich przeszacowania (zmiany oprocentowania).

Zgodnie z decyzją Komitetu Ryzyka mBanku S.A. dotyczącą zasad monitorowania poziomu ryzyka rynkowego w podmiotach zależnych należących do Grupy mBanku, mBank przekazuje wyznaczone wartości miar ryzyka dla portfela mLeasing.

Wysokość VaR (97,5% poziom ufności, okres przetrzymania 1 dzień) nie może przekraczać podstawowego limitu VaR na mLeasing stosowanego przez mBank S.A. w danym okresie (600 tys. zł na koniec 2022 i 2021 roku).

Poniższa tabela przedstawia wartości VaR na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku, wyliczone przy zastosowaniu opisanych powyżej parametrów.

w tys. zł	VaR	
	31.12.2022	31.12.2021
Ryzyko stopy procentowej	115	165
Ryzyko walutowe	126	32
VaR ogółem	241	197

Ryzyko stopy procentowej Grupy mBanku S.A.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Grupy na ryzyko stopy procentowej. Tabele te przedstawiają instrumenty finansowe Grupy według wartości bilansowej, w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianego w umowie lub terminu wymagalności.

31.12.2022	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	13 921 633	-	-	-	-	2 092 685	16 014 318
Należności od banków	9 469 469	97 037	54 929	50 889	-	133 938	9 806 262
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz inwestycje w jednostki zależne	22 205 051	2 834 036	12 734 838	13 540 773	3 828 446	191 867	55 335 011
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	63 443 841	40 999 502	2 794 092	11 823 625	1 085 134	36 948	120 183 142
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	242 767	117 355	120 327	3 783	5 433	3 116 325	3 605 990
Aktywa razem	109 282 761	44 047 930	15 704 186	25 419 070	4 919 013	5 571 763	204 944 723
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec banków	1 128 281	26 267	202 824	1 910 721	-	2 130	3 270 223
Zobowiązania wobec klientów	155 313 271	13 597 144	4 698 919	40 514	302	480 764	174 130 914
Zobowiązania z tytułu leasingu	1 884	1 323	5 227	7 137	-	944 753	960 324
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	684 336	2 250 674	534 250	5 797 039	199 180	-	9 465 479
Zobowiązania podporządkowane	1 975 193	-	765 528	-	-	-	2 740 721
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	133 779	31 135	42 708	421 998	237 442	5 069 313	5 936 375
Zobowiązania razem	159 236 744	15 906 543	6 249 456	8 177 409	436 924	6 496 960	196 504 036
Luka bilansowa	(49 953 983)	28 141 387	9 454 730	17 241 661	4 482 089		

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

31.12.2021	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	3 358 985	-	-	-	-	8 843 281	12 202 266
Należności od banków	7 031 001	84 178	114 497	-	-	5	7 229 681
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz inwestycje w jednostki zależne	10 893 068	1 731 419	12 159 580	22 746 304	5 522 422	219 508	53 272 301
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	63 980 055	42 514 658	3 040 821	7 654 434	464 901	22 606	117 677 475
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	152 212	146 010	63 605	78 458	9 360	3 246 582	3 696 227
Aktywa razem	85 415 321	44 476 265	15 378 503	30 479 196	5 996 683	12 331 982	194 077 950
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec banków	2 625 925	559 921	170 353	1 906 621	-	3 359	5 266 179
Zobowiązania wobec klientów	150 937 059	3 320 520	1 710 105	748 326	1 627	354 033	157 071 670
Zobowiązania z tytułu leasingu	1 177	1 274	5 069	8 678	-	940 640	956 838
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	764 879	2 834 964	3 856 656	4 633 291	1 339 992	-	13 429 782
Zobowiązania podporządkowane	758 076	1 112 710	753 670	-	-	-	2 624 456
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	255 909	127 668	112 698	135 706	19 190	4 719 742	5 370 913
Zobowiązania razem	155 343 025	7 957 057	6 608 551	7 432 622	1 360 809	6 017 774	184 719 838
Luka bilansowa	(69 927 704)	36 519 208	8 769 952	23 046 574	4 635 874		

3.8. Ryzyko płynności**Źródła ryzyka płynności**

Ryzyko płynności jest rozumiane jako ryzyko utraty zdolności finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań płatniczych, wynikających z posiadanych przez Bank pozycji bilansowych i pozabilansowych na dogodnych dla Banku warunkach i po cenie rynkowej zobowiązań.

Przyczyny problemów z płynnością mogą pojawić się po dwóch stronach bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych.

Po stronie aktywnej ich głównym źródłem jest ryzyko płynności rynku oraz ryzyko nieterminowej spłaty kredytów. Ryzyko płynności rynku jest to rodzaj zagrożenia, którego objawem jest całkowity bądź częściowy brak możliwości upłynnienia posiadanych aktywów lub możliwość zbycia tych aktywów jedynie po niekorzystnej cenie.

Po stronie pasywnej najczęstszym źródłem ryzyka płynności jest ryzyko finansowania i ryzyko wycofania środków przez klientów. Pierwsze z nich jest rodzajem zagrożenia, w którym w przypadku kryzysu pozyskanie środków finansujących może odbyć się jedynie po znacznie wyższej cenie, a w sytuacji skrajnej pozyskanie lub odnowienie zapadającego finansowania wcale nie jest możliwe. Drugi rodzaj zagrożenia jest związany z niepewnością w zakresie zachowania klientów, których decyzje (np. dotyczące wycofania zdeponowanych środków) mogą zachwiać zdolnością Banku do bieżącej obsługi zobowiązań.

Źródłem ryzyka dla zobowiązań pozabilansowych są, związane z zachowaniem klientów, niespodziewane ciągnięcia przyznaných linii. Odnosi się to również do wykorzystywania przyznaných linii intraday i overdraft dla klientów powierniczych i korporacyjnych. Materializacja tego rodzaju ryzyka może być szczególnie dotkliwa w sytuacji występowania wysokich koncentracji zobowiązań. W odniesieniu do instrumentów pochodnych zawartych w ramach umów ramowych lub rozliczanych przez centralnego kontrahenta, ryzyko płynności może materializować się na skutek niekorzystnych, skrajnych zmian w warunkach rynkowych powodujących zmianę wyceny instrumentów pochodnych i związanej z tym konieczności uzupełnienia zabezpieczenia.

Bieżąca działalność Banku wymaga rozliczania operacji płatniczych. Tego typu działalność generuje wysokie zapotrzebowanie na płynność w ciągu dnia.

Biorąc pod uwagę Grupę mBanku ryzyko płynności identyfikowane jest również jako możliwość nieoczekiwanego wzrostu istotnych potrzeb płynnościowych spółek zależnych mBanku. W Grupie wprowadzono scentralizowane podejście do zarządzania finansowaniem w celu zwiększenia efektywności wykorzystywanych zasobów płynnościowych oraz bardziej efektywnego dopasowania struktury terminowej zapadalności finansowania i aktywów.

Ryzyko płynności może ujawnić się także w wyniku stosowania nieadekwatnych modeli na potrzeby analiz płynności (np. modelu osadu bazy depozytowej) i może w konsekwencji polegać na niedoszacowaniu ryzyka płynności. Jest ono monitorowane poprzez weryfikację i back-testy zgodnie z Polityką Zarządzania Modelami.

Organizacja zarządzania ryzykiem

W celu zapewnienia efektywnego procesu zarządzania ryzykiem płynności Zarząd Banku określa adekwatną strukturę organizacyjną oraz deleguje kompetencje na dedykowane jednostki i Komitety. Zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się w oparciu o model trzech linii obrony.

Zarządzanie ryzykiem płynności ma na celu zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku i Grupy do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności. Na proces zarządzania płynnością składa się zbiór działań mających na celu identyfikację, pomiar, kontrolę, monitorowanie, redukovanie oraz określenie akceptowanego poziomu ekspozycji na ryzyko. W procesie tym można wydzielić, w sensie operacyjnym, dwa podstawowe elementy – składnik obejmujący wszelkie formy zarządzania oraz składnik kontroli i monitorowania ryzyka płynności.

mBank S.A.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań. Bank realizuje ten cel poprzez dywersyfikację stabilnych źródeł finansowania w odniesieniu do grup klientów (od których pozyskuje depozyty), produktów i walut, utrzymywanie bufora płynności, przy jednoczesnej optymalizacji bilansu pod kątem rentowności. Długoterminowe działania mBanku w tym zakresie realizowane są przy uwzględnieniu uwarunkowań co do możliwości pozyskania finansowania oraz dochodowości biznesu.

Na sytuację płynnościową mBanku w 2022 roku istotny wpływ miały napięte warunki geopolityczne związane z wybuchem wojny w Ukrainie. Wzrost presji inflacyjnej wpłynął na konieczność zacieśniania polityki monetarnej przez NBP poprzez przywrócenie stopy rezerwy obowiązkowej do poziomu sprzed pandemii COVID-19 i serię podwyżek stóp procentowych, które miały miejsce w Polsce od października 2021 roku do września 2022 roku. W wyniku podwyżek stóp procentowych Bank dostosował ceny oferowane klientom za składane depozyty. Jednocześnie konkurencję dla depozytów bankowych stanowiły wysoko oprocentowane rządowe obligacje detaliczne. Podwyżki stóp procentowych i osłabienie polskiej waluty wiązały się z koniecznością uzupełnienia depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych. Dodatkowo spadek wyceny papierów wartościowych, które kwalifikowały się do aktywów płynnych Banku, spowodował obniżenie wartości dostępnych buforów płynności. Opisane zdarzenia doprowadziły w połowie 2022 roku do przejściowego obniżenia płynności finansowej mBanku, która została odbudowana w drugiej połowie 2022 roku. Mimo tak niekorzystnych warunków rynkowych, miary płynności kształtowały się znacznie powyżej minimalnych poziomów regulacyjnych w całym okresie sprawozdawczym.

Proces samooceny adekwatności płynności (ILAAP)

W celu dokonywania przeglądu systemu zarządzania ryzykiem płynności w Banku oraz całej Grupie został wypracowany proces ILAAP. W ramach tego procesu przeglądowi podlegają wszystkie elementy systemu zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- strategia zarządzania ryzykiem płynności,
- testy warunków skrajnych,
- plan awaryjny płynności,
- bufor płynności,
- zarządzanie ryzykiem płynności śróddziennej,
- system wczesnego ostrzegania,
- identyfikacja i pomiar ryzyka płynności,
- system raportowania.

Przegląd dokonywany jest raz w roku. Wnioski z przeprowadzanego przeglądu służą dalszemu ulepszaniu i rozwojowi systemu zarządzania ryzykiem płynności.

Narzędzia i miary wykorzystywane w pomiarze ryzyka płynności

W ramach zarządzania ryzykiem płynności analizie poddawany jest szereg miar ryzyka, z których podstawową jest luka niedopasowania. Obejmuje ona wszystkie aktywa, pasywa oraz pozycje pozabilansowe Banku dla wszystkich walut w horyzontach czasowych ustalonych przez Bank. W 2022 roku Bank utrzymywał poziom nadwyżki płynnościowej adekwatny do prowadzonej działalności operacyjnej i aktualnej sytuacji rynkowej w postaci portfela płynnych papierów skarbowych i pieniężnych, dla których istnieje możliwość zastawu bądź sprzedaży w dowolnym momencie bez istotnej utraty ich wartości.

Zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 roku, zmienionym rozporządzeniem delegowanym komisji (UE) 2018/1620 z dnia 13 lipca 2018 roku, obowiązującym od 30 kwietnia 2020 roku oraz rozporządzenia wykonawczego komisji (UE) 2021/451 z dnia 17 grudnia 2020, Bank kalkuluje nadzorcze miary płynności. W 2022 roku i w 2021 roku nadzorcze limity nie były przekraczane. Ponadto Bank dokonuje pogłębionej analizy płynności długoterminowej oraz ustala wewnętrzne limity (o charakterze poziomów kontrolnych) zaangażowania w aktywa długoterminowe.

Na miary nadzorcze nakładane są również limity wewnętrzne oraz wyznaczane odpowiednie bufony. Badana jest również stabilność i struktura źródeł finansowania, w tym poziom osadu i koncentracji dla depozytów terminowych i rachunków bieżących. Dodatkowo Bank przeprowadza analizy zmienności pozycji bilansowych i pozabilansowych, w szczególności otwartych linii kredytowych i wykorzystania limitów w rachunkach.

Bieżącej analizie podlega płynność w warunkach normalnych i stresowych, mogących skutkować potencjalnym zagrożeniem jej utraty. W celu określenia wytrzymałości Banku na niekorzystne, istotne zdarzenia mogące prowadzić do utraty płynności przeprowadzane są analizy scenariuszowe obejmujące skrajne założenia dotyczące funkcjonowania rynków finansowych i/lub zjawisk behawioralnych dotyczących klientów Banku. W tym celu regularnie kalkulowane są scenariusze testów warunków skrajnych w horyzoncie krótkoterminowym i długoterminowym, w scenariuszu stresu wewnątrzbankowego, rynkowego i połączonym. Dodatkowo, raz do roku w Banku przeprowadzany jest scenariusz odwrócony dla ryzyka płynności (reverse stress test) oraz z częstotliwością miesięczną scenariusz kryzysowy dla ryzyka płynności śróddziennej. Testy warunków skrajnych są wykorzystywane w Banku do bieżącego zarządzania ryzykiem płynności.

Bank posiada ustalone procedury działania na wypadek zagrożenia utraty płynności finansowej. W zależności od dotkliwości występujących czynników oraz stopnia zagrożenia utratą płynności zdefiniowane są odpowiednie działania w Planie Awaryjnym na wypadek zagrożenia utraty płynności przez Grupę mBanku (Plan Awaryjny) lub w Planie Naprawy Grupy mBanku (Plan Naprawy). Scenariusze wykorzystywane w obu planach są spójne z powyższymi testami warunków skrajnych.

Realizacja strategii zapewnienia płynności polega na aktywnym zarządzaniu strukturą bilansu, przyszłych przepływów pieniężnych oraz utrzymywaniu rezerw płynności adekwatnych do potrzeb płynnościowych, wynikających z aktywności Banku i struktury bilansu, zobowiązań wobec spółek zależnych i aktualnej sytuacji rynkowej oraz zapotrzebowania na środki płynne wynikające z przeprowadzanych testów warunków skrajnych. W tym celu Bank utrzymuje zapas nieobciążonych aktywów płynnych stanowiących rezerwy płynności, dla których istnieje możliwość zastawu, transakcji na rynku repo bądź sprzedaży w dowolnym momencie bez istotnej utraty ich wartości. W skład rezerw płynności wchodziły głównie polskie obligacje skarbowe w PLN i EUR, bony pieniężne emitowane przez Narodowy Bank Polski, obligacje skarbowe denominowane w CZK i USD oraz pozostałe papiery dłużne spełniające kryteria zastawialności pod kredyt refinansowy z Narodowym Bankiem Polskim. Wartości tych rezerw wynosiły:

Wartość rezerw płynności (w mln zł)	
31.12.2022	31.12.2021
60 147	54 097

Dodatkowo mBank utrzymuje również nadwyżki środków finansowych w gotówce zgromadzone na rachunkach w bankach centralnych w Polsce, Czechach i na Słowacji.

W ramach Grupy Rezerwy Płynności utrzymuje również mBank Hipoteczny. Rezerwy płynności mBanku Hipotecznego składały się z polskich obligacji skarbowych w PLN oraz bonów pieniężnych emitowanych przez Narodowy Bank Polski i wynosiły:

Wartość rezerw płynności (w mln zł)	
31.12.2022	31.12.2021
1 190	750

W celu wsparcia procesu zarządzania ryzykiem płynności został wypracowany system wskaźników wczesnego ostrzegania i wskaźników recovery. Składa się on ze wskaźników monitorujących poziom wykorzystania limitów regulacyjnych i wewnętrznych oraz dodatkowo wskaźników monitorujących istotne zmiany czynników rynkowych, a także zmiany struktury bilansu Banku. Przekroczenie wartości progowych przez zdefiniowane wskaźniki może być przesłanką do uruchomienia Planu Awaryjnego lub Planu Naprawy.

W związku ze stosowaniem przez Bank instrumentów FX swap i CIRS do zamiany nadwyżek walut lokalnych na waluty obce, w Banku obowiązują wewnętrzne limity na wykorzystanie tych instrumentów. Dodatkowo, w celu ograniczenia ryzyka koncentracji transakcji FX swap monitorowana jest wielkość pozyskiwanych kwot w okresie do 1 roku w przedziałach miesięcznych.

W Banku obliczane są i raportowane również inne miary ryzyka płynności, obejmujące:

- koncentrację źródeł finansowania,
- stabilność bazy depozytowej,
- zrywalność depozytów,
- wskaźnik długoterminowego finansowania rynku nieruchomości,
- wskaźnik koncentracji ryzyka płynności w obrębie pozycji pozabilansowych dotyczących zobowiązań o charakterze finansowym i gwarancyjnym.

Bank w zarządzaniu ryzykiem płynności uwzględnia również ryzyko płynności produktu. Odzwierciedlone jest ono w zakresie pomiaru płynności rynku papierów wartościowych, które tworzą rezerwy płynności. Bank codziennie analizuje płynność rynkową obligacji Skarbu Państwa, uwzględniając determinanty płynności rynkowej takie jak obrót rynkowy, głębokość arkusza zleceń, spread transakcji kupna/sprzedaży i wielkość emisji. Badanie płynności rynkowej odzwierciedlone jest w wewnętrznych miarach płynności, w których konstrukcja scenariuszy uwzględnia upłynnienie obligacji Skarbu Państwa będących w posiadaniu Banku na poszczególnych seriach obligacji. Badanie potencjału rynkowego wykonywane jest również w kontekście potencjału zastawienia poszczególnych serii obligacji.

Pomiar, limitowanie i raportowanie ryzyka płynności

W Banku funkcjonuje proces cyklicznego raportowania ryzyka płynności. Obejmuje ono zarówno dostarczanie informacji dziennej dla jednostek zajmujących się zarządzaniem ryzykiem płynności oraz osób kontrolujących zarządzanie ryzykiem płynności na poziomie operacyjnym, jak i cykliczne raportowanie dla wyższych szczebli zarządzania na potrzeby podejmowania decyzji strategicznych dotyczących ryzyka płynności.

W cyklu dziennym raportowane są:

- miary regulacyjne,
- luki płynności w scenariuszach kryzysowych dla mBanku, Grupy mBanku oraz istotnych z punktu widzenia ryzyka płynności spółek zależnych wraz z wykorzystaniem limitów nałożonych na te miary,
- płynność śróddzienna,
- inne miary wewnętrzne ryzyka płynności.

W cyklu tygodniowym raportowane są:

- wskaźniki wczesnego ostrzegania (EWI),
- wskaźniki recovery.

W cyklu miesięcznym raportowane są:

- miary regulacyjne i wewnętrzne miary płynności dla członków Zarządu Banku i Komitetu Ryzyka Rynków Finansowych (KRF),
- miary regulacyjne, wewnętrzne miary płynności oraz prognozy miar płynności uwzględniające prognozy rozwoju biznesu dla Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Kapitałem Grupy mBanku (CALCO).

W cyklu kwartalnym raportowane są miary regulacyjne i wewnętrzne miary płynności dla Rady Nadzorczej Banku.

Dla potrzeb bieżącego monitorowania płynności Bank kalkuluje wartości urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych według wewnętrznie przyjętej metodyki LAB. Zgodnie z tą metodyką, Bank kalkuluje urealnioną lukę płynności w scenariuszu bazowym (LAB Base Case) oraz scenariuszach warunków skrajnych zakładając konserwatywne podejście w sposobie prezentacji płynności aktywów oraz wysokości odpływów wynikających z realizacji zobowiązań Banku. Luka urealniona jest kalkulowana na bazie przepływów kontraktowych (Nota 3.8.1). Urealniane są przede wszystkim przepływy w portfelu depozytów klientów niebankowych, w portfelu kredytów w rachunkach bieżących oraz przepływy portfela kredytów terminowych. Przy kalkulacji miar płynności Bank bierze pod uwagę potencjalne możliwości uzyskania środków finansowych z tytułu upłynnienia bądź zastawienia papierów wartościowych należących do Rezerw Płynności Banku.

W metodyce LAB miara LAB Base Case jest podstawową miarą zarządczą i na jej podstawie limitowane są luki płynności w poszczególnych walutach obcych.

Wartość urealnionej, przedziałowej i skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych (w mln zł)				
Przedział czasowy	luka LAB Base Case - 31.12.2022		luka LAB Base Case - 31.12.2021	
	przedziałowa	skumulowana	przedziałowa	skumulowana
do 1 dnia roboczego	40 223	40 223	33 864	33 864
do 3 dni roboczych	1 441	41 664	2 267	36 131
do 7 dni kalendarzowych	8	41 672	515	36 646
do 15 dni kalendarzowych	(2 092)	39 580	(1 476)	35 170
do 1 miesiąca	(2 619)	36 961	(1 795)	33 375
do 2 miesięcy	786	37 747	(775)	32 600
do 3 miesięcy	(3 163)	34 584	(502)	32 098
do 4 miesięcy	(507)	34 077	(158)	31 940
do 5 miesięcy	(1 572)	32 505	(531)	31 409
do 6 miesięcy	(874)	31 631	(264)	31 145
do 7 miesięcy	(1 101)	30 530	(260)	30 885
do 8 miesięcy	(1 225)	29 305	(475)	30 410
do 9 miesięcy	65	29 370	(2 462)	27 948
do 10 miesięcy	33	29 403	(850)	27 098
do 11 miesięcy	(1 434)	27 969	(987)	26 111
do 12 miesięcy	(1 399)	26 570	(1 148)	24 963

Powyższe wartości należy interpretować jako nadwyżki lub niedobory płynności w wymienionych przedziałach czasowych. Pozytywny wpływ na poziom luki płynności miała dynamika rozwoju klientów depozytów terminowych i rachunków bieżących w wysokości 15,4 mld zł, w przeliczeniu po kursie z dnia 31 grudnia 2022 roku, przy jednoczesnym spadku działalności kredytowej o 2,2 mld zł, w przeliczeniu po kursie z dnia 31 grudnia 2022 roku (w 2021 roku wzrost odpowiednio o: 22,1 mld zł oraz 7 mld zł, w przeliczeniu po kursie z dnia 31 grudnia 2021 roku).

W ramach mBanku zawarta jest ograniczona liczba transakcji, w przypadku których obniżenie oceny kredytowej mBanku może skutkować koniecznością złożenia dodatkowego zabezpieczenia lub przedterminowej spłaty zobowiązania. Kwota maksymalnego zobowiązania wynikająca z tego tytułu, w sytuacji obniżenia ratingu mBanku do poziomu BB+ lub niżej przez dwie agencje ratingowe, wynosi według stanu na 31 grudnia 2022 roku 314 mln CHF (31 grudnia 2021 roku: 314 mln CHF). Wymaganie takie nie jest jednak bezwarunkowe. Zapisy umowne nie wykluczają ustalenia kwoty, formy oraz terminu złożenia zabezpieczenia w drodze ustaleń pomiędzy stronami.

W 2022 roku płynność Banku kształtowała się na wysokim i bezpiecznym poziomie, co było odzwierciedlone w kwocie nadwyżki środków płynnych nad zobowiązaniami krótkoterminowymi w terminach miary LAB oraz w poziomach miar regulacyjnych.

Niedopasowanie luk LAB w terminach do 1 miesiąca oraz do 1 roku w 2022 i w 2021 roku oraz wartości miar regulacyjnych LCR oraz NSFR przedstawia poniższa tabela.

	31.12.2022	31.12.2021
LAB Base Case 1M	36 961	33 375
LAB Base Case 1Y	26 570	24 963
LCR	186%	203%
NSFR	150%	152%

* Miary LAB są wyrażone w mln zł, podczas gdy LCR i NSFR są miarami relatywnymi wyrażonymi w postaci ułamka dziesiętnego.

Nadzorcze miary LCR oraz NSFR pozostawały na bezpiecznym poziomie, znacznie przekraczającym 100%.

Źródła finansowania

Założenia strategiczne dotyczące dywersyfikacji źródeł finansowania i rentownej struktury bilansu odzwierciedlone są w planie finansowym Grupy mBanku za pomocą wybranych mierników, między innymi wskaźnika L/D (Loans to Deposits). Mierzy on określoną relację kredytów do depozytów w celu utrzymania stabilnej struktury bilansu. Od końca 2021 roku do końca 2022 roku wartość wskaźnika L/D spadła z poziomu 66,3% do poziomu 62,1% dla Banku oraz spadła z poziomu 74,0% do poziomu 69,0% dla Grupy. Bank buduje stabilną bazę depozytową poprzez oferowanie klientom produktów depozytowych, inwestycyjnych oraz programów regularnego i celowego oszczędzania. Środki pozyskiwane od klientów Banku stanowią główne źródło finansowania działalności obok portfela długoterminowych pożyczek od banków i emisji obligacji (powyżej 1 roku) (Nota 29). Wspomniane pożyczki i obligacje łącznie z pożyczkami

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

podporządkowanymi (Nota 29) stanowią źródło finansowania portfela kredytów hipotecznych w CHF. W związku z zaprzestaniem sprzedaży kredytów hipotecznych w CHF oraz dowiązaniem rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami denominowanymi w tej walucie, następuje sukcesywne zmniejszanie się należności i zobowiązań Banku w tej walucie.

Jako źródło finansowania (w tym w walutach obcych) Bank wykorzystuje średnioterminowe i długoterminowe instrumenty, w tym finansowanie w postaci linii kredytowych na rynku międzynarodowym, emisje niezabezpieczone, pożyczki bilateralne oraz transakcje FX swap i CIRS.

W ramach Grupy poza mBankiem z finansowania zewnętrznego korzystają mBank Hipoteczny za pośrednictwem emisji listów zastawnych oraz krótkoterminowych papierów dłużnych i mLeasing za pośrednictwem krótkoterminowych papierów dłużnych.

Przy podejmowaniu decyzji co do finansowania, mając na celu optymalne dostosowanie struktury terminowej źródeł finansowania do struktury długoterminowych aktywów, Grupa bierze pod uwagę poziomy nadzorczych miar płynności oraz wewnętrznie ustanowione limity płynności.

Strategia finansowania opiera się na następujących założeniach:

- dywersyfikowania źródeł i terminów finansowania,
- zachowania bezpiecznych poziomów regulacyjnych i wewnętrznych miar płynności,
- stabilnego powiększania depozytów transakcyjnych,
- zaciągania zobowiązań, kwalifikujących się do wskaźnika MREL lub zapewniających realizację strategii ESG, np. emisje zielonych obligacji,
- utrzymywania zdolności emisyjnych mBanku Hipotecznego, jednak z większym zaangażowaniem Banku w finansowanie spółki zależnej przez nabycie jej listów zastawnych,
- zwiększania niezależności finansowej od akcjonariusza większościowego.

Grupa mBanku S.A.

Ryzyko płynności w Grupie mBanku generowane jest głównie przez pozycje mBanku. Niemniej jednak monitorowaniu podlega również poziom ryzyka płynności w spółkach Grupy mBanku, gdzie ryzyko płynności zostało uznane za istotne. W spółkach generujących największe ryzyko płynności (mBH i mLeasing) Bank monitoruje poziom ryzyka płynności w trybie dziennym. Dane przekazywane przez powyższe spółki pozwalają na raportowanie kontraktowego niedopasowania przepływów pieniężnych jak również kalkulację urealnionej luki przepływów pieniężnych konstruowanej na bazie modelu LAB opartej o założenia modelowania wybranych produktów zgodnie z profilami ryzyka, możliwościami finansowania i specyfiką produktów danej spółki.

Kształtowanie się poziomów urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych dla Grupy mBanku przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Wartość urealnionej, przedziałowej i skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych (w mln zł)				
Przedział czasowy	luka LAB Base Case - 31.12.2022		luka LAB Base Case - 31.12.2021	
	przedziałowa	skumulowana	przedziałowa	skumulowana
do 1 dnia roboczego	42 168	42 168	35 454	35 454
do 3 dni roboczych	1 714	43 882	2 335	37 789
do 7 dni kalendarzowych	10	43 892	580	38 369
do 15 dni kalendarzowych	(2 109)	41 783	(1 616)	36 753
do 1 miesiąca	(2 406)	39 377	(1 646)	35 107
do 2 miesięcy	756	40 133	(636)	34 471
do 3 miesięcy	(2 997)	37 136	(213)	34 258
do 4 miesięcy	(504)	36 632	(390)	33 868
do 5 miesięcy	(1 428)	35 204	(474)	33 394
do 6 miesięcy	(956)	34 248	(765)	32 629
do 7 miesięcy	(922)	33 326	(564)	32 065
do 8 miesięcy	(1 094)	32 232	(314)	31 751
do 9 miesięcy	(1 089)	31 143	(2 860)	28 891
do 10 miesięcy	(258)	30 885	(711)	28 180
do 11 miesięcy	(1 266)	29 619	(803)	27 377
do 12 miesięcy	(1 273)	28 346	(1 077)	26 300

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Niedopasowanie luk LAB w terminach do 1 miesiąca oraz do 1 roku w ciągu 2022 i 2021 roku oraz wartości miary regulacyjnej LCR na poziomie Grupy przedstawia poniższa tabela.

	31.12.2022	31.12.2021
LAB Base Case 1M	39 377	35 107
LAB Base Case 1Y	28 346	26 300
LCR Grupa	201%	216%
NSFR Grupa	150%	149%

* Miary LAB są wyrażone w mln zł, podczas gdy LCR i NSFR są miarami relatywnymi wyrażonymi w postaci ułamka dziesiętnego.

Dla pozostałych spółek z uwagi na mniejsze sumy bilansowe i prostsze produkty bilansowe wypracowany został sposób monitoringu w oparciu o dwa kryteria: wielkość sumy bilansowej i, w przypadku gdy spółka jest objęta kalkulacją miary LCR dla Grupy zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 roku, zmienionym rozporządzeniem delegowanym komisji (UE) 2018/1620 z dnia 13 lipca 2018 roku, które obowiązuje od 30 kwietnia 2020 roku, jej udział w wypływach ogółem. W przypadku przekroczenia nałożonych wartości progowych, podejmowana jest decyzja o ewentualnym włączeniu spółki do systemu pomiaru ryzyka płynności.

3.8.1. Przepływy środków pieniężnych z transakcji na niepochođnych instrumentach finansowych

Poniższa tabela zawiera wartości przepływów środków pieniężnych wymaganych do zapłacenia przez Grupę, wynikających z zobowiązań finansowych. Przepływy zaprezentowano na datę bilansową w podziale według pozostałego umownego terminu wymagalności. Kwoty ujawnione w analizie terminów wymagalności to umowne niezdykontowane przepływy środków pieniężnych.

31.12.2022	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania wobec banków	1 011 168	32 891	215 200	2 047 115	-	3 306 374
Zobowiązania wobec klientów	153 657 628	15 266 973	5 920 674	39 966	804	174 886 045
Zobowiązania z tytułu leasingu	16 738	28 219	113 573	505 337	339 329	1 003 196
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	142 042	1 291 052	1 021 430	7 605 640	409 599	10 469 763
Zobowiązania podporządkowane	84 976	9 389	133 588	1 288 631	2 059 395	3 575 979
Pozostałe zobowiązania	2 544 557	11 131	122	270	2	2 556 082
Zobowiązania razem	157 457 109	16 639 655	7 404 587	11 486 959	2 809 129	195 797 439
Aktywa razem	47 029 399	10 082 173	31 519 556	97 767 147	90 623 206	277 021 481
Luka płynności netto	(110 427 710)	(6 557 482)	24 114 969	86 280 188	87 814 077	81 224 042

31.12.2021	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania wobec banków	2 684 647	561 539	171 634	1 284 125	615 590	5 317 535
Zobowiązania wobec klientów	151 141 376	3 822 057	1 804 041	296 785	3 663	157 067 922
Zobowiązania z tytułu leasingu	10 075	15 424	89 642	478 684	396 929	990 754
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	208 191	332 061	4 451 285	9 620 700	324 018	14 936 255
Zobowiązania podporządkowane	21 385	5 479	41 832	948 576	1 931 767	2 949 039
Pozostałe zobowiązania	2 219 224	8 699	136	224	-	2 228 283
Zobowiązania razem	156 284 898	4 745 259	6 558 570	12 629 094	3 271 967	183 489 788
Aktywa razem	34 265 728	6 551 546	29 971 815	83 215 352	76 078 496	230 082 937
Luka płynności netto	(122 019 170)	1 806 287	23 413 245	70 586 258	72 806 529	46 593 149

Aktywa, zapewniające realizację wszystkich zobowiązań oraz zobowiązań do udzielenia kredytów, obejmują gotówkę, środki pieniężne w banku centralnym, środki w drodze oraz obligacje skarbowe i inne uznane obligacje, należności od banków, kredyty i pożyczki udzielone klientom.

W normalnej działalności część z kredytów udzielonych klientom, których umowny termin spłaty przypadał w ciągu roku, zostanie przedłużona. Ponadto, część dłużnych papierów wartościowych została zastawiona jako zabezpieczenie zobowiązań. Grupa mogłaby zapewnić środki pieniężne na nieoczekiwane wypływy netto sprzedając papiery wartościowe oraz korzystając z innych źródeł finansowania, takich jak rynek papierów zabezpieczonych aktywami.

Pozostałe umowne terminy wymagalności wystawionych gwarancji przedstawiono w Nocie 35.

3.8.2. Przepływy środków pieniężnych z pochodnych instrumentów finansowychPochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Grupę na bazie netto należą:

- kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- opcje,
- warranty,
- kontrakty Overnight Index Swap (OIS),
- kontrakty swap na stopę procentową (IRS),
- kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS),
- kontrakty swap na towary,
- kontrakty forward na dłużne papiery wartościowe,
- klientowskie transakcje terminowe na towary,
- kontrakty forward na emisję CO₂.

Instrumenty finansowe na towary są w Grupie zawierane back-to-back.

W poniższej tabeli przedstawiono zobowiązania finansowe Grupy z tytułu transakcji na powyższych instrumentach finansowych, dla których wycena odpowiednio na koniec 2022 roku i na koniec 2021 roku jest ujemna. Przepływy z tytułu tych instrumentów pogrupowane zostały w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową i prezentowane są w wartości niezdyskontowanej.

31.12.2022	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	8 778	396	13 015	-	-	22 189
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	3 189	9 736	26 804	104 290	-	144 019
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	492 025	1 257 164	4 835 098	7 480 858	719 649	14 784 794
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	(704)	(9 014)	(40 774)	(47 126)	-	(97 618)
Opcje	4 645	6 167	21 398	20 454	313	52 977
Inne	8 013	14 715	22 520	13 477	-	58 725
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	515 946	1 279 164	4 878 061	7 571 953	719 962	14 965 086

31.12.2021	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	10 523	9 284	23 322	687	-	43 816
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	944	5 243	(14 568)	(7 110)	4 004	(11 487)
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	33 614	212 177	1 853 907	6 016 108	339 724	8 455 530
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	(3 532)	(1 612)	26 245	5 116	1 087	27 304
Opcje	32	336	(14 192)	(10 391)	(448)	(24 663)
Inne	2 495	26 753	25 247	2 446	-	56 941
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	44 076	252 181	1 899 961	6 006 856	344 367	8 547 441

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Grupę na bazie brutto należą pochodne walutowe instrumenty finansowe: walutowe kontrakty forward oraz walutowe kontrakty swap.

W poniższej tabeli przedstawiono zobowiązania/należności z tytułu instrumentów pochodnych Grupy, które będą rozliczone na bazie brutto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową.

31.12.2022	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	26 105 075	10 845 587	7 283 157	3 615 017	-	47 848 836
- wpływy	26 033 382	10 814 899	7 321 120	3 619 234	-	47 788 635

31.12.2021	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	20 651 873	9 887 238	9 148 596	4 478 284	-	44 165 991
- wpływy	20 627 103	9 854 123	9 155 092	4 420 085	-	44 056 403

Kwoty ujawnione w tabeli to niezdyskontowane umowne wypływy/wpływy pieniężne.

Wartości zaprezentowane w powyższej tabeli to nominalne kwoty przepływów pozostające do rozliczenia z tytułu pochodnych walutowych instrumentów finansowych, podczas gdy w Nocie 20 zostały zaprezentowane wartości nominalne wszystkich umownie otwartych transakcji pochodnych.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka płynności pozycji pozabilansowych przedstawiono w Nocie 35.

3.9. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne.

Ma ono kompleksowy charakter, co może mieć znaczący wpływ na działalność i sytuację Grupy. Obok otoczenia oraz zdarzeń zewnętrznych jego źródłem może być organizacja sama w sobie. Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne, mające wpływ na ryzyko operacyjne, ze względu na dynamiczny charakter podlegają ciągłej analizie i ocenie.

Zgodnie z Katalogiem Ryzyka Grupy mBanku, ryzyko operacyjne obejmuje w szczególności:

- ryzyko prawne,
- ryzyko prowadzenia działalności („conduct risk”),
- ryzyko IT,
- ryzyko cyberzagrożeń,
- ryzyko oszustw zewnętrznych,
- ryzyko oszustw wewnętrznych,
- ryzyko outsourcingu,
- ryzyko kadrowe i organizacyjne,
- ryzyko bezpieczeństwa fizycznego,
- ryzyko błędów w realizacji, dostawie i zarządzaniu procesem.

Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka reputacji, jednak materializacja ryzyka operacyjnego może powodować wzrost ryzyka reputacji.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest w mBanku oraz na poziomie skonsolidowanym w Grupie mBanku. Organizując proces zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank bierze pod uwagę wymogi regulacyjne, które stanowią punkt wyjścia dla przygotowania ram systemu kontroli i zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku i Grupie.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie jest ograniczenie przyczyn występowania zdarzeń operacyjnych, zmniejszanie prawdopodobieństwa ich wystąpienia oraz dotkliwości potencjalnych skutków. Przy podejmowaniu decyzji o akceptowalnym poziomie ryzyka operacyjnego rozważana jest analiza: koszty vs. korzyści. Działania Grupy koncentrują się również na pogłębianiu świadomości ryzyka operacyjnego oraz budowaniu kultury ryzyka pozwalających wypracować odpowiednie mechanizmy postępowania z ryzykiem i dzięki temu, zwiększyć bezpieczeństwo prowadzonej przez Grupę działalności.

Ze względu na dynamikę zmian czynników wpływających na ryzyko operacyjne kluczowymi elementami procesu zarządzania ryzykiem są: identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie, przeciwdziałanie materializacji ryzyka operacyjnego oraz raportowanie ryzyka.

Podstawowe narzędzia wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym to:

- Samoocena Efektywności Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, która jest wykonywana przez jednostki organizacyjne Banku i spółki Grupy. Proces ten ma na celu zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyk oraz podjęcia adekwatnych działań ograniczających ryzyko. Dodatkowo Samoocena wspiera proces wprowadzania zmian i usprawnień procesów kontrolnych. Efektem końcowym Samooceny jest ocena procesów, podprocesów oraz kluczowych ryzyk operacyjnych oraz stworzenie planów naprawczych.
- Rejestr Strat Operacyjnych, który stanowi bazę danych o stratach wynikających z powstających zdarzeń operacyjnych. Bank korzysta także z dostępu do zewnętrznych baz danych o stratach operacyjnych i wykorzystuje je do analizy ryzyka operacyjnego i potencjalnych zagrożeń, na które narażone są instytucje działające w sektorze finansowym.
- Kluczowe wskaźniki ryzyka KRI oraz wskaźniki ryzyka RI, które wspierają bieżące monitorowanie ryzyka. Proces umożliwia przewidywanie z pewnym wyprzedzeniem występowania zwiększonego poziomu ryzyka operacyjnego i odpowiednie reagowanie przez jednostki organizacyjne w celu uniknięcia powstawania zdarzeń i strat operacyjnych. KRI i RI dzięki systemowi progów ostrzegawczych i alarmowych pozwalają określić poziom tolerancji na ryzyko.

- Scenariusze ryzyka operacyjnego, które analizują ryzyka związane z występowaniem rzadkich, ale potencjalnie bardzo poważnych w skutkach zdarzeń ryzyka operacyjnego.
- Opiniowanie produktów przed wprowadzeniem w życie nowej lub modyfikowanej oferty produktowej oraz analiza wpływu umów outsourcingowych na profil ryzyka operacyjnego.

Grupa mBanku identyfikuje i ocenia ryzyka operacyjne dla wszystkich istotnych obszarów działalności oraz nowych i modyfikowanych produktów, procesów i systemów. Identyfikacja ryzyka uwzględnia zarówno czynniki wewnętrzne jak i zewnętrzne.

Grupa mBanku posiada system regularnego monitorowania ryzyk i zdarzeń operacyjnych, co umożliwia obserwację profilu ryzyka operacyjnego oraz zapewnia regularne podejmowanie działań zaradczych. Regularne monitorowanie pozwala szybko wykrywać słabości występujące w systemie zarządzania ryzykiem. Dzięki identyfikacji i analizie okoliczności związanych z odnotowanym zdarzeniem i stratą operacyjną Grupa może lepiej poznać przyczyny wystąpienia zdarzenia operacyjnego i odpowiednio zapobiegać ich powtórzeniu również w innych obszarach organizacji.

W Grupie funkcjonuje system informacji zarządczej obejmujący informacje o poziomie i profilu ryzyka w ramach raportów zarządczych i raportów dedykowanych ryzyku operacyjnemu, w tym raportów przekazywanych na poziom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Straty operacyjne

W 2022 roku w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym Grupa mierzyła się w szczególności ze stratami powiązanymi z ryzykiem prawnym związanym z portfelem kredytów w walutach obcych, kosztami wakacji kredytowych oraz oszustwami popełnionymi przez osoby z zewnątrz.

Zdecydowana większość strat operacyjnych Grupy dotyczy następujących linii biznesowych: bankowość komercyjna i bankowość detaliczna (wyodrębnionych zgodnie z Rozporządzeniem CRR).

Poziom strat z tytułu ryzyka operacyjnego jest na bieżąco monitorowany i regularnie raportowany do Zarządu Banku, Rady Nadzorczej Banku oraz do Komitetów Forum Biznesu i Ryzyka. W przypadku przekroczeń progów strat operacyjnych istnieją w Grupie mBanku mechanizmy monitoringu i eskalacji. Zapewniają one odpowiednią analizę zdarzeń operacyjnych oraz powodują podjęcie działań naprawczych.

Szczegółowa informacja o wysokości strat operacyjnych poniesionych w 2022 i 2021 roku została przedstawiona w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy mBanku S.A. w 2022 roku w rozdziale 3.2. Podstawowe rodzaje ryzyka w działalności Grupy mBanku w części dotyczącej ryzyka operacyjnego.

3.10. Ryzyko braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w mBanku jest realizowane zgodnie z postanowieniami Polityki zgodności w mBanku S.A, która zawiera ogólne zasady zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Przez ryzyko braku zgodności należy rozumieć skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Grupie. Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest minimalizowanie tego ryzyka.

Niedostosowanie regulacyjne Grupy to szczególnie sytuacje, w których:

- regulacje wewnętrzne Grupy nie uwzględniają postanowień przepisów prawa (krajowego i międzynarodowego) i standardów rynkowych,
- Grupa nie stosuje się do zaleceń i rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego, innych organów nadzoru i kontroli oraz audytora zewnętrznego,
- Grupa nie realizuje zaleceń z wewnętrznych postępowań, audytów wewnętrznych i kontroli w zakresie ryzyka braku zgodności,
- pracownicy realizują działania operacyjne niezgodnie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Zapewnianie zgodności, poprzez realizację procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności w procesach funkcjonujących w Grupie oraz funkcję kontroli, odbywa się w ramach trzech linii obrony.

- Pierwsza linia obrony: stanowią ją jednostki, które podczas realizacji celów biznesowych zarządzają ryzykiem braku zgodności i wykonują funkcję kontroli w procesach operacyjnych.
- Druga linia obrony:
 - Departament Compliance, który koordynuje, kontroluje i nadzoruje realizację obowiązków związanych z zarządzaniem ryzykiem braku zgodności w Grupie oraz realizuje funkcję kontroli w zapewnieniu zgodności,
 - inne jednostki drugiej linii obrony w sytuacji, gdy część zadań procesu zapewnienia zgodności została im powierzona.
- Trzecia linia obrony: Departament Audytu Wewnętrznego, który dokonuje niezależnej i obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności wdrożonego w Grupie systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.

Na wszystkich trzech liniach obrony pracownicy Grupy odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują ich przestrzeganie.

Zgodność regulacji wewnętrznych Grupy z przepisami prawa (krajowego i międzynarodowego) i ze standardami rynkowymi oraz ich przestrzeganie przez pracowników gwarantuje, że Grupa realizuje cele systemu kontroli wewnętrznej w tym zakresie. Ogranicza to bądź eliminuje w szczególności ryzyka: prawne, reputacji, nałożenia sankcji i kar administracyjnych oraz powstania strat finansowych gdy zmaterializuje się ryzyko braku zgodności.

Za realizację procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności są odpowiedzialni wszyscy pracownicy Banku i Grupy, stosownie do wykonywanego przez nich zakresu obowiązków oraz nadanych im uprawnień. Za koordynację i nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest odpowiedzialny Departament Compliance.

Nadzór nad wdrażaniem w podmiotach zależnych Grupy mBanku wspólnych standardów w obszarze compliance jest realizowany w sposób nienaruszający obowiązujących przepisów prawa, regulacji ostrożnościowych i niezależności pracowników realizujących funkcję compliance w podmiotach zależnych, w szczególności na podstawie porozumień zawartych z podmiotami zależnymi.

3.11. Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe oznacza ryzyko strat z tytułu odchylenia rzeczywistego wyniku operacyjnego Grupy mBanku od planowanego poziomu. Kalkulacja odchyleń wartości rzeczywistych od planowanych jest przeprowadzana odrębnie dla części przychodowej i kosztowej. Ryzyko biznesowe obejmuje w szczególności ryzyko strategiczne, związane z możliwością wystąpienia negatywnych konsekwencji finansowych spowodowanych podjęciem błędnych lub niekorzystnych decyzji lub też wadliwą ich realizacją. Zakłada się przy tym, że skutki realizowanych decyzji strategicznych są odzwierciedlone w odchyleniach wyniku operacyjnego od poziomu planowanego w horyzoncie rocznym.

Ryzyko biznesowe jest uwzględniane w procesie kalkulacji kapitału ekonomicznego mBanku i Grupy mBanku.

W celu efektywnego zarządzania i ograniczania ryzyka biznesowego podejmowane są między innymi następujące działania:

- zapewnienie wysokiej jakości danych podczas procesu planistycznego,
- regularna analiza przyczyn obserwowanych odchyleń bieżących wyników finansowych jednostek organizacyjnych Grupy mBanku od poziomu zaplanowanego i informowanie Zarządu Banku o wynikach tych analiz,
- okresowa weryfikacja przyjętej strategii,
- regularna analiza działań konkurencji.

3.12. Ryzyko modeli

Ryzyko modeli jest rozumiane jako ryzyko negatywnych konsekwencji związanych z decyzjami podejmowanymi na podstawie danych wyjściowych modeli, które zostały nieprawidłowo zbudowane lub są niewłaściwie administrowane. Ryzyko modeli może skutkować stratami finansowymi, błędnymi decyzjami biznesowymi lub strategicznymi, bądź też niekorzystnie zaważyć na renomie Banku.

W ryzyku modeli można wyodrębnić w szczególności następujące specyficzne podkategorie: ryzyko immanentne nierozdzielnie związane z ograniczeniami w modelowaniu danego zjawiska, ryzyko założeń, ryzyko danych, ryzyko administrowania oraz ryzyko współzależności.

Ryzyko modeli jest zarządzane w Banku w sposób systemowy poprzez odpowiednie regulacje wewnętrzne dotyczące procesu zarządzania modelami i ich ryzykiem, w szczególności monitorowania i walidacji modeli.

Istotną rolę w procesie zarządzania modelami i ich ryzykiem odgrywa Komitet Ryzyka Modeli. Rekomenduje on między innymi poziom tolerancji na ryzyko modeli, który jest następnie zatwierdzany przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą Banku.

3.13. Ryzyko reputacji

Celem zarządzania ryzykiem reputacji, definiowanym jako ryzyko wynikające z negatywnego postrzegania mBanku i Grupy mBanku przez interesariuszy, jest identyfikacja, ocena i ograniczanie ryzyka reputacji w ramach szczególnych procesów, aby chronić i wzmacniać dobre imię mBanku i Grupy mBanku.

Wszystkie jednostki organizacyjne Banku, oddziały zagraniczne oraz spółki zależne są bezpośrednio odpowiedzialne za ryzyko reputacji wynikające z ich działalności operacyjnej.

Ryzyko reputacji może być ryzykiem wtórnym w stosunku do innych rodzajów ryzyka, takich jak ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności i operacyjne. Ryzyko reputacji jest też ryzykiem pierwotnym, gdy wynika bezpośrednio z działalności etycznie, środowiskowo lub społecznie kontrowersyjnej. Ryzyko to jest identyfikowane, mierzone i monitorowane.

Aby monitorować i zarządzać ryzykiem reputacji, Grupa stosuje następujące narzędzia i metody:

- wdrożone polityki i regulacje z obszaru compliance, bezpieczeństwa, praw człowieka i pracowniczych oraz dotyczące obsługi branż i obszarów wrażliwych pod względem ryzyka reputacji Banku,
- ocena poziomu ryzyka reputacji na podstawie negatywnych publikacji,
- analiza satysfakcji klientów,
- badanie nastrojów pracowniczych,
- badanie marki pracodawcy,
- zarządzanie kryzysowe,
- analiza ryzyka reputacji w toku wdrażania nowych i modyfikacji istniejących produktów,
- analiza reklamacji i skarg klientów,
- budowanie świadomości w obszarze compliance,
- badanie naruszeń praw pracowniczych i innych zasad działania Banku.

3.14. Ryzyko kapitałowe

W Grupie mBanku funkcjonuje proces zarządzania kapitałem w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem kapitałowym, rozumianym jako ryzyko wynikające z niezapewnienia kapitału, jak i braku możliwości osiągnięcia poziomu kapitału adekwatnego do ponoszonego przez Bank ryzyka prowadzonej działalności, niezbędnego do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz spełniającego wymogi nadzorcze umożliwiające dalsze samodzielne funkcjonowanie Banku. Ryzyko kapitałowe obejmuje ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym realizowane jest na poziomie jednostkowym w mBanku oraz na poziomie skonsolidowanym w Grupie mBanku.

Zarządzanie kapitałem w Grupie mBanku jest zorganizowane jako proces obejmujący planowanie, zarządzanie i monitorowanie kapitału regulacyjnego oraz kapitału wewnętrznego. W ramach procesu zarządzania kapitałem prowadzony jest regularny monitoring adekwatności i efektywności kapitałowej w celu zapewnienia adekwatnego i optymalnego poziomu kapitału w Grupie mBanku. Wsparciem dla tego procesu są analizy testów warunków skrajnych bazujące m.in. na scenariuszach zmian warunków makroekonomicznych, których celem jest przedstawienie dokładnego obrazu aktualnej pozycji kapitałowej oraz możliwych przyszłych zmian wynikających z przyjętych do analizy scenariuszy warunków skrajnych.

Więcej informacji na temat adekwatności kapitałowej Grupy mBanku znajduje się w Nocie 47.

3.15. Ryzyko portfela kredytów w walutach obcych

Ryzyko portfela kredytów w walutach obcych jest związane z kredytami hipotecznymi i mieszkaniowymi w walutach obcych, udzielanymi kredytobiorcom indywidualnym do 2011 roku. Ryzyko to może wynikać w szczególności z materializacji ryzyka operacyjnego (prawnego), a także kredytowego oraz reputacyjnego w odniesieniu do tych kredytobiorców.

Ryzyko prawne portfela kredytów w walutach obcych (kredytów indeksowanych kursem obcej waluty) dotyczy portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie, udzielanych osobom fizycznym w latach 2004-2011.

Ryzyko to odnosi się do możliwości realizacji strat wynikających z niekorzystnych dla Banku orzeczeń w sprawach wytoczonych z powództwa kredytobiorców.

Zarządzając tym ryzykiem Grupa podejmuje działania w celu ochrony interesów Banku w postępowaniach sądowych zmierzające do uzyskania korzystnych dla Banku rozstrzygnięć, a także prowadzi program ugód skierowany do klientów posiadających kredyty indeksowane do kursu CHF.

Dla efektywnego zarządzania ryzykiem prawnym portfela kredytów indeksowanych w mBanku utworzono Departament Kredytów Spornych, do którego zadań należy w szczególności:

- przygotowanie materiałów wykorzystywanych w postępowaniach sądowych,
- koordynowanie działań pełnomocników procesowych,
- kalkulacja kosztów ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi,
- współpraca i komunikacja z instytucjami zewnętrznymi w sprawach kredytów indeksowanych,
- organizacja i koordynowanie programu ugód.

Więcej informacji na temat ryzyka prawnego związanego z kredytami hipotecznymi i mieszkaniowymi udzielonymi klientom indywidualnym w CHF zawarto w Nocie 34.

Ryzykiem kredytowym i reputacyjnym, które są związane z portfelem kredytów w walutach obcych, zarządza się zgodnie z zasadami zarządzania tymi ryzykami.

3.16. Ryzyko podatkowe

Celem zarządzania ryzykiem podatkowym jest skuteczne i bezpieczne wykonywanie wszystkich obowiązków przewidzianych przez prawo podatkowe. Dlatego ryzyka podatkowe w Grupie identyfikuje się oraz eliminuje lub ogranicza w związku z pełnieniem roli:

- podatnika,
- płatnika podatku,
- podmiotu udzielającego informacji podatkowej klientom Banku, kontrahentom Banku lub organom podatkowym.

Bank zarządza ryzykiem podatkowym przez zapewnienie:

- integralności prawa podatkowego z prawem rachunkowym oraz sprawozdawczością finansową w regulacjach wewnętrznych Banku,
- prawidłowych procesów podatkowych zgodnych z obowiązującym prawem podatkowym,
- współpracy jednostek organizacyjnych przygotowujących, opiniujących i oferujących produkty klientom Banku,
- prawidłowej identyfikacji i monitoringu ryzyk podatkowych,
- zasad dotyczących zawierania transakcji z klientami,
- monitorowania zmian w przepisach prawa podatkowego i orzecznictwie.

3.17. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zgodnie z MSSF 9 w celach księgowych Grupa wycenia aktywa i zobowiązania finansowe w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej. Ponadto dla pozycji wycenianych księgowo w zamortyzowanym koszcie przeprowadzana jest na potrzeby ujawnień w sprawozdaniach finansowych, zgodnie z wymaganiami MSSF 7, wycena w wartości godziwej.

Podejście do księgowej wyceny aktywów kredytowych w wartości godziwej, zgodnie z wymaganiami MSSF 9, zostało opisane w Nocie 3.3.7.

Zgodnie z praktykami rynkowymi Grupa wycenia instrumenty finansowe, w których utrzymuje otwarte pozycje, stosując ceny rynkowe (wycena do rynku) lub uznane w praktyce rynkowej modele wyceny (wycena z modelu) zasilane cenami lub parametrami rynkowymi, a w nielicznych przypadkach parametrami estymowanymi wewnętrznie przez Grupę. Wszystkie istotne otwarte pozycje w instrumentach pochodnych są wyceniane modelami rynkowymi, które są zasilane cenami lub parametrami obserwowalnymi przez rynek. Papiery komercyjne emitentów krajowych są wyceniane głównie z modelu (dyskontowanie przepływów finansowych), który oprócz rynkowej krzywej stóp procentowych używa spreadów kredytowych wyznaczonych wewnętrznie.

Dla potrzeb ujawnień Grupa przyjęła założenie, że wartość godziwa krótkoterminowych zobowiązań finansowych (do 1 roku) jest równa ich wartości księgowej. W przypadku zobowiązań finansowych o terminie wymagalności powyżej 1 roku wartość godziwa szacowana jest na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu odpowiednich stóp procentowych.

Aktywa i zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie wartości księgowych oraz wartości godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy w wartości godziwej.

	31.12.2022		31.12.2021	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie				
Dłużne papiery wartościowe	19 002 527	16 716 128	16 164 103	14 890 079
Należności od banków	9 806 262	9 808 593	7 229 681	7 227 533
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	119 330 030	118 635 928	116 525 375	116 739 370
Klienci indywidualni	68 586 288	68 379 524	70 018 368	71 256 978
Należności bieżące	7 334 567	7 776 122	7 252 733	7 488 229
Kredyty terminowe	61 230 344	60 582 025	62 752 303	63 755 417
Inne należności	21 377	21 377	13 332	13 332
Klienci korporacyjni	50 637 195	50 150 850	46 354 886	45 329 509
Należności bieżące	6 522 197	6 368 367	5 135 475	4 996 982
Kredyty terminowe, w tym leasing finansowy	39 179 352	38 846 942	37 423 062	36 747 140
Transakcje reverse repo lub buy/sell back	1 611 154	1 611 154	187 630	187 630
Pozostałe należności kredytowe	3 258 910	3 258 805	3 599 368	3 388 406
Inne należności	65 582	65 582	9 351	9 351
Klienci budżetowi	106 547	105 554	152 121	152 883
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie				
Zobowiązania wobec banków	3 270 223	3 270 223	5 266 179	5 266 179
Zobowiązania wobec klientów	174 130 914	174 126 884	157 071 670	157 054 611
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	9 465 479	9 216 032	13 429 782	13 518 622
Zobowiązania podporządkowane	2 740 721	2 631 352	2 624 456	2 616 703

Poniżej zaprezentowane są główne założenia i metody wykorzystane przez Grupę podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych.

Należności od banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wartość godziwa należności od banków oraz kredytów i pożyczek udzielonych klientom została wyliczona jako wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z uwzględnieniem efektu przedpłat) przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych, uwzględniając wysokość spreadu kredytowego, kosztu płynności oraz kosztu kapitału. Poziom spreadu kredytowego został wyznaczony w oparciu o notowania rynkowe mediany spreadów kredytowych dla systemu ratingowego Moody's. Przypisanie spreadu kredytowego do danej ekspozycji kredytowej nastąpiło poprzez zmapowanie systemu ratingowego Moody's z wewnętrznym systemem ratingowym Banku. W celu odzwierciedlenia faktu, że duża część ekspozycji Grupy jest zabezpieczona, podczas gdy mediana kwotowań rynkowych jest skoncentrowana wokół emisji niezabezpieczonych, Grupa dokonała korekty z tego tytułu. Ponadto do wyceny kontraktów hipotecznych w PLN jako punkt odniesienia wykorzystana została wycena kontraktów hipotecznych zaklasyfikowanych jako wyceniane do wartości godziwej zgodnie z MSSF 9, z uwzględnieniem korekty dotyczącej jakości kredytowej tego portfela. Dla ekspozycji w mBanku Hipotecznym zastosowana korekta zawierała również czynnik dotyczący różnicy w wysokości marż przychodowych między wycenianym portfelem a portfelem analogicznych kredytów w mBanku.

Zobowiązania finansowe

Instrumenty finansowe po stronie zobowiązań stanowią:

- kredyty zaciągnięte,
- rachunki bieżące i depozyty,
- emisje dłużnych papierów wartościowych,
- zobowiązania podporządkowane.

Wartość godziwa dla powyższych zobowiązań finansowych o terminie wymagalności powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych przy zastosowaniu czynnika dyskontującego z uwzględnieniem oszacowania spreadu odzwierciedlającego spread kredytowy mBanku i marżę płynności. Dla kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego w EUR i CHF zastosowano krzywą rentowności EBI. W odniesieniu do emisji własnych w ramach programu EMTN zastosowano cenę rynkową z odpowiednich serwisów finansowych.

W przypadku depozytów Grupa zastosowała krzywą zbudowaną w oparciu o kwotowania stóp rynku międzybankowego, a także kontraktów FRA i kontraktów IRS dla odpowiednich walut i terminów zapadalności. W przypadku wyceny zobowiązań podporządkowanych Grupa zastosowała krzywe oparte na stawkach swapowych cross currency z uwzględnieniem pierwotnego spreadu na zobowiązaniach podporządkowanych oraz ich terminu zapadalności.

W przypadku obligacji powiązanej z ryzykiem kredytowym, tzw. Credit Link Note, Grupa wykorzystuje do wyceny metodę dyskontowania przewidywanych przepływów pieniężnych z tytułu obligacji. Wycena w części związanej z czynnikiem dyskontowym zawiera dodatkowo komponent uwzględniający spread kredytowy Grupy oraz marżę płynności. Z uwagi na fakt, że posiadacze obligacji są zabezpieczeni w zakresie ryzyka kredytowego emitenta złożonym depozytem, przyjęto założenie o niezmienności tych parametrów podczas życia obligacji.

Z kolei dla listów zastawnych i obligacji emitowanych przez mBank Hipoteczny do wyceny na potrzeby ujawnień wykorzystano krzywe kontraktów swap oraz prognozowany poziom spreadu emisyjnego dla odpowiednich emisji.

Grupa przyjęła, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o wymagalności poniżej 1 roku jest równa ich wartości księgowej.

Na podstawie stosowanych przez Grupę metod ustalania wartości godziwej, aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikuje się do następujących kategorii:

- Poziom 1: ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla tego samego instrumentu (bez modyfikacji);
- Poziom 2: ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla podobnych instrumentów lub inne metody wyceny, dla których wszystkie istotne dane wejściowe bazują na obserwowalnych danych rynkowych;
- Poziom 3: metody wyceny, dla których przynajmniej jedna istotna dana wejściowa nie bazuje na obserwowalnych danych rynkowych.

W tabeli poniżej przedstawiono hierarchię wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych, wycenianych do wartości godziwej zgodnie z założeniami i metodami opisanymi powyżej, wyłącznie na potrzeby ujawnień, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku.

31.12.2022	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny
WYCENY WYŁĄCZNIE NA POTRZEBY UJAWNIEŃ				
Aktywa finansowe				
Dłużne papiery wartościowe	16 716 128	14 185 080	-	2 531 048
Należności od banków	9 808 593	-	-	9 808 593
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	118 635 928	-	-	118 635 928
Aktywa finansowe razem	145 160 649	14 185 080	-	130 975 569
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec banków	3 270 223	-	1 910 721	1 359 502
Zobowiązania wobec klientów	174 126 884	-	222 295	173 904 589
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	9 216 032	4 521 025	-	4 695 007
Zobowiązania podporządkowane	2 631 352	-	2 631 352	-
Zobowiązania finansowe razem	189 244 491	4 521 025	4 764 368	179 959 098

31.12.2021	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny
WYCENY WYŁĄCZNIE NA POTRZEBY UJAWNIEŃ				
Aktywa finansowe				
Dłużne papiery wartościowe	14 890 079	12 100 420	-	2 789 659
Należności od banków	7 227 533	-	-	7 227 533
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	116 739 370	-	-	116 739 370
Aktywa finansowe razem	138 856 982	12 100 420	-	126 756 562
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec banków	5 266 179	-	1 906 621	3 359 558
Zobowiązania wobec klientów	157 054 611	-	906 078	156 148 533
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	13 518 622	6 673 840	-	6 844 782
Zobowiązania podporządkowane	2 616 703	-	2 616 703	-
Zobowiązania finansowe razem	178 456 115	6 673 840	5 429 402	166 352 873

Poziom 1

Poziom 1 aktywów finansowych obejmuje wartość skarbowych papierów wartościowych oraz obligacji EBI, których wycena polega na bezpośrednim wykorzystaniu rynkowych bieżących cen tych instrumentów pochodzących z aktywnych i płynnych rynków finansowych.

W poziomie 1 zobowiązań Grupa wykazała wartość godziwą obligacji wyemitowanych przez Bank oraz spółkę zależną od Banku mFinance France, objętych przez Bank w 2020 roku w procesie substytucji (Nota 29). Dla wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych Grupa zastosowała ceny bezpośrednio z rynku dla tych papierów.

Poziom 2

Poziom 2 obejmuje wartość godziwą kredytów długoterminowych otrzymanych od banków, wartość godziwą depozytów długoterminowych złożonych przez klientów oraz wartość godziwą kredytów otrzymanych z EBI (Nota 29). Ponadto, w poziomie 2 Grupa wykazała zobowiązania podporządkowane.

Wartość godziwa dla ujętych w poziomie 2 zobowiązań finansowych o terminie wymagalności powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych przy zastosowaniu czynnika dyskontującego. W odniesieniu do kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego wykorzystano krzywą rentowności EBI oraz wartość marży, jaką Bank otrzymał w ostatniej zawartej transakcji. Na tej podstawie oszacowano następnie wartość spreadu dla zobowiązań Banku zaciągniętych w EBI w stosunku do rynkowej krzywej swap. W przypadku depozytów Bank zastosował krzywą zbudowaną w oparciu o kwotowania stóp rynku międzybankowego, a także kontraktów FRA i kontraktów IRS dla odpowiednich walut i terminów zapadalności. W przypadku wyceny zobowiązań podporządkowanych Bank zastosował krzywe oparte na stawkach swapowych cross currency z uwzględnieniem pierwotnego spreadu na zobowiązaniach podporządkowanych oraz ich terminu zapadalności.

Poziom 3

Poziom 3 obejmuje:

- wartość godziwą należności od banków oraz kredytów i pożyczek udzielonych klientom, wyliczoną w opisany wcześniej sposób, wykorzystujący notowania mediany spreadów kredytowych dla ratingów Moody's;
- wartość godziwą listów zastawnych i obligacji emitowanych przez mBank Hipoteczny. Do wyceny Grupa zastosowała technikę estymacji przepływów odsetkowych w oparciu o model krzywej swapowej oraz dyskontowania przy użyciu stopy dyskontowej skorygowanej o wartość spreadu jaki jest możliwy do uzyskania w przypadku emisji w uzależnieniu od waluty oraz zapadalności instrumentu finansowego;
- zobowiązania wobec banków oraz wobec klientów o terminie wymagalności do 1 roku, dla których Grupa przyjęła, że ich wartość godziwa jest równa wartości bilansowej;
- wartość godziwą tych zobowiązań wobec banków, zobowiązań wobec klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych o terminie wymagalności powyżej 1 roku, w przypadku których w ich wycenie posłużono się metodami wyceny wykorzystującymi przynajmniej jedną istotną daną wejściową nie bazującą na obserwowalnych danych rynkowych.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej oraz nieruchomości inwestycyjne

W tabeli poniżej przedstawiono hierarchię wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych oraz nieruchomości inwestycyjnych, które zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy w wartości godziwej.

31.12.2022	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3				
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny				
POWTARZALNE POMIARY WARTOŚCI GODZIWEJ								
Aktywa finansowe								
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające	2 524 652	676 356	1 468 805	379 491				
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	39 720	-	-	39 720				
Dłużne papiery wartościowe	978 108	670 227	-	307 881				
Kapitałowe papiery wartościowe	6 129	6 129	-					
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	1 500 695	-	1 468 805	31 890				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	1 793 401	-	1 793 401	-				
Pochodne instrumenty zabezpieczające	158 689	-	126 799	31 890				
Efekt kompensowania	(451 395)	-	(451 395)	-				
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 044 189	746	-	1 043 443				
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	813 392	-	-	813 392				
Dłużne papiery wartościowe	45 009	-	-	45 009				
Kapitałowe papiery wartościowe	185 788	746	-	185 042				
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	35 117 450	16 418 179	17 483 362	1 215 909				
Dłużne papiery wartościowe	35 117 450	16 418 179	17 483 362	1 215 909				
Aktywa finansowe, razem	38 686 291	17 095 281	18 952 167	2 638 843				
Nieruchomości inwestycyjne	136 909	-	-	136 909				
Zobowiązania finansowe								
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz pochodne instrumenty zabezpieczające	2 086 111	260 538	1 825 573	-				
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	1 825 573	-	1 825 573	-				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	2 163 085	-	2 163 085	-				
Pochodne instrumenty zabezpieczające	2 786 104	-	2 786 104	-				
Efekt kompensowania	(3 123 616)	-	(3 123 616)	-				
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	260 538	260 538	-	-				
Zobowiązania finansowe razem	2 086 111	260 538	1 825 573	-				
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej oraz nieruchomości inwestycyjne na poziomie 3 – zmiana stanu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz pochodne instrumenty finansowe			Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy		Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Nieruchomości inwestycyjne	
	Kredyty i pożyczki	Dłużne papiery wartościowe	Pochodne instrumenty finansowe	Kredyty i pożyczki	Dłużne papiery wartościowe			Kapitałowe papiery wartościowe
Bilans otwarcia	40 426	347 716	92 243	1 111 674	81 128	223 519	989 811	127 510
Łączne zyski lub straty za okres	1 419	17 049	(60 353)	(31 296)	6 095	(28 950)	(24 245)	9 399
Ujęte w rachunku zysków i strat:	1 419	17 049	59 425	(31 296)	6 095	(28 950)	-	9 399
Wynik na działalności handlowej	1 419	17 049	59 425	-	9 299	34	-	-
Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	(31 296)	(3 204)	(27 272)	-	-
Pozostałe przychody operacyjne / pozostałe koszty operacyjne	-	-	-	-	-	(1 712)	-	9 399
Ujęte w innych całkowitych dochodach:	-	-	(119 778)	-	-	-	(24 245)	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	-	-	-	-	(24 245)	-
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	-	-	(119 778)	-	-	-	-	-
Nabycia / udzielenia	-	857 123	-	42 873	-	2 812	1 168 416	-
Wykupy / spłaty całkowite	(3 813)	(70 526)	-	(251 960)	-	-	(319 950)	-
Sprzedaże	-	(1 553 320)	-	-	-	(14 168)	(1 032 893)	-
Emisje	-	709 839	-	-	-	-	434 770	-
Zmiana zakresu konsolidacji	-	-	-	-	-	2 101	-	-
Inne zmiany	1 688	-	-	(57 899)	(42 214)	(272)	-	-
Bilans zamknięcia	39 720	307 881	31 890	813 392	45 009	185 042	1 215 909	136 909

Grupa mBanku S.A.
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok
(w tys. zł)

31.12.2021	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3				
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny				
POWTARZALNE POMIARY WARTOŚCI GODZIWEJ								
Aktywa finansowe								
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające	2 589 076	248 906	1 859 785	480 385				
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	40 426	-	-	40 426				
Dłużne papiery wartościowe	596 622	248 906	-	347 716				
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	1 952 028	-	1 859 785	92 243				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	2 065 733	-	2 065 733	-				
Pochodne instrumenty zabezpieczające	338 598	-	246 355	92 243				
Efekt kompensowania	(452 303)	-	(452 303)	-				
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 417 191	870	-	1 416 321				
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 111 674	-	-	1 111 674				
Dłużne papiery wartościowe	81 128	-	-	81 128				
Kapitałowe papiery wartościowe	224 389	870	-	223 519				
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	36 206 059	26 721 005	8 495 243	989 811				
Dłużne papiery wartościowe	36 206 059	26 721 005	8 495 243	989 811				
Aktywa finansowe, razem	40 212 326	26 970 781	10 355 028	2 886 517				
Nieruchomości inwestycyjne	127 510	-	-	127 510				
Zobowiązania finansowe								
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz pochodne instrumenty zabezpieczające	2 011 182	84 774	1 926 408	-				
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	1 926 408	-	1 926 408	-				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	2 238 744	-	2 238 744	-				
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 598 547	-	1 598 547	-				
Efekt kompensowania	(1 910 883)	-	(1 910 883)	-				
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	84 774	84 774	-	-				
Zobowiązania finansowe razem	2 011 182	84 774	1 926 408	-				
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej oraz nieruchomości inwestycyjne na poziomie 3 – zmiana stanu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz pochodne instrumenty finansowe			Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy			Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Nieruchomości inwestycyjne
	Kredyty i pożyczki	Dłużne papiery wartościowe	Pochodne instrumenty finansowe	Kredyty i pożyczki	Dłużne papiery wartościowe	Kapitałowe papiery wartościowe		
Bilans otwarcia	187 902	309 949	121 029	1 506 319	76 068	201 344	990 351	-
Łączne zyski lub straty za okres	(2 658)	9 802	(28 786)	(5 347)	5 060	10 621	(63 745)	14 118
Ujęte w rachunku zysków i strat:	(2 658)	9 802	(6 950)	(5 347)	5 060	10 621	-	-
Wynik na działalności handlowej	(2 658)	9 802	(6 950)	-	6 196	-	-	-
Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	(5 347)	(1 136)	11 181	-	-
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	-	-	(560)	-	-
Ujęte w innych całkowitych dochodach:	-	-	(21 836)	-	-	-	(63 745)	14 118
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	-	-	-	-	(63 745)	14 118
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	-	-	(21 836)	-	-	-	-	-
Nabycia / udzielenia	3 813	2 137 931	-	18 627	-	15 904	862 018	-
Wykupy / spłaty całkowite	(145 222)	(203 272)	-	(331 906)	-	-	(350 316)	-
Sprzedaże	-	(6 824 070)	-	-	-	(4 350)	(2 049 780)	-
Emisje	-	4 917 376	-	-	-	-	1 601 283	-
Inne zmiany	(3 409)	-	-	(76 019)	-	-	-	-
Przeniesienia z innych pozycji sprawozdania finansowego	-	-	-	-	-	-	-	113 392
Bilans zamknięcia	40 426	347 716	92 243	1 111 674	81 128	223 519	989 811	127 510

W 2022 roku ani w 2021 roku nie odnotowano przeniesień instrumentów finansowych pomiędzy poszczególnymi poziomami hierarchii wartości godziwej.

W odniesieniu do instrumentów finansowych wycenianych w sposób powtarzalny do wartości godziwej, sklasyfikowanych na poziomie 1 i 2 hierarchii wartości godziwej, ewentualne przypadki, w których mogłoby nastąpić przeniesienie pomiędzy tymi poziomami są monitorowane przez Bank na podstawie wewnętrznych zasad. W przypadku jeśli wystąpi brak ceny rynkowej, służącej do wyceny bezpośredniej, przez okres ponad 5 dni roboczych następuje zmiana sposobu wyceny tego instrumentu, czyli przejście z wyceny bezpośredniej na wycenę z modelu, o ile dostępna jest zatwierdzona metoda wyceny z modelu dla tego instrumentu. Powrót do metody wyceny bezpośredniej następuje po okresie co najmniej 10 dni roboczych, w których cena rynkowa była dostępna w sposób ciągły. W przypadku braku ceny rynkowej dla skarbowych papierów dłużnych powyższe terminy wynoszą odpowiednio 2 i 5 dni roboczych.

Poziom 1

Na dzień 31 grudnia 2022 roku na poziomie 1 hierarchii wartości Grupa wykazała wartość godziwą obligacji rządowych przeznaczonych do obrotu w kwocie 670 227 tys. zł oraz wartość godziwą obligacji rządowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody w kwocie 15 101 553 tys. zł (31 grudnia 2021 roku odpowiednio: 248 906 tys. zł i 25 218 009 tys. zł). Poziom 1 obejmuje wartość godziwą obligacji korporacyjnych w kwocie 1 316 626 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 1 502 996 tys. zł).

Ponadto na dzień 31 grudnia 2022 roku poziom 1 obejmuje wartość akcji imiennych uprzywilejowanych Giełdy Papierów Wartościowych w kwocie 746 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 870 tys. zł) oraz kapitałowych papierów wartościowych przedsiębiorstw niefinansowych w kwocie 6 129 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku poziom 1 obejmuje również zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych w kwocie 260 538 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 84 774 tys. zł).

Instrumenty te zostały sklasyfikowane do poziomu 1, ponieważ ich wycena polega na bezpośrednim wykorzystaniu rynkowych bieżących cen tych instrumentów pochodzących z aktywnych i płynnych rynków finansowych.

Poziom 2

Na dzień 31 grudnia 2022 roku poziom 2 hierarchii obejmuje głównie wartość godziwą bonów pieniężnych emitowanych przez NBP w kwocie 17 483 362 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 8 495 243 tys. zł), których wycena oparta jest na modelu NPV (dyskontowania przyszłych przepływów finansowych), który zasilany jest krzywymi stóp procentowych wyznaczonymi w drodze transformacji kwotowań pochodzących bezpośrednio z aktywnych i płynnych rynków finansowych.

Ponadto do poziomu 2 Grupa zalicza wycenę pochodnych instrumentów finansowych, do wyceny których stosowane są modele, zgodne ze standardami i praktykami rynkowymi w tym zakresie, które są zasilane parametrami pochodzącymi bezpośrednio z rynków (np. kursami wymiany walut, zmiennościami implikowanymi opcji walutowych, wartościami indeksów i akcji giełdowych) lub parametrami będącymi transformacjami kwotowań pochodzących bezpośrednio z aktywnych i płynnych rynków finansowych (np. krzywe stóp procentowych).

Poziom 3

Na dzień 31 grudnia 2022 roku na poziomie 3 hierarchii wykazana jest wartość godziwa dłużnych komercyjnych papierów wartościowych emitowanych przez krajowe banki i przedsiębiorstwa (obligacje i certyfikaty depozytowe) w kwocie 1 568 799 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 1 384 984 tys. zł), obejmującej między innymi wartość godziwą instrumentu dłużnego wycenionego w wartości godziwej przez wynik finansowy, reprezentującego prawa do akcji uprzywilejowanych Visa Inc.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku poziom 3 obejmował również wartość godziwą obligacji emitowanych przez jednostki budżetu terenowego w kwocie 33 671 tys. zł.

Wycena z modelu dla tych pozycji zakłada wycenę w oparciu o rynkową krzywą stóp procentowych skorygowaną o poziom spreadu kredytowego. Parametr spreadu kredytowego odzwierciedla ryzyko kredytowe emitenta papieru wartościowego i jest wyznaczany zgodnie z modelem wewnętrznym Banku. Model ten wykorzystuje parametry ryzyka kredytowego (np. PD, LGD) oraz informacje pozyskane z rynku (w tym spready implikowane z transakcji). Parametry PD i LGD nie są obserwowane na aktywnych rynkach i w związku z tym zostały wyznaczone na podstawie analiz statystycznych. Modele wyceny instrumentów dłużnych oraz spreadu kredytowego zostały zbudowane wewnątrz w jednostkach ryzyka, zostały zaakceptowane przez Komitet Ryzyka Modeli i podlegają okresowemu monitoringowi oraz walidacji przeprowadzanej przez jednostkę niezależną od jednostek odpowiedzialnych za budowę i utrzymanie modelu.

Poziom 3 na dzień 31 grudnia 2022 roku obejmuje wartość kredytów i pożyczek udzielonych klientom w kwocie 853 112 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 1 152 100 tys. zł). Zasady wyznaczania wartości godziwej kredytów i pożyczek udzielonych klientom zostały opisane w Nocie 3.3.7.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2022 roku poziom 3 obejmuje wartość godziwą kapitałowych papierów wartościowych w kwocie 185 042 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 223 519 tys. zł). Kapitałowe papiery wartościowe wykazane w poziomie 3 wyceniane są przy użyciu metody zdyskontowanych dywidend. Wyceny zostały w przeważającej mierze sporządzone na podstawie wybranych danych finansowych dostarczonych przez wyceniane podmioty i zdyskontowane kosztem kapitału własnego oszacowanym za pomocą modelu CAPM (Capital Asset Pricing Model). Na koniec 2022 roku koszt kapitału własnego został oszacowany na poziomie znajdującym się w przedziale od 13,9% do 14,4% (na koniec 2021 roku: 7,9%).

Na dzień 31 grudnia 2022 roku poziom 3 obejmuje również wycenę do wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej w wysokości 136 909 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 127 510 tys. zł). Wartość nieruchomości została oszacowana przez rzeczoznawcę majątkowego wpisanego do Centralnego Rejestru Rzeczoznawców Majątkowych prowadzonego przez Ministra Rozwoju i Technologii. Nieruchomość została wyceniona przy użyciu metody dochodowej. Kluczowym parametrem nieobserwowalnym wykorzystanym w modelu jest wykorzystywana do dyskontowania przepływów pieniężnych stopa kapitalizacji równa 6,75% (na 31 grudnia 2021 roku: 9,28%).

Poziom 3 obejmuje również wycenę kontraktów CIRS zawartych w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych portfela kredytów hipotecznych w PLN oraz listów zastawnych emitowanych przez mBank Hipoteczny (Nota 20). Na dzień 31 grudnia 2022 roku wycena tych kontraktów w aktywach wyniosła 31 890 tys. zł (31 grudnia 2021 roku - aktywa: 92 243 tys. zł).

Poniższa tabela prezentuje wrażliwość wyceny w wartości godziwej na zmianę nieobserwowalnych parametrów stosowanych w modelach dla instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej na poziomie 3.

Portfel	Wartość godziwa 31.12.2022	Wrażliwość na zmianę parametru nieobserwowalnego		Opis
		(-)	(+)	
Instrumenty kapitałowe	185 042	(13 346)	16 364	Model wyceny wykorzystuje koszt kapitału własnego jako nieobserwowalny parametr dyskontowy. Wrażliwość została obliczona przy założeniu zmiany kosztu kapitału własnego o 1 p.p. w stosunku do scenariusza bazowego. Wraz ze wzrostem wartości parametru Bank oczekuje straty (-), wraz ze spadkiem wartości parametru Bank oczekuje zysku (+).
Obligacje korporacyjne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 215 868	(24 761)	24 761	Parametrem nieobserwowalnym jest spread kredytowy. Wrażliwość policzona przy założeniu zmiany spreadu kredytowego o 100 bp. Przy wzroście wartości parametru Bank odnotowuje stratę (-), przy spadku spodziewany jest zysk (+).
Obligacje korporacyjne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	307 881	(5 790)	5 790	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom przeznaczone do obrotu	39 720	(460)	443	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	813 392	(10 007)	9 966	Model wyceny wykorzystuje parametry ryzyka kredytowego (PD oraz LGD). Wrażliwość policzona przy założeniu zmiany PD i LGD +/- 10%. Przy wzroście wartości parametru Bank odnotowuje stratę, przy spadku spodziewany jest zysk.

Portfel	Wartość godziwa 31.12.2021	Wrażliwość na zmianę parametru nieobserwowalnego		Opis
		(-)	(+)	
Instrumenty kapitałowe	223 519	(8 054)	10 327	Model wyceny wykorzystuje koszt kapitału własnego jako nieobserwowalny parametr dyskontowy. Wrażliwość została obliczona przy założeniu zmiany kosztu kapitału własnego o 1 p.p. w stosunku do scenariusza bazowego. Wraz ze wzrostem wartości parametru Bank oczekuje straty (-), wraz ze spadkiem wartości parametru Bank oczekuje zysku (+).
Obligacje korporacyjne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	989 811	(22 043)	22 043	Parametrem nieobserwowalnym jest spread kredytowy. Wrażliwość policzona przy założeniu zmiany spreadu kredytowego o 100 bp. Przy wzroście wartości parametru Bank odnotowuje stratę (-), przy spadku spodziewany jest zysk (+).
Obligacje korporacyjne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	347 716	(7 879)	7 879	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom przeznaczone do obrotu	40 426	(761)	743	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 111 674	(15 630)	16 159	Model wyceny wykorzystuje parametry ryzyka kredytowego (PD oraz LGD). Wrażliwość policzona przy założeniu zmiany PD i LGD +/- 10%. Przy wzroście wartości parametru Bank odnotowuje stratę, przy spadku spodziewany jest zysk.

4. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Wpływ ryzyka prawnego związanego z kredytami hipotecznymi i mieszkaniowymi udzielonymi we frankach szwajcarskich

Szczegółowe informacje dotyczące wpływu ryzyka prawnego związanego z kredytami hipotecznymi i mieszkaniowymi udzielonymi we frankach szwajcarskich znajdują się w Nocie 34.

Wpływ wakacji kredytowych na wynik finansowy Grupy

W dniu 14 lipca 2022 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej podpisał Ustawę o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom, która wprowadziła możliwość zawieszenia wykonania umów o kredyt hipoteczny udzielonych w walucie polskiej (tzw. „wakacje kredytowe”). Wakacje kredytowe mogą dotyczyć jednej umowy zawartej w złotych polskich w celu finansowania nieruchomości przeznaczonej na zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych. Kredytobiorcy mają prawo do zawieszenia ośmiu miesięcznych rat: po dwie miesięczne raty w III i IV kwartale 2022 roku oraz jedną miesięczną ratę w każdym z czterech kwartałów 2023 roku. Wakacje kredytowe dotyczą zarówno części kapitałowej jak i odsetkowej kredytu. Terminy spłaty rat ulegną przedłużeniu bez dodatkowych odsetek za okresy zawieszenia. Zdaniem Grupy wdrożona Ustawą zmiana warunków umownych kredytów hipotecznych stanowiła nieistotną modyfikację tych aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9.5.4.3.

W 2022 roku Grupa rozpoznała wpływ wakacji kredytowych w łącznej kwocie 1 334,4 mln zł, z czego 1 322,4 mln zł pomniejszyło wynik odsetkowy Grupy, a 12,0 mln zł dotyczyło wpływu na rachunkowość zabezpieczeń i pomniejszyło wynik na działalności handlowej. Negatywny wpływ wakacji kredytowych na wycenę portfela kredytowego podlega rozliczeniu poprzez odpowiednie ujęcie przychodów odsetkowych wyliczonych przy użyciu efektywnej stopy procentowej w okresach, w którym klienci korzystający z wakacji kredytowych nie płacą odsetek przewidzianych w pierwotnych harmonogramach umów kredytowych.

W celu obliczenia wpływu wakacji kredytowych Grupa oszacowała, że klienci, których kredyty reprezentują 82,5% wartości zakładanego portfela kredytów hipotecznych spełniających ustawowe kryteria, złożyli lub złożą wnioski o wakacje kredytowe i wystąpią o średnio 7,7 miesiąca wakacji kredytowych. Gdyby wartość zakładanego portfela kredytów hipotecznych spełniających ustawowe kryteria zwiększyła się w 2023 roku o 1 punkt procentowy to kwota wpływu wakacji kredytowych wzrosłaby o 8,2 mln zł.

Do 31 grudnia 2022 roku wnioski złożyli klienci, których kredyty reprezentowały 81,8% wartości zakładanego portfela kredytów hipotecznych. Klienci ci ubiegali się o średnio 6,8 miesiąca wakacji kredytowych spełniających ustawowe kryteria. Wartość bilansowa brutto kredytów objętych wakacjami kredytowymi na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła 24 449,2 mln zł.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, są poddawane regularnym przeglądom. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych (zdyskontowane odzyski z wpłat własnych z kapitału, zdyskontowane odzyski z odsetek, zdyskontowane odzyski z zobowiązań pozabilansowych i zdyskontowane odzyski z zabezpieczeń przypadających na należności bilansowe i pozabilansowe, ważone prawdopodobieństwem realizacji określonych scenariuszy) dla portfela kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych z rozpoznaną utratą wartości na dzień 31 grudnia 2022 roku uległa zmianie o +/- 10% to szacowana wielkość oczekiwanej straty kredytowej dla kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych uległaby odpowiednio zmniejszeniu o 74,5 mln zł lub zwiększeniu o 81,3 mln zł (na dzień 31 grudnia 2021 roku odpowiednio: 61,6 mln zł i 71,2 mln zł). Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków zabezpieczeń - Koszyk 3. Zasady wyznaczania odpisów aktualizujących oraz rezerw z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych zostały opisane w Nocie 3.3.6.

Działania podjęte w związku z aktualną sytuacją w Ukrainie

W roku 2022 Grupa przeprowadziła przegląd portfela w związku z agresją Rosji na Ukrainę. Przegląd dotyczył zaangażowania Grupy w krajach objętych wojną (Ukraina, Rosja) lub w krajach powiązanych z konfliktem (Białoruś) z uwzględnieniem efektów sankcji nałożonych przez Unię Europejską, Wielką Brytanię i USA.

W wyniku przeglądu na dzień 31 grudnia 2022 roku w wymienionych krajach zidentyfikowano zaangażowanie kredytowe oraz oczekiwane straty kredytowe, które przedstawia poniższa tabela.

Kraj	Zaangażowanie bezpośrednie na dzień 31.12.2022											
	Zaangażowanie bilansowe brutto				Zaangażowanie pozabilansowe				Skumulowana utrata wartości / Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI
Ukraina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosja	-	-	150	-	-	-	-	-	-	-	(150)	46 925
Białoruś	-	2 238	-	-	-	-	-	-	-	(939)	-	-
Razem	-	2 238	150	-	-	-	-	-	-	(939)	(150)	46 925

Zidentyfikowano również zaangażowanie pośrednie, na które składało się zaangażowanie bilansowe w wysokości 429,5 mln zł oraz zaangażowanie pozabilansowe w wysokości 289,5 mln zł wobec klientów korporacyjnych, których działalność jest pośrednio narażona na ryzyko związane z agresją Rosji na Ukrainę.

Ryzyko pośrednie dotyczy firm, których co najmniej 30% eksportu lub importu związane jest z krajami dotkniętymi kryzysem wojny lub głównym udziałowcem jest rezydent kraju ryzyka lub zabezpieczenie transakcji jest zlokalizowane na terenach objętych konfliktem.

Kraj	Zaangażowanie pośrednie na dzień 31.12.2022											
	Zaangażowanie bilansowe brutto				Zaangażowanie pozabilansowe				Skumulowana utrata wartości / Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI
Ukraina	90 038	6 988	983	-	110 857	250	-	-	(359)	(110)	(468)	-
Rosja	243 812	26 957	49 673	-	176 745	-	-	-	(619)	(195)	(49 491)	-
Białoruś	10 532	449	69	-	1 677	-	-	-	(15)	(7)	(33)	-
Razem	344 382	34 394	50 725	-	289 279	250	-	-	(993)	(312)	(49 992)	-

Działania w zakresie dodatkowych odpisów z tytułu ryzyka kredytowego w związku z aktualną sytuacją w Ukrainie

W związku z rozwojem aktualnej sytuacji gospodarczej w kraju w wyniku inwazji Rosji na Ukrainę w pierwszym półroczu 2022 roku prowadzone były prace nad aktualizacją prognoz przyszłych warunków makroekonomicznych, które są wykorzystywane w modelach parametrów ryzyka służących do kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej. Działanie to w pierwszym kwartale 2022 roku było poprzedzone przypisaniem wagi 100% dla scenariusza pesymistycznego w modelu oczekiwanej straty kredytowej. Dodatkowo w czwartym kwartale 2022 roku ponownie zaktualizowano wskaźniki makroekonomiczne wykorzystywane w modelu oczekiwanej straty kredytowej w celu uwzględnienia zmienności aktualnej i prognozowanej sytuacji gospodarczej w Polsce. Szczegółowy opis zmian modelowych zamieszczono w sekcji 3.3.6.2.2.

Wpływ prognoz przyszłych warunków makroekonomicznych na oczekiwaną stratę kredytową

W czwartym kwartale 2022 roku prowadzone były prace nad aktualizacją prognoz przyszłych warunków makroekonomicznych, które są wykorzystywane w modelach parametrów ryzyka służących do kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Grupy. Przyjęte prognozy biorą pod uwagę aktualny rozwój sytuacji gospodarczej w Polsce.

W celu oceny wrażliwości oczekiwanej straty kredytowej na przyszłe warunki makroekonomiczne, Grupa wyznaczyła wartość oczekiwanej straty kredytowej oddzielnie dla każdego ze scenariuszy stosowanych na potrzeby kalkulacji oczekiwanych strat z tytułu ryzyka kredytowego. Wpływ każdego ze scenariuszy został zaprezentowany poniżej.

Poniższa tabela prezentuje prognozy głównych wskaźników makroekonomicznych przyjęte w modelach parametrów stosowanych na potrzeby kalkulacji oczekiwanych strat z tytułu ryzyka kredytowego.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Scenariusz na 31.12.2022		bazowy		optymistyczny		pesymistyczny	
Prawdopodobieństwo		60%		20%		20%	
		Pierwszy rok prognozy	Drugi rok prognozy	Pierwszy rok prognozy	Drugi rok prognozy	Pierwszy rok prognozy	Drugi rok prognozy
PKB	r/r	0,2%	2,6%	1,9%	4,0%	-3,5%	3,3%
Stopa bezrobocia	koniec roku	5,7%	5,5%	4,3%	3,5%	5,5%	5,9%
Indeks zmian cen nieruchomości	r/r	102,7	106,0	105,8	105,8	101,8	102,1
WIBOR 3M	koniec roku	7,20%	6,20%	9,00%	7,00%	5,77%	4,77%

Scenariusz na 31.12.2021		bazowy		optymistyczny		pesymistyczny	
Prawdopodobieństwo		60%		20%		20%	
		Pierwszy rok prognozy	Drugi rok prognozy	Pierwszy rok prognozy	Drugi rok prognozy	Pierwszy rok prognozy	Drugi rok prognozy
PKB	r/r	5,1%	4,8%	7,1%	6,3%	3,5%	3,7%
Stopa bezrobocia	koniec roku	3,0%	2,6%	2,5%	2,1%	3,6%	3,3%
Indeks zmian cen nieruchomości	r/r	107,9	107,1	109,6	108,1	104,1	104,6
WIBOR 3M	koniec roku	0,46%	0,96%	1,86%	2,61%	0,00%	0,00%

Wartość odpisów stanowi wypadkową wszystkich przedstawionych scenariuszy makroekonomicznych oraz wag do nich przypisanych. Wpływ poszczególnych scenariuszy na koszty ryzyka kredytowego przedstawia poniższa tabela (waga danego scenariusza 100%).

Scenariusz	Zmiana poziomu odpisu				
	31.12.2022*				31.12.2021
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem	Razem
optymistyczny	43 199	20 059	45	63 303	39 306
bazowy	(2 381)	(623)	-	(3 004)	(6 649)
pesymistyczny	(53 448)	(22 280)	(205)	(75 933)	(68 655)

* W związku z wymaganiami Rekomendacji R począwszy od drugiego kwartału 2022 rozszerzono zakres analizy o podział wyników na poszczególne koszyki.

Powyższy wynik został oszacowany przy uwzględnieniu jednakowej alokacji do koszyka drugiego bazującej na średniej ważonej wszystkich trzech scenariuszy makroekonomicznych, bez uwzględniania dodatkowych potencjalnych migracji pomiędzy koszykami. Analiza wrażliwości została przeprowadzona dla 89% aktywów portfela kredytów i pożyczek udzielonym klientom (z wyłączeniem ekspozycji z utratą wartości oraz niewycenianych za pomocą modeli).

Przedterminowe spłaty kredytów detalicznych

Wyrokiem z dnia 11 września 2019 roku w sprawie dotyczącej kredytu konsumenckiego spłaconego w całości przedterminowo TSUE orzekł, że „prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta”. Interpretacja zawarta w wyroku stanowi odpowiedź na pytanie prejudycjalne w sprawie z udziałem kilku banków, w tym mBanku.

Stanowisko TSUE dotyczy kredytów konsumenckich, których banki udzieliły od dnia 18 grudnia 2011 roku, na kwotę nie większą niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska oraz kredytów hipotecznych udzielonych od dnia 22 lipca 2017 roku bez ograniczenia kwoty kredytu, które są spłacone w całości lub w części.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku rezerwa wykazana w ramach innych rezerw (Nota 31), dotycząca kosztów na potencjalne zwroty prowizji z tytułu wcześniejszych spłat kredytów dokonanych przed dniem wydania wyroku przez TSUE, wynosiła 9,7 mln zł (4,8 mln zł na dzień 31 grudnia 2021 roku).

Całkowity negatywny wpływ przedterminowych spłat kredytów detalicznych na wynik brutto Grupy w 2022 roku wyniósł 110,5 mln zł (w 2021 roku: 91,8 mln zł).

Powyższe szacunki obciążone są istotną niepewnością w zakresie liczby klientów, którzy zwrócą się do Banku o zwrot prowizji dotyczących wcześniejszych spłat dokonanych przed wyrokiem TSUE, jak i oczekiwanej stopy przedpłat kredytów w przyszłości.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych i innych instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku. Metody ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych zostały opisane w Nocie 2.7.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikający ze straty podatkowej ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie zrealizowany przyszły zysk do opodatkowania, od którego można odpisać straty podatkowe. Oszacowanie jest wymagane do określenia kwoty aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, które może być rozpoznane w oparciu o prawdopodobny moment wystąpienia i poziom przyszłych zysków do opodatkowania.

Przychody i koszty dotyczące sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami

Przychody z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami ujmuje się częściowo w przychodach odsetkowych, a częściowo w przychodach prowizyjnych w oparciu o analizę relatywnej wartości godziwej każdego z tych produktów.

Wynagrodzenie ujmowane w przychodach z tytułu prowizji ujmowane jest częściowo jednorazowo, a częściowo jest liniowo rozkładane w czasie na podstawie analizy stopnia zaawansowania usługi. Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych rozliczane są w analogiczny sposób.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia

Koszty świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia są określone przy użyciu metody wyceny aktuarialnej. Wycena aktuarialna wymaga dokonywania założeń dotyczących stóp dyskontowych, przyszłego wzrostu płac, wskaźnika śmiertelności i innych czynników. Ze względu na długoterminowy charakter tych zobowiązań takie szacunki są obarczone dużym stopniem niepewności.

Leasing

Grupa jako leasingodawca dokonuje osądu klasyfikując umowy leasingowe jako leasing finansowy bądź leasing operacyjny na podstawie analizy treści ekonomicznej transakcji opartej na profesjonalnym osądzie, czy zasadniczo wszystkie ryzyka i pożytki wynikające z tytułu posiadania przedmiotu leasingu zostały przeniesione, czy też nie.

Grupa jako leasingobiorca dokonuje pewnych szacunków i wyliczeń, które mają wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Obejmują one między innymi ustalenie okresu obowiązywania umów, ustalenie stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych i ustalenie stawki amortyzacji praw do użytkowania.

5. Segmenty działalności

Zgodnie z wymogiem MSSF 8 „Podejścia zarządczego”, informacje o segmentach są przedstawiane na tej samej podstawie, co zastosowana do celów sprawozdawczości wewnętrznej dostarczanej Zarządowi Banku (główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych), którego zadaniem jest alokacja zasobów do segmentów działalności i przeprowadzanie oceny ich wyników.

Segmenty wyodrębnione zostały z punktu widzenia określonych grup klientów oraz produktów według jednorodnych cech transakcji. Ten sposób podziału obszarów biznesu jest spójny ze sposobem zarządzania sprzedażą i oferowania klientowi kompleksowej oferty produktowej obejmującej zarówno tradycyjne produkty bankowe jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym. Powiązanie sposobu prezentowania wyników z modelem zarządzania biznesem zapewnia koncentrację działań Banku na kreowaniu wartości dodanej w relacjach z klientami Banku oraz spółek Grupy i jest podstawowym podziałem służącym do sterowania i postrzegania biznesu przez Grupę.

Działalność Grupy jest realizowana w ramach różnych segmentów biznesowych, które oferują określone produkty i usługi adresowane do konkretnych grup klientów i segmentów rynku. Grupa obecnie prowadzi swoją działalność w ramach następujących segmentów operacyjnych, stanowiących jednocześnie segmenty sprawozdawcze:

- Segment Bankowości Detalicznej oferuje pełen zakres produktów i usług klientom indywidualnym, w tym klientom zamożnym bankowości prywatnej, oraz mikroprzedsiębiorstwom. Do produktów i usług oferowanych klientom tego segmentu należą m.in.: produkty kredytowe (kredyty hipoteczne, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty gotówkowe, kredyty na zakup samochodów, karty kredytowe), produkty depozytowe (rachunki bieżące, rachunki oszczędnościowe, depozyty terminowe), karty debetowe, produkty ubezpieczeniowe, usługi maklerskie, doradztwo inwestycyjne, usługi zarządzania aktywami oraz usługi leasingowe. Wyniki segmentu Bankowości Detalicznej obejmują wyniki oddziałów zagranicznych mBanku w Czechach i na Słowacji. Bankowość Detaliczna obejmuje ponadto wyniki spółek mFinanse S.A., mFinanse CZ s.r.o., mFinanse SK s.r.o., LeaseLink Sp. z o.o. i mElements S.A. oraz wyniki segmentów detalicznych spółek mLeasing Sp. z o.o., Asekum Sp. z o.o. i mBank Hipoteczny S.A.
- Segment Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej oferuje usługi finansowe małym, średnim i dużym przedsiębiorstwom, podmiotom sektora finansów publicznych, instytucjom finansowym i bankom. Do produktów i usług oferowanych klientom tego segmentu należą m.in.: bankowość transakcyjna (zarządzanie gotówką, rachunki bieżące, depozyty terminowe, bankowość internetowa, usługi zarządzania płynnością finansową, operacje finansowania transakcji handlowych, akredytywy i gwarancje), kredyty obrotowe, kredyty inwestycyjne, finansowanie projektów, finansowanie strukturalne i finansowanie typu mezzanine, usługi w zakresie powiernictwa, usługi leasingowe i faktoringowe. Produkty tego segmentu obejmują operacje dokonywane na rynkach walutowych, kapitałowych i instrumentów pochodnych, prowadzone zarówno na rachunek własny, jak i na rzecz klientów oraz usługi organizowania i finansowania emisji papierów wartościowych, doradztwo finansowe i usługi maklerskie dla instytucji finansowych. Segment generuje także wynik z tytułu zarządzania ryzykiem walutowym. Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna obejmuje ponadto wyniki spółek: mFactoring S.A., G-Invest Sp. z o.o. do dnia zaprzestania jej konsolidacji, Tele-Tech Investment Sp. z o.o. do dnia zaprzestania jej konsolidacji oraz wyniki segmentów korporacyjnych spółek mLeasing Sp. z o.o., Asekum Sp. z o.o. i mBank Hipoteczny S.A.
- Segment Działalności Skarbu i Pozostałej obejmuje działalność w zakresie operacji skarbowych, rynków pieniężnych, zarządzania płynnością, ryzykiem stopy procentowej Banku oraz jego portfelem inwestycyjnym. Wyniki segmentu obejmują wynik z tytułu wewnętrznych rozliczeń cen transferowych funduszy, wynik pozycji zaklasyfikowanych do rachunkowości zabezpieczeń oraz wyniki nieprzypisane do pozostałych segmentów. W ramach tego segmentu są wykazywane wyniki segmentów spółek mLeasing Sp. z o.o. i mBank Hipoteczny S.A. w zakresie działalności związanej z pozyskiwaniem finansowania oraz wyniki podmiotu Future Tech Fundusz Inwestycyjny Zamknięty.
- Segment Walutowych Kredytów Hipotecznych obejmuje działalność związaną z zarządzaniem portfelem walutowych kredytów hipotecznych z klauzulą indeksacyjną udzielonych klientom indywidualnym. Kredyty tego typu nie są już oferowane klientom. Aktywa segmentu obejmują wyłącznie portfel aktywnych kredytów hipotecznych pierwotnie udzielonych w walucie obcej (głównie w CHF, EUR oraz USD). Zobowiązania segmentu nie obejmują finansowania portfela takich kredytów, które zostało ujęte w zobowiązaniach innych segmentów.

Poniżej przedstawiono zasady przyjęte przy dokonywaniu podziału działalności Grupy na segmenty.

Transakcje pomiędzy segmentami działalności odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach.

Wewnętrzny transfer funduszy pomiędzy jednostkami Banku oparty jest o stawki transferowe bazujące na stopach rynkowych. Stawki transferowe są określane według tych samych zasad dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury walutowej i terminowej aktywów i zobowiązań. Rozliczenia wewnętrzne z tytułu wewnętrznej wyceny transferu funduszy są uwzględnione w wynikach każdego segmentu.

Wydzielenia aktywów i zobowiązań segmentu oraz przychodów i kosztów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych w Banku dla potrzeb zarządczych. Poszczególnym obszarom biznesu zostały przypisane aktywa i zobowiązania poszczególnych segmentów klientów i związane z tymi aktywami i zobowiązaniami przychody i koszty. Wynik segmentu uwzględnia wszystkie możliwe do alokacji pozycje przychodów i kosztów.

Działalność poszczególnych spółek Grupy została (uwzględniając korekty konsolidacyjne) w całości przypisana do odpowiednich segmentów.

Podstawowym podziałem jest podział na linie biznesowe. Dodatkowo działalność Grupy prezentowana jest w podziale geograficznym na Polskę i zagranicę ze względu na miejsce powstawania przychodów i kosztów. Segment zagraniczny obejmuje działalność oddziałów zagranicznych mBanku w Czechach i na Słowacji oraz działalność spółek mFinanse CZ s.r.o. i mFinanse SK s.r.o.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

W związku z alokowaniem od początku 2022 roku części kosztów związanych z opłatami na rzecz BFG do Segmentu Walutowych Kredytów Hipotecyjnych dane porównawcze za okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku zostały odpowiednio zmienione.

Sprawozdawczość według segmentów działalności Grupy mBanku S.A. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku – dane dotyczące skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Działalność Skarbu i Pozostała	Walutowe Kredyty Hipoteczne	Razem Grupa
Wynik z tytułu odsetek	3 064 525	1 978 409	790 941	75 364	5 909 239
- sprzedaż klientom zewnętrznym	3 038 997	2 108 289	598 763	163 190	5 909 239
- sprzedaż innym segmentom	25 528	(129 880)	192 178	(87 826)	-
Wynik z tytułu opłat i prowizji	1 065 848	1 113 352	(43 715)	(15 408)	2 120 077
Przychody z tytułu dywidend	-	-	5 236	-	5 236
Wynik na działalności handlowej	69 646	351 362	(313 846)	(9 964)	97 198
Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(27 909)	(4 566)	(15 702)	(2 747)	(50 924)
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(4 548)	(6 655)	(80 345)	-	(91 548)
Pozostałe przychody operacyjne	101 170	123 380	40 293	319	265 162
Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(575 385)	(191 652)	(33)	(36 147)	(803 217)
Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi	-	-	-	(3 112 265)	(3 112 265)
Ogólne koszty administracyjne	(1 681 501)	(814 781)	(311 713)	(43 886)	(2 851 881)
Amortyzacja	(311 753)	(150 240)	(4 597)	(718)	(467 308)
Pozostałe koszty operacyjne	(265 597)	(100 511)	(43 009)	(34 496)	(443 613)
Wynik działalności operacyjnej	1 434 496	2 298 098	23 510	(3 179 948)	576 156
Podatki od pozycji bilansowych Grupy	(391 793)	(237 491)	(13 480)	(41 411)	(684 175)
Wynik segmentu (brutto)	1 042 703	2 060 607	10 030	(3 221 359)	(108 019)
Podatek dochodowy					(594 508)
Zysk / (strata) netto przypadający na akcjonariuszy mBanku S.A.					(702 691)
Zysk / (strata) netto przypadający na udziały niekontrolujące					164

Sprawozdawczość według segmentów działalności Grupy mBanku S.A. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku – dane dotyczące skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku - przekształcone	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Działalność Skarbu i Pozostała	Walutowe Kredyty Hipoteczne	Razem Grupa
Wynik z tytułu odsetek	2 741 953	1 114 574	143 963	125 823	4 126 313
- sprzedaż klientom zewnętrznym	2 231 595	1 067 040	688 069	139 609	4 126 313
- sprzedaż innym segmentom	510 358	47 534	(544 106)	(13 786)	-
Wynik z tytułu opłat i prowizji	972 181	944 507	(41 918)	(7 019)	1 867 751
Przychody z tytułu dywidend	-	-	5 046	-	5 046
Wynik na działalności handlowej	42 628	263 800	(169 733)	(39 805)	96 890
Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	3 566	(3 928)	4 970	-	4 608
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(2 492)	3 881	92 301	-	93 690
Pozostałe przychody operacyjne	84 515	131 902	15 005	962	232 384
Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(450 015)	(405 781)	(4 201)	(13 229)	(873 226)
Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi	-	-	-	(2 758 079)	(2 758 079)
Ogólne koszty administracyjne	(1 211 790)	(729 003)	(42 762)	(37 074)	(2 020 629)
Amortyzacja	(288 005)	(138 562)	(8 883)	(804)	(436 254)
Pozostałe koszty operacyjne	(84 944)	(151 272)	(68 717)	(15 965)	(320 898)
Wynik działalności operacyjnej	1 807 597	1 030 118	(74 929)	(2 745 190)	17 596
Podatki od pozycji bilansowych Grupy	(286 000)	(226 997)	(42 825)	(52 805)	(608 627)
Wynik segmentu (brutto)	1 521 597	803 121	(117 754)	(2 797 995)	(591 031)
Podatek dochodowy					(587 782)
Zysk / (strata) netto przypadający na akcjonariuszy mBanku S.A.					(1 178 753)
Zysk / (strata) netto przypadający na udziały niekontrolujące					(60)

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według segmentów działalności Grupy mBanku S.A. – dane dotyczące skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

31.12.2022	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Działalność Skarbu i Pozostała	Walutowe Kredyty Hipoteczne	Razem Grupa
Aktywa segmentu	69 698 215	50 533 222	81 489 062	8 171 614	209 892 113
Zobowiązania segmentu	122 597 611	53 720 041	20 132 826	726 604	197 177 082

31.12.2021 - przekształcone	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Działalność Skarbu i Pozostała	Walutowe Kredyty Hipoteczne	Razem Grupa
Aktywa segmentu	67 223 257	47 369 348	72 477 859	11 302 910	198 373 374
Zobowiązania segmentu	112 159 963	47 507 690	24 561 387	426 418	184 655 458

Informacja dotycząca geograficznych obszarów działalności Grupy mBanku S.A. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku i za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku.

	od 1 stycznia do 31 grudnia 2022			od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 – przekształcone		
	Polska	Zagranica	Razem	Polska	Zagranica	Razem
Wynik z tytułu odsetek	5 483 617	425 622	5 909 239	3 853 229	273 084	4 126 313
Wynik z tytułu opłat i prowizji	2 056 642	63 435	2 120 077	1 829 226	38 525	1 867 751
Przychody z tytułu dywidend	5 236	-	5 236	5 046	-	5 046
Wynik na działalności handlowej	92 400	4 798	97 198	92 713	4 177	96 890
Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(50 924)	-	(50 924)	4 608	-	4 608
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(91 384)	(164)	(91 548)	93 715	(25)	93 690
Pozostałe przychody operacyjne	260 932	4 230	265 162	228 462	3 922	232 384
Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(783 943)	(19 274)	(803 217)	(869 006)	(4 220)	(873 226)
Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi	(3 112 265)	-	(3 112 265)	(2 758 079)	-	(2 758 079)
Ogólne koszty administracyjne	(2 674 684)	(177 197)	(2 851 881)	(1 870 907)	(149 722)	(2 020 629)
Amortyzacja	(453 772)	(13 536)	(467 308)	(423 208)	(13 046)	(436 254)
Pozostałe koszty operacyjne	(432 018)	(11 595)	(443 613)	(316 765)	(4 133)	(320 898)
Wynik działalności operacyjnej	299 837	276 319	576 156	(130 966)	148 562	17 596
Podatki od pozycji bilansowych Grupy	(632 381)	(51 794)	(684 175)	(568 132)	(40 495)	(608 627)
Wynik segmentu (brutto)	(332 544)	224 525	(108 019)	(699 098)	108 067	(591 031)
Podatek dochodowy			(594 508)			(587 782)
Zysk / (strata) netto przypadający na akcjonariuszy mBanku S.A.			(702 691)			(1 178 753)
Zysk / (strata) netto przypadający na udziały niekontrolujące			164			(60)

Informacja dotycząca geograficznych obszarów działalności Grupy mBanku S.A. na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku.

	31.12.2022			31.12.2021 - przekształcone		
	Polska	Zagranica	Razem	Polska	Zagranica	Razem
Aktywa segmentu, w tym:	199 392 516	10 499 597	209 892 113	188 653 175	9 720 199	198 373 374
- aktywa trwałe	2 960 017	53 532	3 013 549	2 917 533	36 180	2 953 713
- aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 870 220	5 508	1 875 728	1 390 472	1 878	1 392 350
Zobowiązania segmentu	180 017 783	17 159 299	197 177 082	168 741 143	15 914 315	184 655 458

6. Wynik z tytułu odsetek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Przychody z tytułu odsetek		
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej	9 093 789	3 970 220
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, w tym:	8 251 999	3 778 960
- Kredyty i pożyczki	8 572 447	3 471 423
- Dłużne papiery wartościowe	447 746	288 937
- Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	380 588	18 997
- Zyski lub straty z tytułu nieistotnej modyfikacji (netto)	(1 328 932)	(11 328)
- Pozostałe	180 150	10 931
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:	841 790	191 260
- Dłużne papiery wartościowe	841 790	191 260
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	172 017	483 787
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	46 992	19 962
- Kredyty i pożyczki	3 968	2 849
- Dłużne papiery wartościowe	43 024	17 113
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	125 025	51 598
- Kredyty i pożyczki	125 025	51 598
Przychody odsetkowe na instrumentach pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej	-	94 454
Przychody odsetkowe na instrumentach pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-	113 115
Przychody odsetkowe na instrumentach pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	204 658
Przychody z tytułu odsetek, razem	9 265 806	4 454 007

Pozycja Zyski i straty z tytułu nieistotnej modyfikacji (netto) zawiera stratę w wysokości 1 322,4 mln zł wynikającą z ujęcia wpływu zawieszenia wykonania umów o kredyt hipoteczny udzielonych w walucie polskiej (tzw. „wakacji kredytowych”). Więcej informacji na ten temat przedstawiono w Nocie 4.

Na kwotę przychodów z tytułu odsetek, prezentowanych w pozycji Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe składają się głównie przychody odsetkowe od rezerwy obowiązkowej. Pozycja Pozostałe obejmuje głównie przychody odsetkowe od zabezpieczeń pieniężnych.

Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie obejmują odsetki z działalności leasingowej w kwocie 885 866 tys. zł (za okres zakończony 31 grudnia 2021 roku: 386 274 tys. zł).

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Koszty odsetek		
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	(13 686)	(9 371)
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	(2 197 469)	(287 340)
- Depozyty	(1 742 941)	(65 954)
- Otrzymane kredyty	(4 515)	(4 623)
- Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	(285 674)	(155 044)
- Zobowiązania podporządkowane	(126 325)	(54 733)
- Inne zobowiązania finansowe	(35 487)	(4 418)
- Umowy leasingu	(2 527)	(2 568)
Koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej	(81 955)	-
Koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	(502 506)	-
Koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(537 995)	-
Pozostałe	(22 956)	(30 983)
Koszty odsetek, razem	(3 356 567)	(327 694)

Wynik z tytułu odsetek w podziale na poszczególne sektory przedstawia się następująco:

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Przychody z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	1 041 505	279 226
Od pozostałych podmiotów, w tym:	8 224 301	4 174 781
- od klientów indywidualnych	3 864 227	2 264 412
- od klientów korporacyjnych	3 604 818	1 564 534
- od sektora budżetowego	755 256	345 835
Przychody z tytułu odsetek, razem	9 265 806	4 454 007

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Koszty odsetek		
Od sektora bankowego	(84 543)	(11 737)
Od pozostałych podmiotów, w tym:	(2 860 025)	(106 180)
- od klientów indywidualnych	(954 490)	(74 762)
- od klientów korporacyjnych	(1 840 975)	(18 862)
- od sektora budżetowego	(64 560)	(12 556)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(285 674)	(155 044)
Zobowiązania podporządkowane	(126 325)	(54 733)
Koszty odsetek, razem	(3 356 567)	(327 694)

7. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Prowizje za obsługę kart płatniczych	629 823	485 768
Oplaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	612 117	539 335
Prowizje z transakcji walutowych	516 540	408 107
Prowizje za prowadzenie rachunków	383 770	361 824
Prowizje za realizację przelewów	223 895	191 545
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i za organizację emisji	172 374	240 097
Prowizje za pośrednictwo w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych zewnętrznych podmiotów finansowych	129 883	109 090
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji oraz operacji dokumentowych	109 980	98 780
Prowizje za pośrednictwo w sprzedaży innych produktów zewnętrznych podmiotów finansowych	74 329	103 060
Prowizje z tytułu obsługi gotówkowej	53 963	45 195
Prowizje z działalności powierniczej	32 919	33 214
Oplaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem	25 127	27 769
Pozostałe	61 376	48 842
Przychody z tytułu opłat i prowizji, razem	3 026 096	2 692 626

W odniesieniu do leasingów finansowych, przychody ze zmiennych opłat leasingowych nieuwzględnionych w wycenie inwestycji leasingowej netto w 2022 roku wyniosły 4 718 tys. zł (w 2021 roku: 3 592 tys. zł). W odniesieniu do leasingów operacyjnych, przychody ze zmiennych opłat leasingowych, które nie są zależne od indeksu lub stopy, w 2022 roku wyniosły 893 tys. zł (w 2021 roku: 1 692 tys. zł). Powyższe kwoty ujęte są w pozycji Oplaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Koszty obsługi kart płatniczych	(292 815)	(263 552)
Koszty prowizji płacone na rzecz podmiotów zewnętrznych za sprzedaż produktów Grupy	(185 976)	(169 102)
Koszty prowizji dotyczące produktów ubezpieczeniowych	(13 944)	(15 763)
Koszty prowizji za sprzedaż produktów zewnętrznych podmiotów finansowych	(36 181)	(33 286)
Uiszczone opłaty maklerskie	(36 823)	(39 046)
Koszty z tytułu obsługi gotówkowej	(56 655)	(47 096)
Koszty opłat na rzecz NBP, KIR i GPW Benchmark	(21 785)	(18 948)
Uiszczone pozostałe opłaty	(261 840)	(238 082)
Koszty z tytułu opłat i prowizji, razem	(906 019)	(824 875)

8. Przychody z tytułu dywidend

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	4 336	3 982
Inwestycje w jednostki zależne niekonsolidowane, wyceniane metodą inną niż praw własności	900	1 064
Przychody z tytułu dywidend, razem	5 236	5 046

9. Wynik na działalności handlowej

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Wynik z pozycji wymiany	(98 533)	191 695
Różnice kursowe netto z przeliczenia	(243 507)	154 554
Zyski z transakcji minus straty	144 974	37 141
Zyski lub straty z tytułu aktywów oraz zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	208 879	(77 260)
Instrumenty pochodne, w tym:	195 387	(78 837)
- Instrumenty odsetkowe	167 945	(100 809)
- Instrumenty na ryzyko rynkowe	27 442	21 972
Instrumenty kapitałowe	(100)	-
Dłużne papiery wartościowe	12 173	4 235
Kredyty i pożyczki	1 419	(2 658)
Zyski lub straty z rachunkowości zabezpieczeń	(13 148)	(17 545)
Wynik z wyceny pozycji zabezpieczanych	1 058 283	1 169 372
Wynik z wyceny instrumentów zabezpieczających wartość godziwą	(1 050 479)	(1 172 972)
Nieefektywna część rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(20 952)	(13 945)
Wynik na działalności handlowej, razem	97 198	96 890

Wynik z pozycji wymiany obejmuje zyski i straty z kontraktów terminowych, opcji, kontraktów typu futures i przeliczonych aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych. Wynik z operacji pochodnymi instrumentami odsetkowymi obejmuje wynik z kontraktów swap dla stóp procentowych, opcji i innych instrumentów pochodnych. Wynik z operacji instrumentami na ryzyko rynkowe obejmuje wynik z kontraktów futures na obligacje, na indeks, opcji na papiery wartościowe, indeksy giełdowe i kontrakty futures, wynik z transakcji terminowych na papiery wartościowe oraz wynik z kontraktów futures towarowy i swap towarowy.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej oraz rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Szczegółowe informacje na ten temat zostały zawarte w Nocie 20.

Pozycja Nieefektywna część rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych zawiera stratę w wysokości 12,0 mln zł wynikającą z ujęcia wpływu zawieszenia wykonania umów o kredyt hipoteczny

udzielonych w walucie polskiej (tzw. „wakacji kredytowych”) na rachunkowość zabezpieczeń. Więcej informacji na ten temat przedstawiono w Nocie 4.

10. Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Instrumenty kapitałowe	(16 424)	11 091
Dłużne papiery wartościowe	(3 204)	(1 136)
Kredyty i pożyczki	(31 296)	(5 347)
Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, razem	(50 924)	4 608

W 2022 roku w pozycji Instrumenty kapitałowe Grupa ujęła głównie stratę wynikającą z aktualizacji wyceny do wartości godziwej akcji Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A. w kwocie -7 988 tys. zł oraz udziałów w spółce Polski Standard Płatności sp. z o.o. w kwocie -11 694 tys. zł, a także zysk wynikający z aktualizacji wyceny do wartości godziwej akcji VISA Inc. w kwocie 10 972 tys. zł.

W 2021 roku w pozycji Instrumenty kapitałowe Grupa ujęła głównie zysk wynikający z aktualizacji wyceny do wartości godziwej akcji Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A. w kwocie 3 122 tys. zł oraz udziałów w spółce Polski Standard Płatności sp. z o.o. w kwocie 6 121 tys. zł.

11. Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania:	(91 548)	93 725
- Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(85 771)	93 666
- Aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	(5 777)	(14)
- Zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	-	73
Wynik ze sprzedaży inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone	-	(35)
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(91 548)	93 690

Pozycja Zyski i straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody obejmuje głównie wynik z tytułu sprzedaży obligacji rządowych.

Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wynika głównie z incydentalnych i nieistotnych sprzedaży ekspozycji kredytowych.

Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy według instrumentów

	Rok kończący się 31 grudnia 2022		Rok kończący się 31 grudnia 2021	
	Zyski	Straty	Zyski	Straty
Dłużne papiery wartościowe	1 886	(87 658)	98 120	(1 997)
Kredyty i pożyczki	36 293	(42 069)	12 149	(14 620)
Zobowiązania z tytułu emisji	-	-	7 655	(7 582)
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	38 179	(129 727)	117 924	(24 199)

12. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, aktywów do zbycia oraz zapasów	63 019	85 023
Przychody ze sprzedaży usług	14 547	10 395
Przychody netto z tytułu leasingu operacyjnego oraz subleasingu aktywów z tytułu praw do użytkowania	9 006	5 081
Przychody z najmu nieruchomości inwestycyjnych	223	5
Zyski z wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	12 862	-
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	17 637	12 215
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	5 414	4 430
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	450	602
Zysk ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa spółki mFinanse S.A.	40 200	37 700
Zyski ze sprzedaży i aktualizacji wyceny inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone	21 371	-
Pozostałe	80 433	76 933
Pozostałe przychody operacyjne, razem	265 162	232 384

Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, aktywów do zbycia oraz zapasów obejmują głównie przychody spółki mLeasing Sp. z o.o. z tytułu sprzedaży przedmiotów leasingu.

Przychody netto ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa spółki mFinanse S.A. dotyczą transakcji sprzedaży w 2018 roku przez mBank S.A. 100% akcji w spółce Latona S.A. na rzecz Phoebe IVS z siedzibą w Danii, a następnie sprzedaży przez mFinanse S.A. zorganizowanej części przedsiębiorstwa mFinanse na rzecz spółki Latona S.A. Zorganizowana część przedsiębiorstwa stanowiła wydzieloną działalność, w ramach której na podstawie umów agencyjnych mFinanse wykonywała jako agent ubezpieczeniowy czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego w zakresie grupowych umów ubezpieczenia.

Maksymalne łączne wynagrodzenie z tytułu transakcji wyniesie około 434,9 mln zł. W efekcie transakcji, do 31 grudnia 2022 roku Grupa mBanku rozpoznała zysk brutto w wysokości 383,8 mln zł. Ze względu na charakter transakcji, rozpoznanie części wynagrodzenia w przyszłości będzie uzależnione od wyników sprzedanej części biznesu. Skutkiem tego może być rozpoznanie dodatkowego zysku brutto w maksymalnej kwocie do 18,0 mln zł w okresie około 1 roku od końca 2022 roku.

Przychody ze sprzedaży usług dotyczą usług niebankowych.

Na kwotę przychodów netto z tytułu leasingu operacyjnego składają się przychody z tytułu leasingu operacyjnego oraz subleasingu aktywów z tytułu praw do użytkowania i towarzyszące im koszty amortyzacji środków trwałych oddanych przez Grupę w leasing operacyjny oraz aktywów z tytułu praw do użytkowania w subleasingu, poniesione w celu uzyskania tych przychodów.

Poniżej przedstawiono przychody netto z tytułu leasingu operacyjnego oraz subleasingu aktywów z tytułu praw do użytkowania za 2022 rok i za 2021 rok.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Przychody netto z tytułu leasingu operacyjnego oraz subleasingu aktywów z tytułu praw do użytkowania, w tym:		
- Przychody z tytułu leasingu operacyjnego	29 663	28 252
- Przychody z subleasingu aktywów z tytułu praw do użytkowania	10 736	9 159
- Koszty amortyzacji środków trwałych oddanych w leasing operacyjny oraz aktywów z tytułu praw do użytkowania w subleasingu	(31 393)	(32 330)
Przychody netto z tytułu leasingu operacyjnego oraz subleasingu aktywów z tytułu praw do użytkowania, razem	9 006	5 081

13. Ogólne koszty administracyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Koszty pracownicze	(1 226 891)	(1 070 850)
Koszty rzeczowe, w tym:	(729 149)	(676 395)
- koszty administracji i obsługi nieruchomości	(273 249)	(243 749)
- koszty IT	(205 553)	(206 689)
- koszty marketingu	(149 107)	(132 744)
- koszty usług konsultingowych	(82 814)	(77 339)
- pozostałe koszty rzeczowe	(18 426)	(15 874)
Podatki i opłaty	(35 622)	(33 419)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(247 424)	(227 432)
Wpłata na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	(170 938)	-
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(13 786)	(12 533)
System ochrony instytucjonalnej	(428 071)	-
Ogólne koszty administracyjne, razem	(2 851 881)	(2 020 629)

W 2022 roku Bank wraz z innymi bankami komercyjnymi został uczestnikiem systemu ochrony, o którym mowa w Art. 4 ust. 1 pkt 9a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe. W związku z tym Bank zasiliał fundusz pomocowy wpłatą w łącznej kwocie 428 071 tys. zł, która obciążyła koszty administracyjne.

W 2022 roku Grupa ujęła również koszty składek na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców w kwocie 170 938 tys. zł. Obowiązek wpłaty składki na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców w 2022 roku został wprowadzony Ustawą z dnia 7 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznościami dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom.

W 2022 roku pozycja Koszty rzeczowe obejmuje koszty związane z krótkoterminowymi umowami leasingowymi w kwocie 204 tys. zł (w 2021 roku: 234 tys. zł), koszty związane z umowami leasingowymi aktywów o niskiej wartości, które nie są umowami krótkoterminowymi w kwocie 381 tys. zł (w 2021 roku: 722 tys. zł) oraz koszty związane ze zmiennymi elementami zobowiązań leasingowych nie ujęte w zobowiązaniu leasingowym (ujęte w ogólnych kosztach administracyjnych) w kwocie 1 949 tys. zł (w 2021 roku: 2 030 tys. zł).

Poniżej przedstawiono koszty pracownicze poniesione za 2022 rok i 2021 rok.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Koszty wynagrodzeń	(985 929)	(871 419)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(170 703)	(142 301)
Koszty świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(756)	(21)
Wynagrodzenie dotyczące płatności w formie akcji, w tym:	(13 014)	(11 076)
- płatności w formie akcji rozliczane w opcjach na akcje mBanku S.A.	(12 673)	(10 487)
- płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych	(341)	(589)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(56 489)	(46 033)
Koszty pracownicze, razem	(1 226 891)	(1 070 850)

Płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych dotyczą kosztów programów motywacyjnych funkcjonujących w spółkach Grupy. Szczegółowe informacje na temat programów motywacyjnych, których dotyczą płatności w formie akcji, znajdują się w Nocie 43.

14. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, aktywów do zbycia oraz zapasów	(58 397)	(91 516)
Odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania	(223 714)	(100 876)
Koszty z tytułu utworzonych rezerw na pozostałe należności (poza kredytowymi)	(4 703)	(3 416)
Przekazane darowizny	(6 259)	(4 858)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(3 297)	(7 755)
Straty z wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	(3 463)	-
Bezpośrednie koszty operacyjne (łącznie z kosztami napraw i utrzymania) poniesione w związku z eksploatacją nieruchomości inwestycyjnej, która w danym okresie przyniosła przychody z najmu	(7 282)	(2 475)
Bezpośrednie koszty operacyjne (łącznie z kosztami napraw i utrzymania) poniesione w związku z eksploatacją nieruchomości inwestycyjnej, która w danym okresie nie przyniosła przychodów z najmu	-	(51)
Koszty tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(4 500)	(7 935)
Koszty windykacji należności	(29 432)	(36 578)
Straty ze sprzedaży i aktualizacji wyceny inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone	(22 961)	-
Pozostałe koszty operacyjne	(79 605)	(65 438)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(443 613)	(320 898)

Pozycja Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, aktywów do zbycia oraz zapasów obejmuje głównie koszty spółki mLeasing Sp. z o.o. z tytułu sprzedaży przedmiotów leasingu.

W 2022 roku pozycja Odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania zawiera między innymi koszty rezerwy utworzonej przez spółkę mFinanse w związku z kontrolą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 98 223 tys. zł (kwestię opisano w Nocie 33), a także koszty rezerwy na zwrot dodatkowych kosztów ubezpieczenia pomostowego, pobranych od klientów, którzy zaciągnęli kredyty hipoteczne, za okres przed wpisem hipoteki do księgi wieczystej w kwocie 84 000 tys. zł. Obowiązek zwrotu takich kosztów wynika ze zmiany do Ustawy o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami, która weszła w życie 17 września 2022 roku.

Ponadto pozycja Odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania w 2022 roku obejmuje koszty spraw sądowych, innych niż sprawy związane z kredytami walutowymi.

15. Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	(839 443)	(752 987)
Dłużne papiery wartościowe	(885)	(1 911)
<i>Koszyk 1</i>	(885)	(1 911)
Kredyty i pożyczki	(838 558)	(751 076)
<i>Koszyk 1</i>	34 115	(125 356)
<i>Koszyk 2</i>	(36 695)	125 674
<i>Koszyk 3</i>	(840 476)	(738 735)
<i>POCI</i>	4 498	(12 659)
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:	239	(3 201)
Dłużne papiery wartościowe	239	(3 201)
<i>Koszyk 1</i>	(349)	(4 480)
<i>Koszyk 2</i>	588	1 279
Udzielone zobowiązania i gwarancje	21 232	(117 038)
<i>Koszyk 1</i>	8 576	(2 970)
<i>Koszyk 2</i>	657	25 728
<i>Koszyk 3</i>	6 881	(140 122)
<i>POCI</i>	5 118	326
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji powiązanych z ryzykiem kredytowym (obligacje CLN)	14 755	-
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(803 217)	(873 226)

W przypadku reklasyfikacji ekspozycji pomiędzy koszykami utraty wartości odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są prezentowane w szczyku rozwartym, z uwzględnieniem rozwiązania całości dotychczasowego odpisu w koszyku przed dokonaniem reklasyfikacji oraz ujęciem całej kwoty utworzonego odpisu w koszyku po dokonaniu reklasyfikacji ekspozycji.

16. Podatek dochodowy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Podatek dochodowy bieżący	(1 012 453)	(683 788)
Podatek dochodowy odroczony (Nota 32)	417 945	96 006
Podatek dochodowy, razem	(594 508)	(587 782)
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	(108 019)	(591 031)
Podatek zgodnie ze stawką obowiązującą w Polsce w danym roku podatkowym (19%)	20 524	112 296
Wpływ różnych stawek opodatkowania obowiązujących w innych krajach	(16)	-
Dochody nie podlegające opodatkowaniu	9 594	30 969
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów, w tym:	(627 470)	(732 788)
<i>Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi</i>	(582 405)	(507 734)
<i>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego związanego z programem ugód skierowanym do klientów posiadających kredyty walutowe w CHF</i>	198 899	-
<i>Podatek od instytucji finansowych</i>	(129 993)	(115 639)
<i>Składki i inne wpłaty obowiązkowe nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (w tym Bankowy Fundusz Gwarancyjny)</i>	(79 489)	(43 212)
<i>Pozostałe</i>	(34 482)	(66 203)
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego	2 860	1 777
Nieaktywowane straty podatkowe	-	(36)
Obciążenie podatkowe, razem	(594 508)	(587 782)
Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej		
Zysk / (strata) brutto	(108 019)	(591 031)
Podatek dochodowy	(594 508)	(587 782)
Efektywna stopa podatkowa (%)	n/d	n/d

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Począwszy od 1 stycznia 2020 roku mBank S.A. oraz spółki mBank Hipoteczny S.A., mFinanse S.A. i mLeasing Sp. z o. o. utworzyły, na podstawie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, Podatkową Grupę Kapitałową mBank („PGK”). Zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych mBank, jako podmiot dominujący, reprezentuje PGK w zakresie przewidzianym przepisami prawa podatkowego. W roku poprzedzającym powstanie PGK w spółkach ją tworzących nie wystąpiły straty podatkowe. Umowa PGK została zawarta na 4 lata.

Poniżej przedstawiono podatek bieżący w podziale na kraje działalności.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Polska	(952 603)	(656 859)
Czechy	(52 620)	(25 089)
Słowacja	(7 230)	(1 840)
Podatek dochodowy, razem	(1 012 453)	(683 788)

Informacje na temat podatku dochodowego odroczonego przedstawiono w Nocie 32. Podatek dochodowy od dochodów Grupy przed opodatkowaniem różni się od jego teoretycznej wysokości, która powstałaby przy zastosowaniu podstawowej stawki opodatkowania jednostki dominującej, tak jak to przedstawiono powyżej.

17. Zysk / (strata) na jedną akcję

Zysk na jedną akcję za 12 miesięcy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Podstawowy:		
Zysk / (strata) netto przypadający na akcjonariuszy mBanku S.A.	(702 691)	(1 178 753)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	42 403 048	42 369 790
Podstawowy zysk / (strata) netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	(16,57)	(27,82)
Rozwodniony:		
Zysk / (strata) netto przypadający na akcjonariuszy mBanku S.A., zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	(702 691)	(1 178 753)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	42 403 048	42 369 790
Korekty na:		
- opcje na akcje oraz warranty subskrypcyjne	67 047	80 719
Średnia ważona liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	42 470 095	42 450 509
Rozwodniony zysk / (strata) netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	(16,55)	(27,77)

Zgodnie z MSR 33 Bank sporządza kalkulację rozwodnionego zysku na jedną akcję, uwzględniając akcje emitowane warunkowo w ramach programów motywacyjnych opisanych w Nocie 43 niniejszego sprawozdania finansowego. W kalkulacjach nie uwzględniono tych elementów programów motywacyjnych, które miały działanie antyrozwadniające w prezentowanych okresach sprawozdawczych, a które w przyszłości potencjalnie mogą wpłynąć na rozwodnienie zysku na akcję.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada dwie kategorie powodujące rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje oraz warranty subskrypcyjne, z których wykonanie praw umożliwia objęcie akcji. Akcje rozwadniające wylicza się jako liczbę akcji, które zostałyby wyemitowane gdyby nastąpiła realizacja wszystkich uprawnień do akcji po cenie rynkowej ustalonej jako średnioroczna cena zamknięcia akcji Banku.

18. Inne całkowite dochody

Ujawnienia efektu podatkowego dotyczącego poszczególnych elementów innych całkowitych dochodów	Rok kończący się 31 grudnia 2022 roku			Rok kończący się 31 grudnia 2021 roku		
	Kwota brutto	Podatek dochodowy	Kwota netto	Kwota brutto	Podatek dochodowy	Kwota netto
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	(390 448)	73 752	(316 696)	(2 261 911)	454 527	(1 807 384)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	6 194	-	6 194	4 898	-	4 898
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(366 254)	69 588	(296 666)	(1 134 978)	215 646	(919 332)
Koszty rachunkowości zabezpieczeń	33 463	(6 358)	27 105	-	-	-
Wycena dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(63 851)	10 522	(53 329)	(1 131 831)	238 881	(892 950)
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	4 285	(814)	3 471	22 833	(4 338)	18 495
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych	4 285	(814)	3 471	8 715	(1 656)	7 059
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnej	-	-	-	14 118	(2 682)	11 436
Inne całkowite dochody, razem	(386 163)	72 938	(313 225)	(2 239 078)	450 189	(1 788 889)

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące innych całkowitych dochodów netto za lata 2022 i 2021.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
POZYCJE, KTÓRE MOGĄ BYĆ PRZEKLASYFIKOWANE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	(316 696)	(1 807 384)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	6 194	4 898
Zyski lub straty z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych odnoszone na kapitał własny	6 194	4 898
<i>Niezrealizowane zyski (dodatnie różnice kursowe) ujęte w roku obrotowym (netto)</i>	10 393	4 945
<i>Niezrealizowane straty (ujemne różnice kursowe) ujęte w roku obrotowym (netto)</i>	(4 199)	(47)
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych (efektywna część)	(296 666)	(919 332)
Zyski lub straty z tytułu wyceny odnoszone na kapitał własny	(710 451)	(757 301)
<i>Niezrealizowane zyski ujęte w roku obrotowym (netto)</i>	80 520	51 861
<i>Niezrealizowane straty ujęte w roku obrotowym (netto)</i>	(790 971)	(809 162)
Przeniesione do rachunku zysków i strat (netto)	413 785	(162 031)
Koszty rachunkowości zabezpieczeń	27 105	-
Zyski lub straty z tytułu wyceny odnoszone na kapitał własny	27 105	-
<i>Niezrealizowane zyski ujęte w roku obrotowym (netto)</i>	27 105	-
Wycena dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(53 329)	(892 950)
Zyski lub straty z tytułu wyceny odnoszone na kapitał własny	(122 804)	(817 034)
<i>Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych ujęte w roku obrotowym (netto)</i>	5 564	105 699
<i>Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych ujęte w roku obrotowym (netto)</i>	(128 368)	(922 733)
Przeniesione do rachunku zysków i strat (netto)	69 475	(75 916)
POZYCJE, KTÓRE NIE ZOSTANĄ PRZEKLASYFIKOWANE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	3 471	18 495
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	3 471	7 059
<i>Zyski aktuarialne</i>	3 471	7 059
Przeklasyfikowanie do nieruchomości inwestycyjnych	-	11 436
Zyski lub straty z tytułu wyceny odnoszone na kapitał własny	-	11 436
<i>Niezrealizowane zyski z przeklasyfikowania do nieruchomości inwestycyjnych ujęte w roku obrotowym (netto)</i>	-	11 436
Inne całkowite dochody ogółem za dany rok (netto)	(313 225)	(1 788 889)

19. Kasa, operacje z bankiem centralnym

	31.12.2022	31.12.2021
Gotówka w kasie	1 645 857	1 347 887
Środki w bankach centralnych	14 368 461	10 854 379
Kasa, operacje z bankiem centralnym, razem	16 014 318	12 202 266

Na podstawie Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o Narodowym Banku Polskim, mBank S.A. utrzymuje rezerwę obowiązkową. Średnia arytmetyczna dziennych stanów środków rezerwy obowiązkowej, którą mBank S.A. zobligowany był utrzymać w danym okresie na rachunkach bieżących w NBP, wynosiła:

- 5 342 096 tys. zł dla okresu od 30 listopada 2022 roku do 1 stycznia 2023 roku,
- 2 967 925 tys. zł dla okresu od 31 grudnia 2021 roku do 31 stycznia 2022 roku.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku środki rezerwy obowiązkowej w banku centralnym oprocentowane były stawką 6,75% (31 grudnia 2021 roku: 1,75%).

20. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające**Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające**

	31.12.2022	31.12.2021
Instrumenty pochodne, w tym:	1 500 695	1 952 028
- Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu zaklasyfikowane do księgi bankowej	593 653	111 404
- Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu zaklasyfikowane do księgi handlowej	1 199 748	1 954 329
- Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą	121 875	217 809
- Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne	36 814	120 789
- Efekt kompensowania	(451 395)	(452 303)
Instrumenty kapitałowe	6 129	-
- Przedsiębiorstwa niefinansowe	6 129	-
Dłużne papiery wartościowe	978 108	596 622
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych, w tym:	670 227	248 906
<i>zastawione papiery wartościowe</i>	278 219	72 888
- Instytucje kredytowe	24 212	27 459
- Inne instytucje finansowe	101 887	141 329
- Przedsiębiorstwa niefinansowe	181 782	178 928
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	39 720	40 426
- Klienci korporacyjni	39 720	40 426
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające, razem	2 524 652	2 589 076

Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu obejmują papiery wartościowe stanowiące zabezpieczenie umów odkupu zawartych z klientami (transakcje sell/buy back), których wartość rynkowa na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła 278 219 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 72 888 tys. zł).

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające

	31.12.2022	31.12.2021
Instrumenty pochodne, w tym:	1 825 573	1 926 408
- Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu zaklasyfikowane do księgi bankowej	395 883	352 464
- Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu zaklasyfikowane do księgi handlowej	1 767 202	1 886 280
- Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą	2 106 851	1 057 232
- Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne	679 253	541 315
- Efekt kompensowania	(3 123 616)	(1 910 883)
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	260 538	84 774
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające, razem	2 086 111	2 011 182

Pochodne instrumenty finansowe

Grupa posiada następujące rodzaje instrumentów pochodnych:

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące nie zrealizowane transakcje spot.

Kontrakty typu futures dla walut i stóp procentowych to zobowiązania w formie umowy do otrzymania lub zapłacenia określonej wartości netto, zależnie od zmian kursów wymiany walut lub stóp procentowych, bądź do kupna lub sprzedaży waluty obcej lub instrumentu finansowego w ustalonym terminie w przyszłości po ustalonej cenie, określonej na zorganizowanym rynku finansowym. Z uwagi na fakt, że kontrakty futures są zabezpieczone środkami pieniężnymi lub papierami wartościowymi wycenianymi według wartości godziwej, zaś zmiany wartości nominalnej tych kontraktów rozliczane są codziennie w odniesieniu do notowań giełdowych, ryzyko kredytowe jest nieznaczne.

Kontrakty FRA to kontrakty analogiczne do futures, tyle że negocjowane indywidualnie i wymagające gotówkowego rozliczenia w określonym terminie w przyszłości różnicy pomiędzy określoną w umowie stopą procentową a aktualną stopą rynkową, na bazie teoretycznej kwoty kapitału.

Walutowe i procentowe kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny. Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład walutowe kontrakty swap stóp procentowych). Z wyjątkiem walutowych kontraktów swap, w przypadku tych transakcji nie następuje zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Grupy stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Grupa ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

Opcje walutowe i opcje na stopy procentowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za powzięcie ryzyka walutowego lub ryzyka zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Grupą a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Transakcje na ryzyko rynkowe obejmują kontrakty futures i opcje na towary oraz opcje na akcje i indeksy giełdowe.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują, jaki jest stopień narażenia Grupy na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli.

31.12.2022	Wartość kontraktu		Wartość godziwa	
	Kupno	Sprzedaż	Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu				
Walutowe instrumenty pochodne				
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	16 392 618	16 774 537	126 093	323 682
- Kontrakty FX swap	29 898 482	29 463 451	543 867	257 619
- Kontrakty CIRS	5 966 841	6 002 521	65 070	49 730
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	9 264 440	9 640 383	115 946	137 310
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	61 522 381	61 880 892	850 976	768 341
- Walutowe kontrakty futures	916 806	921 064	-	-
Razem walutowe instrumenty pochodne	62 439 187	62 801 956	850 976	768 341
Instrumenty pochodne na stopę procentową				
- Kontrakty IRS, OIS	253 886 494	253 888 028	580 542	1 045 893
- Kontrakty FRA	9 520 000	10 660 000	524	2 894
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	203 733	769 903	12 965	24 334
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	263 610 227	265 317 931	594 031	1 073 121
Transakcje na ryzyko rynkowe	2 866 762	2 995 905	348 394	321 623
Razem pochodne aktywa/zobowiązania przeznaczone do obrotu	328 916 176	331 115 792	1 793 401	2 163 085
Instrumenty pochodne zabezpieczające				
Instrumenty pochodne wyznaczone jako zabezpieczenie wartości godziwej	22 248 365	22 248 365	121 875	2 106 851
- Kontrakty IRS, OIS	22 248 365	22 248 365	121 875	2 106 851
Instrumenty pochodne wyznaczone jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych	10 851 970	10 723 930	36 814	679 253
- Kontrakty IRS	9 445 000	9 445 000	4 924	679 253
- Kontrakty CIRS	1 406 970	1 278 930	31 890	-
Razem instrumenty pochodne zabezpieczające	33 100 335	32 972 295	158 689	2 786 104
Efekt kompensowania			(451 395)	(3 123 616)
Razem	362 016 511	364 088 087	1 500 695	1 825 573
Krótkoterminowe (do 1 roku)	136 153 864	137 603 825	827 417	914 078
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	225 862 647	226 484 262	673 278	911 495

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

31.12.2021	Wartość kontraktu		Wartość godziwa	
	Kupno	Sprzedaż	Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu				
Walutowe instrumenty pochodne				
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	20 995 715	21 102 030	246 761	121 053
- Kontrakty FX swap	22 850 622	22 752 959	101 800	199 124
- Kontrakty CIRS	9 208 434	9 340 334	10 994	102 644
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	8 750 804	10 037 217	126 824	75 953
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	61 805 575	63 232 540	486 379	498 774
- Walutowe kontrakty futures	1 225 607	1 241 309	3 263	8
Razem walutowe instrumenty pochodne	63 031 182	64 473 849	489 642	498 782
Instrumenty pochodne na stopę procentową				
- Kontrakty IRS, OIS	278 685 256	278 685 256	434 291	677 643
- Kontrakty FRA	13 225 000	12 908 000	4 560	4 265
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	292 705	709 607	951	3 804
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	292 202 961	292 302 863	439 802	685 712
Transakcje na ryzyko rynkowe	3 467 701	3 534 806	1 136 289	1 054 250
Razem pochodne aktywa/zobowiązania przeznaczone do obrotu	358 701 844	360 311 518	2 065 733	2 238 744
Instrumenty pochodne zabezpieczające				
Instrumenty pochodne wyznaczone jako zabezpieczenie wartości godziwej	32 390 716	32 390 716	217 809	1 057 232
- Kontrakty IRS, OIS	32 390 716	32 390 716	217 809	1 057 232
Instrumenty pochodne wyznaczone jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych	18 064 820	17 963 930	120 789	541 315
- Kontrakty IRS	16 685 000	16 685 000	28 546	541 315
- Kontrakty CIRS	1 379 820	1 278 930	92 243	-
Razem instrumenty pochodne zabezpieczające	50 455 536	50 354 646	338 598	1 598 547
Efekt kompensowania			(452 303)	(1 910 883)
Razem	409 157 380	410 666 164	1 952 028	1 926 408
Krótkoterminowe (do 1 roku)	155 558 976	156 329 203	1 593 679	75 337
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	253 598 404	254 336 961	358 349	1 851 071

Efekt kompensowania poza wyceną transakcji pochodnych obejmuje 2 697 133 tys. zł zabezpieczeń złożonych oraz 113 380 tys. zł zabezpieczeń otrzymanych w związku z zawartymi transakcjami na instrumentach pochodnych podlegającymi kompensowaniu (w 2021 roku odpowiednio: 1 616 925 tys. zł i 107 908 tys. zł).

W obu prezentowanych okresach transakcje na ryzyko rynkowe obejmują wartość godziwą opcji na indeks giełdowy, akcje i inne papiery kapitałowe, kontraktów futures na towary, kontraktów swap na towary.

Jakość kredytowa aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pochodnych instrumentów finansowych według poziomów wewnętrznego systemu ratingowego

Pod-portfel	31.12.2022		31.12.2021	
	Pochodne instrumenty finansowe	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Pochodne instrumenty finansowe	Kredyty i pożyczki udzielone klientom
1	1 322 803	-	745 278	-
2	387 342	-	1 166 008	-
3	60 366	-	186 448	3 813
4	97 222	-	85 300	-
5	3 947	39 720	14 995	36 613
6	107	-	30	-
7	302	-	3 039	-
8	79 969	-	203 177	-
default	32	-	56	-
Efekt kompensowania	(451 395)		(452 303)	
Wartość bilansowa	1 500 695	39 720	1 952 028	40 426

Rating	31.12.2022	31.12.2021
	Dłużne papiery wartościowe	Dłużne papiery wartościowe
1,0 - 1,2	-	248 906
1,8 - 2,0	700 410	27 626
2,2 - 2,8	240 812	154 751
3,0 - 3,8	36 886	165 339
Razem	978 108	596 622

System ratingowy został przedstawiony w Nocie 3.3.4.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku Grupa nie posiadała żadnych aktywów i zobowiązań finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej oraz rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Zgodnie z postanowieniami MSSF 9, Grupa wyłącznie w dniu wdrożenia MSSF 9 miała możliwość podjęcia decyzji stanowiącej element polityki rachunkowości o kontynuowaniu stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 zamiast wymogów wskazanych w MSSF 9.

Grupa podjęła decyzję o kontynuowaniu od 1 stycznia 2018 roku stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39. Zasady te były konsekwentnie stosowane do dnia 30 czerwca 2022 roku. Poczynając od dnia 1 lipca 2022 roku w obszarze rachunkowości zabezpieczeń Grupa stosuje zasady rachunkowości zgodne z MSSF 9, za wyjątkiem opisanym poniżej.

Relacje zabezpieczające wartość godziwą portfela aktywów lub zobowiązań finansowych przed ryzykiem stopy procentowej, w których pozycja zabezpieczana wyznaczana jest jako kwota gotówkowa, nadal ujmowane są zgodnie z MSR 39.

Grupa wyznacza wskaźnik zabezpieczenia na podstawie wartości nominalnych pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego i wynosi on 1:1 (za wyjątkiem listów zastawnych wyemitowanych przez mBank Hipoteczny na poziomie relacji zabezpieczającej Grupy mBanku, dla której wskaźnik zabezpieczenia został wyznaczony na bazie miary wrażliwości stopy procentowej oraz zabezpieczenia wartości godziwej portfeli kredytów udzielonych przez Oddział mBanku w Czechach gdzie nominal instrumentów zabezpieczających jest ustalany w kwocie niższej od nominalu pozycji zabezpieczanej w celu uwzględnienia ryzyka przedpłaty).

Źródła nieefektywności dla powiązań zabezpieczających, dla których nieefektywność się pojawia, to niedopasowanie terminów przepływów pieniężnych oraz terminów przeszacowania, niedopasowanie bazy (np. inny WIBOR), niedopasowanie nominalów w przypadku, gdy wskaźnik zabezpieczenia jest inny niż 1:1, niedopasowanie z tytułu korekty CVA/DVA, która jest uwzględniona w wycenie instrumentu

zabezpieczającego, a nie ma jej w wycenie pozycji zabezpieczanej oraz niedopasowanie z tytułu początkowej wyceny instrumentów pochodnych, jeśli do relacji zabezpieczającej został wzięty instrument pochodny zawarty przed ustanowieniem relacji.

Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej, w ramach której jedynym rodzajem zabezpieczanego ryzyka jest ryzyko zmiany stóp procentowych.

Na koniec każdego miesiąca Grupa dokonuje oceny efektywności stosowanego zabezpieczenia analizując zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego oraz instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczanego ryzyka w celu potwierdzenia, że relacje zabezpieczające są efektywne zgodnie z polityką rachunkowości opisaną w Nocie 2.13.

Opis relacji zabezpieczającej

Grupa zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej:

- euroobligacji o stałym oprocentowaniu, wyemitowanych przez mFinance France (mFF), podmiot zależny od mBanku, objętych przez Bank w procesie substytucji. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych,
- listów zastawnych o stałym oprocentowaniu wyemitowanych przez mBank Hipoteczny (mBH), podmiot zależny od mBanku. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych,
- kredytów o stałym oprocentowaniu otrzymanych przez mBank z Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych,
- obligacji o stałym oprocentowaniu, wyemitowanych przez mBank. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych,
- obligacji senioralnych nieuprzywilejowanych o stałym oprocentowaniu w okresie 5 lat od daty emisji, wyemitowanych przez mBank. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych,
- części portfela kredytów mieszkaniowych i konsumpcyjnych na stałą stopę procentową udzielonych przez oddział zagraniczny mBanku w Czechach. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych,
- części portfela depozytów modelowanych przez Bank w PLN o ekonomicznej charakterystyce depozytów stałoprocentowych. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych,
- części portfela kredytów hipotecznych na stałą stopę procentową, posiadanych przez mBank Hipoteczny. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych.

Pozycje zabezpieczane

Pozycjami zabezpieczanymi są:

- jedna transza euroobligacji wyemitowanych przez mFF, objętych przez Bank w procesie substytucji, o wartości nominalnej 200 000 tys. CHF, o stałym oprocentowaniu,
- listy zastawne wyemitowane przez mBH o wartości nominalnej 426 900 tys. EUR, o stałym oprocentowaniu,
- kredyty otrzymane przez mBank z Europejskiego Banku Inwestycyjnego o wartości nominalnej odpowiednio 113 110 tys. CHF, 175 560 tys. CHF i 138 388 tys. CHF, o stałym oprocentowaniu,
- obligacje wyemitowane przez mBank S.A. o wartości nominalnej 125 000 tys. CHF, o stałym oprocentowaniu,
- obligacje senioralne nieuprzywilejowane wyemitowane przez mBank S.A. o wartości nominalnej 500 000 tys. EUR, o stałym oprocentowaniu w okresie 5 lat od daty emisji,
- część portfela kredytów mieszkaniowych i konsumpcyjnych na stałą stopę procentową, denominowanych w CZK, udzielonych przez oddział zagraniczny mBanku w Czechach,
- część portfela depozytów modelowanych przez Bank w PLN o ekonomicznej charakterystyce depozytów stałoprocentowych,
- część portfela kredytów hipotecznych na stałą stopę procentową, posiadanych przez mBank Hipoteczny.

Instrumenty zabezpieczające

Instrumentami zabezpieczającymi są transakcje Interest Rate Swap oraz Overnight Index Swap, zamieniające stałą stopę procentową na zmienną.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających

Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych aktywów i zobowiązań oraz wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w rachunku zysków i strat w wyniku na działalności handlowej za wyjątkiem przychodów i kosztów odsetkowych elementu odsetkowego wyceny z tytułu instrumentów zabezpieczających, które prezentowane są w pozycji Przychody/koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej.

Pozycje zabezpieczane - zabezpieczenie wartości godziwej

31.12.2022	Wartość bilansowa pozycji zabezpieczanych	Skumulowana kwota korekty zabezpieczenia wartości godziwej pozycji zabezpieczanej	Pozycja w bilansie która zawiera pozycję zabezpieczaną	Zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej stosowanej jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie
------------	---	---	--	--

Mikrozabezpieczenia

Obligacje wyemitowane przez mBank S.A. o stałym oprocentowaniu (w tym będące przedmiotem substytucji)	(3 601 103)	303 787	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie – zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	288 056
Kredyty otrzymane przez mBank z Europejskiego Banku Inwestycyjnego o stałym oprocentowaniu	(1 910 721)	127 340	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie – zobowiązania wobec banków – kredyty otrzymane	132 471
Listy zastawne wyemitowane przez mBH o stałym oprocentowaniu	(1 899 806)	118 228	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie – zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	185 224
Kredyty mieszkaniowe i konsumpcyjne denominowane w CZK na stałą stopę procentową	971 816	(134 278)	Aktywa finansowe wycenione w zamortyzowanym koszcie – Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(23 636)

Zabezpieczenie wartości godziwej portfela aktywów i zobowiązań finansowych przed ryzykiem stopy procentowej

Portfel kredytów hipotecznych na stałą stopę procentową, posiadanych przez mBH	425 515	3 064	Aktywa finansowe wycenione według zamortyzowanego kosztu - Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 064
Depozyty modelowane przez mBank w PLN o ekonomicznej charakterystyce depozytów stałoprocentowych	(13 375 000)	1 528 582	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie – zobowiązania wobec klientów – depozyty	473 104
RAZEM				1 058 283

31.12.2021	Wartość bilansowa pozycji zabezpieczanych	Skumulowana kwota korekty zabezpieczenia wartości godziwej pozycji zabezpieczanej	Pozycja w bilansie która zawiera pozycję zabezpieczaną	Zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej stosowanej jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie
------------	---	---	--	--

Mikrozabezpieczenia

Obligacje wyemitowane przez mBank S.A. o stałym oprocentowaniu (w tym będące przedmiotem substytucji)	(6 658 576)	13 125	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie – zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	75 063
Kredyty otrzymane przez mBank z Europejskiego Banku Inwestycyjnego o stałym oprocentowaniu	(1 906 621)	(5 131)	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie – zobowiązania wobec banków – kredyty otrzymane	33 782
Listy zastawne wyemitowane przez mBH o stałym oprocentowaniu	(2 599 262)	(66 996)	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie – zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	55 282

Zabezpieczenie wartości godziwej portfela aktywów i zobowiązań finansowych przed ryzykiem stopy procentowej

Kredyty mieszkaniowe i konsumpcyjne denominowane w CZK na stałą stopę procentową	1 203 178	(110 033)	Aktywa finansowe wycenione w zamortyzowanym koszcie - Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(98 871)
Depozyty modelowane przez mBank w PLN o ekonomicznej charakterystyce depozytów stałoprocentowych	(12 315 000)	1 055 478	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie – zobowiązania wobec klientów – depozyty	1 104 116
RAZEM				1 169 372

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego stosowanego jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie - zabezpieczenie wartości godziwej

	31.12.2022	31.12.2021
Instrumenty zabezpieczające obligacje wyemitowane przez mBank S.A. o stałym oprocentowaniu (w tym będące przedmiotem substytucji)	(283 192)	(73 415)
Instrumenty zabezpieczające kredyty otrzymane przez mBank z Europejskiego Banku Inwestycyjnego o stałym oprocentowaniu	(131 274)	(33 362)
Instrumenty zabezpieczające listy zastawne wyemitowane przez mBH o stałym oprocentowaniu	(188 833)	(62 283)
Instrumenty zabezpieczające kredyty mieszkaniowe i konsumpcyjne denominowane w CZK na stałą stopę procentową	10 922	79 233
Instrumenty zabezpieczające portfel kredytów hipotecznych na stałą stopę procentową, posiadanych przez mBank Hipoteczny	13 848	-
Instrumenty zabezpieczające depozyty modelowane przez mBank w PLN o ekonomicznej charakterystyce depozytów stałoprocentowych	(471 950)	(1 083 145)
Razem	(1 050 479)	(1 172 972)

Wartości nominalne instrumentów pochodnych zabezpieczających - zabezpieczenie wartości godziwej

	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
31.12.2022	-	1 203 580	600 000	20 444 785	-	22 248 365
31.12.2021	1 561 922	5 618 307	4 488 706	20 106 178	615 603	32 390 716

Łączny wynik na rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujęty w rachunku zysków i strat

	za okres	Rok kończący się 31 grudnia	
		2022	2021
Przychody / koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (Nota 6)		(502 506)	113 115
Wynik z wyceny pozycji zabezpieczanych (Nota 9)		1 058 283	1 169 372
Wynik z wyceny instrumentów zabezpieczających wartość godziwą (Nota 9)		(1 050 479)	(1 172 972)
Łączny wynik na rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujęty w rachunku zysków i strat		(494 702)	109 515

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych**Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych części portfela kredytów na zmienną stopę procentową, indeksowaną do stopy rynkowej, udzielonych przez Bank**

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych części portfela kredytów na zmienną stopę procentową, indeksowaną do stopy rynkowej, udzielonych przez Bank. Instrumentem zabezpieczającym jest Interest Rate Swap (IRS) zamieniający stopę zmienną na stałą. Zabezpieczanym ryzykiem w ramach stosowanej przez Grupę rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest ryzyko stopy procentowej. Nieefektywna część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym zaprezentowana jest w pozycji Zyski lub straty z rachunkowości zabezpieczeń w Nocie 9. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, zaprezentowana jest w Sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji Zabezpieczenia przepływów pieniężnych (netto).

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki, to okres od stycznia 2023 roku do sierpnia 2029 roku.

Pozycje zabezpieczane - zabezpieczenie przepływów pieniężnych

	Wartość nominalna pozycji zabezpieczanych		Zmiana wartości pozycji zabezpieczanej stosowana jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie		Saldo rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych dla kontynuowanych zabezpieczeń	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Kredyty i pożyczki udzielone klientom - kredyty na zmienną stopę procentową, indeksowaną do stopy rynkowej	9 445 000	16 685 000	656 893	613 321	(695 611)	(495 965)

Zmiana wartości pozycji zabezpieczającej stosowana jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie - zabezpieczenie przepływów pieniężnych

	31.12.2022	31.12.2021
Kredyty i pożyczki udzielone klientom - kredyty na zmienną stopę procentową, indeksowaną do stopy rynkowej	(658 277)	(624 867)

Wartości nominalne instrumentów pochodnych zabezpieczających - zabezpieczenia przepływów pieniężnych

31.12.2022	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
------------	---------------	--------------------	-------------------------	--------------------	---------------	-------

RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Transakcje zamiany stóp procentowych (IRS) zabezpieczające przepływy pieniężne wynikające z udzielonych kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w PLN

Wartość nominalna (tys. PLN)	440 000	380 000	2 670 000	5 955 000	-	9 445 000
Średnie oprocentowanie nogi stałej	2,364%	2,468%	1,546%	1,421%	-	

31.12.2021	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
------------	---------------	--------------------	-------------------------	--------------------	---------------	-------

RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Transakcje zamiany stóp procentowych (IRS) zabezpieczające przepływy pieniężne wynikające z udzielonych kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w PLN

Wartość nominalna (tys. PLN)	530 000	350 000	3 595 000	12 010 000	200 000	16 685 000
Średnie oprocentowanie nogi stałej	2,074%	1,952%	2,121%	1,595%	1,928%	

Wartość godziwa (równa wartości księgowej) instrumentów pochodnych zabezpieczających została zaprezentowana wyżej w niniejszej notce.

Poniżej podany został harmonogram prezentujący okresy, w jakich Grupa spodziewała się przepływów z kredytów zabezpieczonych w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych i ich wpływu na rachunek zysków i strat.

	do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
31.12.2022	229 818	518 859	519 099	17 811
31.12.2021	99 851	423 499	619 887	15 754

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych portfela kredytów hipotecznych oraz listów zastawnych emitowanych przez mBank Hipoteczny

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń w zakresie przepływów pieniężnych portfela kredytów hipotecznych denominowanych w PLN oraz wyemitowanych przez mBank Hipoteczny listów zastawnych denominowanych w EUR. Celem strategii zabezpieczającej jest eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty hipoteczne w PLN z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych oraz przez listy zastawne denominowane w walucie wymiennej z tytułu zmian kursu walutowego z wykorzystaniem walutowych transakcji swapów stóp procentowych (CIRS).

W ramach rachunkowości zabezpieczeń Grupa desygnuje pozycję zabezpieczaną składającą się z:

- części portfela kredytów mieszkaniowych dla klientów detalicznych, wpisanych do rejestru zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych, denominowanych w PLN o oprocentowaniu indeksowanym do stawki 3M WIBOR; marża kredytowa jest wyłączona z zabezpieczenia;
- wyemitowanych przez mBank Hipoteczny listów zastawnych denominowanych w EUR o stałym oprocentowaniu.

Jako instrumenty zabezpieczające Grupa stosuje transakcje pochodne CIRS, w których jako strona transakcji płaci zmienne przepływy odsetkowe w PLN powiększone o marżę, a otrzymuje przepływy odsetkowe o stałej stopie w walucie EUR oraz następuje wymiana nominalów na początku i na końcu transakcji. Jako transakcje zawarte przez bank hipoteczny transakcje CIRS podlegają wpisowi do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych. Ponadto w przypadku ogłoszenia przez sąd upadłości banku hipotecznego nie zostaną one natychmiast zakończone, lecz będą trwały do końca pierwotnego terminu zapadalności na warunkach określonych w dniu zawarcia transakcji (nie będą podlegały wydłużeniu poza pierwotny termin zapadalności).

Zgodnie z przyjętą metodologią Grupa zabezpiecza ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe w ramach jednego powiązania ekonomicznego pomiędzy zawartymi transakcjami CIRS a częścią portfela kredytowego

w PLN oraz finansującymi je listami zastawnymi w EUR. Dla celów rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Grupa zawiązuje równocześnie dwie relacje zabezpieczające:

- poprzez dekompozycję części rzeczywistej transakcji CIRS zabezpieczającej portfel kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu (zabezpieczenie przed ryzykiem stopy procentowej) oraz
- poprzez dekompozycję części rzeczywistej transakcji CIRS zabezpieczającej zobowiązanie w EUR (zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym).

Dla celów kalkulacji zmian wartości godziwej przyszłych przepływów pieniężnych pozycji będących przedmiotem zabezpieczenia Grupa stosuje metodę „derywatu hipotetycznego”, która zakłada możliwość odzwierciedlenia pozycji zabezpieczanej i charakterystyki zabezpieczanego ryzyka w postaci instrumentu pochodnego. Zasady wyceny są analogiczne jak zasady wyceny instrumentów pochodnych stopy procentowej jednak zgodnie z wymaganiami MSSF 9 nie obejmują one cech, takich jak walutowy spread bazowy, które nie są charakterystyczne dla pozycji zabezpieczanej.

Ponieważ wartość walutowego spreadu bazowego jest istotna dla wyceny kontraktów CIRS, Grupa korzysta z przewidzianej przez MSSF 9 możliwości wydzielenia części wyceny odpowiadającej temu elementowi z wyceny instrumentu zabezpieczającego i ujmuje ją w kapitałach własnych w pozycji Inne pozycje kapitału własnego w linii Koszty relacji zabezpieczających.

W przypadku zawiązanych relacji okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki, to okres od stycznia 2023 roku do września 2025 roku.

Pozycje zabezpieczane - zabezpieczenie przepływów pieniężnych

	Wartość nominalna pozycji zabezpieczanych		Zmiana wartości godziwej z tytułu rachunkowości zabezpieczeń od momentu desygnacji instrumentu zabezpieczanego	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
kredyty w PLN o zmiennym oprocentowaniu	1 278 930	1 278 930	148 385	85 861
listy zastawne wyemitowane w walucie wymiennej o stałym oprocentowaniu	1 406 970	1 379 820	(150 199)	(181 520)

Pozycje zabezpieczające - zabezpieczenie przepływów pieniężnych

	Wartość nominalna pozycji zabezpieczających		Zmiana wartości godziwej z tytułu rachunkowości zabezpieczeń od momentu desygnacji instrumentu zabezpieczającego		Inne pozycje kapitału własnego - efektywna część wyceny CIRS	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
CIRS noga zmienna PLN	1 278 930	1 278 930	(146 160)	(87 331)	(147 168)	(85 861)
CIRS noga stała EUR	1 406 970	1 384 440	145 442	179 574	22 158	80 630

Wartości nominalne instrumentów pochodnych zabezpieczających - zabezpieczenia przepływów pieniężnych

31.12.2022	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
RYZIKO STOPY PROCENTOWEJ						
Transakcje zamiany stóp procentowych (IRS) zabezpieczające przepływy pieniężne wynikające z udzielonych kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w PLN						
Wartość nominalna (tys. PLN)	-	-	-	1 278 930	-	1 278 930
Średnie oprocentowanie nogi stałej	-	-	-	2,4299%	-	
RYZIKO WALUTOWE						
Transakcje swapów walutowych (CIRS) zabezpieczające przepływy pieniężne wynikające z wyemitowanych listów zastawnych						
Wartość nominalna (tys. PLN)	-	-	-	1 406 970	-	1 406 970
Średnie oprocentowanie nogi stałej	-	-	-	0,302%	-	

31.12.2021	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
------------	---------------	--------------------	-------------------------	--------------------	---------------	-------

RYZIKO STOPY PROCENTOWEJ**Transakcje zamiany stóp procentowych (IRS) zabezpieczające przepływy pieniężne wynikające z udzielonych kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w PLN**

Wartość nominalna (tys. PLN)	-	-	-	1 278 930	-	1 278 930
Średnie oprocentowanie nogi stałej	-	-	-	2,4199%	-	

RYZIKO WALUTOWE**Transakcje swapów walutowych (CIRS) zabezpieczające przepływy pieniężne wynikające z wyemitowanych listów zastawnych**

Wartość nominalna (tys. PLN)	-	-	-	1 379 820	-	1 379 820
Średnie oprocentowanie nogi stałej	-	-	-	0,242%	-	

Wartość godziwa (równa wartości księgowej) instrumentów pochodnych zabezpieczających została zaprezentowana wyżej w niniejszej notce.

Testy efektywności obejmują wycenę transakcji zabezpieczających po pomniejszeniu o wartość odsetek naliczonych. Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych testów efektywności. Testy wykonywane są z częstotliwością miesięczną.

Głównymi źródłami nieefektywności zabezpieczenia są:

- uwzględnienie korekty CVA/DVA jedynie po stronie instrumentu zabezpieczającego,
- występujące minimalne różnice w zakresie sposobu konstrukcji oraz podstawowych parametrów transakcji zabezpieczających oraz pozycji zabezpieczanych.

Zmiany wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego wyznaczonego jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane są bezpośrednio w innych dochodach całkowitych w części stanowiącej efektywną część zabezpieczenia. Część nieefektywną zabezpieczenia ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej lub Wynik z pozycji wymiany. Ponadto kwoty odniesione bezpośrednio na inne dochody całkowite przenoszone są do rachunku zysków i strat odpowiednio do pozycji Wynik z tytułu odsetek oraz Wynik z pozycji wymiany, w tym samym okresie lub okresach, w których wpływ zabezpieczanej transakcji jest odnoszony do rachunku zysków i strat.

W poniższej notce zaprezentowano inne całkowite dochody z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Inne dochody całkowite brutto z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz kosztów rachunkowości zabezpieczeń na początek okresu	(617 534)	517 444
Zyski lub straty wynikające z zabezpieczenia, ujęte w innych dochodach całkowitych w ciągu okresu sprawozdawczego (brutto)	(843 636)	(934 940)
Kwota przeniesiona w okresie z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat:	510 845	(200 038)
- wynik z tytułu odsetek	537 995	(204 658)
- wynik z pozycji wymiany	(27 150)	4 620
Skumulowane inne dochody całkowite brutto z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz kosztów rachunkowości zabezpieczeń na koniec okresu sprawozdawczego	(950 325)	(617 534)
Podatek dochodowy z tytułu skumulowanych innych dochodów całkowitych na koniec okresu sprawozdawczego	180 562	117 332
Skumulowane inne dochody całkowite netto z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz kosztów rachunkowości zabezpieczeń na koniec okresu sprawozdawczego	(769 763)	(500 202)
Wpływ w okresie sprawozdawczym na inne dochody całkowite (brutto)	(332 791)	(1 134 978)
Podatek dochodowy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	63 230	215 646
Wpływ w okresie sprawozdawczym na inne dochody całkowite (netto)	(269 561)	(919 332)

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Zyski/straty odniesione na dochody całkowite brutto w okresie sprawozdawczym, w tym:		
Niezrealizowane zyski/straty ujęte w innych dochodach całkowitych brutto	(332 791)	(1 134 978)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujęty w rachunku zysków i strat	(531 797)	186 093
- kwota ujęta w okresie sprawozdawczym w przychodach z tytułu odsetek w rachunku zysków i strat (Nota 6)	(537 995)	204 658
- nieefektywna część zabezpieczenia ujęta w rachunku zysków i strat w wyniku na pozostałej działalności handlowej (Nota 9)	(20 952)	(13 945)
- wynik z pozycji wymiany	27 150	(4 620)
Wpływ w okresie sprawozdawczym na dochody całkowite brutto	(864 588)	(948 885)

Wpływ reformy IBOR w obszarze rachunkowości zabezpieczeń

Przygotowując sprawozdanie finansowe za 2019 rok Bank zdecydował się na wcześniejsze zastosowanie zmian w ramach Etapu 1 reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej: zmiany do MSSF 9/MSR 39 i MSSF 7. Zmiany, o których mowa, zmodyfikowały określone wymogi dotyczące rachunkowości zabezpieczeń, umożliwiając kontynuowanie jej stosowania w odniesieniu do powiązań zabezpieczających objętych zmianami w okresie niepewności, zanim nastąpi zmiana pozycji zabezpieczanych lub instrumentów zabezpieczających w wyniku reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej.

W 2021 roku Bank po raz pierwszy zastosował zmiany do MSSF 9 Instrumenty finansowe, MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena, MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji, MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe oraz MSSF 16 Leasing w ramach Etapu 2 reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, opublikowane w sierpniu 2020 roku.

Zastosowanie wyżej opisanych zmian w ramach Etapu 1 pozwoliło na utrzymanie powiązań zabezpieczających pomimo niepewności co do okresu wystąpienia i wysokości zabezpieczanych przepływów pieniężnych spowodowanej reformą wskaźnika referencyjnego stopy procentowej oraz braku możliwości wyodrębnienia komponentu w postaci referencyjnej stopy procentowej, w przypadku zabezpieczeń wartości godziwej powiązanych z IBOR.

Bank zatrzymał skumulowane zyski lub straty w rezerwie z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych dla wyznaczonych zabezpieczeń przepływów pieniężnych powiązanych z IBOR objętych reformą wskaźnika referencyjnego stopy procentowej pomimo niepewności spowodowanej reformą wskaźnika referencyjnego stopy procentowej co do okresu wystąpienia i wysokości przepływów pieniężnych z pozycji zabezpieczanych. W przypadkach gdy zabezpieczane przyszłe przepływy pieniężne nie są już oczekiwane z powodów innych niż reforma wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, skumulowane zyski lub straty zostałyby natychmiast przeklasyfikowane do wyniku finansowego.

Bank będzie stosować zmiany do MSSF 9/MSR 39 w ramach Etapu 1 do czasu, gdy niepewność wynikająca z reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej co do okresu wystąpienia i wysokości przepływów pieniężnych, na którą narażony jest Bank, przestanie występować. Niepewność, o której mowa powyżej, będzie występować do czasu uzupełnienia umów Banku powiązanych z IBOR o zapisy dotyczące terminu zastąpienia wskaźnika referencyjnego stopy procentowej oraz ustalenia podstawy przepływów pieniężnych z tytułu alternatywnego wskaźnika referencyjnego, w tym stałego spreadu.

W wyniku zmian wprowadzonych w ramach Etapu 2 w przypadkach gdy warunki umowne dotyczące nie pochodzących instrumentów finansowych zostały zmienione bezpośrednio w wyniku reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, a nowa podstawa określania przepływów pieniężnych wynikających z umowy jest równoważna pod względem ekonomicznym dotychczasowej podstawie (tj. podstawie obowiązującej bezpośrednio przed dokonaniem zmiany), Bank zmienił podstawę określania przepływów pieniężnych wynikających z umowy prospektywnie, zmieniając efektywną stopę procentową. W przypadku dokonania dodatkowych zmian, które nie są bezpośrednio związane z reformą, do takich zmian stosuje się odpowiednie wymogi wynikające z MSSF 9.

W przypadkach gdy reforma wskaźnika referencyjnego stopy procentowej spowodowała konwersję instrumentu zabezpieczającego, Bank dokonał aktualizacji dokumentacji zabezpieczenia, nie rozwiązując powiązania zabezpieczającego.

Ponadto w przypadku zabezpieczenia przepływów pieniężnych, jeżeli pozycja zabezpieczana ulega zmianie w wyniku reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, Bank uznaje, że skumulowane zyski lub straty ujęte w rezerwie z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych z tytułu wyznaczonych zabezpieczeń przepływów pieniężnych odnoszących się do IBOR, opierają się na alternatywnym wskaźniku referencyjnym.

Na koniec 2022 roku instrumenty zabezpieczające desygnowane w rachunkowości zabezpieczeń oparte były na stawkach WIBOR, PRIBOR oraz EURIBOR.

21. Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy

	31.12.2022	31.12.2021
Kapitałowe papiery wartościowe	185 788	224 389
- Inne instytucje finansowe	133 100	164 823
- Przedsiębiorstwa niefinansowe	52 688	59 566
Dłużne papiery wartościowe	45 009	81 128
- Inne instytucje finansowe	45 009	81 128
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	813 392	1 111 674
- Klienci indywidualni	690 795	948 636
- Klienci korporacyjni	122 509	162 898
- Klienci budżetowi	88	140
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy, razem	1 044 189	1 417 191
Krótkoterminowe (do 1 roku)	692 237	940 089
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	351 952	477 102

Jakość kredytowa aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy według poziomów wewnętrznego systemu ratingowego

Rating	Dłużne papiery wartościowe	
	31.12.2022	31.12.2021
1,4 - 1,6	45 009	81 128
Wartość bilansowa, razem	45 009	81 128

Pod-portfel	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
	31.12.2022	31.12.2021
1	312	2 113
2	103 220	100 664
3	120 743	242 807
4	282 694	337 494
5	210 395	292 284
6	11 404	28 681
7	47 612	69 635
default	37 012	37 996
Wartość bilansowa, razem	813 392	1 111 674

System ratingowy został przedstawiony w Nocie 3.3.4.

22. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

31.12.2022	Wartość bilansowa	Wartość bilansowa brutto z uwzględnieniem wyceny do wartości godziwej				Skumulowana utrata wartości			
		Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI
Dłużne papiery wartościowe	35 117 450	35 126 009	-	-	-	(8 559)	-	-	-
- Banki centralne	17 483 362	17 486 266	-	-	-	(2 904)	-	-	-
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych, w tym:	15 101 553	15 104 112	-	-	-	(2 559)	-	-	-
<i>zastawione papiery wartościowe</i>	677 551	677 551	-	-	-	-	-	-	-
- Instytucje kredytowe	375 548	375 921	-	-	-	(373)	-	-	-
- Inne instytucje finansowe	1 445 590	1 446 001	-	-	-	(411)	-	-	-
<i>zastawione papiery wartościowe</i>	415 618	415 618	-	-	-	-	-	-	-
- Przedsiębiorstwa niefinansowe	711 397	713 709	-	-	-	(2 312)	-	-	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	35 117 450	35 126 009	-	-	-	(8 559)	-	-	-

Krótkoterminowe (do 1 roku) brutto	24 366 750
Długoterminowe (powyżej 1 roku) brutto	10 759 259

31.12.2021	Wartość bilansowa	Wartość bilansowa brutto z uwzględnieniem wyceny do wartości godziwej				Skumulowana utrata wartości			
		Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI
Dłużne papiery wartościowe	36 206 059	36 170 934	43 948	-	-	(8 235)	(588)	-	-
- Banki centralne	8 495 243	8 496 392	-	-	-	(1 149)	-	-	-
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych, w tym:	25 251 680	25 255 273	-	-	-	(3 593)	-	-	-
<i>zastawione papiery wartościowe</i>	644 292	644 292	-	-	-	-	-	-	-
- Instytucje kredytowe	230 663	230 836	-	-	-	(173)	-	-	-
- Inne instytucje finansowe	1 642 579	1 600 096	43 948	-	-	(877)	(588)	-	-
<i>zastawione papiery wartościowe</i>	107 957	107 957	-	-	-	-	-	-	-
- Przedsiębiorstwa niefinansowe	585 894	588 337	-	-	-	(2 443)	-	-	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	36 206 059	36 170 934	43 948	-	-	(8 235)	(588)	-	-

Krótkoterminowe (do 1 roku) brutto	15 609 611
Długoterminowe (powyżej 1 roku) brutto	20 605 271

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość bilansowa brutto dłużnych papierów wartościowych opartych na stałej stopie procentowej wynosiła 28 665 250 tys. zł natomiast opartych na stopie zmiennej 6 460 759 tys. zł (31 grudnia 2021 roku odpowiednio: 24 423 596 tys. zł i 11 791 286 tys. zł).

Powyższa nota obejmuje obligacje rządowe pod zastaw Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG) oraz obligacje rządowe stanowiące zabezpieczenie kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Zgodnie z Ustawą z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, z późniejszymi zmianami, na dzień 31 grudnia 2022 roku Grupa posiadała obligacje skarbowe ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 579 990 tys. zł o wartości nominalnej 645 000 tys. zł, które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG i były zdeponowane na wydzielonym rachunku w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych (31 grudnia 2021 roku odpowiednio: 603 504 tys. zł oraz 645 000 tys. zł).

Zmiana stanu oczekiwanych strat kredytowych, dotyczących aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Zmiana w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Bilans otwarcia	Transfer do Koszyka 1	Transfer do Koszyka 2	Transfer do Koszyka 3	Zwiększenia spowodowane udzieleniem oraz przejęciem	Zmniejszenia spowodowane usunięciem z bilansu	Zmiany spowodowane zmianą ryzyka kredytowego (netto)	Inne zmiany	Bilans zamknięcia
Dłużne papiery wartościowe	(8 823)	-	-	-	(11 296)	10 543	992	25	(8 559)
Koszyk 1	(8 235)	-	-	-	(11 296)	9 955	992	25	(8 559)
Koszyk 2	(588)	-	-	-	-	588	-	-	-
Skumulowana utrata wartości, razem	(8 823)	-	-	-	(11 296)	10 543	992	25	(8 559)

Zmiana w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku	Bilans otwarcia	Transfer do Koszyka 1	Transfer do Koszyka 2	Transfer do Koszyka 3	Zwiększenia spowodowane udzieleniem oraz przejęciem	Zmniejszenia spowodowane usunięciem z bilansu	Zmiany spowodowane zmianą ryzyka kredytowego (netto)	Inne zmiany	Bilans zamknięcia
Dłużne papiery wartościowe	(5 665)	-	-	-	(11 956)	9 180	(382)	-	(8 823)
Koszyk 1	(3 754)	(125)	327	-	(11 956)	6 868	405	-	(8 235)
Koszyk 2	(1 911)	125	(327)	-	-	2 312	(787)	-	(588)
Skumulowana utrata wartości, razem	(5 665)	-	-	-	(11 956)	9 180	(382)	-	(8 823)

Wyjaśnienie przełożenia się znacznych zmian wartości bilansowej brutto instrumentów finansowych podczas okresu na zmiany oczekiwanych strat kredytowych

Zmiana w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Bilans otwarcia	Transfer do Koszyka 1	Transfer do Koszyka 2	Transfer do Koszyka 3	Zwiększenia spowodowane udzieleniem oraz przejęciem	Zmniejszenia spowodowane usunięciem z bilansu	Inne zmiany	Bilans zamknięcia
Dłużne papiery wartościowe	36 214 882	-	-	-	22 203 004	(23 102 699)	(189 178)	35 126 009
Koszyk 1	36 170 934	-	-	-	22 203 004	(23 058 751)	(189 178)	35 126 009
Koszyk 2	43 948	-	-	-	-	(43 948)	-	-
Wartość bilansowa brutto, razem	36 214 882	-	-	-	22 203 004	(23 102 699)	(189 178)	35 126 009

Zmiana w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku	Bilans otwarcia	Transfer do Koszyka 1	Transfer do Koszyka 2	Transfer do Koszyka 3	Zwiększenia spowodowane udzieleniem oraz przejęciem	Zmniejszenia spowodowane usunięciem z bilansu	Inne zmiany	Bilans zamknięcia
Dłużne papiery wartościowe	35 503 726	-	-	-	17 565 388	(17 062 393)	208 161	36 214 882
Koszyk 1	35 392 158	-	(43 749)	-	17 565 388	(16 950 825)	207 962	36 170 934
Koszyk 2	111 568	-	43 749	-	-	(111 568)	199	43 948
Wartość bilansowa brutto, razem	35 503 726	-	-	-	17 565 388	(17 062 393)	208 161	36 214 882

Jakość kredytowa aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody według poziomów wewnętrznego systemu ratingowego

31.12.2022	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	RAZEM
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody					
1,0 - 1,2	213 774	-	-	-	213 774
1,4 - 1,6	1 316 783	-	-	-	1 316 783
1,8 - 2,0	32 376 604	-	-	-	32 376 604
2,2 - 2,8	822 763	-	-	-	822 763
3,0 - 3,8	396 085	-	-	-	396 085
Wartość bilansowa brutto	35 126 009	-	-	-	35 126 009
Skumulowana utrata wartości	(8 559)	-	-	-	(8 559)
Razem	35 117 450	-	-	-	35 117 450

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

31.12.2021	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	RAZEM
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody					
1,0 - 1,2	35 202 187	-	-	-	35 202 187
1,8 - 2,0	67 095	-	-	-	67 095
2,2 - 2,8	532 458	-	-	-	532 458
3,0 - 3,8	336 416	-	-	-	336 416
4,0 - 5,0	32 778	43 948	-	-	76 726
Wartość bilansowa brutto	36 170 934	43 948	-	-	36 214 882
Skumulowana utrata wartości	(8 235)	(588)	-	-	(8 823)
Razem	36 162 699	43 360	-	-	36 206 059

System ratingowy został przedstawiony w Nocie 3.3.4.

23. Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

31.12.2022	Wartość bilansowa	Wartość bilansowa brutto				Skumulowana utrata wartości			
		Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI
Dłużne papiery wartościowe	19 002 527	19 005 458	-	-	-	(2 931)	-	-	-
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych, w tym:	13 412 161	13 414 361	-	-	-	(2 200)	-	-	-
<i>zastawione papiery wartościowe</i>	1 089 602	1 089 602	-	-	-	-	-	-	-
- Instytucje kredytowe	2 140 957	2 141 310	-	-	-	(353)	-	-	-
- Inne instytucje finansowe	3 449 409	3 449 787	-	-	-	(378)	-	-	-
<i>zastawione papiery wartościowe</i>	1 041 894	1 041 894	-	-	-	-	-	-	-
Należności od banków	9 806 262	9 805 334	2 431	-	-	(563)	(940)	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	119 330 030	109 531 005	8 311 891	4 512 035	229 311	(402 616)	(385 880)	(2 511 202)	45 486
Klienci indywidualni	68 586 288	64 086 758	3 967 237	2 224 949	152 423	(221 770)	(290 339)	(1 303 175)	(29 795)
Klienci korporacyjni	50 637 195	45 337 677	4 344 640	2 286 016	76 888	(180 755)	(95 541)	(1 207 011)	75 281
Klienci budżetowi	106 547	106 570	14	1 070	-	(91)	-	(1 016)	-
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, razem	148 138 819	138 341 797	8 314 322	4 512 035	229 311	(406 110)	(386 820)	(2 511 202)	45 486
Krótkoterminowe (do 1 roku) brutto	50 200 615								
Długoterminowe (powyżej 1 roku) brutto	101 196 850								

31.12.2021	Wartość bilansowa	Wartość bilansowa brutto				Skumulowana utrata wartości			
		Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI
Dłużne papiery wartościowe	16 164 103	16 166 149	-	-	-	(2 046)	-	-	-
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych, w tym:	11 517 053	11 518 593	-	-	-	(1 540)	-	-	-
<i>zastawione papiery wartościowe</i>	1 361 945	1 361 945	-	-	-	-	-	-	-
- Instytucje kredytowe	2 172 167	2 172 454	-	-	-	(287)	-	-	-
- Inne instytucje finansowe	2 474 883	2 475 102	-	-	-	(219)	-	-	-
<i>zastawione papiery wartościowe</i>	462 075	462 075	-	-	-	-	-	-	-
Należności od banków	7 229 681	7 230 664	-	-	-	(983)	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	116 525 375	108 905 581	6 223 882	4 339 863	234 159	(434 872)	(346 255)	(2 440 501)	43 518
Klienci indywidualni	70 018 368	67 511 357	2 038 199	2 231 602	141 139	(249 886)	(203 492)	(1 459 152)	8 601
Klienci korporacyjni	46 354 886	41 242 455	4 185 683	2 107 192	93 020	(184 825)	(142 763)	(980 793)	34 917
Klienci budżetowi	152 121	151 769	-	1 069	-	(161)	-	(556)	-
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, razem	139 919 159	132 302 394	6 223 882	4 339 863	234 159	(437 901)	(346 255)	(2 440 501)	43 518
Krótkoterminowe (do 1 roku) brutto	43 328 846								
Długoterminowe (powyżej 1 roku) brutto	99 771 452								

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Powyższa nota obejmuje obligacje rządowe pod zastaw Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, papiery wartościowe będące przedmiotem zastawu w transakcjach sell/buy back oraz obligacje rządowe stanowiące zabezpieczenie kredytu otrzymanego z Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Dodatkowo Grupa posiada obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty na fundusz gwarancyjny i fundusz przymusowej restrukturyzacji BFG w wysokości 394 745 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 305 374 tys. zł).

Pozycja kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym obejmuje również kredyty udzielone mikropodsiębiorstwom obsługiwanym przez Bankowość Detaliczną mBanku S.A.

Należności od banków

	31.12.2022	31.12.2021
Rachunki bieżące	257 672	308 332
Lokaty w innych bankach do 3 miesięcy	20 034	30 001
Ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (Nota 42)	277 706	338 333
Kredyty i pożyczki	211 743	113 560
Transakcje reverse repo lub buy/sell back	8 223 722	5 790 914
Inne należności	1 094 594	987 857
Należności (brutto) od banków, razem	9 807 765	7 230 664
Skumulowana utrat wartości	(1 503)	(983)
Należności (netto) od banków, razem	9 806 262	7 229 681
Krótkoterminowe (do 1 roku) brutto	9 751 182	7 227 955
Długoterminowe (powyżej 1 roku) brutto	56 583	2 709

Pozycja Inne należności obejmuje zabezpieczenia gotówkowe w kwocie 557 138 tys. zł, złożone w bankach pod transakcje pochodne zawarte przez Grupę (Nota 36) (31 grudnia 2021 roku: 665 320 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2022 roku kredyty udzielone bankom o zmiennej stopie wyniosły 40 782 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 43 783 tys. zł), a o stałej stopie 170 961 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 69 777 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku lokaty w bankach były oprocentowane stałą stopą. Średnie oprocentowanie lokat w innych bankach oraz kredytów udzielonych innym bankom wynosiło 4,56% (w 2021 roku: 0,62%).

Należności od banków w podziale na banki polskie i zagraniczne przedstawiają się następująco:

	31.12.2022		31.12.2021	
	Należności od banków krajowych	Należności od banków zagranicznych	Należności od banków krajowych	Należności od banków zagranicznych
Wartość bilansowa brutto	688 179	9 119 586	222 197	7 008 467
Skumulowana utrata wartości	(280)	(1 223)	(433)	(550)
Należności od banków, netto	687 899	9 118 363	221 764	7 007 917

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom 31.12.2022	Wartość bilansowa brutto	w tym:		
		Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi
Należności bieżące	14 702 210	8 015 011	6 680 908	6 291
Kredyty terminowe, w tym:	89 526 212	62 394 979	27 029 870	101 363
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe udzielone osobom fizycznym	48 094 082	48 094 082		
Transakcje reverse repo lub buy/sell back	1 611 154	-	1 611 154	-
Leasing finansowy	13 351 537	-	13 351 537	-
Pozostałe należności kredytowe	3 301 814	-	3 301 814	-
Inne należności	91 315	21 377	69 938	-
Wartość bilansowa brutto, razem	122 584 242	70 431 367	52 045 221	107 654
	Skumulowana utrata wartości	w tym:		
		Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi
Należności bieżące	(839 171)	(680 444)	(158 711)	(16)
Kredyty terminowe, w tym:	(1 890 949)	(1 164 635)	(725 223)	(1 091)
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe udzielone osobom fizycznym	(501 397)	(501 397)		
Leasing finansowy	(476 832)	-	(476 832)	-
Pozostałe należności kredytowe	(42 904)	-	(42 904)	-
Inne należności	(4 356)	-	(4 356)	-
Skumulowana utrata wartości, razem	(3 254 212)	(1 845 079)	(1 408 026)	(1 107)
Wartość bilansowa brutto, razem	122 584 242	70 431 367	52 045 221	107 654
Skumulowana utrata wartości, razem	(3 254 212)	(1 845 079)	(1 408 026)	(1 107)
Wartość bilansowa netto, razem	119 330 030	68 586 288	50 637 195	106 547
Krótkoterminowe (do 1 roku) brutto	36 669 622			
Długoterminowe (powyżej 1 roku) brutto	85 914 620			

Kredyty i pożyczki udzielone klientom 31.12.2021	Wartość bilansowa brutto	w tym:		
		Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi
Należności bieżące	13 231 330	7 922 189	5 307 704	1 437
Kredyty terminowe, w tym:	89 597 975	63 986 776	25 459 798	151 401
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe udzielone osobom fizycznym	49 819 031	49 819 031		
Transakcje reverse repo lub buy/sell back	187 630	-	187 630	-
Leasing finansowy	13 002 698	-	13 002 698	-
Pozostałe należności kredytowe	3 661 169	-	3 661 169	-
Inne należności	22 683	13 332	9 351	-
Wartość bilansowa brutto, razem	119 703 485	71 922 297	47 628 350	152 838
	Skumulowana utrata wartości	w tym:		
		Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi
Należności bieżące	(841 689)	(669 456)	(172 229)	(4)
Kredyty terminowe, w tym:	(1 849 134)	(1 234 473)	(613 948)	(713)
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe udzielone osobom fizycznym	(457 412)	(457 412)		
Leasing finansowy	(425 486)	-	(425 486)	-
Pozostałe należności kredytowe	(61 801)	-	(61 801)	-
Skumulowana utrata wartości, razem	(3 178 110)	(1 903 929)	(1 273 464)	(717)
Wartość bilansowa brutto, razem	119 703 485	71 922 297	47 628 350	152 838
Skumulowana utrata wartości, razem	(3 178 110)	(1 903 929)	(1 273 464)	(717)
Wartość bilansowa netto, razem	116 525 375	70 018 368	46 354 886	152 121
Krótkoterminowe (do 1 roku) brutto	35 511 778			
Długoterminowe (powyżej 1 roku) brutto	84 191 707			

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Na dzień 31 grudnia 2022 roku kredyty o zmiennej stopie procentowej wyniosły 117 789 223 tys. zł, natomiast o stałej stopie procentowej wyniosły 4 795 019 tys. zł (31 grudnia 2021 roku odpowiednio: 116 922 674 tys. zł i 2 780 811 tys. zł). Średnie oprocentowanie kredytów udzielonych klientom (z wyłączeniem transakcji reverse repo) wynosiło 6,00% (31 grudnia 2021 roku: 2,64%).

Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym obejmują również kredyty udzielone mikroprzedsiębiorstwom obsługiwanych przez Bankowość Detaliczną Banku.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku powyższa nota obejmuje należności od KDPW CCP w kwocie 286 567 tys. zł w związku z działalnością Biura Maklerskiego (31 grudnia 2021 roku: 222 684 tys. zł).

Ponadto, na dzień 31 grudnia 2022 roku pozycja Pozostałe należności kredytowe obejmuje zabezpieczenia złożone przez Grupę pod transakcje pochodne w kwocie 408 163 tys. zł (Nota 36) (31 grudnia 2021 roku: 303 531 tys. zł).

Kredyty i pożyczki obejmują należności z tytułu leasingu finansowego.

	31.12.2022	31.12.2021
Inwestycja leasingowa brutto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:	15 403 000	14 052 574
- do 1 roku	5 719 831	5 148 191
- powyżej 1 roku do 2 lat	4 058 682	3 562 109
- powyżej 2 lat do 3 lat	2 606 468	2 647 741
- powyżej 3 lat do 4 lat	1 672 376	1 342 043
- powyżej 4 lat do 5 lat	829 890	861 525
- powyżej 5 lat	515 753	490 965
Niezrealizowane przyszłe przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego (wielkość ujemna)	(2 051 463)	(1 049 876)
Inwestycja leasingowa netto z tytułu leasingu finansowego	13 351 537	13 002 698
Inwestycja leasingowa netto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:	13 351 537	13 002 698
- do 1 roku	4 823 531	4 694 173
- powyżej 1 roku do 2 lat	3 496 580	3 279 003
- powyżej 2 lat do 3 lat	2 293 976	2 487 093
- powyżej 3 lat do 4 lat	1 511 295	1 263 424
- powyżej 4 lat do 5 lat	759 724	822 506
- powyżej 5 lat	466 431	456 499
Inwestycja leasingowa netto z tytułu leasingu finansowego	13 351 537	13 002 698
Wartość odpisów z tytułu utraty wartości należności z tytułu leasingu finansowego	(476 832)	(425 486)
Wartość bilansowa netto należności z tytułu leasingu finansowego	12 874 705	12 577 212
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	1 195 240	1 589 782

Struktura walutowa kredytów hipotecznych i mieszkaniowych udzielonych klientom indywidualnym

	31.12.2022	31.12.2021
Kredyty hipoteczne i mieszkaniowe netto udzielone klientom indywidualnym (w tys. zł), w tym:	47 592 685	49 361 619
- PLN	31 930 717	30 388 783
- CHF	6 141 673	9 063 602
- EUR	4 035 996	4 307 671
- CZK	5 301 068	5 407 924
- USD	169 647	174 919
- pozostałe waluty	13 584	18 720
Kredyty hipoteczne i mieszkaniowe netto udzielone klientom indywidualnym, w oryginalnych walutach (główne waluty, w tysiącach jednostek)		
- PLN	31 930 717	30 388 783
- CHF	1 288 130	2 037 497
- EUR	860 572	936 572
- CZK	27 296 952	29 232 022
- USD	38 540	43 083

Powyższa tabela dotyczy kredytów wycenianych w zamortyzowanym koszcie i nie obejmuje kredytów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Jakość kredytowa aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie według poziomów wewnętrznego systemu ratingowego

31.12.2022	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	RAZEM
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie					
1,4 - 1,6	2 394 663	-	-	-	2 394 663
1,8 - 2,0	16 610 795	-	-	-	16 610 795
Wartość bilansowa brutto	19 005 458	-	-	-	19 005 458
Skumulowana utrata wartości	(2 931)	-	-	-	(2 931)
Wartość bilansowa netto	19 002 527	-	-	-	19 002 527
Należności od banków wyceniane w zamortyzowanym koszcie					
1	9 048 271	143	-	-	9 048 414
2	410 425	-	-	-	410 425
3	79 324	26	-	-	79 350
4	17 279	23	-	-	17 302
5	4 312	-	-	-	4 312
7	-	2 239	-	-	2 239
8	230 002	-	-	-	230 002
pozostałe	15 721	-	-	-	15 721
Wartość bilansowa brutto	9 805 334	2 431	-	-	9 807 765
Skumulowana utrata wartości	(563)	(940)	-	-	(1 503)
Wartość bilansowa netto	9 804 771	1 491	-	-	9 806 262
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie					
1	9 350 907	43 940	-	278	9 395 125
2	42 297 570	871 567	-	19 086	43 188 223
3	17 792 963	979 092	-	5 858	18 777 913
4	22 831 076	1 562 249	-	34 331	24 427 656
5	12 023 762	2 634 011	-	10 039	14 667 812
6	314 073	318 652	-	2 917	635 642
7	659 243	1 799 717	-	19 072	2 478 032
8	1 721 435	-	-	-	1 721 435
pozostałe	2 539 976	102 663	-	-	2 642 639
default	-	-	4 512 035	137 730	4 649 765
Wartość bilansowa brutto	109 531 005	8 311 891	4 512 035	229 311	122 584 242
Skumulowana utrata wartości	(402 616)	(385 880)	(2 511 202)	45 486	(3 254 212)
Wartość bilansowa netto	109 128 389	7 926 011	2 000 833	274 797	119 330 030
31.12.2021	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	RAZEM
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie					
1,0 - 1,2	12 939 555	-	-	-	12 939 555
1,8 - 2,0	2 140 461	-	-	-	2 140 461
2,2 - 2,8	1 086 133	-	-	-	1 086 133
Wartość bilansowa brutto	16 166 149	-	-	-	16 166 149
Skumulowana utrata wartości	(2 046)	-	-	-	(2 046)
Wartość bilansowa netto	16 164 103	-	-	-	16 164 103
Należności od banków wyceniane w zamortyzowanym koszcie					
1	6 878 026	-	-	-	6 878 026
2	179 357	-	-	-	179 357
3	101 137	-	-	-	101 137
4	62 083	-	-	-	62 083
5	980	-	-	-	980
7	391	-	-	-	391
8	1 055	-	-	-	1 055
pozostałe	7 635	-	-	-	7 635
Wartość bilansowa brutto	7 230 664	-	-	-	7 230 664
Skumulowana utrata wartości	(983)	-	-	-	(983)
Wartość bilansowa netto	7 229 681	-	-	-	7 229 681
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie					
1	28 678 870	43 128	-	11 320	28 733 318
2	30 431 175	268 050	-	15 975	30 715 200
3	14 691 729	537 648	-	6 539	15 235 916
4	19 345 889	905 742	-	12 069	20 263 700
5	11 189 468	2 135 194	-	7 440	13 332 102
6	439 667	377 784	-	1 033	818 484
7	688 172	1 880 289	-	13 109	2 581 570
8	359 641	-	-	-	359 641
pozostałe	3 080 970	76 047	-	-	3 157 017
default	-	-	4 339 863	166 674	4 506 537
Wartość bilansowa brutto	108 905 581	6 223 882	4 339 863	234 159	119 703 485
Skumulowana utrata wartości	(434 872)	(346 255)	(2 440 501)	43 518	(3 178 110)
Wartość bilansowa netto	108 470 709	5 877 627	1 899 362	277 677	116 525 375

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

System ratingowy został przedstawiony w Nocie 3.3.4.

Zmiana stanu oczekiwanych strat kredytowych

Zmiana w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Bilans otwarcia	Transfer do Koszyka 1	Transfer do Koszyka 2	Transfer do Koszyka 3	Zwiększenia spowodowane udzieleniem oraz przejęciem	Zmniejszenia spowodowane usunięciem z bilansu	Zmiany spowodowane zmianą ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany wynikające z aktualizacji metodologii szacowania odpisów (netto)	Zmniejszenia odpisu z tytułu spisania	Inne zmiany	Bilans zamknięcia
Dłużne papiery wartościowe	(2 046)	-	-	-	(355)	104	(634)	-	-	-	(2 931)
Koszyk 1	(2 046)	-	-	-	(355)	104	(634)	-	-	-	(2 931)
Należności od banków	(983)	-	-	-	(3 835)	3 646	(1 429)	-	-	1 098	(1 503)
Koszyk 1	(983)	(8)	93	-	(2 937)	2 087	104	-	-	1 081	(563)
Koszyk 2	-	8	(93)	-	(898)	1 559	(1 533)	-	-	17	(940)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(3 178 110)	-	-	-	(542 587)	691 473	(980 807)	(5 019)	941 088	(180 250)	(3 254 212)
Koszyk 1	(434 872)	(324 613)	147 430	13 323	(200 888)	153 206	220 455	25 863	-	(2 520)	(402 616)
Koszyk 2	(346 255)	312 293	(190 094)	264 231	(45 885)	52 537	(398 544)	(30 276)	-	(3 887)	(385 880)
Koszyk 3	(2 440 501)	12 320	42 664	(277 554)	(298 937)	485 013	(803 983)	1	914 638	(144 863)	(2 511 202)
POCI	43 518	-	-	-	3 123	717	1 265	(607)	26 450	(28 980)	45 486
Skumulowana utrata wartości, razem	(3 181 139)	-	-	-	(546 777)	695 223	(982 870)	(5 019)	941 088	(179 152)	(3 258 646)

Zmiana w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku	Bilans otwarcia	Transfer do Koszyka 1	Transfer do Koszyka 2	Transfer do Koszyka 3	Zwiększenia spowodowane udzieleniem oraz przejęciem	Zmniejszenia spowodowane usunięciem z bilansu	Zmiany spowodowane zmianą ryzyka kredytowego (netto)	Zmiana z tytułu wdrożenia nowej definicji niewykonania zobowiązania	Zmniejszenia odpisu z tytułu spisania	Inne zmiany	Bilans zamknięcia
Dłużne papiery wartościowe	(135)	-	-	-	(342)	93	(1 662)	-	-	-	(2 046)
Koszyk 1	(135)	-	-	-	(342)	93	(1 662)	-	-	-	(2 046)
Należności od banków	(602)	-	-	-	(2 351)	2 020	(48)	(2)	-	-	(983)
Koszyk 1	(602)	-	-	-	(2 351)	2 020	(48)	(2)	-	-	(983)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(3 640 826)	-	-	-	(258 833)	364 078	(777 579)	(263)	1 060 240	75 073	(3 178 110)
Koszyk 1	(296 810)	(534 962)	137 519	8 015	(135 652)	85 432	310 859	(9 273)	-	-	(434 872)
Koszyk 2	(441 217)	514 115	(181 520)	208 095	(21 630)	51 146	(456 625)	(18 619)	-	-	(346 255)
Koszyk 3	(2 871 497)	20 847	44 001	(216 110)	(99 088)	226 540	(684 622)	13 950	1 050 405	75 073	(2 440 501)
POCI	(31 302)	-	-	-	(2 463)	960	52 809	13 679	9 835	-	43 518
Skumulowana utrata wartości, razem	(3 641 563)	-	-	-	(261 526)	366 191	(779 289)	(265)	1 060 240	75 073	(3 181 139)

Zmiany oczekiwanych strat kredytowych wynikające ze zmian w modelach zostały opisane w Nocie 3.3.6.2.2.

Wyjaśnienie przełożenia się znacznych zmian wartości bilansowej brutto instrumentów finansowych podczas okresu na zmiany oczekiwanych strat kredytowych

Zmiana w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Bilans otwarcia	Transfer do Koszyka 1	Transfer do Koszyka 2	Transfer do Koszyka 3	Zwiększenia spowodowane udzieleniem oraz przejęciem	Zmniejszenia spowodowane usunięciem z bilansu	Spisania	Inne zmiany	Bilans zamknięcia
Dłużne papiery wartościowe	16 166 149	-	-	-	3 462 370	(557 120)	-	(65 941)	19 005 458
Koszyk 1	16 166 149	-	-	-	3 462 370	(557 120)	-	(65 941)	19 005 458
Należności od banków	7 230 664	-	-	-	9 001 264	(6 324 873)	-	(99 290)	9 807 765
Koszyk 1	7 230 664	-	(4 562)	-	9 001 241	(6 324 873)	-	(97 136)	9 805 334
Koszyk 2	-	-	4 562	-	23	-	-	(2 154)	2 431
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	119 703 485	-	-	-	31 677 760	(21 524 796)	(941 088)	(6 331 119)	122 584 242
Koszyk 1	108 905 581	1 374 190	(4 251 119)	(1 084 514)	29 933 552	(19 432 892)	-	(5 913 793)	109 531 005
Koszyk 2	6 223 882	(1 332 547)	4 406 448	(725 066)	1 269 963	(1 274 134)	-	(256 655)	8 311 891
Koszyk 3	4 339 863	(41 643)	(155 329)	1 802 585	414 937	(787 662)	(914 638)	(146 078)	4 512 035
POCI	234 159	-	-	6 995	59 308	(30 108)	(26 450)	(14 593)	229 311
Wartość bilansowa brutto, razem	143 100 298	-	-	-	44 141 394	(28 406 789)	(941 088)	(6 496 350)	151 397 465

Zmiana w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku	Bilans otwarcia	Transfer do Koszyka 1	Transfer do Koszyka 2	Transfer do Koszyka 3	Zwiększenia spowodowane udzieleniem oraz przejęciem	Zmniejszenia spowodowane usunięciem z bilansu	Spisania	Inne zmiany	Bilans zamknięcia
Dłużne papiery wartościowe	15 952 636	-	-	-	2 371 836	(2 931 185)	-	772 862	16 166 149
Koszyk 1	15 952 636	-	-	-	2 371 836	(2 931 185)	-	772 862	16 166 149
Należności od banków	7 354 870	-	-	-	6 079 743	(6 512 056)	-	308 107	7 230 664
Koszyk 1	7 354 870	-	-	-	6 079 743	(6 512 056)	-	308 107	7 230 664
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	110 217 579	-	-	-	35 157 870	(17 898 768)	(1 060 240)	(6 712 956)	119 703 485
Koszyk 1	90 918 609	7 403 725	(2 041 573)	(453 063)	34 239 164	(15 084 150)	-	(6 077 131)	108 905 581
Koszyk 2	14 290 332	(7 290 703)	2 202 804	(971 407)	633 176	(2 259 321)	-	(380 999)	6 223 882
Koszyk 3	4 714 440	(113 022)	(161 231)	1 397 539	206 894	(467 519)	(1 050 405)	(186 833)	4 339 863
POCI	294 198	-	-	26 931	78 636	(87 778)	(9 835)	(67 993)	234 159
Wartość bilansowa brutto, razem	133 525 085	-	-	-	43 609 449	(27 342 009)	(1 060 240)	(5 631 987)	143 100 298

Pozycja Inne zmiany zawiera efekt korekty wartości bilansowej brutto z tytułu kosztów ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi (Nota 34) oraz strat z tytułu nieistotnej modyfikacji wynikających z ujęcia wpływu zawieszenia wykonania umów o kredyt hipoteczny udzielonych w walucie polskiej (tzw. „wakacje kredytowe” – Nota 6).

W 2022 roku w kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych odzwierciedlenie miały następujące zmiany wynikające z procesu zarządzania modelami, które wpływały na model alokacji do koszyków:

- Dostosowanie segmentacji modelowej do wytycznych Rekomendacji R. W wyniku zmiany przeklasyfikowano portfel ekspozycji kredytowych w kwocie 434,5 mln zł z Koszyka 2 do Koszyka 1 oraz portfel ekspozycji kredytowych w kwocie 672,6 mln zł z Koszyka 1 do Koszyka 2;
- Rekalibracja modelu logiki transferu w związku z wdrożeniem nowego behawioralnego modelu ratingowego w obszarze detalicznym Banku. W wyniku zmiany przeklasyfikowano portfel ekspozycji kredytowych w kwocie 752,2 mln zł z Koszyka 2 do Koszyka 1 oraz portfel ekspozycji kredytowych w kwocie 779,9 mln zł z Koszyka 1 do Koszyka 2.

Finansowy efekt zabezpieczeń

31.12.2022	Wartość brutto	Skumulowana utrata wartości	Skumulowana utrata wartości bez uwzględnienia przepływów z zabezpieczeń	Finansowy efekt zabezpieczeń
Dane bilansowe				
Należności od banków	9 807 765	(1 503)	(3 991)	2 488
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	122 584 242	(3 254 212)	(4 261 020)	1 006 808
Klienci indywidualni	70 431 367	(1 845 079)	(1 970 947)	125 868
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe udzielone osobom fizycznym	48 094 082	(501 397)	(592 344)	90 947
Klienci korporacyjni	52 045 221	(1 408 026)	(2 288 570)	880 544
Klienci budżetowi	107 654	(1 107)	(1 503)	396
Razem dane bilansowe	132 392 007	(3 255 715)	(4 265 011)	1 009 296
Dane pozabilansowe				
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	33 164 015	(78 091)	(96 073)	17 982
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy	8 112 585	(223 501)	(278 874)	55 373
Razem dane pozabilansowe	41 276 600	(301 592)	(374 947)	73 355

31.12.2021	Wartość brutto	Skumulowana utrata wartości	Skumulowana utrata wartości bez uwzględnienia przepływów z zabezpieczeń	Finansowy efekt zabezpieczeń
Dane bilansowe				
Należności od banków	7 230 664	(983)	(3 790)	2 807
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	119 703 485	(3 178 110)	(4 385 050)	1 206 940
Klienci indywidualni	71 922 297	(1 903 929)	(2 053 476)	149 547
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe udzielone osobom fizycznym	49 819 031	(457 412)	(584 905)	127 493
Klienci korporacyjni	47 628 350	(1 273 464)	(2 330 835)	1 057 371
Klienci budżetowi	152 838	(717)	(739)	22
Razem dane bilansowe	126 934 149	(3 179 093)	(4 388 840)	1 209 747
Dane pozabilansowe				
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	31 375 288	(89 439)	(109 741)	20 302
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy	6 988 541	(228 939)	(267 657)	38 718
Razem dane pozabilansowe	38 363 829	(318 378)	(377 398)	59 020

Wartość bilansowa kredytów i pożyczek udzielonych klientom na dzień 31 grudnia 2022 roku, w przypadku których ze względu na zabezpieczenie Grupa nie ujęła odpisu na oczekiwane straty kredytowe, wyniosła 1 910 672 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 2 500 050 tys. zł).

24. Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży oraz zobowiązania przeznaczone do sprzedaży

W grudniu 2021 roku Zarząd Banku wyraził zgodę na sprzedaż nieruchomości w Katowicach przy ul. Powstańców 43, stanowiącej własność mBanku. Na nieruchomość składa się budynek biurowo-usługowy wraz z wyposażeniem oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu.

W dniu 5 stycznia 2022 roku Bank zawarł umowę przedwstępną sprzedaży tej nieruchomości i w związku z tym, zgodnie z zasadami rachunkowości opisanymi w Nocie 2.20, Bank przeklasyfikował wartość budynku wraz z wyposażeniem oraz prawo do użytkowania związane z prawem wieczystego użytkowania gruntu do pozycji Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży oraz wartość zobowiązania z tytułu leasingu związaną z prawem wieczystego użytkowania gruntu do pozycji Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży. Zgodnie z podpisanym aneksem do umowy przedwstępnej strony umowy zobowiązały się zawrzeć umowę przyrzeczoną do dnia 31 marca 2023 roku.

Poniżej przedstawiono dane finansowe dotyczące aktywów i zobowiązań przeznaczonych do sprzedaży.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży	31.12.2022	31.12.2021
Rzeczowe aktywa trwałe	26 747	31 247
Aktywa przeznaczone do sprzedaży, razem	26 747	31 247

Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	7 375	7 425
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu</i>	7 375	7 425
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży, razem	7 375	7 425

25. Wartości niematerialne

	31.12.2022	31.12.2021
Wartość firmy	24 228	24 228
Patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	1 093 558	959 664
<i>- oprogramowanie komputerowe</i>	975 468	791 473
Inne wartości niematerialne	15 770	7 457
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	258 151	292 604
Wartości niematerialne, razem	1 391 707	1 283 953

W 2022 roku i w 2021 roku Grupa wykonała testy na utratę wartości wartości niematerialnych w toku wytworzenia oraz wartości firmy. W wyniku testów na dzień 31 grudnia 2021 roku Grupa dokonała spisania wartości firmy w kwocie 3 532 tys. zł.

Zmiana stanu wartości niematerialnych

Zmiana stanu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Patenty, licencje i podobne wartości		Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartość firmy	Wartości niematerialne razem
		Oprogramowanie komputerowe				
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	1 787 577	1 444 981	24 400	292 604	24 228	2 128 809
Zwiększenia z tytułu:	341 561	322 071	10 835	313 319	-	665 715
- zakupu	34 511	16 544	-	248 947	-	283 458
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	305 381	305 381	5 044	-	-	310 425
- poniesionych kosztów wytworzenia	-	-	-	43 587	-	43 587
- innych zwiększeń	1 669	146	5 791	20 785	-	28 245
Zmniejszenia z tytułu:	(115 572)	(70 093)	-	(347 772)	-	(463 344)
- likwidacji	(115 495)	(70 093)	-	-	-	(115 495)
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	-	-	(310 425)	-	(310 425)
- innych zmniejszeń	(77)	-	-	(37 347)	-	(37 424)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	2 013 566	1 696 959	35 235	258 151	24 228	2 331 180
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(824 249)	(651 675)	(16 943)	-	-	(841 192)
Amortyzacja za okres z tytułu:	(92 243)	(66 300)	(2 522)	-	-	(94 765)
- odpisów	(200 565)	(129 275)	(2 366)	-	-	(202 931)
- innych zwiększeń	(182)	(127)	(156)	-	-	(338)
- likwidacji	108 504	63 102	-	-	-	108 504
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(916 492)	(717 975)	(19 465)	-	-	(935 957)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	(3 664)	(1 833)	-	-	-	(3 664)
- zwiększenie	(3 516)	(3 516)	-	-	-	(3 516)
- zmniejszenie	3 664	1 833	-	-	-	3 664
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	(3 516)	(3 516)	-	-	-	(3 516)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	1 093 558	975 468	15 770	258 151	24 228	1 391 707

Zmiana stanu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku	Patenty, licencje i podobne wartości		Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartość firmy	Wartości niematerialne razem
		Oprogramowanie komputerowe				
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	1 758 468	1 394 470	24 139	244 843	28 956	2 056 406
Zwiększenia z tytułu:	241 714	180 473	261	316 191	-	558 166
- zakupu	42 873	4 849	-	237 486	-	280 359
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	198 556	175 512	261	-	-	198 817
- poniesionych kosztów wytworzenia	-	-	-	37 913	-	37 913
- innych zwiększeń	285	112	-	40 792	-	41 077
Zmniejszenia z tytułu:	(212 605)	(129 962)	-	(268 430)	(4 728)	(485 763)
- likwidacji	(212 599)	(129 958)	-	(8)	-	(212 607)
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	-	-	(198 817)	-	(198 817)
- innych zmniejszeń	(6)	(4)	-	(69 605)	(4 728)	(74 339)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	1 787 577	1 444 981	24 400	292 604	24 228	2 128 809
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(861 185)	(671 782)	(15 327)	-	-	(876 512)
Amortyzacja za okres z tytułu:	36 936	20 107	(1 616)	-	-	35 320
- odpisów	(166 100)	(100 355)	(1 610)	-	-	(167 710)
- innych zwiększeń	(179)	(112)	(6)	-	-	(185)
- likwidacji	203 215	120 574	-	-	-	203 215
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(824 249)	(651 675)	(16 943)	-	-	(841 192)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	(1 196)	(1 196)
- zwiększenie	(3 664)	(1 833)	-	-	(3 532)	(7 196)
- zmniejszenie	-	-	-	-	4 728	4 728
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	(3 664)	(1 833)	-	-	-	(3 664)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	959 664	791 473	7 457	292 604	24 228	1 283 953

26. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2022	31.12.2021
Środki trwałe, w tym:	651 403	659 831
- grunty	653	653
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	42 885	45 649
- urządzenia	218 885	186 222
- środki transportu	175 851	200 557
- pozostałe środki trwałe	213 129	226 750
Środki trwałe w budowie	47 091	66 452
Prawo do użytkowania, w tym:	786 439	815 967
- nieruchomości	781 408	811 837
- prawo wieczystego użytkowania gruntów	2 146	2 177
- samochody	1 924	1 712
- inne	961	241
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	1 484 933	1 542 250

Zmiana stanu środków trwałych

Zmiana stanu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	653	105 130	666 751	261 638	477 053	66 452	1 577 677
Zwiększenia z tytułu:	-	1 035	120 979	53 136	31 096	66 382	272 628
- zakupu	-	-	71 011	53 136	6 214	59 017	189 378
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	1 035	49 369	-	23 858	-	74 262
- innych zwiększeń	-	-	599	-	1 024	7 365	8 988
Zmniejszenia z tytułu:	-	(768)	(139 524)	(70 447)	(36 923)	(85 719)	(333 381)
- sprzedaży	-	(287)	(45 297)	(70 332)	(5 269)	(12)	(121 197)
- likwidacji	-	(481)	(17 282)	(115)	(16 402)	(60)	(34 340)
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(74 262)	(74 262)
- innych zmniejszeń	-	-	(76 945)	-	(15 252)	(11 385)	(103 582)
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	653	105 397	648 206	244 327	471 226	47 115	1 516 924
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	(38 701)	(480 529)	(61 081)	(250 131)	-	(830 442)
Amortyzacja za okres z tytułu:	-	(3 031)	51 208	(7 395)	(7 743)	-	33 039
- odpisów	-	(3 493)	(86 782)	(28 983)	(42 781)	-	(162 039)
- innych zwiększeń	-	-	(410)	-	(760)	-	(1 170)
- sprzedaży	-	267	45 047	21 496	5 032	-	71 842
- likwidacji	-	195	16 894	92	15 554	-	32 735
- innych zmniejszeń	-	-	76 459	-	15 212	-	91 671
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	(41 732)	(429 321)	(68 476)	(257 874)	-	(797 403)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	(20 780)	-	-	(172)	-	(20 952)
- zwiększenie	-	-	-	-	(223)	(36)	(259)
- zmniejszenie	-	-	-	-	172	12	184
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	(20 780)	-	-	(223)	(24)	(21 027)
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	653	42 885	218 885	175 851	213 129	47 091	698 494

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Zmiana stanu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	653	328 131	642 861	259 034	360 313	183 142	1 774 134
Zwiększenia z tytułu:	-	859	107 526	113 994	174 098	197 027	593 504
- zakupu	-	-	40 199	106 865	1 747	131 560	280 371
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	859	66 773	-	171 191	-	238 823
- innych zwiększeń	-	-	554	7 129	1 160	65 467	74 310
Zmniejszenia z tytułu:	-	(223 860)	(83 636)	(111 390)	(57 358)	(313 717)	(789 961)
- sprzedaży	-	(11)	(9 503)	(107 595)	(22 082)	(2)	(139 193)
- likwidacji	-	(440)	(36 788)	(1 383)	(34 623)	-	(73 234)
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(238 823)	(238 823)
- aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	(89 962)	(3 615)	-	(215)	-	(93 792)
- przeniesienia do nieruchomości inwestycyjnych	-	(133 447)	(32 185)	-	(365)	-	(165 997)
- innych zmniejszeń	-	-	(1 545)	(2 412)	(73)	(74 892)	(78 922)
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	653	105 130	666 751	261 638	477 053	66 452	1 577 677
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	(125 319)	(476 052)	(59 459)	(265 555)	-	(926 385)
Amortyzacja za okres z tytułu:	-	86 618	(4 477)	(1 622)	15 424	-	95 943
- odpisów	-	(6 511)	(86 780)	(31 720)	(37 698)	-	(162 709)
- innych zwiększeń	-	(1)	(359)	(5 450)	(905)	-	(6 715)
- sprzedaży	-	8	9 100	34 537	20 365	-	64 010
- likwidacji	-	157	36 387	1 011	33 009	-	70 564
- aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	35 159	3 615	-	215	-	38 989
- przeniesienia do nieruchomości inwestycyjnych	-	57 806	32 181	-	365	-	90 352
- innych zmniejszeń	-	-	1 379	-	73	-	1 452
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	(38 701)	(480 529)	(61 081)	(250 131)	-	(830 442)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	(49 409)	(50)	-	(802)	-	(50 261)
- zwiększenie	-	(2 400)	-	-	(172)	-	(2 572)
- zmniejszenie	-	31 029	50	-	802	-	31 881
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	(20 780)	-	-	(172)	-	(20 952)
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	653	45 649	186 222	200 557	226 750	66 452	726 283

Wartość odzyskiwalną środków trwałych dotkniętych utratą wartości stanowi cena netto sprzedaży określona na podstawie ceny rynkowej podobnego aktywa.

W ramach swojej działalności jako leasingodawca Grupa mBanku wykazuje w środkach trwałych przedmioty oddane przez Grupę w leasing operacyjny podmiotom trzecim. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego, gdzie Grupa jest leasingodawcą, przedstawione są w poniższej tabeli.

	31.12.2022	31.12.2021
Minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego		
Do 1 roku	24 141	27 033
Powyżej 1 roku do 2 lat	11 665	15 666
Powyżej 2 lat do 3 lat	6 344	6 292
Powyżej 3 lat do 4 lat	2 685	2 201
Powyżej 4 lat do 5 lat	547	655
Razem	45 382	51 847

Grupa wykazuje koszty amortyzacji środków trwałych oddanych w leasing operacyjny oraz w subleasing w ramach przychodów netto z tytułu leasingu operacyjnego (Nota 12).

Zmiana stanu praw do użytkowania

Zmiana stanu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Nieruchomości	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Samochody	Inne	Razem
Wartość brutto praw do użytkowania na początek okresu	1 140 766	2 271	20 460	1 007	1 164 504
Zwiększenia z tytułu:	147 719	-	19 869	1 100	168 688
- nowych umów	27 162	-	4 211	-	31 373
- modyfikacji umów	90 372	-	2 246	1 100	93 718
- innych zwiększeń	30 185	-	13 412	-	43 597
Zmniejszenia z tytułu:	(53 369)	-	(36 620)	(74)	(90 063)
- zakończenia umów	(16 567)	-	(1 874)	(74)	(18 515)
- modyfikacji umów	(36 802)	-	(34 683)	-	(71 485)
- innych zmniejszeń	-	-	(63)	-	(63)
Wartość brutto praw do użytkowania na koniec okresu	1 235 116	2 271	3 709	2 033	1 243 129
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(328 929)	(94)	(18 748)	(766)	(348 537)
Amortyzacja za okres z tytułu:	(124 779)	(31)	16 963	(306)	(108 153)
- odpisów	(132 287)	(31)	(1 038)	(375)	(133 731)
- innych zwiększeń	(8 716)	-	(31)	(3)	(8 750)
- modyfikacji umów	(5 618)	-	697	-	(4 921)
- zakończenia umów	21 842	-	17 281	72	39 195
- innych zmniejszeń	-	-	54	-	54
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(453 708)	(125)	(1 785)	(1 072)	(456 690)
Wartość netto praw do użytkowania na koniec okresu	781 408	2 146	1 924	961	786 439

Zmiana stanu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku	Nieruchomości	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Samochody	Inne	Razem
Wartość brutto praw do użytkowania na początek okresu	884 001	49 046	2 816	2 015	937 878
Zwiększenia z tytułu:	428 664	-	22 418	455	451 537
- nowych umów	343 753	-	2 473	205	346 431
- modyfikacji umów	59 092	-	309	233	59 634
- innych zwiększeń	25 819	-	19 636	17	45 472
Zmniejszenia z tytułu:	(171 899)	(46 775)	(4 774)	(1 463)	(224 911)
- zakończenia umów	(41 080)	-	(2 149)	(1 313)	(44 542)
- modyfikacji umów	(123 231)	-	(13)	-	(123 244)
- innych zmniejszeń	(7 588)	(46 775)	(2 612)	(150)	(57 125)
Wartość brutto praw do użytkowania na koniec okresu	1 140 766	2 271	20 460	1 007	1 164 504
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(216 614)	(1 376)	(1 269)	(1 530)	(220 789)
Amortyzacja za okres z tytułu:	(112 315)	1 282	(17 479)	764	(127 748)
- odpisów	(128 520)	(412)	(8 879)	(354)	(138 165)
- innych zwiększeń	(6 774)	-	(11 937)	(7)	(18 718)
- modyfikacji umów	823	-	7	-	830
- zakończenia umów	20 527	-	1 383	975	22 885
- innych zmniejszeń	1 629	1 694	1 947	150	5 420
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(328 929)	(94)	(18 748)	(766)	(348 537)
Wartość netto praw do użytkowania na koniec okresu	811 837	2 177	1 712	241	815 967

27. Nieruchomości inwestycyjne

W związku ze zmianą siedziby Banku, w 2021 roku Grupa przeklasyfikowała posiadany budynek przy ul. Królewskiej 14 w Warszawie, wykazywany wcześniej jako środek trwały o łącznej wartości bilansowej wynoszącej 75 645 tys. zł oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu wykazywane jako prawo do użytkowania w kwocie 37 747 tys. zł, do pozycji Nieruchomości inwestycyjne. Różnicę na przeszacowaniu tych składników do wartości godziwej w kwocie 14 118 tys. zł wykazano w innych całkowitych dochodach (Nota 18). Budynek został przeznaczony na wynajem.

	31.12.2022	31.12.2021
Stan na początek okresu	127 510	-
Zwiększenia z tytułu:	12 862	127 510
- przeniesienia z nieruchomości własnych	-	113 392
- zysków wynikających z korekt wartości godziwej	12 862	14 118
Zmniejszenia z tytułu:	(3 463)	-
- strat wynikających z korekt wartości godziwej	(3 463)	-
Stan na koniec okresu	136 909	127 510

28. Inne aktywa

	31.12.2022	31.12.2021
Inne aktywa finansowe, w tym:	1 192 404	1 225 710
- dłużnicy, w tym:	1 005 845	1 087 729
- rozliczenia z tytułu wpłatomatów i sortowni	484 463	377 379
- rozliczenia z tytułu kart płatniczych	54 543	47 398
- przychody do otrzymania	117 741	89 021
- rozrachunki międzybankowe	40 694	22 867
- rozliczenia z tytułu operacji na papierach wartościowych	28 124	26 093
Inne aktywa niefinansowe, w tym:	912 891	518 489
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	139 038	155 933
- zapasy	312 614	306 585
- należności niefinansowe w związku z prawomocnymi wyrokami w sprawach związanych z kredytami walutowymi	388 832	-
- inne	72 407	55 971
Inne aktywa, razem	2 105 295	1 744 199
Krótkoterminowe (do 1 roku)	1 993 481	1 660 683
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	111 814	83 516

W 2022 roku i w 2021 roku pozycja Rozliczenia z tytułu operacji na papierach wartościowych dotyczy w całości rozliczeń w ramach działalności Biura Maklerskiego.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku wartość zapasów wynika przede wszystkim z działalności prowadzonej przez spółkę mLeasing.

W ciągu 2022 roku i w ciągu 2021 roku Grupa nie aktywowała kosztów finansowania zewnętrznego.

Aktywa finansowe ujęte w innych aktywach

	31.12.2022	31.12.2021
Aktywa finansowe brutto, w tym:	1 213 748	1 242 791
- nieprzeterminowane	1 205 168	1 220 816
- przeterminowane od 1 do 90 dni	948	12 427
- przeterminowane powyżej 90 dni	7 632	9 548
Odpis z tytułu utraty wartości na pozostałe aktywa (wielkość ujemna)	(21 344)	(17 081)
Aktywa finansowe netto	1 192 404	1 225 710

Zmiana stanu odpisów na aktywa finansowe

	31.12.2022	31.12.2021
Stan na początek okresu	(17 081)	(16 551)
Zmiana w okresie (z tytułu)	(4 263)	(530)
- odpis w koszty	(4 652)	(3 138)
- rozwiązanie rezerw	12	479
- spisanie w ciężar utworzonej rezerwy	378	2 233
- różnice kursowe	(1)	-
- pozostałe	-	(104)
Stan na koniec okresu	(21 344)	(17 081)

29. Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Zobowiązania wobec banków i klientów

31.12.2022	Zobowiązania wobec banków	Zobowiązania wobec klientów	w tym:		
			Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi
Depozyty	546 654	172 979 819	122 669 186	49 050 409	1 260 224
Rachunki bieżące	273 832	133 712 049	95 642 108	37 626 052	443 889
Depozyty terminowe	254 972	38 957 844	27 027 078	11 114 431	816 335
Transakcje repo lub sell/buy back	17 850	309 926	-	309 926	-
Kredyty i pożyczki otrzymane	1 910 721	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	812 848	1 151 095	220 848	930 238	9
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	715 959	509 204	39 715	469 489	-
Inne	96 889	641 891	181 133	460 749	9
Wartość bilansowa zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, razem	3 270 223	174 130 914	122 890 034	49 980 647	1 260 233
Krótkoterminowe (do 1 roku)	1 704 002	173 908 352			
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	1 566 221	222 562			

31.12.2021	Zobowiązania wobec banków	Zobowiązania wobec klientów	w tym:		
			Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi
Depozyty	2 111 811	155 904 661	112 225 674	43 071 577	607 410
Rachunki bieżące	653 061	147 022 632	103 992 478	42 436 923	593 231
Depozyty terminowe	770 328	8 794 207	8 233 196	546 832	14 179
Transakcje repo lub sell/buy back	688 422	87 822	-	87 822	-
Kredyty i pożyczki otrzymane	1 907 123	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 247 245	1 167 009	220 450	946 526	33
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	1 077 483	706 268	75 263	631 005	-
Inne	169 762	460 741	145 187	315 521	33
Wartość bilansowa zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, razem	5 266 179	157 071 670	112 446 124	44 018 103	607 443
Krótkoterminowe (do 1 roku)	3 363 167	156 194 891			
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	1 903 012	876 779			

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

W pozycji zobowiązania wobec klientów indywidualnych Grupa prezentuje również zobowiązania wobec mikroprzedsiębiorstw obsługiwanych przez Bankowość Detaliczną mBanku.

Średnie oprocentowanie depozytów i kredytów otrzymanych od banków w 2022 roku wynosiło 2,84% (31 grudnia 2021 roku: 0,10%).

Grupa nie zarejestrowała żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych pożyczek.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku większość depozytów przyjętych od klientów indywidualnych i korporacyjnych stanowiły depozyty na stałą stopę procentową. Średnie oprocentowanie zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem transakcji repo) wynosiło 0,99% (31 grudnia 2021 roku: 0,04%).

Na dzień 31 grudnia 2022 roku kwota kredytów i pożyczek otrzymanych obejmuje kredyty otrzymane z EBI w kwocie 1 910 721 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 1 906 621 tys. zł). Zabezpieczeniem kredytów są obligacje rządowe, które są wykazywane w Nocie 23 i w Nocie 36 jako aktywa zastawione.

Zobowiązania z tytułu leasingu

Niezdyskontowane zobowiązania z tytułu leasingu według terminów wymagalności przedstawiono w Nocie 3.8.1.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

31.12.2022 Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna (w walucie emisji)	Wartość bilansowa zobowiązania według terminu wykupu					Wartość bilansowa zobowiązania razem
		Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	
Obligacje, w tym:		141 995	1 015 795	-	3 417 085	119 753	4 694 628
- PLN	847 500	125 740	65 223	-	512 922	91 219	795 104
- EUR	564 000	7 521	-	-	2 330 062	28 534	2 366 117
- CHF	325 000	8 734	950 572	-	574 101	-	1 533 407
Listy zastawne (publiczne), w tym:		-	201 786	856 835	3 458 349	253 881	4 770 851
- PLN	1 452 002	-	201 786	856 835	345 795	60 240	1 464 656
- EUR	726 900	-	-	-	3 112 554	193 641	3 306 195
Razem		141 995	1 217 581	856 835	6 875 434	373 634	9 465 479

31.12.2021 Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna (w walucie emisji)	Wartość bilansowa zobowiązania według terminu wykupu					Wartość bilansowa zobowiązania razem
		Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	
Obligacje, w tym:		162 208	199 679	2 913 146	1 455 918	2 299 700	7 030 651
- PLN	367 000	162 208	199 679	-	5 008	-	366 895
- EUR	954 442	-	-	2 103 666	-	2 299 700	4 403 366
- CHF	505 000	-	-	809 480	1 450 910	-	2 260 390
Listy zastawne (publiczne), w tym:		-	92 998	1 252 059	4 751 180	302 894	6 399 131
- PLN	2 555 143	-	-	928 136	1 557 104	74 815	2 560 055
- EUR	816 900	-	92 998	323 923	3 194 076	228 079	3 839 076
Razem		162 208	292 677	4 165 205	6 207 098	2 602 594	13 429 782

Szczegółowe informacje dotyczące emisji listów zastawnych znajdują się poniżej w niniejszej nodzie.

Grupa nie zarejestrowała żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu wyemitowanych papierów dłużnych.

Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych

Zmiana w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia	2022	2021
Stan na początek okresu	13 429 782	13 996 317
Zwiększenia (emisja)	1 792 187	3 497 354
Zmniejszenia (wykup)	(5 366 177)	(3 959 595)
Różnice kursowe	272 067	98 075
Inne zmiany	(662 380)	(202 369)
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu	9 465 479	13 429 782

Emisje w 2022 roku

- W dniu 24 marca 2022 roku mBank zawarł transakcję sekurytyzacji syntetycznej realizowanej na portfelu kredytów korporacyjnych oraz dla małych i średnich przedsiębiorstw o łącznej wartości wynoszącej 8 922 mln zł. Portfel objęty sekurytyzacją został podzielony na trzy transze według ekspozycji na ryzyko kredytowe przypadające na poszczególne transze. Transza junior i senior zostały objęte przez mBank. Ryzyko kredytowego związane z transzą mezzanine zostało przeniesione na inwestora zewnętrznego. W ramach transakcji Bank dokonał przeniesienia na inwestora istotnej części ryzyka kredytowego z wybranego portfela podlegającego sekurytyzacji. Transfer ryzyka sekurytyzowanego portfela jest realizowany poprzez uznany instrument ochrony kredytowej w postaci obligacji powiązanej z ryzykiem kredytowym, tzw. credit linked note (dalej „Obligacje CLN”). Obligacja CLN poprzez wbudowaną gwarancję finansową zapewnia pokrycie strat na portfelu sekurytyzacyjnym do wysokości transzy mezzanine. Wymóg utrzymywania istotnego udziału gospodarczego netto będzie realizowany przez Bank w postaci zatrzymywania co najmniej 5% wartości portfela kredytów podlegających sekurytyzacji.

W ramach transakcji w dniu 24 marca 2022 roku Bank przeprowadził emisję Obligacji CLN z datą zapadalności 22 października 2038 roku, o łącznej wartości nominalnej 642,5 mln zł. Obligacje CLN zostały objęte w całości przez zagranicznego inwestora finansowego reprezentowanego przez PGGM Vermogensbeheer B.V. Bank posiada opcję wcześniejszej spłaty zobowiązań wynikających z Obligacji CLN. Zasadniczym zabezpieczeniem Obligacji CLN są dłużne papiery wartościowe zdeponowane w niezależnej instytucji powierniczej. Obligacje CLN zostały wprowadzone do obrotu na Vienna MTF prowadzonego przez Vienna Stock Exchange w dniu 24 marca 2022 roku.

Transakcja spełnia wymogi w zakresie przeniesienia istotnej części ryzyka określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012, z późniejszymi zmianami („Rozporządzenie CRR”) oraz została ustrukturyzowana jako spełniająca kryteria STS (prosta, przejrzysta i standardowa sekurytyzacja) zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/557 z dnia 31 marca 2021 roku zmieniającym rozporządzenie (UE) 2017/2402 w sprawie ustanowienia ogólnych ram dla sekurytyzacji oraz utworzenia szczególnych ram dla prostych, przejrzystych i standardowych sekurytyzacji w celu wsparcia odbudowy po kryzysie związanym z COVID-19, dzięki czemu skutkuje zmniejszeniem wymogów kapitałowych Banku.

- W dniu 23 grudnia 2022 roku mBank przeprowadził transakcję sekurytyzacji syntetycznej realizowanej na portfelu kredytów korporacyjnych oraz kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw o łącznej wartości wynoszącej 801 mln EUR, z czego około 55,3% stanowiły ekspozycje kredytowe zabezpieczone na nieruchomościach komercyjnych (CRE). Portfel objęty sekurytyzacją został podzielony na trzy transze, wyznaczające kolejność alokacji strat kredytowych. Transze junior oraz senior zostały zatrzymane przez mBank. Ryzyko kredytowe związane z transzą mezzanine zostało w całości przeniesione na inwestora zewnętrznego. W ramach transakcji Bank dokonał przeniesienia na inwestora istotnej części ryzyka kredytowego z sekurytyzowanego portfela. Transfer ryzyka sekurytyzowanego portfela jest realizowany poprzez uznany instrument ochrony kredytowej w postaci obligacji powiązanej z ryzykiem kredytowym, tzw. credit linked notes. Obligacje CLN zapewniają pokrycie strat z tytułu ryzyka kredytowego na sekurytyzowanym portfelu do wysokości transzy mezzanine. Wymóg utrzymywania istotnego udziału gospodarczego netto jest realizowany przez Bank w postaci zatrzymywania co najmniej 5% wartości każdej sekurytyzowanej ekspozycji.

W ramach transakcji, w dniu 23 grudnia 2022 roku Bank przeprowadził emisję Obligacji CLN z datą zapadalności 22 lipca 2040 roku, o łącznej wartości nominalnej 64,0 mln euro. Obligacje CLN zostały objęte w całości przez fundusz zarządzany przez Christofferson Robb and Company. Zgodnie z warunkami emisji Bank posiada, pod pewnymi warunkami, opcje wcześniejszej spłaty zobowiązania wynikającego z Obligacji CLN. W ramach transakcji Bank zobowiązał się do ustanowienia na rzecz inwestora zabezpieczenia w formie kwalifikowanych dłużnych papierów wartościowych (i/lub środków

pieniężnych), zdeponowanych w niezależnej instytucji powierniczej. Wymagana wartość zabezpieczenia na dany dzień będzie ustalana na podstawie aktualnej wartości transzy mezzanine. Obligacje CLN zostały wprowadzone do obrotu w alternatywnym systemie obrotu na Vienna MTF prowadzonego przez Vienna Stock Exchange.

Transakcja spełnia wymogi w zakresie przeniesienia istotnej części ryzyka określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012, z późniejszymi zmianami („Rozporządzenie CRR”).

Zgodnie z MSSF 9 warunki umowne przeprowadzonych transakcji nie spełniają przesłanek do usunięcia aktywów objętych transakcją sekurytyzacji z bilansu Banku, ponieważ w ramach transakcji nie zostało przeniesione zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadanego portfela kredytów, jednocześnie Bank zachował kontrolę nad portfelem kredytów objętych sekurytyzacją. Zobowiązanie z tytułu wyemitowanych Obligacji CLN jest wykazywane w pozycji Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Wartość bilansowa Obligacji CLN jest korygowana o zmianę oczekiwanych przepływów pieniężnych z tytułu wbudowanej gwarancji finansowej zgodnie z par. B5.4.6 MSSF 9.

- mLeasing Sp. z o.o. dokonał emisji 9 serii obligacji dyskontowych krótkoterminowych w kwocie 900 000 tys. zł

Wykupy w 2022 roku

- W dniu 7 czerwca 2022 roku mBank S.A. dokonał wykupu obligacji o stałym oprocentowaniu o wartości nominalnej 180 000 tys. CHF, wyemitowanych w dniu 7 czerwca 2018 roku w ramach programu EMTN.
- W dniu 5 września 2022 roku mBank S.A. dokonał wykupu obligacji o stałym oprocentowaniu o wartości nominalnej 460 030 tys. EUR, wyemitowanych w dniu 5 września 2018 roku w ramach programu EMTN.
- mLeasing Sp. z o.o. dokonał wykupu obligacji dyskontowych krótkoterminowych w łącznej kwocie 1 000 000 tys. zł
- mBank Hipoteczny S.A. dokonał wykupu obligacji krótkoterminowych o zmiennym oprocentowaniu o wartości nominalnej 62 000 tys. zł, wykupu hipotecznych listów zastawnych o stałym oprocentowaniu, o wartości 90 000 tys. EUR oraz wykupu hipotecznych listów zastawnych o zmiennym oprocentowaniu o wartości 925 000 tys. zł.

Emisje w 2021 roku

- W dniu 20 września 2021 roku Bank wyemitował w ramach Programu EMTN obligacje nieuprzywilejowane senioralne (ang. senior non-preferred notes), o łącznej wartości nominalnej 500 000 tys. EUR, co stanowi równowartość 2 299 950 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 20 września 2021 roku, z terminem wykupu 21 września 2027 roku (z opcją przedterminowego wykupu na żądanie emitenta w dniu 21 września 2026 roku). Obligacje przez okres pięciu lat od daty emisji są oprocentowane stałą stopą procentową (0,966% w skali roku), a przez okres szóstego roku stopą zmienną EURIBOR 3M powiększoną o marżę w wysokości 1,25%.

Obligacje te dopuszczone zostały do obrotu na rynku regulowanym na giełdzie papierów wartościowych w Luksemburgu (Luxembourg Stock Exchange).

- mBank Hipoteczny S.A. dokonał emisji listów zastawnych w kwocie 100 000 tys. zł.
- mLeasing Sp. z o.o. dokonał emisji 11 serii obligacji dyskontowych krótkoterminowych w kwocie 1 100 000 tys. zł.

Wykupy w 2021 roku

- W dniu 26 listopada 2021 roku Bank dokonał wykupu obligacji wyemitowanych w dniu 26 listopada 2014 roku o łącznej wartości nominalnej 427 583 tys. EUR, objętych przez Bank w procesie substytucji.
- mBank Hipoteczny S.A. dokonał wykupu listów zastawnych w kwocie 782 210 tys. zł i obligacji w kwocie 100 000 tys. zł.
- mLeasing Sp. z o.o. dokonał wykupu obligacji dyskontowych krótkoterminowych w łącznej kwocie 1 100 000 tys. zł.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

W tabelach poniżej zostały przedstawione dane związane z emisją listów zastawnych przez mBank Hipoteczny S.A.

		Hipoteczne listy zastawne	
		31.12.2022	31.12.2021
1.	Listy zastawne w obrocie	6 569 088	7 355 232
2.	Aktywa podstawowe z puli aktywów stanowiących zabezpieczenie	8 130 326	9 737 408
3.	Aktywa zastępcze z puli aktywów stanowiących zabezpieczenie	270 000	98 732
4.	Instrumenty pochodne z puli aktywów stanowiących zabezpieczenie	128 040	100 890
5.	Poziom zabezpieczenia listów zastawnych aktywami podstawowymi z puli aktywów stanowiących zabezpieczenie (2/1)	123,77%	132,39%
6.	Łączny poziom zabezpieczenia listów zastawnych (2+3+4) / 1	129,83%	135,10%
7.	Wartość wierzytelności stanowiących zabezpieczenie emisji hipotecznych listów zastawnych w części nieprzekraczającej 60% wartości bankowo-hipotecznej nieruchomości w przypadku nieruchomości komercyjnych	-	1 507 424
8.	Wartość wierzytelności stanowiących zabezpieczenie emisji hipotecznych listów zastawnych w części nieprzekraczającej 80% wartości bankowo-hipotecznej nieruchomości w przypadku nieruchomości mieszkalnych	7 838 621	7 719 429

		Hipoteczne listy zastawne	
		31.12.2022	31.12.2021
1.	Środki wymienione w Art. 18 ust 3 ustawy wpisane do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych (w wartości nominalnej)	270 000	170 000
2.	Maksymalny skumulowany wpływ płynności netto w okresie kolejnych 180 dni zgodnie z art.18 ust. 3a ustawy (Nadwyżka)	-	71 268
3.	Dopuszczalna wysokość zabezpieczenia zastępczego (1-2)	270 000	98 732

Transakcje dotyczące obligacji Banku zaliczanych do zobowiązań podporządkowanych zostały opisane poniżej.

Zobowiązania podporządkowane

31.12.2022	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania (%)	Efektywne oprocentowanie (%)	Termin wymagalności/ wykupu	Wartość bilansowa
Commerzbank AG	250 000	CHF	Comp. SARON + CAS + 2,75%	3,70	21.03.2028	1 193 021
Inwestorzy nie związani z mBankiem	550 000	PLN	6M WIBOR + 1,8%	9,29	10.10.2028 ¹⁾	561 338
Inwestorzy nie związani z mBankiem	200 000	PLN	6M WIBOR + 1,95%	9,44	10.10.2030 ¹⁾	204 189
Inwestorzy nie związani z mBankiem	750 000	PLN	6M WIBOR + 2,1%	9,39	17.01.2025	782 173
						2 740 721

31.12.2021	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania (%)	Efektywne oprocentowanie (%)	Termin wymagalności/ wykupu	Wartość bilansowa
Commerzbank AG	250 000	CHF	3M LIBOR + 2,75%	1,97	21.03.2028	1 112 709
Inwestorzy nie związani z mBankiem	550 000	PLN	6M WIBOR + 1,8%	2,14	10.10.2028 ¹⁾	552 643
Inwestorzy nie związani z mBankiem	200 000	PLN	6M WIBOR + 1,95%	2,29	10.10.2030 ¹⁾	201 028
Inwestorzy nie związani z mBankiem	750 000	PLN	6M WIBOR + 2,1%	2,35	17.01.2025	758 076
						2 624 456

¹⁾ Warunki emisji zakładają możliwość wcześniejszego wykupu obligacji o wartości nominalnej 550 000 tys. zł w dniu 10 października 2023 roku oraz obligacji o wartości nominalnej 200 000 tys. zł w dniu 10 października 2025 roku.

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

Zmiana stanu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia	2022	2021
Stan na początek okresu	2 624 456	2 578 327
Różnice kursowe	79 875	46 075
Inne zmiany	36 390	54
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	2 740 721	2 624 456
Krótkoterminowe (do 1 roku)	48 747	12 356
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	2 691 974	2 612 100

W dniu 29 marca 2018 roku Komisja Nadzoru Finansowego udzieliła zgody na zakwalifikowanie przez Bank środków pieniężnych w kwocie 250 000 tys. CHF z tytułu pożyczki podporządkowanej, zaciągniętej w dniu 21 marca 2018 roku, jako instrumentów w kapitale Tier II Banku. Kwota 250 000 tys. CHF według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego z dnia 29 marca 2018 roku stanowi równowartość 893 200 tys. zł.

W dniu 9 października 2018 roku mBank S.A. wyemitował dwie serie obligacji podporządkowanych o łącznej wartości nominalnej 750 000 tys. zł. Wyemitowano 1 100 sztuk 10-letnich obligacji podporządkowanych o wartości nominalnej 500 tys. zł każda, z terminem wykupu w dniu 10 października 2028 roku, oraz 400 sztuk 12-letnich obligacji podporządkowanych o wartości nominalnej 500 tys. zł każda, z terminem wykupu w dniu 10 października 2030 roku.

Zgodnie z decyzją z dnia 28 listopada 2018 roku mBank uzyskał zezwolenie KNF na zaliczenie do funduszy uzupełniających Banku, zgodnie z art. 127 ust. 3 pkt 2 lit b) ustawy Prawo bankowe, zobowiązania pieniężnego w kwocie 750 000 tys. zł pozyskanego przez Bank z tytułu wyżej wymienionej emisji obligacji podporządkowanych.

Zgodnie z decyzją z dnia 8 stycznia 2015 roku mBank uzyskał zezwolenie KNF na zaliczenie do kapitału Tier II kwoty 750 000 tys. zł, stanowiącej zobowiązanie podporządkowane z tytułu przeprowadzonej w dniu 17 grudnia 2014 roku przez mBank emisji obligacji podporządkowanych na warunkach spełniających wymagania wynikające z postanowień Rozporządzenia CRR o łącznej wartości nominalnej 750 000 tys. zł z terminem wykupu 17 stycznia 2025 roku.

W 2022 roku i w 2021 roku Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatnościach rat odsetkowych ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych.

30. Inne zobowiązania

	31.12.2022	31.12.2021
Inne zobowiązania finansowe, w tym:	3 047 748	2 554 772
Rozrachunki międzybankowe	1 514 812	1 042 600
Wierzyciele, w tym:	1 254 578	1 213 238
- rozliczenia z tytułu kart płatniczych	45 202	47 543
- zobowiązania do zapłaty wobec BFG	321 453	251 044
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	278 358	298 934
Inne zobowiązania niefinansowe, w tym:	1 063 054	889 733
Zobowiązania z tytułu podatków	134 948	294 611
Przychody przyszłych okresów	351 133	396 532
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	33 112	26 335
Rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników	177 287	157 961
Zobowiązania niefinansowe w związku z prawomocnymi wyrokami w sprawach związanych z kredytami walutowymi	345 126	-
Pozostałe	21 448	14 294
Inne zobowiązania, razem	4 110 802	3 444 505

Powyższa nota zawiera zobowiązania finansowe, których wymagalność została zaprezentowana w Nocie 3.8.1. Pozostałe składniki omawianych zobowiązań mają co do zasady charakter krótkoterminowy.

31. Rezerwy

	31.12.2022	31.12.2021
Rezerwy na sprawy sporne, w tym:	767 508	395 889
- rezerwy na sprawy sądowe związane z kredytami walutowymi	718 128	358 807
- pozostałe rezerwy na sprawy sporne	49 380	37 082
Rezerwy na pozabilansowe udzielone zobowiązania i gwarancje	301 592	318 378
Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	21 331	25 445
Inne rezerwy	271 828	97 188
Rezerwy, razem	1 362 259	836 900

Szacunkowe terminy realizacji udzielonych zobowiązań warunkowych zostały zaprezentowane w Nocie 35.

Szacunkowe terminy ewentualnej realizacji przepływów dotyczących rezerw na sprawy sporne oraz pozostałych rezerw, co do zasady, wynoszą powyżej 1 roku.

Zagadnienia związane z rezerwami dotyczącymi kredytów hipotecznych i mieszkaniowych w CHF zostały przedstawione w Nocie 34.

Pozycja Inne rezerwy zawiera rezerwę na zwrot kosztów ubezpieczenia pomostowego pobranego od klientów, którzy zaciągnęli kredyty hipoteczne za okres przed wpisem hipoteki do księgi wieczystej, rezerwę utworzoną przez spółkę mFinanse w związku z kontrolą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz rezerwy ujęte w związku z wyrokiem TSUE z dnia 11 września 2019 roku dotyczącym zwrotów prowizji w przypadku wcześniejszych spłat kredytów konsumenckich oraz kredytów hipotecznych. Szczegółowe informacje dotyczące wpływu niniejszego wyroku zostały opisane w Nocie 4.

Zmiana stanu rezerw

Zmiana w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Rezerwy na sprawy sądowe związane z kredytami walutowymi	Pozostałe rezerwy na sprawy sporne	Inne rezerwy
Stan rezerw na początek okresu	358 807	37 082	97 188
Zmiana w okresie, z tytułu:	359 321	12 298	174 640
- odpis w koszty	292 945	19 065	392 655
- rozwiązanie rezerw	(1 784)	(5 500)	(4 322)
- wykorzystanie	(143 728)	(1 392)	(214 965)
- przeniesienie z/do innych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej	227 553	-	1 242
- różnice kursowe	(15 665)	125	30
Stan rezerw na koniec okresu	718 128	49 380	271 828

Zmiana w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku	Rezerwy na sprawy sądowe związane z kredytami walutowymi	Pozostałe rezerwy na sprawy sporne	Inne rezerwy
Stan rezerw na początek okresu	188 467	12 069	95 494
Zmiana w okresie, z tytułu:	170 340	25 013	1 694
- odpis w koszty	269 382	53 745	46 736
- rozwiązanie rezerw	(334)	(2 148)	(3 489)
- wykorzystanie	(90 221)	(26 608)	(40 956)
- przeniesienie z/do innych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej	(8 487)	-	-
- różnice kursowe	-	24	(597)
Stan rezerw na koniec okresu	358 807	37 082	97 188

Zmiana stanu rezerw na pozabilansowe udzielone zobowiązania i gwarancje

Okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Bilans otwarcia	Transfer do Koszyka 1	Transfer do Koszyka 2	Transfer do Koszyka 3	Zwiększenia spowodowane udzieleniem oraz przejęciem	Zmniejszenia spowodowane usunięciem z bilansu	Zmiany spowodowane zmianą ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany wynikające z aktualizacji metodologii szacowania odpisów (netto)	Inne zmiany	Bilans zamknięcia
Zobowiązania do udzielenia kredytu	89 439	-	-	-	46 243	(39 494)	(22 435)	187	4 151	78 091
Koszyk 1	49 142	18 509	(4 861)	(146)	35 966	(23 249)	(36 635)	487	131	39 344
Koszyk 2	14 576	(17 337)	5 879	(1 250)	6 149	(8 469)	14 750	(300)	28	14 026
Koszyk 3	24 555	(1 172)	(1 018)	1 396	5 445	(8 481)	3 538	-	13	24 276
POCI	1 166	-	-	-	(1 317)	705	(4 088)	-	3 979	445
Gwarancje i inne produkty finansowe	228 939	-	-	-	53 082	(36 738)	(22 077)	-	295	223 501
Koszyk 1	3 433	(334)	198	-	11 784	(5 339)	(4 956)	-	-	4 786
Koszyk 2	1 153	332	(232)	-	1 032	(918)	(293)	-	10	1 084
Koszyk 3	225 860	2	34	-	40 266	(30 921)	(15 970)	-	(43)	219 228
POCI	(1 507)	-	-	-	-	440	(858)	-	328	(1 597)
Rezerwy na pozabilansowe udzielone zobowiązania i gwarancje	318 378	-	-	-	99 325	(76 232)	(44 512)	187	4 446	301 592

Okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku	Bilans otwarcia	Transfer do Koszyka 1	Transfer do Koszyka 2	Transfer do Koszyka 3	Zwiększenia spowodowane udzieleniem oraz przejęciem	Zmniejszenia spowodowane usunięciem z bilansu	Zmiany spowodowane zmianą ryzyka kredytowego (netto)	Zmiana z tytułu wdrożenia nowej definicji niewykonania zobowiązania	Inne zmiany	Bilans zamknięcia
Zobowiązania do udzielenia kredytu	88 991	-	-	-	42 439	(33 434)	(14 079)	5 522	-	89 439
Koszyk 1	44 157	50 411	(7 237)	(107)	31 314	(16 753)	(49 410)	(3 233)	-	49 142
Koszyk 2	36 829	(48 420)	7 708	(2 628)	7 216	(11 027)	21 543	3 355	-	14 576
Koszyk 3	5 510	(1 991)	(471)	2 735	3 184	(6 416)	16 600	5 404	-	24 555
POCI	2 495	-	-	-	725	762	(2 812)	(4)	-	1 166
Gwarancje i inne produkty finansowe	116 670	-	-	-	89 559	(116 573)	139 259	24	-	228 939
Koszyk 1	4 541	1 444	(271)	-	20 076	(23 186)	794	35	-	3 433
Koszyk 2	6 134	(1 444)	271	(1 145)	1 016	(4 124)	456	(11)	-	1 153
Koszyk 3	80 055	-	-	1 145	68 333	(58 419)	134 746	-	-	225 860
POCI	25 940	-	-	-	134	(30 844)	3 263	-	-	(1 507)
Rezerwy na pozabilansowe udzielone zobowiązania i gwarancje	205 661	-	-	-	131 998	(150 007)	125 180	5 546	-	318 378

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia

Okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku	Rezerwa emerytalno-rentowa	Rezerwa pośmiertna	Rezerwa na świadczenia ZFSS	Razem
Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia				
Stan rezerw na początek okresu	14 041	3 065	8 339	25 445
Zmiana w okresie, z tytułu:	(584)	(140)	(3 390)	(4 114)
Odpis na rezerwę	626	138	922	1 686
Koszt odsetkowy	458	107	286	851
Zyski i straty aktuarialne ujmowane w innych dochodach całkowitych (Nota 18), w tym:	(651)	(349)	(3 285)	(4 285)
- zmiana założeń finansowych	(3 658)	(771)	(4 574)	(9 003)
- zmiana założeń demograficznych	169	298	(556)	(89)
- pozostałe zmiany	2 838	124	1 845	4 807
Świadczenia wypłacone	(1 017)	(36)	(1 313)	(2 366)
Stan rezerw na koniec okresu	13 457	2 925	4 949	21 331
Krótkoterminowe (do 1 roku)	2 324	280	332	2 936
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	11 133	2 645	4 617	18 395

Okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku	Rezerwa emerytalno-rentowa	Rezerwa pośmiertna	Rezerwa na świadczenia ZFSS	Razem
Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia				
Stan rezerw na początek okresu	15 052	6 143	12 293	33 488
Zmiana w okresie, z tytułu:	(1 011)	(3 078)	(3 954)	(8 043)
Odpis na rezerwę	876	166	1 111	2 153
Koszt odsetkowy	183	83	164	430
Zyski i straty aktuarialne ujmowane w innych dochodach całkowitych (Nota 18), w tym:	(1 300)	(3 327)	(4 086)	(8 713)
- zmiana założeń finansowych	(2 838)	(674)	(5 359)	(8 871)
- zmiana założeń demograficznych	418	(2 686)	516	(1 752)
- pozostałe zmiany	1 120	33	757	1 910
Świadczenia wypłacone	(770)	-	(1 143)	(1 913)
Stan rezerw na koniec okresu	14 041	3 065	8 339	25 445
Krótkoterminowe (do 1 roku)	1 868	215	253	2 336
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	12 173	2 850	8 086	23 109

Stopa dyskonta jest jednym z kluczowych założeń używanych w wycenie aktuarialnej rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia. W przypadku, gdyby stopa dyskonta użyta przy wyliczeniu tych rezerw na dzień 31 grudnia 2022 roku została obniżona o 0,5 p.p. to wartość rezerw wzrosłaby o 964 tys. zł, a w przypadku podwyższenia stopy dyskonta o 0,5 p.p. wartość rezerw spadłaby o 884 tys. zł (31 grudnia 2021 roku odpowiednio: 1 682 tys. zł oraz 1 498 tys. zł).

32. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego obliczane są w stosunku do wszystkich różnic przejściowych zgodnie z metodą bilansową przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego, która będzie obowiązywać w roku powstania obowiązku podatkowego (2022 rok i 2021 rok: 19%).

Aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie zalicza się do aktywów i zobowiązań krótkoterminowych.

Poniżej przedstawiono zmiany dotyczące aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grupa mBanku S.A.
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok
(w tys. zł)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2022	Przez rachunek zysków i strat	Przez inne całkowite dochody	Pozostałe zmiany	Stan na 31.12.2022
Odsetki naliczone	115 348	88 690	-	-	204 038
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	114 796	141 439	58 478	-	314 713
Wycena papierów wartościowych	299 668	59 527	12 648	(8)	371 835
Rezerwy na utratę wartości kredytów i pożyczek	583 712	23 701	-	-	607 413
Rezerwy na świadczenia pracownicze	39 061	7 078	(814)	-	45 325
Pozostałe rezerwy	70 993	226 693	-	(5 624)	292 062
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	36 592	(10 948)	-	(12)	25 632
Straty podatkowe pozostałe do rozliczenia w następnych okresach	1 907	(1 009)	-	-	898
Różnica między wartością bilansową i podatkową leasingu	402 449	(50 978)	-	-	351 471
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	207 433	6 628	-	388	214 449
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	61 104	5 785	-	(2 410)	64 479
Razem, brutto	1 933 063	496 606	70 312	(7 666)	2 492 315
Efekt kompensowania	(540 713)				(616 587)
Razem, netto	1 392 350				1 875 728

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2022	Przez rachunek zysków i strat	Przez inne całkowite dochody	Pozostałe zmiany	Stan na 31.12.2022
Odsetki naliczone	(65 391)	(52 565)	-	18	(117 938)
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	(27 291)	(13 641)	4 752	-	(36 180)
Wycena papierów wartościowych	(98 822)	(63 373)	(2 126)	-	(164 321)
Odsetki i prowizje pobrane z góry	(48 261)	42 848	-	-	(5 413)
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(238 963)	(3 932)	-	-	(242 895)
Rozliczenia międzyokresowe dotyczące amortyzacji z tytułu zastosowanej ulgi inwestycyjnej	(9 163)	-	-	-	(9 163)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(52 911)	12 002	-	232	(40 677)
Razem	(540 802)	(78 661)	2 626	250	(616 587)
Efekt kompensowania	540 713				616 587
Razem, netto	(89)				-

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2021	Przez rachunek zysków i strat	Przez inne całkowite dochody	Pozostałe zmiany	Stan na 31.12.2021
Odsetki naliczone	133 787	(18 439)	-	-	115 348
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	10 361	(18 415)	122 850	-	114 796
Wycena papierów wartościowych	110 868	20 658	168 142	-	299 668
Rezerwy na utratę wartości kredytów i pożyczek	610 500	(26 788)	-	-	583 712
Rezerwy na świadczenia pracownicze	29 072	11 643	(1 654)	-	39 061
Pozostałe rezerwy	51 630	19 363	-	-	70 993
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	34 059	2 533	-	-	36 592
Straty podatkowe pozostałe do rozliczenia w następnych okresach	2 523	(616)	-	-	1 907
Różnica między wartością bilansową i podatkową leasingu	416 198	(13 749)	-	-	402 449
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	155 784	51 649	-	-	207 433
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	81 033	(12 875)	-	(7 054)	61 104
Razem, brutto	1 635 815	14 964	289 338	(7 054)	1 933 063
Efekt kompensowania	(781 935)				(540 713)
Razem, netto	853 880				1 392 350

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2021	Przez rachunek zysków i strat	Przez inne całkowite dochody	Pozostałe zmiany	Stan na 31.12.2021
Odsetki naliczone	(84 150)	18 759	-	-	(65 391)
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	(209 994)	89 907	92 796	-	(27 291)
Wycena papierów wartościowych	(197 997)	28 436	70 739	-	(98 822)
Odsetki i prowizje pobrane z góry	(26 022)	(22 239)	-	-	(48 261)
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(188 137)	(50 826)	-	-	(238 963)
Rozliczenia międzyokresowe dotyczące amortyzacji z tytułu zastosowanej ulgi inwestycyjnej	(18 657)	9 494	-	-	(9 163)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(57 668)	7 511	(2 682)	(72)	(52 911)
Razem	(782 625)	81 042	160 853	(72)	(540 802)
Efekt kompensowania	781 935				540 713
Razem, netto	(690)				(89)

Pozycja Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych zawiera wpływ MSSF 16 na podatek odroczony.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Odsetki naliczone	36 125	320
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	127 798	71 492
Wycena papierów wartościowych	(3 846)	49 094
Rezerwy na utratę wartości kredytów i pożyczek	23 701	(26 788)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	7 078	11 643
Pozostałe rezerwy	226 693	19 363
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	(10 948)	2 533
Odsetki i prowizje pobrane z góry	42 848	(22 239)
Rozliczenia międzyokresowe dotyczące amortyzacji z tytułu zastosowanej ulgi inwestycyjnej	-	9 494
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	2 696	823
Różnica między wartością bilansową i podatkową leasingu	(50 978)	(13 749)
Straty podatkowe pozostałe do rozliczenia w następnych okresach	(1 009)	(616)
Pozostałe różnice przejściowe	17 787	(5 364)
Razem podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat (Nota 16)	417 945	96 006

Pozycja Pozostałe dodatnie różnice przejściowe zawiera między innymi wpływ utworzenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego w wysokości 7 510 tys. zł na koniec 2022 roku (11 265 tys. zł na koniec 2021 roku) wynikającej z wdrożenia MSSF 9 w odniesieniu do rozpoznanych w latach ubiegłych kosztów uzyskania przychodów z tytułu rezerwy na poniesione nieudokumentowane ryzyko kredytowe. Zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, w przypadku, gdy bank przed 1 stycznia 2018 roku zaliczył IBNR do kosztów uzyskania przychodów, po wejściu w życie nowelizacji ustawy zobowiązany jest do rozpoznania przychodu do wysokości rozpoznanej uprzednio jako koszt podatkowy. Bank rozpoznaje przychody z tego tytułu proporcjonalnie przez okres 7 kolejnych lat podatkowych.

Grupa dokonała oceny odzyskiwalności aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Zgodnie z zasadami paragrafu 28 i 29 MSR 12 „Podatek dochodowy”, Grupa rozpoznała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim jest prawdopodobne, że Grupa będzie miała wystarczający dochód do opodatkowania w przyszłych okresach lub ma możliwość planowania płatności podatkowych, które spowodują powstanie dochodu do opodatkowania w odpowiednich okresach.

Na koniec 2022 roku Grupa rozpoznała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 198 899 tys. zł, które wynika z prowadzonego programu ugód skierowanych do klientów posiadających kredyty walutowe w CHF (pozycja Pozostałe rezerwy).

Grupa ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycjami w jednostki zależne i stowarzyszone, chyba że realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu. Na koniec 2022 Grupa nie ujęła w kalkulacji podatku odroczonego rozliczeń z tytułu różnic przejściowych w łącznej kwocie 1 326 903 tys. zł powstających w związku z inwestycjami w jednostki zależne i stowarzyszone (na koniec 2021 roku: 1 607 289 tys. zł).

33. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Grupa monitoruje status wszystkich spraw sądowych wniesionych przeciwko podmiotom z Grupy, w tym stan orzecznictwa sądowego w sprawach dotyczących kredytów w walucie obcej pod kątem kształtowania się i ewentualnych zmian linii orzeczniczych, jak również poziom wymaganych rezerw na sprawy sporne.

Grupa tworzy rezerwy na sprawy sporne prowadzone przeciwko podmiotom Grupy, które w wyniku przeprowadzonej oceny ryzyka wiążą się z prawdopodobnym wpływem środków z tytułu wypełnienia zobowiązania oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania. Wysokość rezerw ustala się biorąc pod uwagę między innymi kwoty wpływu środków wyliczone na podstawie scenariuszy potencjalnych rozstrzygnięć spraw spornych oraz ich prawdopodobieństwo oszacowane przez Grupę na podstawie dotychczasowego orzecznictwa sądów w podobnych sprawach oraz doświadczeń Grupy.

Wartość rezerw na sprawy sporne na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła 767 508 tys. zł, z czego 718 128 tys. zł dotyczyło rezerw na sprawy sądowe związane z kredytami walutowymi (na dzień 31 grudnia 2021 roku odpowiednio 395 889 tys. zł i 358 807 tys. zł). Ewentualny wpływ środków z tytułu wypełnienia zobowiązania następuje w momencie prawomocnego rozstrzygnięcia spraw przez sądy, co pozostaje poza kontrolą Grupy.

Informacje na temat największych postępowań toczących się przed sądem**1. Pozew firmy LPP S.A.**

W dniu 17 maja 2018 roku do mBanku S.A. wpłynął pozew firmy LPP S.A. z siedzibą w Gdańsku w sprawie roszczenia odszkodowawczego w kwocie 96 307 tys. zł z tytułu opłaty interchange. Firma LPP S.A. wnosi o zasądzenie kwoty odszkodowania solidarnie od mBanku S.A. i od innego banku krajowego.

Powód zarzuca obydwu pozwany bankom oraz innym bankom działającym w Polsce udział w bezprawnym porozumieniu naruszającym przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, tj. w porozumieniu ograniczającym konkurencję na rynku usług acquiringowych związanych z regulowaniem zobowiązań klientów wobec Powoda z tytułu płatności za nabywane przez nich towary za pomocą kart płatniczych na terytorium Polski.

W dniu 16 sierpnia 2018 roku mBank S.A. złożył odpowiedź na pozew i wniósł o oddalenie powództwa. Sąd uwzględnił wnioski Pozwanych o wezwanie szesnastu banków do udziału w sprawie oraz zarządził doręczenie bankom pism z wnioskiem o wezwanie. Dwa banki przystąpiły do sprawy w charakterze interwenientów ubocznych. Wyrokiem z dnia 27 stycznia 2023 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo LPP S.A. w całości. Wyrok nie jest prawomocny, LPP S.A. może złożyć apelację.

2. Pozew firmy Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.

W dniu 7 lutego 2020 roku do mBanku S.A. wpłynął pozew firmy Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. (Orlen S.A.) z siedzibą w Płocku w sprawie roszczenia odszkodowawczego w kwocie 635 681 tys. zł z tytułu opłaty interchange. Firma Orlen S.A. wnosi o zasądzenie kwoty odszkodowania solidarnie od mBanku S.A. i od innego banku krajowego oraz od Master Card Europe i VISA Europe Management Services.

Powód zarzuca obydwu pozwany bankom oraz innym bankom działającym w Polsce udział w bezprawnym porozumieniu naruszającym przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, tj. w porozumieniu ograniczającym konkurencję na rynku usług acquiringowych związanych z regulowaniem zobowiązań klientów wobec Powoda z tytułu płatności za nabywane przez nich towary i usługi za pomocą kart płatniczych na terytorium Polski. W dniu 28 maja 2020 roku mBank S.A. złożył odpowiedź na pozew i wniósł o oddalenie powództwa. Sąd uwzględnił wnioski Pozwanych o wezwanie szesnastu banków do udziału w sprawie oraz zarządził doręczenie bankom pism z wnioskiem o wezwanie. Dwa banki przystąpiły do sprawy w charakterze interwenientów ubocznych.

3. Pozew zbiorowy przeciwko mBankowi S.A. dotyczący klauzul waloryzacyjnych

Szczegółowe informacje dotyczące pozwu zbiorowego przeciwko Bankowi znajdują się w Nocie 34.

4. Indywidualne sprawy sądowe przeciwko Bankowi dotyczące kredytów indeksowanych do CHF

Szczegółowe informacje na temat indywidualnych spraw sądowych przeciwko Bankowi dotyczących kredytów indeksowanych do CHF znajdują się w Nocie 34.

Informacje o przeprowadzonych kontrolach podatkowych

W dniu 11 maja 2021 roku w mBanku S.A. została wszczęta przez Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu kontrola celno-skarbowa w zakresie prawidłowości i rzetelności wywiązywania się z obowiązków płatnika w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych z tytułu wypłat należności wymienionych w Art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych za lata 2018 i 2019. Kontrola jest w toku.

W dniu 9 września 2022 roku w Oddziale mBanku S.A. w Słowacji została wszczęta przez Úrad Pre Vybrané Hospodárske Subjekty w Bratisławie kontrola podatkowa w zakresie prawidłowości rozliczeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) za 2019 rok. Kontrola jest w toku.

Organy podatkowe mogą przeprowadzać kontrole i weryfikować zapisy operacji gospodarczych ujętych w księgach rachunkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku podatkowego, w którym złożono deklaracje podatkowe, dokonać ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego i nałożyć związane z tym kary. W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na prawdopodobieństwo powstania istotnych zobowiązań podatkowych w tym zakresie.

Kontrole Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

mFinanse S.A., spółka zależna od Banku, jest obecnie objęta kontrolą prowadzoną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). W dniu 16 maja 2022 roku Spółka otrzymała zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli przez ZUS Oddział w Warszawie w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego za lata 2018 – 2021. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego proces kontroli nie został zakończony.

Spółka toczy spór z ZUS dotyczący interpretacji stosowania przepisów prawa ubezpieczeń społecznych w zakresie modelu współpracy zakładającego równoczesne zatrudnienie współpracowników w oparciu o część etatu oraz umowę o wykonywanie funkcji depozytariusza. Obecnie w fazie postępowania sądowego jest 8 spraw w obszarze stosowanego przez spółkę modelu współpracy. Grupa stoi na stanowisku, że stosowany przez Spółkę model współpracy jest zgodny z przepisami prawa, w tym Prawa Bankowego w zakresie zapewnienia pośrednikom kredytowym dostępu do danych objętych tajemnicą bankową.

W związku z powyższą kwestią Grupa na dzień koniec 2022 roku posiadała rezerwę w wysokości 99 346 tys. zł.

Kontrola Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF)

W okresie od października do grudnia 2018 roku pracownicy UKNF przeprowadzili w Banku kontrolę w celu sprawdzenia czy działalność mBanku S.A. w zakresie wykonywania obowiązków depozytariusza jest zgodna z prawem oraz umową o wykonywaniu funkcji depozytariusza, a w szczególności z ustawą z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 roku poz. 1355, z późniejszymi zmianami).

Szczegółowe ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole przekazanym Bankowi w dniu 11 lutego 2019 roku. W dniu 25 lutego 2019 roku Bank przekazał UKNF zastrzeżenia do protokołu oraz dodatkowe wyjaśnienia w kwestiach podlegających kontroli.

W dniu 1 kwietnia 2019 roku Bank otrzymał odpowiedź UKNF na zastrzeżenia do protokołu kontroli oraz zalecenia UKNF w zakresie dostosowania działalności jako depozytariusz funduszy inwestycyjnych do przepisów prawa. Wszystkie zastrzeżenia Banku zostały odrzucone przez regulatora. W dniu 25 kwietnia 2019 roku Bank przekazał UKNF deklarację działań w ramach realizacji zaleceń pokontrolnych. Urząd pismem z dnia 4 września 2019 roku wniósł zastrzeżenia do realizacji wybranych zaleceń. W dniu 11 października 2019 roku Bank przekazał UKNF odpowiedź na zastrzeżenia, w której doprecyzował opis podejmowanych działań, jak również przedstawił nowe rozwiązania zmierzające do realizacji zaleceń. W dniu 5 grudnia 2019 roku UKNF przekazał Bankowi odpowiedź na pismo zawierające akceptację części działań Banku mających na celu realizację zaleceń pokontrolnych oraz doprecyzowanie innych oczekiwań, które są realizowane. W dniu 14 maja 2020 roku Bank formalnie potwierdził realizację wszystkich zaleceń KNF. W dniu 27 lutego 2020 roku Bank otrzymał postanowienie UKNF z dnia 25 lutego 2020 roku o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia na Bank kary administracyjnej na podstawie przepisów Ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. W dniu 23 kwietnia 2021 roku Bank otrzymał decyzję KNF z dnia 16 kwietnia 2021 roku dotyczącą tego postępowania, nakładającą na Bank karę pieniężną w łącznej wysokości 4 300 tys. zł. Bank zapłacił nałożoną karę w dniu 17 marca 2022 roku.

W dniu 7 maja 2021 roku Bank złożył wniosek do UKNF o ponowne rozpatrzenie sprawy. W dniu 17 grudnia 2021 roku UKNF podtrzymał decyzję z dnia 16 kwietnia 2021 roku. W dniu 21 stycznia 2022 roku Bank złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na decyzję KNF.

W dniu 24 sierpnia 2022 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę Banku w przedmiocie kary pieniężnej. W dniu 14 listopada 2022 roku Bank złożył do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę kasacyjną w powyższej sprawie.

Postępowania wszczęte przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK)

- W dniu 12 kwietnia 2019 roku UOKiK wszczął postępowanie z urzędu w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Postępowanie dotyczy klauzul modyfikacyjnych wskazujących okoliczności, w których Bank jest uprawniony do zmiany warunków umownych, w tym wysokości opłat i prowizji. W ocenie Prezesa UOKiK stosowane przez Bank klauzule modyfikacyjne umożliwiają Bankowi jednostronną, nieograniczoną i dowolną możliwość zmiany sposobu wykonywania umowy. W konsekwencji Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że klauzule stosowane przez Bank kształtują prawa i obowiązki konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy. Uzasadnia to zarzut abuzywności tych klauzul. mBank nie zgadza się z tym stanowiskiem. Pismem z dnia 2 stycznia 2023 roku UOKiK przedłużył postępowanie do 30 kwietnia 2023 roku.
- W dniu 21 lipca 2017 roku UOKiK wszczął postępowanie przeciwko mBankowi w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów uznając, iż Bank nienależycie informuje klientów o ryzyku zmiany kursów walut, przerzuceniu ryzyka walutowego na konsumenta oraz nieprawidłowym ustalaniu wysokości rat w ten sposób, że Bank je zawyżał. W odpowiedzi Bank pismem z dnia 18 sierpnia 2017 roku ustosunkował się do zarzutów organu. Pismem z dnia 18 lutego 2019 roku Prezes UOKiK zażądał szczegółowych informacji w zakresie obsługi kredytów hipotecznych waloryzowanych kursem waluty obcej, na które Bank udzielił odpowiedzi. Pismem z dnia 14 października 2021 roku Prezes UOKiK zawiadomił Bank, że postępowanie dowodowe zostało zakończone, wyznaczył termin do zapoznania się z aktami postępowania oraz termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranych dowodów. Bank wypowiedział się w sprawie zebranych dowodów w wyznaczonym terminie. Prezes UOKiK przedłużył zakończenie postępowania do 31 lipca 2022 roku. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa nie otrzymała informacji o kolejnym przedłużeniu postępowania.
- W dniu 18 lipca 2022 roku doręczono do Banku postanowienie UOKiK o wszczęciu postępowania w kierunku naruszenia zbiorowych interesów konsumentów poprzez:
 - niedokonanie, po zgłoszeniu przez konsumenta nieautoryzowanej transakcji, zwrotu nieautoryzowanej transakcji lub przywrócenia rachunku do stanu sprzed transakcji,
 - przekazywanie konsumentom w odpowiedzi na reklamację informacji, że prawidłowe uwierzytelnienie transakcji reklamowanej wyłącza obowiązek zwrotu tej transakcji.

Postępowanie zostało wszczęte również wobec czterech innych banków. Wcześniej UOKiK prowadził, zainicjowane w dniu 23 czerwca 2021 roku, postępowanie wyjaśniające w tej sprawie, w ramach którego Bank przekazał wyjaśnienia pismem z dnia 4 sierpnia 2021 roku. Pismem z dnia 22 sierpnia 2022 roku mBank S.A. zajął stanowisko w przedmiocie zarzutów zawartych w postanowieniu z dnia 18 lipca 2022 roku.

34. Ryzyko prawne związane z kredytami hipotecznymi i mieszkaniowymi udzielonymi klientom indywidualnym w CHF

Wprowadzenie

W ostatnich latach istotna liczba klientów indywidualnych, którzy zaciągnęli kredyty hipoteczne i mieszkaniowe w CHF, zakwestionowała na drodze sądowej część zapisów lub całość umów, na podstawie których Bank udzielił tych kredytów. Dotychczas nie ma jednolitej linii orzeczeń co do oceny postanowień umownych wprowadzających mechanizm indeksacji oraz skutków ustalenia ich abuzywności (bezskuteczności) wydawanych przez sądy w takich sprawach.

Wartość bilansowa kredytów hipotecznych i mieszkaniowych udzielonych osobom fizycznym w CHF na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła 6,1 mld zł (tj. 1,3 mld CHF), w porównaniu do 9,1 mld zł (tj. 2,0 mld CHF) na koniec 2021 roku. Ponadto wartość portfela kredytów udzielonych w CHF osobom fizycznym, które zostały już całkowicie spłacone na dzień 31 grudnia 2022 roku, z uwzględnieniem kursu walutowego z dnia uruchomienia poszczególnych transz kredytów, wyniosła 7,5 mld zł (31 grudnia 2021 roku: 6,6 mld zł).

Ze względu na istotność kwestii ryzyka prawnego związanego z portfelem kredytów w CHF dla sytuacji finansowej Grupy mBanku na dzień 31 grudnia 2022 roku, poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące tych pozwów sądowych, istotnych wyroków, które w opinii Banku mogą mieć wpływ na przyszłą linię orzeczniczą dotyczącą kredytów indeksowanych do CHF, propozycji potencjalnych ugód z klientami, zasad rachunkowości dotyczących ujęcia ryzyka prawnego związanego z tymi sprawami sądowymi oraz programem ugód, a także informacje dotyczące wpływu ryzyka prawnego związanego z tymi sprawami sądowymi na bilans i rachunek zysków i strat Grupy mBanku oraz metodologii zastosowanej do określenia tego wpływu.

Indywidualne sprawy sądowe przeciwko Bankowi dotyczące kredytów indeksowanych do CHF

Na dzień 31 grudnia 2022 roku toczyło się 17 849 indywidualnych postępowań sądowych (31 grudnia 2021 roku: 13 373 postępowań) wszczętych przeciwko Bankowi przez jego klientów w związku z umowami kredytowymi w CHF, o łącznej wartości roszczeń wynoszącej 5 982,1 mln zł (31 grudnia 2021 roku: 3 506,5 mln zł).

W ramach pozwów indywidualnych 17 627 postępowań (31 grudnia 2021 roku: 13 036 postępowań) o łącznej wartości roszczeń wynoszącej 5 977,8 mln zł (31 grudnia 2021 roku: 3 499,9 mln zł) dotyczyło klauzul waloryzacyjnych i zawierało roszczenia dotyczące orzeczenia częściowej bezskuteczności lub częściowej nieważności umów kredytowych, tj. pod względem postanowień dotyczących waloryzacji, lub orzeczenia, że umowy te są nieważne w całości.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku mBank otrzymał 1 941 prawomocnych orzeczeń w sprawach indywidualnych (31 grudnia 2021 roku: 473 prawomocne orzeczenia), z tego 97 rozstrzygnięć było korzystnych dla Banku, a 1 844 rozstrzygnięcia były niekorzystne (31 grudnia 2021 roku: 82 rozstrzygnięcia korzystne oraz 391 niekorzystnych).

Jednocześnie na dzień 31 grudnia 2022 roku 33 postępowania przed sądami drugiej instancji pozostawały zawieszone z uwagi na zagadnienia prawne skierowane do Sądu Najwyższego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE). Od niekorzystnych dla Banku prawomocnych wyroków stwierdzających bezwzględną nieważność umowy kredytowej Bank wnosi skargi kasacyjne do Sądu Najwyższego. Niekorzystne wyroki zostały wydane w oparciu o te same sytuacje faktyczne, które w przeszłości skutkowały odmiennymi orzeczeniami. Około 84% niekorzystnych wyroków doprowadziło do unieważnienia umowy kredytowej, pozostałe do konwersji umowy na PLN + LIBOR/WIBOR oraz zastąpienia klauzuli kursowej średnim kursem NBP.

Pozew zbiorowy przeciwko mBankowi S.A. dotyczący klauzul waloryzacyjnych

Przeciwko Bankowi toczy się również pozew zbiorowy dotyczący klauzul waloryzacyjnych. Pozew ten został złożony w Sądzie Okręgowym w Łodzi 4 kwietnia 2016 roku przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów reprezentujący grupę 390 osób – klientów bankowości detalicznej, którzy zawarli umowy kredytów hipotecznych waloryzowane kursem CHF.

Pozew zawiera alternatywne roszczenia dotyczące orzeczenia częściowej nieważności umów kredytowych, tj. pod względem postanowień dotyczących waloryzacji, lub orzeczenia, że umowy te są nieważne w całości, lub orzeczenia, że postanowienia umowy dotyczące waloryzacji są nieważne ze względu na fakt, że dopuszczają waloryzację kredytu powyżej 20% i poniżej 20% według kursu CHF z tabeli kursów walut mBanku S.A. obowiązującej w dniu zawarcia każdej z tych umów kredytowych.

Postanowieniem z dnia 13 marca 2018 roku Sąd ustalił skład grupy na 1 731 osób. W dniu 19 października 2018 roku Sąd wydał wyrok, w którym oddalił wszystkie roszczenia Powoda. W ustnym uzasadnieniu Sąd podniósł, że Powód nie wykazał, że przysługuje mu interes prawny w wytaczaniu przedmiotowego powództwa a także odniósł się do kwestii ważności umów kredytowych waloryzowanych kursem CHF podkreślając, że zarówno same umowy, jak i klauzula waloryzacyjna są zgodne zarówno z obowiązującymi przepisami, jak i z zasadami współżycia społecznego. W dniu 11 stycznia 2019 roku do Banku została doręczona apelacja Powoda, na którą Bank złożył odpowiedź. W dniu 27 lutego 2020 roku odbyła się rozprawa w Sądzie Apelacyjnym w Łodzi. W dniu 9 marca 2020 roku zapadł wyrok w sprawie, w którym Sąd Apelacyjny zwrócił sprawę do ponownego rozpoznania Sądu Okręgowego. W dniu 9 czerwca 2020 roku Sąd Apelacyjny wydał na wniosek Powoda postanowienie, którym udzielił zabezpieczenia jego roszczeń poprzez zawieszenie obowiązku spłaty rat kapitałowo – odsetkowych oraz zakazanie Bankowi składania oświadczeń wzywających do zapłaty i wypowiadających umowę kredytową.

W dniu 12 stycznia 2022 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Okręgowym w Łodzi, zaś w dniu 9 lutego 2022 roku zapadł wyrok, mocą którego sąd oddalił powództwo w całości. Sąd uznał, że umowy o kredyt waloryzowany są ważne i nie ma podstaw do stwierdzenia nieważności z uwagi na to, że wprowadzono do nich mechanizm waloryzacji kursem waluty obcej. W ocenie sądu umowy mogą dalej obowiązywać również po wyeliminowaniu z nich klauzul dotyczących sposobu spłaty kredytu. Od przedmiotowego wyroku strona powodowa wniosła apelację, na którą Bank udzielił odpowiedzi. Sprawa pozostaje obecnie rozpoznawana przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wysokość odpisów związanych z pozvem zbiorowym wyniosła 296,5 mln zł. Metodologię kalkulacji wpływu ryzyka prawnego związanego z pozvem zbiorowym opisano w dalszej części noty.

Informacje o najważniejszych postępowaniach sądowych dotyczących kwestii kredytów indeksowanych do CHF**Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach dotyczących kredytów w CHF**

W dniu 3 października 2019 roku TSUE wydał orzeczenie w trybie prejudycjalnym w sprawie kredytu indeksowanego we frankach szwajcarskich udzielonego przez jeden z krajowych banków. Celem pytań prejudycjalnych było ustalenie między innymi, czy można zastosować obowiązujący zwyczaj w sytuacji, gdy w prawie krajowym nie ma przepisu, który mógłby zastąpić klauzulę dotyczącą kursu walutowego uznaną za abuzywną. Zgodnie z orzeczeniem TSUE kwestię abuzywności będą rozstrzygać polskie sądy. TSUE nie odniósł się do tej kwestii. TSUE nie zdecydował też ostatecznie w sprawie konsekwencji uznania klauzuli dotyczącej kursu walutowego za abuzywną przez sąd krajowy, wskazując jednak, że możliwość dalszego wykonywania umowy kredytu w PLN oprocentowanego stawką LIBOR wydaje się wątpliwa. W przypadku uznania klauzuli kursowej za abuzywną krajowy sąd ma zdecydować, czy umowa może być nadal wykonywana, czy też należy stwierdzić nieważność umowy, biorąc pod uwagę wolę klienta, jak i skutki nieważności dla klienta. TSUE zgodził się na stosowanie normy dyspozytywnej jeśli uznanie umowy za nieważną miałooby niekorzystny skutek dla klienta. Nie zgodził się natomiast na stosowanie przepisów o charakterze ogólnym, odwołujących się do zwyczaju czy zasad słuszności.

W październiku 2020 roku w dwóch indywidualnych sprawach toczących się przeciwko mBankowi zostały skierowane pytania prejudycjalne do TSUE. Pytanie prejudycjalne w pierwszej sprawie ma na celu określenie momentu rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia w przypadku roszczeń konsumentów z tytułu nienależnego świadczenia. Pytanie prejudycjalne w drugiej sprawie zmierza do ustalenia, czy w przypadku uznania klauzuli walutowej za abuzywną możliwe jest zastosowanie w jej miejsce przepisu kodeksu cywilnego odwołującego się do średniego kursu NBP. W dniu 17 marca 2022 roku nastąpiło wysłuchanie stron przed Trybunałem Sprawiedliwości UE. Swoje stanowisko przedstawiły strony, Polska, Komisja Europejska, Hiszpania oraz Finlandia. W dniu 8 września 2022 roku TSUE wydał orzeczenie podtrzymujące swoją dotychczasową linię orzeczniczą. Trybunał po raz kolejny potwierdził, że bieg terminu przedawnienia roszczeń konsumenta o zwrot kwot nienależnie wypłaconych na podstawie nieuczciwego postanowienia umownego rozpoczyna się od momentu, w którym konsument wie lub powinien był wiedzieć o nieuczciwości postanowienia umownego. Trybunał powtórzył również, że zastosowanie normy uzupełniającej jest możliwe tylko wtedy, gdy unieważnienie umowy jest niekorzystne dla kredytobiorcy i kredytobiorca zgadza się na zastosowanie tej normy. Automatyczne stosowanie (niezależnie od zgody konsumenta) mogłoby dotyczyć jedynie postanowienia, które zostało wprowadzone przez ustawodawcę krajowego w celu wyeliminowania abuzywności, jeżeli takie postanowienie przywracałoby równowagę stron. Trybunał Sprawiedliwości po raz kolejny podkreślił też, że celem dyrektywy 93/13 nie jest unieważnienie wszystkich umów zawierających nieuczciwe warunki.

W dniu 29 kwietnia 2021 roku Trybunał Sprawiedliwości UE wydał wyrok w sprawie C-19/20. Zgodnie z tym wyrokiem, jeżeli nieuczciwy (abuzywny) charakter postanowienia umownego prowadzi do unieważnienia umowy, Sąd nie powinien stwierdzić nieważności umowy dopóki nie poinformuje konsumenta w sposób obiektywny i wyczerpujący o skutkach prawnych, jakie może spowodować unieważnienie takiej umowy (niezależnie od tego, czy konsument jest reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika) oraz dopóki nie umożliwi konsumentowi wyrażenia swobodnej i świadomej zgody na kwestionowane postanowienie i dalsze trwanie umowy.

Postanowieniem z dnia 12 sierpnia 2021 roku zostało skierowane kolejne pytanie do TSUE (C-520/21), przedmiotem którego jest ustalenie, czy w przypadku unieważnienia umowy kredytowej strony, oprócz zwrotu pieniędzy zapłaconych w wykonaniu tej umowy oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty, mogą domagać się także jakichkolwiek innych świadczeń, w szczególności wynagrodzenia, odszkodowania, zwrotu kosztów lub waloryzacji świadczenia. Rozprawa przed TSUE miała miejsce 12 października 2022 roku. W dniu 16 lutego 2023 roku została przedstawiona opinia Rzecznika Generalnego, co opisano w Nocie 48 Zdarzenia po dniu bilansowym. Wyrok w tej sprawie spodziewany jest w drugiej połowie 2023 roku.

W dniu 18 listopada 2021 roku Trybunał Sprawiedliwości UE wydał wyrok w sprawie C-212/20, w treści którego ocenił, że zgodnie z przepisami Dyrektywy 93/13 treść tzw. klauzuli spreadowej powinna (na podstawie jasnych i zrozumiałych kryteriów) umożliwić właściwie poinformowanemu, dostatecznie uważnemu i racjonalnemu konsumentowi zrozumienie sposobu ustalania kursu wymiany waluty, w taki sposób, by konsument miał możliwość w każdej chwili samodzielnie ustalić kurs stosowany przez przedsiębiorcę. Ponadto TSUE ocenił, że przepisy Dyrektywy 93/13 stoją na przeszkodzie dokonania wykładni niedozwolonego warunku umownego w celu złagodzenia jego nieuczciwego charakteru.

W styczniu 2022 roku zostały skierowane kolejne pytania prejudycjalne do TSUE w trzech sprawach toczących się przeciwko mBankowi. Pytanie w pierwszej sprawie zmierza do ustalenia czy jeśli zachodzą podstawy zarówno do ustalenia nieważności bezwzględnej umowy, jak i do uznania umowy za nieważną

(bezskuteczną) ze względu na klauzule abuzywne w niej zawarte, to sąd powinien ustalić bezwzględną nieważność, czy też decyzja o wyborze sankcji należy do konsumenta. Pytania w drugiej sprawie dotyczą skutków wpisu do rejestru klauzul abuzywnych, możliwości spłaty kredytu od początku w walucie obcej oraz kwestii informowania o ryzyku kursowym konsumenta posiadającego wiedzę w tym zakresie. W trzeciej ze spraw pytania dotyczą roszczeń za korzystanie z kapitału oraz skutków oświadczenia konsumenta w przedmiocie braku zgody na utrzymanie w mocy abuzywnego postanowienia w odniesieniu do bezskuteczności umowy, rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia roszczeń banku i odsetek ustawowych. Pytanie pozostaje po części zbieżne z pytaniem prejudycjalnym innego banku prowadzonym przed TSUE w sprawie C-520/21. Bank prezentuje stanowisko zbieżne z dotychczasowymi stanowiskami KNF i NBP opowiadającymi się za zasadnością formułowania tego typu roszczeń. TSUE nadał bieg tylko sprawie drugiej i trzeciej, w których Bank złożył 15 sierpnia 2022 roku swoje stanowiska.

Uchwały Sądu Najwyższego dotyczące kredytów w CHF

W dniu 29 stycznia 2021 roku został złożony do Sądu Najwyższego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wniosek o podjęcie uchwały. Pełna Izba Cywilna Sądu Najwyższego miała rozstrzygnąć, czy postanowienia abuzywne mogą zostać zastąpione przepisami prawa cywilnego lub zwyczajem, czy możliwe jest utrzymanie kredytu indeksowanego/denominowanego jako kredytu złotowego z oprocentowaniem opartym na stawce LIBOR, czy w przypadku nieważności kredytu w CHF zastosowanie znajdzie teoria salda czy teoria dwóch kondykcji, od jakiego momentu rozpoczyna się bieg przedawnienia w przypadku roszczenia banku o zwrot kwot wypłaconych z tytułu kredytu oraz czy banki i konsumenci mogą otrzymać wynagrodzenie za korzystanie z ich środków przez drugą stronę. Nie bez znaczenia dla kształtu rezerwy pozostaje także brak linii orzeczniczej zarówno krajowej, jak i TSUE w zakresie wynagrodzenia za korzystanie z kapitału. Stanowisko prezentowane przez banki zostało wzmocnione opiniami UKNF i NBP złożonymi do sprawy III CZP 25/22 (III CZP 11/21), opowiadającymi się za przyznaniem bankom prawa do takiego wynagrodzenia. Tym samym roszczenia banków w tym zakresie należy uznać za co najmniej uprawdopodobnione.

W tej sprawie odbyło się jedno posiedzenie, podczas którego Sąd Najwyższy zdecydował o wystąpieniu do Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Finansowego, Rzecznika Praw Dziecka, NBP i KNF o zajęcie stanowiska. Stanowiska tych organów zostały złożone.

Na posiedzeniu niejawnym w dniu 2 września 2021 roku Sąd Najwyższy na podstawie artykułu 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej postanowił zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z trzema pytaniami prejudycjalnymi dotyczącymi problematyki powoływania sędziów w Rzeczypospolitej Polskiej. Orzeczenie w sprawie odpowiedzi na pytania zadane przez I Prezes Sądu Najwyższego nie zapadło.

W dniu 16 lutego 2021 roku w sprawie o sygnaturze akt III CZP 11/20 zapadła uchwała, w której SN opowiedział się za teorią dwóch kondykcji w razie uznania umowy kredytowej za nieważną. Jednocześnie SN wskazał w pisemnym uzasadnieniu, że zagrożeniom związanym z niewypłacalnością jednego z obustronnie wzbogaconych zapobiega w znacznej mierze prawo zatrzymania otrzymanego świadczenia, dopóki druga strona nie zaoferuje zwrotu otrzymanego świadczenia albo nie zabezpieczy roszczenia o zwrot.

W dniu 7 maja 2021 roku (III CZP 6/21) została wydana uchwała 7 Sędziów SN, o mocy zasady prawnej, w której przesądzono, że:

- niedozwolone postanowienie umowne (art. 385(1) § 1 Kodeksu Cywilnego) jest od początku, z mocy samego prawa, dotknięte bezskutecznością na korzyść konsumenta, który może udzielić następnie świadomej i wolnej zgody na to postanowienie i w ten sposób przywrócić mu skuteczność z mocą wsteczną;
- jeżeli bez bezskutecznego postanowienia umowa kredytu nie może wiązać, konsumentowi i kredytodawcy przysługują odrębne roszczenia o zwrot świadczeń pieniężnych spełnionych w wykonaniu tej umowy (art. 410 § 1 w związku z art. 405 Kodeksu Cywilnego). Kredytodawca może żądać zwrotu świadczenia od chwili, w której umowa kredytu stała się trwale bezskuteczna.

W pisemnym uzasadnieniu SN potwierdził swoje wcześniejsze stanowiska co do stosowania teorii dwóch kondykcji oraz kwestii liczenia biegu terminu przedawnienia roszczeń kredytodawcy w przypadku niemożności utrzymania umowy w mocy po wyeliminowaniu z niej postanowień abuzywnych. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że ze względu na przyznaną konsumentowi możliwość podjęcia wiążącej decyzji co do sanowania niedozwolonej klauzuli i co do zaakceptowania konsekwencji całkowitej nieważności umowy, należy uznać, iż co do zasady termin przedawnienia tych roszczeń może rozpocząć bieg dopiero po podjęciu przez konsumenta wiążącej decyzji w tym względzie. Dopiero wtedy zdaniem SN można uznać, że brak podstawy prawnej świadczenia stał się definitywny (podobnie jak w przypadku *condictio causa finita*), a strony mogły zażądać skutecznego zwrotu nienależnego świadczenia. Oznacza to w szczególności, że konsument nie może zakładać, iż roszczenie banku uległo przedawnieniu w terminie liczącym tak, jakby wezwanie do zwrotu udostępnionego kredytu było możliwe już w dniu jego udostępnienia. Uzasadniając uchwałę, SN potwierdził ponadto, że w celu uniknięcia zagrożeń związanych z niewypłacalnością

kredytobiorcy, kredytodawca może skorzystać z przewidzianego w art. 497 w zw. z art. 496 Kodeksu Cywilnego prawa zatrzymania, chroniąc w ten sposób swoje roszczenie o zwrot wykorzystanego kapitału, gdyż obowiązek jego zwrotu jest - w relacji do obowiązku oddania środków pieniężnych do dyspozycji kredytobiorcy - czymś więcej niż zobowiązaniem do świadczenia wzajemnego.

W dniu 6 lipca 2021 roku Izba Cywilna Sądu Najwyższego odmówiła podjęcia uchwały dotyczącej kredytów indeksowanych we frankach szwajcarskich. Sąd Najwyższy wskazał, że kwestia, czy należy stosować teorię salda, czy teorię dwóch kondycji, została już rozstrzygnięta w orzecznictwie Sądu Najwyższego, m.in. uchwałą 7 sędziów z dnia 7 maja 2021 roku (III CZP 6/21), a wcześniej w uchwale z dnia 16 lutego 2021 roku (III CZP 11/20).

W dniu 29 lipca 2021 roku Sąd Najwyższy w składzie 3 sędziów przedstawił zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia składowi 7 sędziów Sądu Najwyższego, sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie czy w przypadku uznania za nieważną umowy kredytu udzielonego w walucie polskiej, indeksowanego do waluty obcej, spłaconego przez kredytobiorców, kwotę ewentualnego wzbogacenia kredytodawcy należy wyliczyć uwzględniając wyłącznie nominalną wysokość rat kredytu, czy też należy uwzględnić oprocentowanie rat według stopy referencyjnej właściwej dla kredytów indeksowanych do waluty obcej albo właściwej dla kredytów złotych. Termin rozpoznania zagadnienia początkowo wyznaczony na 8 listopada 2021 roku, został zdjęty z wokandy, zmieniony został także sędzia sprawozdawca.

W dniu 28 kwietnia 2022 r. Sąd Najwyższy wydał uchwałę (III CZP 40/22) w której wskazał, że w sporach z konsumentami przepis art. 385(1) k.c. stanowią *lex specialis* względem art. 353(1) k.c. W konsekwencji, gdy zachodzą przesłanki do zastosowania obu wyżej wymienionych norm prawnych, sąd powinien zastosować sankcję bezskuteczności postanowienia umownego, nie orzekając jego nieważności na zasadach ogólnych.

Propozycja Przewodniczącego KNF

Ogólne założenia propozycji Przewodniczącego KNF dotyczącej przewalutowania kredytów walutowych na PLN zostały ogłoszone w grudniu 2020 roku. Propozycja Przewodniczącego zakłada, że kredyt indeksowany/denominowany do waluty obcej (CHF/EUR/USD) zostałby zmieniony tak, jakby od początku był kredytem w PLN oprocentowanym stawką WIBOR 3M powiększoną o marżę stosowaną historycznie dla tego typu kredytów.

Bank dokonał analizy kosztów, jakie musiałby ponieść we wskazanym scenariuszu, jako suma różnic pomiędzy aktualnymi saldami kredytów indeksowanych/denominowanych do waluty obcej (CHF/EUR/USD) a odpowiadającymi im hipotetycznymi saldami kredytów w PLN opartymi o stawkę WIBOR 3M powiększoną o marżę kredytów w PLN udzielanych w tym samym czasie i na ten sam okres co kredyt indeksowany/denominowany do walut obcych (CHF/EUR/USD).

Hipotetyczne salda kredytów w PLN uwzględniają w swoim harmonogramie różnice względem rzeczywistych spłat kredytów indeksowanych/denominowanych do walut obcych (CHF/EUR/USD) korygując wartość kapitału pozostałego do spłaty według schematu przekazanego przez KNF.

Szacowany potencjalny wpływ realizacji planu konwersji na mBank, obliczony na dzień 31 grudnia 2022 roku, wyniósłby 5,4 mld zł w przypadku konwersji portfela aktywnego indeksowanego/denominowanego do CHF (dane nieaudytowane). Szczegółowe założenia do oszacowania tego wpływu zostały przyjęte na podstawie ankiety KNF z dnia 27 stycznia 2021 roku. Propozycja Przewodniczącego KNF zakłada, że tylko aktywny portfel będzie podlegał konwersji.

Program ugód

W dniu 26 września 2022 roku Bank podjął decyzję o rozpoczęciu programu ugód dla kredytobiorców, którzy posiadają aktywny kredyt indeksowany do CHF, włączając w to kredytobiorców będących w sporze sądowym z Bankiem.

Przedstawiana oferta oparta jest na dwóch podstawowych założeniach: (i) wyeliminowanie ponoszonego przez klienta ryzyka zmiany kursu walutowego CHF/PLN oraz (ii) ograniczenie ryzyka zmiany oprocentowania. Propozycja ugody polega na konwersji kredytu z franka szwajcarskiego na złote polskie, z jednoczesnym umorzeniem części zadłużenia pozostałego do spłaty. Poziom umorzenia będzie przedmiotem indywidualnych negocjacji z klientami. Bank będzie również zwracał składki ubezpieczenia niskiego wkładu własnego przez umorzenie kapitału równego sumie pobranych od klienta składek.

Po konwersji kredytu na złote klient będzie mógł zdecydować, jakie oprocentowanie wybiera: okresowo stałe czy zmienne. Bank stosuje preferencyjne oprocentowanie kredytu po konwersji dla klientów, którzy zawrą ugodę. Decydując się na zawarcie ugody z Bankiem klient zyska obniżenie kwoty kredytu pozostałej do spłaty, wyeliminuje ryzyko walutowe oraz na skutek oferowanego preferencyjnego oprocentowania i możliwości wyboru okresowo stałego oprocentowania zminimalizuje ryzyko zmiany stopy oprocentowania. Ugody zawierane będą w trybie pozasądowym, aczkolwiek każdemu klientowi, który wyrazi taką wolę, Bank umożliwi zawarcie ugody przy sądzie polubownym.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Bank zawarł łącznie 1 886 ugód (na dzień 31 grudnia 2021 roku: 33 ugody).

Zasady rachunkowości dotyczące ujęcia wpływu ryzyka prawnego związanego ze sprawami sądowymi dotyczącymi kredytów hipotecznych i mieszkaniowych udzielonych klientom indywidualnym w CHF oraz programu ugód

Grupa ujmuje wpływ ryzyka prawnego związanego ze sprawami sądowymi dotyczącymi klauzul indeksacyjnych w kredytach hipotecznych i mieszkaniowych w CHF oraz programu ugód oferowanych kredytobiorcom w CHF zgodnie z:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” w odniesieniu do kredytów aktywnych, w tym kredytów aktywnych objętych pozwem zbiorowym, oraz programu ugód, i
- MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” w odniesieniu do spłaconych kredytów.

Kredyty hipoteczne i mieszkaniowe dla klientów, które są przedmiotem postępowań sądowych, objęte są zakresem MSSF 9. Zgodnie z MSSF 9 kredyty te wyceniane są w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Roszczenia prawne zgłaszane przez kredytobiorców, w tym roszczenia z tytułu nieważności umów, mają wpływ na oszacowanie przez Bank oczekiwanego okresu kredytowania oraz oczekiwanych przez Bank przepływów pieniężnych. W szczególności Bank bierze pod uwagę ryzyko, że pozostały okres kredytowania może być krótszy niż wynikający z umowy lub Bank może nie otrzymać części przepływów umownych, a w przypadku orzeczenia przez sąd nieważności umowy Bank może być zmuszony do zwrotu kredytobiorcom otrzymanych nienależnych świadczeń. Dodatkowo, ewentualne ugody oferowane przez Bank kredytobiorcom (także tym, którzy dotychczas nie występowali z roszczeniami prawnymi) również mogą mieć wpływ na wysokość i terminy oczekiwanych przepływów pieniężnych wynikających z tych kredytów.

W związku z tym w opinii Banku właściwym sposobem ujęcia wpływu ryzyka prawnego w odniesieniu do kredytów aktywnych oraz oczekiwanego wpływu programu ugód oferowanych kredytobiorcom jest aktualizacja szacunków przepływów pieniężnych związanych z kredytami i zmniejszenie wartości bilansowej brutto tych kredytów zgodnie z MSSF 9 paragraf B5.4.6.

W odniesieniu do spłaconych kredytów oraz kredytów, dla których wyliczona korekta przepływów pieniężnych jest wyższa niż wartość bilansowa, Bank rozpoznaje rezerwy na sprawy sądowe zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Zgodnie z MSR 37 kwota stanowiąca rezerwę powinna odzwierciedlać najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku jest kwota, jaką zgodnie z racjonalnymi oczekiwaniami Bank zapłaciłby w ramach wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy lub w celu przeniesienia go na stronę trzecią na ten sam dzień. Kwota ta jest dyskontowana na dzień bilansowy.

W przypadku kredytów spłaconych nie istnieją aktywa, które mogłyby zostać skorygowane, dlatego też wszelkie potencjalne zobowiązania wynikające z ryzyka prawnego są ujmowane zgodnie z MSR 37. W przypadku kredytów spłaconych rezerwa odnosi się do zbioru wielu pozycji, a przy szacunkowym określaniu kwoty obowiązku Bank stosuje metodę „wartości oczekiwanej”, która uwzględnia wszystkie możliwe wyniki oraz odpowiadające im prawdopodobieństwa.

Powyższe szacunki są dokonywane na drodze osądu, biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia dotyczące podobnych spraw oraz opinie niezależnych ekspertów. Bank bierze pod uwagę wszelkie dodatkowe dowody powstałe w wyniku zdarzeń następujących po dniu bilansowym.

Metodologia kalkulacji wpływu ryzyka prawnego związanego z kredytami w CHF oraz programu ugód została opisana w dalszej części noty.

Wpływ ryzyka prawnego związanego ze sprawami sądowymi dotyczącymi klauzul indeksacyjnych w kredytach hipotecznych i mieszkaniowych we frankach szwajcarskich oraz programem ugód

Metodyka zastosowana do obliczenia wpływu ryzyka prawnego związanego ze sprawami sądowymi dotyczącymi klauzul indeksacyjnych w kredytach hipotecznych i mieszkaniowych we frankach szwajcarskich oraz programem ugód oparta jest na obserwacjach historycznych oraz, z uwagi na brak danych rynkowych i brak ujednoliconej linii orzeczniczej, częściowo na założeniach eksperckich, które są wysoce subiektywne i mają szeroki zakres możliwych wartości. Możliwe jest, że w przyszłości wpływ ten będzie musiał zostać istotnie korygowany, szczególnie że ważne parametry wykorzystywane w obliczeniach są istotnie współzależne.

Łączny wpływ ryzyka prawnego związanego ze sprawami sądowymi (pozwami indywidualnymi oraz pozwem zbiorowym) dotyczącymi klauzul indeksacyjnych w kredytach hipotecznych i mieszkaniowych we frankach szwajcarskich oraz programem ugód uwzględniony w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy mBanku przedstawia poniższa tabela.

	31.12.2022	31.12.2021
Wpływ ryzyka prawnego wynikającego z pozwów oraz programu ugód związanego z kredytami aktywnymi ujęty jako pomniejszenie wartości bilansowej brutto kredytów	5 752 732	3 785 097
Wpływ ryzyka prawnego wynikającego z pozwów indywidualnych oraz pozwu zbiorowego związanego z kredytami spłaconymi oraz kredytami aktywnymi o niskiej wartości ujęty jako rezerwy na sprawy sporne	709 187	348 476
Łączny wpływ ryzyka prawnego związanego ze sprawami sądowymi dotyczącymi klauzul indeksacyjnych w kredytach hipotecznych i mieszkaniowych we frankach szwajcarskich	6 461 919	4 133 573

Łączne koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi ujęte w rachunku zysków i strat w 2022 roku wyniosły 3 112,3 mln zł (w roku 2021 roku: 2 758,1 mln zł). Najistotniejszymi czynnikami wpływającymi na te koszty w 2022 roku był wzrost wpływu ryzyka prawnego związanego z pozwami indywidualnymi, który głównie wynikał ze zmiany rozkładu oczekiwanych scenariuszy orzeczeń sądowych na skutek przyjęcia w modelu obserwacji historycznych, wzrostu prognozowanej liczby kredytobiorców, którzy w przyszłości złożą pozew przeciwko Bankowi oraz wzrostu kosztu programu ugód na skutek podjętej we wrześniu 2022 roku przez Bank decyzji o rozpoczęciu programu ugód.

Metodyka kalkulacji wpływu ryzyka prawnego związanego z indywidualnymi sprawami sądowymi

Metodyka kalkulacji wpływu ryzyka prawnego związanego z indywidualnymi sprawami sądowymi dotyczącymi zarówno aktywnych, jak i spłaconych kredytów stosowana przez Bank jest uzależniona od wielu założeń, które uwzględniają dane historyczne skorygowane o oczekiwania Banku co do przyszłości. Najważniejszymi założeniami są: oczekiwana populacja kredytobiorców, którzy wniosą pozew przeciwko Bankowi, rozkład oczekiwanych wyroków sądowych oraz wynikająca z nich strata jaką poniesie Bank, a także poziom akceptacji ugód.

Oczekiwana populacja kredytobiorców, która złoży pozew

Populacja kredytobiorców, którzy złożą pozew przeciwko Bankowi została zaprognozowana przy użyciu metod statystycznych w okresie całego pozostałego życia portfela w oparciu o historię spraw sądowych Banku i zakłada dalszy napływ nowych spraw. Bank zakłada, że zjawisko napływu pozwów będzie istotne do końca 2026 roku. Ponadto Bank zakłada, że zdecydowana większość prognozowanych spraw zostanie wniesiona do końca 2024 roku, a następnie ich liczba spadnie w związku z oczekiwanym ujednoliceniem linii orzeczniczej.

Dla celów wyliczenia wpływu ryzyka prawnego mBank zakłada, że około 38% kredytobiorców frankowych, tj. 31 tys. kredytobiorców, w tym około 27 tys. kredytobiorców posiadających kredyty aktywne (stanowiących około 61% kredytobiorców posiadających kredyty aktywne) oraz około 4 tys. kredytobiorców posiadających kredyty spłacone (stanowiących około 11% kredytobiorców posiadających kredyty spłacone) złożyło lub ma intencję złożenia pozwu przeciwko Bankowi (31 grudnia 2021 roku: 27%, tj. 23 tys. kredytobiorców). Jednocześnie Bank zakłada, że część z tych kredytobiorców zawrze ugodę. Założenie to, ze względu na znaczną niepewność prawną dotyczącą spraw związanych z CHF, jak również inne czynniki zewnętrzne, które mogą wpływać na preferencje klientów co do składania pozwów, jest wysoce subiektywne i może podlegać korekcie w przyszłości. Gdyby dodatkowy 1% kredytobiorców (zarówno posiadających aktywny kredyt w CHF, jak i kredytobiorców, którzy już spłacili kredyt w CHF) wystąpił z pozwem przeciwko Bankowi, to łączna kwota wpływu ryzyka prawnego wzrosłaby o około 63,8 mln zł (przy pozostałych istotnych założeniach niezmiennych) w porównaniu do kwoty wykazanej na dzień 31 grudnia 2022 roku, z czego 55,7 mln zł pomniejszyłoby wartość bilansową brutto kredytów, a 8,1 mln zł powiększyłoby rezerwę na sprawy sporne.

Bank szacuje, że 26,2% kredytobiorców posiadających aktywne kredyty indeksowane do CHF nie zdecyduje się w przyszłości na wystąpienie przeciwko Bankowi na drogę sądową oraz nie zawrze z Bankiem ugody oraz że 87,5% kredytobiorców, którzy spłacili już kredyty nie złoży w przyszłości pozwu. W ocenie Banku wpływ na to będą miały następujące czynniki: oczekiwania klientów co do przyszłych zmian kursu CHF/PLN, oczekiwania klientów co do przyszłych kosztów kredytów w PLN, zmiany w orzecznictwie w sprawach kredytów w CHF, rozwiązania podatkowe dotyczące ugód, koszty oraz czas trwania postępowań sądowych, czynniki indywidualne (w szczególności okres spłaty kredytu i aktualna wysokość zadłużenia). Nie jest to wartość szacowana bezpośrednio, a wynik różnicy pomiędzy oszacowaniem populacji klientów będących już w sporze z Bankiem bądź mających taką intencję oraz oszacowaniem populacji klientów, którzy zdecydują się zawrzeć ugodę a liczbą klientów posiadających aktywną umowę kredytową w CHF.

Rozkład oczekiwanych wyroków sądowych

Prognozowany rozkład oczekiwanych wyroków sądowych został oparty na prawomocnych wyrokach, jakie zapadły w sprawach przeciwko Bankowi poczynawszy od 2020 roku. Ponieważ obecnie nadal nie ma jednolitej linii orzeczeń wydawanych przez sądy w takich przypadkach, Bank wziął pod uwagę trzy możliwe scenariusze zakończenia postępowania sądowego: (i) umowa pozostaje ważna, ale wyeliminowany zostaje mechanizm indeksacji, który przekształca kredyt indeksowany do CHF w kredyt złotowy oprocentowany według stopy procentowej dla kredytu indeksowanego do CHF, (ii) umowa jest nieważna w całości, gdyż usunięcie klauzuli kursowej byłoby zbyt daleko idącą zmianą (przy założeniu, że klauzula ta określa główny przedmiot umowy) oraz (iii) oddalenie powództwa. W scenariuszu (ii) Bank bierze pod uwagę dwie wersje unieważnienia, przy założeniu, że strony rozliczają się w formule zbliżonej do rozliczenia na bazie netto. Pierwsza wersja zakłada, że konsument jest zobowiązany do zwrotu wypłaconego kapitału wraz z wynagrodzeniem za korzystanie z niego, a druga zakłada, że konsument jest zobowiązany do zwrotu kapitału bez wynagrodzenia. Bank przyjął prawdopodobieństwo zwrotu kapitału z wynagrodzeniem na poziomie 70%. W przypadku zmiany prawdopodobieństwa zwrotu kapitału z wynagrodzeniem o +/- 1 punkt procentowy, przy pozostałych istotnych założeniach niezmiennych, łączna kwota wpływu ryzyka prawnego zmieniłaby się o +/- 18,2 mln zł, z czego 16,3 mln zł zmieniłoby wartość bilansową brutto kredytów, a 1,9 mln zł rezerwę na sprawy sporne.

Każdy z tych scenariuszy jest związany z innym poziomem przewidywanych strat dla Banku. Na dzień 31 grudnia 2022 roku Bank przyjął prawdopodobieństwo wystąpienia straty na poziomie 95% (na dzień 31 grudnia 2021 roku: 50%). W przypadku zmiany prawdopodobieństwa wystąpienia straty o +/- 1 punkt procentowy, przy pozostałych istotnych założeniach niezmiennych, łączna kwota wpływu ryzyka prawnego zmieniłaby się o +/- 51,8 mln zł, z czego 46,6 mln zł zmieniłoby wartość bilansową brutto kredytów, a 5,2 mln zł rezerwę na sprawy sporne.

Prawdopodobieństwo akceptacji ugód

Ponieważ na rynku brak jest obecnie wystarczająco wiarygodnych i kompletnych danych, które pozwoliłyby Bankowi na jednoznaczne szacunki dotyczące poziomów akceptacji ugód w sprawach frankowych, Bank przyjął prawdopodobieństwo akceptacji ugód bazując częściowo na dostępnych danych rynkowych, wynikach zakończonego pilotażu programu ugodowego przeprowadzonego przez Bank w 2021 i 2022 roku oraz w oparciu o własne prognozy.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Bank przyjął prawdopodobieństwo akceptacji ugód całego portfela aktywnego na poziomie 32% (na dzień 31 grudnia 2021 roku 34%).

W przypadku zmiany prawdopodobieństwa akceptacji ugód o +/- 1 punkt procentowy, przy pozostałych istotnych założeniach niezmiennych, łączna kwota wpływu ryzyka prawnego zmieniłaby się o +/- 12,1 mln zł. Kwota ta zmieniłaby wartość bilansową brutto kredytów.

Metodyka kalkulacji wpływu ryzyka prawnego związanego z pozwem zbiorowym

W celu kalkulacji kosztów ryzyka prawnego związanego z pozwem zbiorowym zastosowano opisaną powyżej metodologię kalkulacji wpływu ryzyka prawnego związanego z indywidualnymi sprawami sądowymi, którą zastosowano dla populacji objętej pozwem zbiorowym. Zastosowany rozkład orzeczeń sądowych jest taki sam jak w przypadku spraw indywidualnych.

35. Zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania pozabilansowe Grupy obejmują zobowiązania do udzielenia kredytu, gwarancje i inne produkty finansowe oraz pozostałe zobowiązania.

Kwoty oraz odpowiadające im terminy, w których Grupa zobowiązana będzie do zrealizowania pozabilansowych zobowiązań finansowych poprzez udzielenie kredytów lub innych świadczeń pieniężnych, zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

Zobowiązania do udzielenia kredytu, gwarancje i inne produkty finansowe oraz pozostałe zobowiązania

31.12.2022	Kwota nominalna pozabilansowych zobowiązań do udzielenia kredytu, gwarancji i innych produktów finansowych oraz pozostałych zobowiązań podlegających utracie wartości zgodnie z MSSF 9				Rezerwy z tytułu pozabilansowych zobowiązań do udzielenia kredytu, gwarancji i innych produktów finansowych oraz pozostałych zobowiązań podlegających utracie wartości zgodnie z MSSF 9			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI
Zobowiązania do udzielenia kredytu	32 411 508	675 546	74 062	2 899	39 344	14 026	24 276	445
Gwarancje i inne produkty finansowe	7 383 407	460 520	266 455	2 203	4 786	1 084	219 228	(1 597)

31.12.2021	Kwota nominalna pozabilansowych zobowiązań do udzielenia kredytu, gwarancji i innych produktów finansowych oraz pozostałych zobowiązań podlegających utracie wartości zgodnie z MSSF 9				Rezerwy z tytułu pozabilansowych zobowiązań do udzielenia kredytu, gwarancji i innych produktów finansowych oraz pozostałych zobowiązań podlegających utracie wartości zgodnie z MSSF 9			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI
Zobowiązania do udzielenia kredytu	30 887 817	425 000	51 020	8 910	49 142	14 576	24 555	1 166
Gwarancje i inne produkty finansowe	6 430 572	245 546	309 900	2 523	3 433	1 153	225 860	(1 507)
Pozostałe zobowiązania	2 541	-	-	-	-	-	-	-

Pozabilansowe zobowiązania do udzielenia kredytu, gwarancje i inne produkty finansowe oraz pozostałe zobowiązania oraz rezerwy na pozabilansowe udzielone zobowiązania i gwarancje według poziomów wewnętrznego systemu ratingowego

31.12.2022	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	RAZEM
Wartość nominalna pozabilansowych zobowiązań do udzielenia kredytu, gwarancji i innych produktów finansowych oraz pozostałych zobowiązań podlegających utracie wartości zgodnie z MSSF 9					
1	4 756 581	1 847	-	-	4 758 428
2	11 891 625	59 227	-	2	11 950 854
3	9 606 095	371 468	-	279	9 977 842
4	7 608 715	338 620	-	277	7 947 612
5	2 716 126	267 307	-	125	2 983 558
6	12 319	14 506	-	2	26 827
7	49 880	83 091	-	14	132 985
8	249 787	-	-	-	249 787
pozostałe	2 903 787	-	-	-	2 903 787
default	-	-	340 517	4 403	344 920
Wartość nominalna, razem	39 794 915	1 136 066	340 517	5 102	41 276 600
Rezerwy z tytułu pozabilansowych zobowiązań do udzielenia kredytu, gwarancji i innych produktów finansowych oraz pozostałych zobowiązań podlegających utracie wartości zgodnie z MSSF 9					
Rezerwy, razem	44 130	15 110	243 504	(1 152)	301 592

31.12.2021	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	RAZEM
Wartość nominalna pozabilansowych zobowiązań do udzielenia kredytu, gwarancji i innych produktów finansowych oraz pozostałych zobowiązań podlegających utracie wartości zgodnie z MSSF 9					
1	3 222 846	179	-	-	3 223 025
2	14 752 163	3 588	-	106	14 755 857
3	7 123 209	17 593	-	273	7 141 075
4	6 621 638	243 531	-	201	6 865 370
5	2 563 646	279 699	-	95	2 843 440
6	17 287	22 112	-	4	39 403
7	649 278	103 844	-	4	753 126
8	257 292	-	-	-	257 292
pozostałe	2 113 571	-	-	-	2 113 571
default	-	-	360 920	10 750	371 670
Wartość nominalna, razem	37 320 930	670 546	360 920	11 433	38 363 829
Rezerwy z tytułu pozabilansowych zobowiązań do udzielenia kredytu, gwarancji i innych produktów finansowych oraz pozostałych zobowiązań podlegających utracie wartości zgodnie z MSSF 9					
Rezerwy, razem	52 575	15 729	250 415	(341)	318 378

System ratingowy został przedstawiony w Nocie 3.3.4.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania pozabilansowe udzielone i otrzymane przez Grupę oraz wartość nominalną otwartych transakcji pochodnych Grupy na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku.

Gwarancje zostały przedstawione w poniższej tabeli na podstawie umownej daty zapadalności.

31.12.2022	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	30 704 164	15 067 380	5 007 205	50 778 749
Zobowiązania udzielone	27 257 222	10 001 914	4 017 464	41 276 600
Finansowe	23 296 728	7 143 090	2 724 197	33 164 015
- zobowiązania do udzielenia kredytu	23 296 728	7 143 090	2 724 197	33 164 015
Gwarancje i inne produkty finansowe	3 960 494	2 858 824	1 293 267	8 112 585
- gwarancje i akredytywy stand by	3 960 494	2 858 824	1 293 267	8 112 585
Zobowiązania otrzymane	3 446 942	5 065 466	989 741	9 502 149
Finansowe	773 790	-	-	773 790
Gwarancyjne	2 673 152	5 065 466	989 741	8 728 359
Pochodne instrumenty finansowe (wartość nominalna kontraktów)	273 757 689	410 332 909	42 014 000	726 104 598
Instrumenty pochodne na stopę procentową	158 128 185	392 265 521	41 921 182	592 314 888
Walutowe instrumenty pochodne	110 595 312	17 289 913	41 818	127 927 043
Instrumenty pochodne na ryzyko rynkowe	5 034 192	777 475	51 000	5 862 667
Pozycje pozabilansowe razem	304 461 853	425 400 289	47 021 205	776 883 347

31.12.2021	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	29 540 987	12 135 369	4 815 055	46 491 411
Zobowiązania udzielone	25 116 860	8 817 534	4 429 435	38 363 829
Finansowe	21 861 902	6 149 614	3 361 231	31 372 747
- zobowiązania do udzielenia kredytu	21 861 902	6 149 614	3 361 231	31 372 747
Gwarancje i inne produkty finansowe	3 252 417	2 667 920	1 068 204	6 988 541
- gwarancje i akredytywy stand by	3 252 417	2 667 920	1 068 204	6 988 541
Pozostałe zobowiązania	2 541	-	-	2 541
Zobowiązania otrzymane	4 424 127	3 317 835	385 620	8 127 582
Finansowe	464 840	-	-	464 840
Gwarancyjne	3 959 287	3 317 835	385 620	7 662 742
Pochodne instrumenty finansowe (wartość nominalna kontraktów)	311 888 179	457 913 190	50 022 175	819 823 544
Instrumenty pochodne na stopę procentową	200 350 190	433 237 256	49 069 810	682 657 256
Walutowe instrumenty pochodne	104 653 117	24 593 479	917 185	130 163 781
Instrumenty pochodne na ryzyko rynkowe	6 884 872	82 455	35 180	7 002 507
Pozycje pozabilansowe razem	341 429 166	470 048 559	54 837 230	866 314 955

Wartości bilansowe instrumentów pochodnych zaprezentowane są w Nocie 20.

Największy wpływ na wielkość zobowiązań finansowych udzielonych, poza zobowiązaniami udzielonymi przez Bank, miały zobowiązania udzielone przez mFaktoring i mBank Hipoteczny w wysokości odpowiednio 2 903 787 tys. zł i 3 615 tys. zł na dzień 31 grudnia 2022 roku (31 grudnia 2021 roku odpowiednio: 2 113 571 tys. zł i 9 700 tys. zł).

36. Aktywa zastawione

Na aktywach ustanawia się zabezpieczenia w związku z umowami odkupu papierów wartościowych oraz transakcji pochodnych zawartymi z innymi bankami oraz ustanawia się depozyty zabezpieczające w związku z zawarciem kontraktów giełdowych typu futures, opcjami i członkostwem w giełdach.

Zabezpieczenie może być również złożone w różnej formie (gotówka, papiery wartościowe, zastaw na aktywach itp.).

Analogicznie, na rzecz Grupy kontrahenci ustanawiają zabezpieczenia transakcji na swoich aktywach. Jeśli przedmiotem takiego zabezpieczenia są papiery wartościowe (w transakcji buy/sell back), mogą one zostać ponownie użyte jako zabezpieczenie w transakcji przeciwstawnej (sell/buy back).

Ponadto Grupa przyjmuje zabezpieczenia o charakterze rzeczowym (w formie zastawu bądź hipoteki) związane z transakcjami o charakterze kredytowym, takimi jak udzielone kredyty, linie kredytowe, gwarancje bankowe.

W tabeli poniżej zaprezentowano zestawienie środków możliwych do zastawienia w rozbiciu na główne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy mBanku. Głównym składnikiem stanowiącym zabezpieczenie płynności Grupy mBanku z tytułu możliwych do ustanowienia zabezpieczeń są skarbowe papiery wartościowe.

31.12.2022	Aktywa			Wartość godziwa zabezpieczenia przyjętego w formie papierów wartościowych związanych z transakcjami buy/sell back			Środki możliwe do zastawienia (3+6)
	Aktywa ogółem	Aktywa zastawione	Aktywa możliwe do zastawienia	Przyjęte	Ponownie zastawione	Możliwe do zastawienia	
	1	2	3	4	5	6	7
Dłużne papiery wartościowe (Nota 20, 21, 22 i 23), w tym:	55 143 094	3 502 884	49 085 844	9 310 924	562 338	8 748 586	57 834 430
- Bony pieniężne NBP	17 483 362	-	17 483 362	-	-	-	17 483 362
- Papiery skarbowe	29 183 941	2 045 372	27 138 569	9 310 924	562 338	8 748 586	35 887 155
- Listy zastawne	116 709	-	-	-	-	-	-
- Pozostałe papiery nieskarbowe	8 359 082	1 457 512	4 463 913	-	-	-	4 463 913
Zabezpieczenie gotówkowe (pod transakcje pochodne) (Nota 23)	965 301	965 301	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	120 183 142	8 179 977	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa	33 600 576	-	-	-	-	-	-
Razem	209 892 113	12 648 162	49 085 844	9 310 924	562 338	8 748 586	57 834 430

31.12.2021	Aktywa			Wartość godziwa zabezpieczenia przyjętego w formie papierów wartościowych związanych z transakcjami buy/sell back			Środki możliwe do zastawienia (3+6)
	Aktywa ogółem	Aktywa zastawione	Aktywa możliwe do zastawienia	Przyjęte	Ponownie zastawione	Możliwe do zastawienia	
	1	2	3	4	5	6	7
Dłużne papiery wartościowe (Nota 20, 21, 22 i 23), w tym:	53 047 912	2 649 157	48 733 544	5 941 696	128 964	5 812 732	54 546 276
- Bony pieniężne NBP	8 495 243	-	8 495 243	-	-	-	8 495 243
- Papiery skarbowe	36 768 733	2 079 126	34 689 607	5 941 696	128 964	5 812 732	40 502 339
- Listy zastawne	43 266	-	-	-	-	-	-
- Pozostałe papiery nieskarbowe	7 740 670	570 031	5 548 694	-	-	-	5 548 694
Zabezpieczenie gotówkowe (pod transakcje pochodne) (Nota 23)	968 851	968 851	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	117 677 475	9 877 444	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa	26 679 136	-	-	-	-	-	-
Razem	198 373 374	13 495 452	48 733 544	5 941 696	128 964	5 812 732	54 546 276

mBank Hipoteczny S.A. zabezpiecza wyemitowane hipoteczne i publiczne listy zastawne wierzytelnościami z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość bilansowa netto kredytów wpisanych do rejestru hipotecznych i publicznych listów zastawnych, wykazanych powyżej jako aktywa zastawione, wynosiła 8 179 977 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 9 877 444 tys. zł).

Wartość papierów skarbowych wykazanych jako aktywa zastawione, poza zabezpieczeniem transakcji sell/buy back, obejmuje zabezpieczenie zobowiązań Grupy z tytułu kredytów otrzymanych z EBI, zabezpieczenie z tytułu depozytu przyjętego od klienta oraz zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych BFG i zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty na rzecz funduszu gwarancyjnego i funduszu przymusowej restrukturyzacji BFG.

37. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła 42 433 495 sztuk (31 grudnia 2021 roku: 42 384 884 sztuk) o wartości nominalnej 4 zł na akcję. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA) NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2022 ROKU						
Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej (w zł)	Sposób pokrycia kapitału	Rok rejestracji
zwykłe na okaziciela*	-	-	9 989 000	39 956 000	w całości opłacone gotówką	1986
imienne zwykłe*	-	-	11 000	44 000	w całości opłacone gotówką	1986
zwykłe na okaziciela	-	-	2 500 000	10 000 000	w całości opłacone gotówką	1994
zwykłe na okaziciela	-	-	2 000 000	8 000 000	w całości opłacone gotówką	1995
zwykłe na okaziciela	-	-	4 500 000	18 000 000	w całości opłacone gotówką	1997
zwykłe na okaziciela	-	-	3 800 000	15 200 000	w całości opłacone gotówką	1998
zwykłe na okaziciela	-	-	170 500	682 000	w całości opłacone gotówką	2000
zwykłe na okaziciela	-	-	5 742 625	22 970 500	w całości opłacone gotówką	2004
zwykłe na okaziciela	-	-	270 847	1 083 388	w całości opłacone gotówką	2005
zwykłe na okaziciela	-	-	532 063	2 128 252	w całości opłacone gotówką	2006
zwykłe na okaziciela	-	-	144 633	578 532	w całości opłacone gotówką	2007
zwykłe na okaziciela	-	-	30 214	120 856	w całości opłacone gotówką	2008
zwykłe na okaziciela	-	-	12 395 792	49 583 168	w całości opłacone gotówką	2010
zwykłe na okaziciela	-	-	16 072	64 288	w całości opłacone gotówką	2011
zwykłe na okaziciela	-	-	36 230	144 920	w całości opłacone gotówką	2012
zwykłe na okaziciela	-	-	35 037	140 148	w całości opłacone gotówką	2013
zwykłe na okaziciela	-	-	36 044	144 176	w całości opłacone gotówką	2014
zwykłe na okaziciela	-	-	28 867	115 468	w całości opłacone gotówką	2015
zwykłe na okaziciela	-	-	41 203	164 812	w całości opłacone gotówką	2016
zwykłe na okaziciela	-	-	31 995	127 980	w całości opłacone gotówką	2017
zwykłe na okaziciela	-	-	24 860	99 440	w całości opłacone gotówką	2018
zwykłe na okaziciela	-	-	13 385	53 540	w całości opłacone gotówką	2019
zwykłe na okaziciela	-	-	16 673	66 692	w całości opłacone gotówką	2020
zwykłe na okaziciela	-	-	17 844	71 376	w całości opłacone gotówką	2021
zwykłe na okaziciela	-	-	48 611	194 444	w całości opłacone gotówką	2022
Liczba akcji, razem			42 433 495			
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem				169 733 980		
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)		4				

* Stan akcji na dzień bilansowy

W 2022 roku Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych (KDPW) dokonał rejestracji 48 611 akcji mBanku wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku w drodze emisji akcji z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, w celu umożliwienia objęcia akcji mBanku osobom biorącym udział w programach motywacyjnych. W wyniku rejestracji akcji Banku kapitał zakładowy mBanku wzrósł w 2022 roku o kwotę 194 444 zł.

Akcjonariuszami, którzy na dzień 31 grudnia 2022 roku posiadali ponad 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu mBanku S.A., byli:

- Commerzbank AG, który posiadał 29 352 897 akcji, które stanowiły 69,17% ogólnej liczby akcji w kapitale zakładowym mBanku i uprawniał do wykonywania 29 352 897 głosów na walnym zgromadzeniu mBanku,
- PTE Allianz Polska S.A., które posiadało 2 148 729 akcji, które stanowiły 5,06% ogólnej liczby akcji w kapitale zakładowym mBanku i uprawniał do wykonywania 2 148 729 głosów na walnym zgromadzeniu mBanku.

Zmiany w strukturze własności znaczących pakietów akcji Banku.

W dniu 5 stycznia 2023 roku Bank otrzymał od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Allianz Polska S.A. (PTE Allianz Polska S.A.) zawiadomienie o zwiększeniu udziału funduszy zarządzanych przez PTE Allianz Polska S.A. w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu mBanku S.A. powyżej 5% w wyniku połączenia w dniu 30 grudnia 2022 roku ze spółką Aviva Powszechne Towarzystwo Emerytalne Aviva Santander S.A.

W wyniku tej transakcji na dzień 31 grudnia 2022 roku fundusze zarządzane przez PTE Allianz Polska S.A. posiadały łącznie 2 148 729 akcji mBanku S.A., co stanowiło 5,06% kapitału zakładowego mBanku S.A. i uprawniało do 2 148 729 głosów na walnym zgromadzeniu mBanku S.A.

38. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji, z przeznaczeniem na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku.

Zwiększenie kapitału zapasowego w 2022 roku i w 2021 roku wynika z emisji akcji w ramach realizacji programów motywacyjnych, opisanych w Nocie 43.

39. Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe, fundusz ogólnego ryzyka, niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ogólnego ryzyka tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

	31.12.2022	31.12.2021
Pozostały kapitał zapasowy	8 740 349	9 916 912
Pozostałe kapitały rezerwowe	107 008	104 975
Fundusz ogólnego ryzyka	1 153 753	1 153 753
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	1 327 417	1 329 607
Wynik roku bieżącego	(702 691)	(1 178 753)
Zyski zatrzymane, razem	10 625 836	11 326 494

Zgodnie z polskimi przepisami prawa 8% zysku netto Banku przenosi się na niepodlegający podziałowi kapitał zapasowy tworzony ustawowo, aż do czasu, gdy osiągnie on poziom jednej trzeciej kapitału akcyjnego Banku.

Dodatkowo Grupa przenosi część zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka na pokrycie nieprzewidzianych ryzyk oraz przyszłych strat. Fundusz ogólnego ryzyka podlega podziałowi wyłącznie za zgodą akcjonariuszy wyrażoną w trakcie walnego zgromadzenia.

40. Inne pozycje kapitału własnego

	31.12.2022	31.12.2021
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	8 700	2 506
Niezrealizowane zyski (dodatnie różnice kursowe)	30 133	34 267
Niezrealizowane straty (ujemne różnice kursowe)	(21 433)	(31 761)
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(796 868)	(500 202)
Niezrealizowane zyski	38 796	80 630
Niezrealizowane straty	(1 022 584)	(698 164)
Podatek odroczony	186 920	117 332
Koszty rachunkowości zabezpieczeń	27 105	-
Niezrealizowane zyski	33 463	-
Podatek odroczony	(6 358)	-
Wycena dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(760 946)	(707 617)
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych	15 155	12 191
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych	(954 552)	(887 737)
Podatek odroczony	178 451	167 929
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(7 040)	(10 511)
Zyski aktuarialne	1 499	1 157
Straty aktuarialne	(10 191)	(14 134)
Podatek odroczony	1 652	2 466
Przeklasyfikowanie do nieruchomości inwestycyjnych	11 436	11 436
Zyski z przeklasyfikowania do nieruchomości inwestycyjnych	14 118	14 118
Podatek odroczony	(2 682)	(2 682)
Inne pozycje kapitału własnego razem	(1 517 613)	(1 204 388)

41. Dywidenda na akcję

W dniu 31 marca 2022 roku XXXV Zwyczajne Walne Zgromadzenie mBanku S.A. podjęło uchwałę w sprawie pokrycia straty za rok 2021. Poniesioną w 2021 roku stratę netto mBanku S.A. w kwocie 1 215 353 334,02 złotych pokryto z kapitału zapasowego Banku. Walne Zgromadzenie mBanku S.A. postanowiło również nie dokonywać podziału niepodzielonego zysku z lat ubiegłych w kwocie 2 098 480 869,01 złotych.

42. Noty objaśniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych**Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych**

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	31.12.2022	31.12.2021
Kasa i operacje z bankiem centralnym (Nota 19)	16 014 318	12 202 266
Należności od banków (Nota 23)	277 706	338 333
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	16 292 024	12 540 599

Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Wyjaśnienie różnic pomiędzy zmianą stanu wynikającą z sald bilansowych a zmianą stanu wykazaną w przepływach środków pieniężnych z działalności operacyjnej

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Należności od banków - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(2 576 581)	124 587
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	150 551	(86 142)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(60 627)	57 978
Zmiana stanu należności od banków, razem	(2 486 657)	96 423
Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, pochodne instrumenty zabezpieczające oraz zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(446 848)	(334 806)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(174 457)	17 653
Wycena ujęta w innych dochodach całkowitych	(332 791)	(1 134 978)
Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, pochodne instrumenty zabezpieczające oraz zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej, razem	(954 096)	(1 452 131)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(2 506 373)	(9 553 978)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(383 916)	105 860
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom, razem	(2 890 289)	(9 448 118)
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody - zmiana wynikająca z sald bilansowych	1 088 609	(707 998)
Wycena ujęta w innych dochodach całkowitych	(63 851)	(1 131 831)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	237 180	(214 184)
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	1 261 938	(2 054 013)
Papiery wartościowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie - zmiana wynikająca z sald bilansowych	(2 838 424)	(211 602)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	32 109	(72 445)
Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, razem	(2 806 315)	(284 047)
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo przez wynik finansowy - zmiana wynikająca z sald bilansowych	74 720	(27 145)
Nabycie udziałów w jednostkach zależnych nie objętych konsolidacją	-	14 597
Sprzedaż udziałów w jednostkach zależnych	(122)	(5 147)
Zmiana wyceny	(16 664)	78
Zmiana stanu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo przez wynik finansowy, razem	57 934	(17 617)
Inne aktywa (w tym przeznaczone do sprzedaży) - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(356 596)	(196 626)
Wyłączenie aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	31 247
Inne zmiany	(26 015)	23 323
Zmiana stanu innych aktywów, razem	(382 611)	(142 056)
Zobowiązania wobec innych banków - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(1 995 956)	(388 152)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	4 656	27 207
Różnice kursowe	(136 445)	(52 517)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych z działalności finansowej	4 700	1 363 406
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków, razem	(2 123 045)	949 944
Zobowiązania wobec klientów - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	17 059 244	23 399 528
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(389 433)	6 377
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów, razem	16 669 811	23 405 905
Zobowiązania z tytułu leasingu - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	3 486	184 903
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych z działalności finansowej	115 590	93 616
Wyłączenie zwiększenia zobowiązań z tytułu leasingu	(112 640)	(320 745)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu, razem	6 436	(42 226)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(3 964 303)	(566 535)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(10 319)	(74 855)
Różnice kursowe	(261 442)	(114 185)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych z działalności finansowej	3 573 990	509 056
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, razem	(662 074)	(246 519)
Zmiana stanu innych zobowiązań (w tym przeznaczonych do sprzedaży) i rezerw - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	1 191 606	390 006
Wycena programów motywacyjnych ujęta w wyniku (Nota 13)	12 673	10 487
Wycena aktuarialna rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia ujęta w innych dochodach całkowitych (Nota 18)	4 285	8 715
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	59 832	44 116
Wyłączenie zobowiązań przeznaczonych do sprzedaży	-	(7 425)
Zmiana stanu innych zobowiązań (w tym przeznaczonych do sprzedaży) i rezerw razem	1 268 396	445 899

Odsetki otrzymane i zapłacone wykazane w działalności operacyjnej

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021
Odsetki otrzymane z tytułu:		
Należności od banków	928 066	105 139
Kredytów i pożyczek udzielonych klientom	7 232 099	3 411 798
Dłużnych papierów wartościowych	1 020 247	783 725
Instrumentów pochodnych	-	397 423
Pozostałe odsetki otrzymane	47 336	214
Przychody z tytułu odsetek otrzymanych, razem	9 227 748	4 698 299
Odsetki zapłacone z tytułu:		
Rozliczeń z bankami z tytułu przyjętych depozytów	(69 244)	(31 482)
Rozliczeń z klientami z tytułu przyjętych depozytów	(1 291 801)	(83 653)
Z tytułu emisji papierów wartościowych	(275 354)	(88 709)
Instrumentów pochodnych	(948 570)	-
Pozostałe odsetki zapłacone	(72 473)	(30 567)
Koszty z tytułu odsetek zapłaconych, razem	(2 657 442)	(234 411)

Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

W 2022 roku i w 2021 roku przepływy środków z działalności inwestycyjnej dotyczyły głównie rozliczeń z tytułu nabycia wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych.

Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej dotyczyły głównie rozliczeń z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz rozliczeń długoterminowych kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (Nota 29). Ponadto przepływy z działalności finansowej obejmowały rozliczenia z tytułu zobowiązań podporządkowanych.

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu zobowiązań w ramach działalności finansowej.

	Stan na 01.01.2022	Przepływy środków pieniężnych	Zmiana stanu niezwiązana z przepływami środków pieniężnych	Stan na 31.12.2022
Kredyty i pożyczki otrzymane od banków (Nota 29)	1 907 123	(4 700)	8 298	1 910 721
Zobowiązania z tytułu leasingu (Nota 29)	956 838	(115 629)	119 115	960 324
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (Nota 29)	13 429 782	(3 573 990)	(390 313)	9 465 479
Zobowiązania podporządkowane (Nota 29)	2 624 456	(89 791)	206 056	2 740 721
Zobowiązania w ramach działalności finansowej, razem	18 918 199	(3 784 110)	(56 844)	15 077 245

	Stan na 01.01.2021	Przepływy środków pieniężnych	Zmiana stanu niezwiązana z przepływami środków pieniężnych	Stan na 31.12.2021
Kredyty i pożyczki otrzymane od banków (Nota 29)	3 255 091	(1 363 406)	15 438	1 907 123
Zobowiązania z tytułu leasingu (Nota 29)	771 935	(93 616)	278 519	956 838
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (Nota 29)	13 996 317	(483 241)	(83 294)	13 429 782
Zobowiązania podporządkowane (Nota 29)	2 578 327	(54 535)	100 664	2 624 456
Zobowiązania w ramach działalności finansowej, razem	20 601 670	(1 994 798)	311 327	18 918 199

W zmianie stanu nie związanej z przepływami środków pieniężnych ujęte zostały różnice kursowe oraz odsetki naliczone. Całkowity wpływ środków pieniężnych z tytułu leasingów (w tym przepływ związany z krótkoterminowymi umowami leasingowymi, z umowami leasingowymi aktywów o niskiej wartości, które nie są umowami krótkoterminowymi oraz związany ze zmiennymi elementami zobowiązań leasingowych, które są wykazywane w przepływach z działalności operacyjnej) wyniósł 121 642 tys. zł (w 2021 roku: 96 602 tys. zł).

43. Programy motywacyjne oparte na akcjach

Program motywacyjny z 2018 roku dla Członków Zarządu i kluczowej kadry Grupy mBanku – pracowników mających wpływ na profil ryzyka mBanku

W dniu 7 czerwca 2018 roku Rada Nadzorcza, zgodnie z rekomendacją Komisji ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej i decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia mBanku S.A. z dnia 9 maja 2018 roku, uchwaliła Regulamin Programu Motywacyjnego w spółce mBank S.A.

Program jest realizowany od 1 stycznia 2018 roku. Osobami uprawnionymi do udziału w programie są osoby zajmujące stanowiska zidentyfikowane jako mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku zgodnie z polityką identyfikacji Risk Taker, określone jako Risk Taker I lub Risk Taker II, z wyłączeniem Risk Takers II – Członków Zarządu spółki mBank Hipoteczny S.A., w której realizowany jest inny program motywacyjny.

Risk Taker I oznacza Członka Zarządu Banku. Risk Taker II oznacza pracownika zajmującego stanowisko zidentyfikowane jako mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku zgodnie z polityką identyfikacji Risk Takers, w tym również osobę sprawującą funkcję Członka Zarządu w podmiocie z Grupy mBanku.

Na warunkach określonych w Regulaminie i Polityce wynagradzania pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka mBanku (zwana dalej Polityką wynagradzania Risk Takers), Risk Takers będą mogli objąć nieodpłatnie warranty, a w wykonaniu praw z warrantów – akcje.

Bonus dla Risk Taker I

Rada Nadzorcza ustala wysokość bonusu za dany rok kalendarzowy każdemu Członkowi Zarządu indywidualnie w oparciu o ocenę realizacji wyznaczonych celów w odniesieniu do okresu co najmniej 3 lat, przy czym jego wysokość zależy od wysokości puli bonusów. Pula bonusów stanowi sumę kwot bazowych obliczonych dla każdego Członka Zarządu. Kwota bazowa wyliczana jest jako krotność wynagrodzenia zasadniczego, która uzależniona jest od poziomu wyniku Economic Profit (EP), przy czym EP liczony jest za okres 3 lat zgodnie z zasadami określonymi w Polityce wynagradzania Risk Takers.

Bonus składa się z części nieodroczonej stanowiącej 40% bonusu i części odroczonej stanowiącej 60% bonusu.

Część odroczonej i nieodroczonej dzieli się po połowie na część gotówkową (50%) i część wypłacaną w postaci warrantów subskrypcyjnych (50%). Część nieodroczonej gotówkowej podlega wypłacie w roku przyznania premii. Druga połowa części nieodroczonej (50%) jest wypłacana w postaci warrantów subskrypcyjnych, nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy mBanku za dany rok kalendarzowy.

Część odroczonej, zarówno gotówkowa jak i część wypłacana w postaci warrantów subskrypcyjnych, podlega wypłacie w 5 równych rocznych transzach. W każdej z transz część gotówkowa jest wypłacana po zatwierdzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy mBanku za poprzedni rok kalendarzowy, a część wypłacana w postaci warrantów subskrypcyjnych nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy mBanku.

Bonus dla Risk Taker II

Wysokość bonusu za dany rok kalendarzowy ustala Zarząd Banku w odniesieniu do Risk Taker II będącego pracownikiem Banku lub Rada Nadzorcza spółki w odniesieniu do Risk Taker II będącego Członkiem Zarządu spółki z Grupy mBanku w oparciu o ocenę realizacji wyznaczonych celów z trzech ostatnich lat kalendarzowych, wynik Economic Profit Grupy mBanku oraz odpowiednio wynik linii biznesowej/spółki/jednostki organizacyjnej.

Bonus składa się z części nieodroczonej stanowiącej 60% bonusu i części odroczonej stanowiącej 40% bonusu. Część odroczonej i nieodroczonej dzieli się po połowie na część gotówkową (50%) i część wypłacaną w postaci warrantów subskrypcyjnych (50%). Część nieodroczonej gotówkowej podlega wypłacie w roku przyznania premii. Druga połowa części nieodroczonej (50%) jest wypłacana w postaci warrantów subskrypcyjnych, nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy mBanku za dany rok kalendarzowy.

Część odroczonej, zarówno gotówkowa jak i część wypłacana w postaci warrantów subskrypcyjnych, podlega wypłacie w 3 równych rocznych transzach. W każdej z transz część gotówkowa wypłacana jest po zatwierdzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy mBanku za poprzedni rok kalendarzowy, a część wypłacana w postaci warrantów subskrypcyjnych nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy mBanku za dany rok kalendarzowy.

W przypadku gdy wysokość bonusu ustalona dla Risk Taker II za dany rok kalendarzowy nie przekracza jednej trzeciej całkowitego wynagrodzenia rocznego lub 200 tys. zł, bonus może zostać wypłacony w całości

w postaci pieniężnej w formie nieodroczonej, na podstawie decyzji podjętej przez Zarząd Banku w odniesieniu do pracownika Banku lub Radę Nadzorczą spółki w odniesieniu do Członka Zarządu spółki z Grupy mBanku.

Część odroczonego bonusu Risk Taker I oraz Risk Taker II podlega ocenie w zakresie ustalenia oraz wypłaty. Odpowiednio, Rada Nadzorcza mBanku w stosunku do Zarządu Banku, Zarząd Banku w odniesieniu do pracownika Banku lub Rada Nadzorcza spółki w odniesieniu do Członka Zarządu spółki z Grupy mBanku, może podjąć decyzję o wstrzymaniu w całości bądź zmniejszeniu kwoty odroczonej transzy w przypadku gdy stwierdzi, że w dłuższym horyzoncie czasowym niż 1 rok finansowy/obrotowy, tj. za okres co najmniej 3 lat, Risk Taker miał bezpośredni i negatywny wpływ na wynik finansowy lub pozycję rynkową Banku/spółki/Grupy, naruszył przyjęte w Grupie zasady i normy, bezpośrednio doprowadził do znaczących strat finansowych, gdy co najmniej jeden z elementów zawartych w karcie wyników nie został spełniony lub zaistniała którakolwiek z przesłanek, o których mowa w art. 142, w szczególności ust. 2, ustawy Prawo Bankowe.

W przypadku zaistnienia zdarzeń o których mowa powyżej na etapie ustalania wysokości bonusu dla Risk Takers odpowiednio Rada Nadzorcza mBanku, Rada Nadzorcza spółki lub Zarząd mBanku może podjąć decyzję o nieprzyznaniu za dany rok kalendarzowy bonusu w całości lub jego redukcji.

Ponadto Risk Taker I oraz Risk Taker II może zostać zobowiązany na zasadach i w terminie określonym decyzją odpowiednio Rady Nadzorczej mBanku, Rady Nadzorczej spółki z Grupy lub Zarządu mBanku, do zwrotu bonusu przyznanego i wypłaconego za dany rok kalendarzowy (tj.: części nieodroczonej i wszystkich części odroczonej), w przypadku gdy naruszył przyjęte w Grupie mBanku zasady i normy, dopuścił się istotnego naruszenia powszechnie obowiązujących przepisów prawa lub bezpośrednio doprowadził do znaczących strat finansowych wynikających ze świadomego, negatywnego działania na szkodę Grupy mBanku lub Spółki lub doprowadził do nałożenia przez organy nadzorcze na Bank lub spółkę sankcji finansowych na podstawie prawomocnej decyzji.

Decyzja o zaistnieniu wyżej opisanych zdarzeń może zostać podjęta do końca roku kalendarzowego, w którym nastąpi wypłata ostatniej transzy części odroczonego bonusu przyznanego za rok, w którym nastąpiło zdarzenie.

W przypadku uchwały Walnego Zgromadzenia mBanku S.A. o wypłacie za dany rok dywidendy Risk Taker I oraz Risk Taker II, któremu został przyznany bonus w ramach części nieodroczonej lub odroczonej, jest uprawniony do otrzymania niezależnie od bonusu ekwiwalentu pieniężnego na zasadach określonych w Polityce wynagradzania Risk Takers w związku z odroczeniem części bonusu wypłacanej w warrantach subskrypcyjnych.

Premia w ramach wyżej opisanego Programu została przyznana dla Risk Takers I oraz Risk Takers II za 2018 i 2019 rok.

W dniu 17 grudnia 2020 roku Rada Nadzorcza zgodnie z rekomendacją Komisji ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej podjęła decyzję o zmianie Polityki wynagradzania Risk Takers mając na uwadze dostosowanie zapisów Polityki do nowej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/878 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającej dyrektywę 2013/36/UE oraz rekomendację Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie zmiennych składników wynagrodzenia w bankach, zawartej w piśmie z dnia 17 kwietnia 2020 roku, dotyczącą oczekiwanych działań banków w odpowiedzi na wybuch pandemii COVID-19. W szczególności uzasadnionych przypadkach związanych ze zminimalizowaniem ryzyka związanego z utrzymaniem solidnej bazy kapitałowej Banku w celu zapewnienia możliwości skutecznego reagowania na sytuację gospodarczą kraju, np. związaną z pandemią COVID-19, począwszy od bonusu za 2020 rok Rada Nadzorcza w odniesieniu do Risk Taker I oraz Zarząd Banku w odniesieniu do Risk Taker II może podjąć uchwałę o wypłacie części lub całości transz gotówkowych (zarówno transzy nieodroczonej jak i transz odroczonej) w formie warrantów subskrypcyjnych.

Począwszy od bonusu przyznanego za 2021 rok, wydłużony został okres odraczania części gotówkowej jak i części wypłacanej w postaci warrantów subskrypcyjnych. Dla Risk Takers II, których stanowiska zostały zidentyfikowane jako stanowiska kadry kierowniczej wyższego szczebla (dotyczy Dyrektorów Zarządzających oraz członków Zarządu spółek grupy mBanku), okres odraczania wydłużono z trzech do pięciu lat, dla pozostałych Risk Takers z trzech do czterech lat.

W przypadku gdy wysokość bonusu ustalona dla Risk Taker II (nie dotyczy stanowisk Risk Takers II zidentyfikowanych jako stanowiska kadry kierowniczej wyższego szczebla) za dany rok kalendarzowy nie przekracza jednej trzeciej rocznego łącznego wynagrodzenia lub równowartości 50 tys. euro w złotych polskich (według wartości na dzień, w którym przyznano bonusu), bonus można wypłacić w całości w postaci pieniężnej w formie nieodroczonej na podstawie decyzji podjętej przez Zarząd Banku.

Wynagrodzenie zmienne za 2020 i 2021 rok dla Risk Takers I przyznano w całości w warrantach subskrypcyjnych. W przypadku Risk Takers II wynagrodzenie zmienne za 2020 rok zostało w całości przyznane w warrantach subskrypcyjnych.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie warrantów na akcje w odniesieniu do programu motywacyjnego z 2018 roku dla Członków Zarządu i kluczowej kadry Grupy mBanku – pracowników mających wpływ na profil ryzyka mBanku.

	31.12.2022		31.12.2021	
	Liczba warrantów	Średnia ważona cena wykonania (w zł)	Liczba warrantów	Średnia ważona cena wykonania (w zł)
Występujące na początek okresu	97 510		33 264	
Przyznane w danym okresie	32 203		79 297	
Umorzone w danym okresie	-		220	
Wykonane w danym okresie*	48 611	4	14 831	4
Wygasłe w danym okresie	-		-	
Występujące na koniec okresu	81 102		97 510	
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-		-	

*Średnia ważona cena akcji w roku 2022 wyniosła 292,44 zł (w 2021 roku: 345,14 zł).

Podsumowanie wpływu opisanych programów na sprawozdanie z sytuacji finansowej i rachunek zysków i strat Grupy

Płatności oparte na akcjach – rozliczane w akcjach

Poniższa tabela przedstawia zmiany stanu pozostałych kapitałów rezerwowych powstałych w związku z opisanymi powyżej programami motywacyjnymi dla płatności opartych na akcjach i rozliczanych w akcjach mBanku S.A.

	31.12.2022	31.12.2021
Programy motywacyjne		
Stan na początek okresu	33 979	30 329
- wartość usług świadczonych przez pracowników	12 673	10 487
- rozliczenie zrealizowanych opcji	(10 640)	(6 837)
Stan na koniec okresu	36 012	33 979

Płatności gotówkowe

Koszty z tytułu części gotówkowej omawianych programów są zaprezentowane w Nocie 13.

44. Transakcje z podmiotami powiązanymi

mBank S.A. jest jednostką dominującą Grupy mBanku S.A., a Commerzbank AG jest jednostką dominującą najwyższego szczebla i jednocześnie bezpośrednią jednostką dominującą wobec mBanku S.A.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi były transakcjami typowymi i rutynowymi, zawartymi na warunkach nie odbiegających od warunków rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

Grupa świadczy na rzecz kluczowego personelu kierowniczego Banku, Członków Rady Nadzorczej Banku oraz bliskich członków rodzin tych osób standardowe usługi finansowe obejmujące, między innymi, prowadzenie rachunków bankowych, przyjmowanie depozytów, udzielanie kredytów i inne usługi finansowe. Zdaniem Banku transakcje te są zawierane na warunkach rynkowych.

Zgodnie z ustawą Prawo bankowe udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia Członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobom zajmującym kierownicze stanowiska w Banku jak również podmiotom powiązanym z nimi kapitałowo lub organizacyjnie, następuje na podstawie Regulaminów uchwalonych przez Radę Nadzorczą mBanku S.A.

Regulaminy określają szczegółowe zasady oraz limity zadłużenia z tytułu udzielonych kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń w stosunku do wyżej wymienionych osób i podmiotów, które są zgodne z przepisami wewnętrznymi Banku, określającymi kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych, obowiązującymi dla klientów detalicznych i korporacyjnych Banku. Udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia Członkowi Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobie zajmującej kierownicze stanowiska w Banku jak również podmiotowi powiązanemu z nimi kapitałowo lub organizacyjnie w kwocie przekraczającej limity ustanowione przez Prawo Bankowe powoduje, że decyzja o udzieleniu takiego produktu jest podejmowana w formie uchwały Zarządu i uchwały Rady Nadzorczej.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Warunki takich kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń, w tym zwłaszcza w odniesieniu do oprocentowania oraz prowizji i opłat, nie mogą być korzystniejsze od warunków stosowanych przez Bank odpowiednio dla klientów detalicznych lub korporacyjnych.

Poniższa tabela przedstawia wartości transakcji Banku i spółek Grupy mBanku z Członkami Rady Nadzorczej i Zarządu mBanku, kluczowym personelem kierowniczym mBanku, Członkami Rady Nadzorczej i Zarządu Commerzbanku oraz innymi osobami i podmiotami powiązanymi, a także ze spółkami Grupy Commerzbank AG. Wartość transakcji obejmuje salda aktywów i zobowiązań oraz związane z nimi koszty i przychody według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku.

	Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu mBanku, kluczowy personel kierowniczy mBanku, Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Commerzbanku		Inne osoby i podmioty powiązane*		Spółki zależne mBanku**		Commerzbank AG		Pozostałe spółki Grupy Commerzbank AG	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Stan na koniec okresu										
Sprawozdanie z sytuacji finansowej										
Aktywa	3 627	3 669	1 882	1 833	2 390	23 877	684 577	1 255 004	37	37
Zobowiązania	18 382	18 585	3 447	4 156	24 752	28 048	2 598 059	3 151 867	77 829	73 658
Rachunek zysków i strat										
Przychody z tytułu odsetek	175	52	103	41	37	345	65 212	33 504	28	138
Koszty z tytułu odsetek	(104)	(2)	(8)	-	(186)	-	(43 685)	(23 658)	(1 416)	(20)
Przychody z tytułu prowizji	38	56	89	9	168	178	4 991	6 101	176	258
Koszty z tytułu prowizji	-	-	-	-	(14 981)	(11 968)	-	-	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	14	15	1 674	1 078	3 846	3 522	-	-
Ogólne koszty administracyjne amortyzacja i pozostałe koszty operacyjne	-	-	-	-	-	-	(11 408)	(5 192)	-	-
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane										
Zobowiązania udzielone	755	669	158	145	410 882	380 145	2 101 314	1 564 733	1 608	3 514
Zobowiązania otrzymane	-	-	-	-	-	-	1 915 387	1 895 575	-	-

* Inne osoby i podmioty powiązane obejmują: bliskich członków rodzin Członków Rady Nadzorczej i Zarządu mBanku, kluczowego personelu kierowniczego mBanku, Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Commerzbanku oraz podmioty kontrolowane lub współkontrolowane przez wyżej wymienione osoby.

** Dotyczy spółek zależnych nieobjętych konsolidacją

Zarząd mBanku S.A.

Na koniec 2022 roku Zarząd mBanku S.A. pełnił funkcje w następującym składzie:

1. Cezary Stypułkowski – Prezes Zarządu,
2. Andreas Böger – Wiceprezes Zarządu ds. Finansów,
3. Krzysztof Dąbrowski – Wiceprezes Zarządu ds. Operacji i Informatyki,
4. Cezary Kocik – Wiceprezes Zarządu ds. Bankowości Detalicznej,
5. Marek Lusztyn – Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Ryzykiem,
6. Adam Pers – Wiceprezes Zarządu ds. Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej.

W 2022 roku nie nastąpiły żadne zmiany dotyczące składu Zarządu mBanku S.A.

Rada Nadzorcza mBanku S.A.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku skład Rady Nadzorczej mBanku S.A. przedstawia się następująco:

1. Agnieszka Słomka-Gołębiowska – Przewodnicząca
2. Bettina Orlopp – Wiceprzewodnicząca
3. Armin Barthel
4. Tomasz Bieske
5. Marcus Chromik
6. Mirosław Godlewski
7. Aleksandra Gren
8. Arno Walter

Zmiany składu Rady Nadzorczej

- W dniu 14 października 2022 roku Pan Arno Walter złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej z dniem 30 marca 2023 roku.
- W dniu 7 grudnia 2022 roku Pan Armin Barthel złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej z dniem 31 grudnia 2022 roku.

Wynagrodzenie Członków Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej

Poniżej przedstawiono informacje o wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści wypłaconych i należnych Członkom Zarządu Banku, którzy pełnili swoje funkcje na koniec 2022 roku i 2021 roku, wynagrodzeń byłych Członków Zarządu oraz wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej mBanku S.A.

Wynagrodzenie wypłacone w zł	2022	2021
Zarząd Banku		
Wynagrodzenie zasadnicze	11 970 427	11 892 665
Pozostałe korzyści	1 460 547	1 423 271
Bonus odroczoney	780 000	1 278 316
Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu Banku		
Pozostałe korzyści	1 710	3 210
Bonus odroczoney	216 000	491 000
Odszkodowanie (zakaz konkurencji)	-	2 228 000
Rada Nadzorcza		
Wynagrodzenie zasadnicze	1 742 360	1 466 378

Łączne kwoty wynagrodzeń Członków Zarządu Banku obejmują: wynagrodzenia zasadnicze, nagrody, odprawy z tytułu rozwiązania umowy o zarządzanie, odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji, koszty polis oraz koszty mieszkań.

Wymienione wyżej świadczenia mają charakter krótkoterminowy.

Łączna kwota wynagrodzeń otrzymanych przez Członków Zarządu Banku pełniących funkcje w 2022 roku wyniosła 14 211 tys. zł (w 2021 roku: 14 594 tys. zł).

Zgodnie z obowiązującym w Banku systemem wynagrodzeń, Członkom Zarządu Banku może przysługiwać wynagrodzenie zmienne za rok 2022, które byłoby wypłacane począwszy od 2023 roku. Na dzień 31 grudnia 2022 Bank posiadał rezerwę na wypłatę gotówkową za rok 2022 dla Członków Zarządu, która wynosiła 2 178 tys. zł (na koniec 2021 roku: 2 313 tys. zł). Ostateczną decyzję na temat wysokości wynagrodzenia zmiennego podejmie Komisja ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Banku do dnia 1 marca 2023 roku.

W 2022 roku i w 2021 roku Członkowie Zarządu mBanku S.A. nie uzyskali wynagrodzenia z tytułu zasiadania w zarządach i radach nadzorczych spółek powiązanych.

Łączna kwota wynagrodzeń otrzymanych przez Członków Rady Nadzorczej Banku, Członków Zarządu Banku oraz pozostałych członków kluczowego personelu kierowniczego Banku pełniących funkcje w 2022 roku wyniosła 23 190 tys. zł (w 2021 roku: 21 796 tys. zł).

Szczegółowe informacje dotyczące wynagrodzeń poszczególnych Członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jak również skład Rady Nadzorczej oraz informacje o byłych Członkach Zarządu zostały przedstawione w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy mBanku S.A. w Rozdziale 13.7. Zarząd i Rada Nadzorcza – skład, kompetencje i zasady działania.

Informacje o stanie posiadania akcji Banku przez osoby zarządzające i nadzorujące

Na dzień 31 grudnia 2022 roku akcje Banku posiadało sześciu Członków Zarządu Banku: Pan Cezary Stypułkowski – 27 884 sztuki, Pan Andreas Böger – 2 994 sztuki, Pan Krzysztof Dąbrowski – 2 240 sztuk, Pan Cezary Kocik – 1 392 sztuki, Pan Marek Lusztyn – 303 sztuki oraz Pan Adam Pers – 26 sztuk.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku akcje Banku posiadało czterech Członków Zarządu Banku: Pan Cezary Stypułkowski – 25 230 sztuk, Pan Andreas Böger – 1 646 sztuk, Pan Krzysztof Dąbrowski – 892 sztuki oraz Pan Cezary Kocik – 256 sztuk.

45. Przejęcie i zbycie**Sprzedaż spółki Tele-Tech Investment Sp. z o.o.**

W dniu 15 lipca 2021 roku mBank S.A. podpisał warunkową umowę sprzedaży udziałów w spółce zależnej Tele-Tech Investment Sp. z o.o. oraz obligacji wyemitowanych przez tę spółkę. Po spełnieniu warunków zawieszających, w dniu 19 lipca 2021 roku Bank sprzedał 100% udziałów w tej spółce oraz wszystkie posiadane przez Bank obligacje wyemitowane przez tę spółkę.

Likwidacja spółki mFinance France S.A.

W związku z substytucją zobowiązań z mFinance France S.A. (mFF) do mBanku począwszy od grudnia 2020 roku zaprzestano konsolidacji tej spółki. Proces substytucji zakończył się w październiku 2020 roku. W listopadzie 2020 roku rozpoczął się proces likwidacji spółki. W dniu 22 kwietnia 2021 roku Zwyczajne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki podjęło decyzję o zakończeniu likwidacji spółki z dniem 22 kwietnia 2021 roku i tym samym o złożeniu wniosku o wykreślenie spółki z francuskiego rejestru przedsiębiorstw. Spółka została prawomocnie wykreślona w dniu 4 czerwca 2021 roku.

46. Konsolidacja ostrożnościowa

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012, z późniejszymi zmianami („Rozporządzenie CRR”), mBank jest dużą jednostką zależną unijnej instytucji dominującej, sporządzającą skonsolidowane ostrożnościowo dane finansowe.

Poniżej przedstawiono informacje finansowe, nie stanowiące miar regulowanych przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”).

Grupę Kapitałową mBanku S.A. („Grupa”) stanowią podmioty określone zgodnie z zasadami konsolidacji ostrożnościowej zawartymi w Rozporządzeniu CRR.

Podstawa sporządzenia skonsolidowanych ostrożnościowo danych finansowych

Skonsolidowane ostrożnościowo dane finansowe Grupy sporządzone zgodnie z zasadami konsolidacji ostrożnościowej określonymi w Rozporządzeniu CRR („skonsolidowane ostrożnościowo dane finansowe”) sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2022 roku i za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku.

Wykazany w skonsolidowanych ostrożnościowo danych finansowych skonsolidowany zysk z bieżącego okresu może być zaliczony do skonsolidowanego kapitału podstawowego Tier I w kalkulacji skonsolidowanego współczynnika kapitału podstawowego Tier I, skonsolidowanego współczynnika kapitału Tier I oraz skonsolidowanego łącznego współczynnika kapitałowego po uzyskaniu uprzedniego zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) lub po zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie.

Podczas sporządzania skonsolidowanych ostrożnościowo danych finansowych Grupy zostały zastosowane te same zasady (polityki) rachunkowości, które zostały zastosowane podczas sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy mBanku S.A. za 2022 rok, sporządzonego zgodnie z MSSF, za wyjątkiem zasad konsolidacji przedstawionych poniżej.

Skonsolidowane ostrożnościowo dane finansowe obejmują Bank oraz następujące podmioty:

Nazwa podmiotu	31.12.2022		31.12.2021	
	Udział w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)	Metoda konsolidacji	Udział w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)	Metoda konsolidacji
mBank Hipoteczny S.A.	100%	pełna	100%	pełna
mLeasing Sp. z o.o.	100%	pełna	100%	pełna
mFinance S.A.	100%	pełna	100%	pełna
mFaktoring S.A.	100%	pełna	100%	pełna
Future Tech Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	98,04%	pełna	98,04%	pełna
mElements S.A.	100%	pełna	100%	pełna
Asekum Sp. z o.o.	100%	pełna	100%	pełna
LeaseLink Sp. z o.o.	100%	pełna	100%	pełna
mFinance CZ s.r.o.	100%	pełna	100%	-
mFinance SK s.r.o.	100%	pełna	100%	-

Informacje dotyczące wymienionych wyżej spółek zostały umieszczone w Nocie 1.

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Zakresem konsolidacji ostrożnościowej objęte są jednostki zdefiniowane w Rozporządzeniu CRR – jako instytucje, instytucje finansowe lub przedsiębiorstwa usług pomocniczych będące jednostkami zależnymi lub przedsiębiorstwami, w kapitale których utrzymywany jest udział kapitałowy, poza jednostkami, w których łączna kwota aktywów i pozycji pozabilansowych jest niższa od mniejszej z następujących dwóch kwot:

- 10 mln EUR;
- 1% łącznej kwoty aktywów oraz pozycji pozabilansowych jednostki dominującej lub przedsiębiorstwa posiadającego udział kapitałowy.

Skonsolidowane dane finansowe łączą pozycje aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów i kosztów jednostki dominującej i jednostek zależnych wyłączając wartość bilansową inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego każdej z jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej. Wszelką powiązaną wartość firmy jeżeli jest ujemna, ujmuje się ją bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Zysk lub strata i każdy składnik innych całkowitych dochodów są przypisywany do właścicieli Grupy oraz do udziałów niekontrolujących nawet wtedy, gdy w rezultacie udziały niekontrolujące przybierają wartość ujemną. Jeżeli Grupa utraci kontrolę nad jednostką zależną, to rozlicza wszelkie kwoty ujęte w innych całkowitych dochodach związane z tą jednostką zależną na takich zasadach, jakie byłyby wymagane w przypadku, gdy Grupa bezpośrednio zbyła odnośne aktywa lub zobowiązania.

Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Skonsolidowany ostrożnościowo rachunek zysków i strat

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2022	2021 – przekształcony
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	9 265 806	4 453 774
<i>Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej</i>	9 093 789	3 969 987
<i>Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy</i>	172 017	483 787
Koszty odsetek	(3 356 567)	(327 694)
Wynik z tytułu odsetek	5 909 239	4 126 080
Przychody z tytułu opłat i prowizji	3 026 096	2 692 626
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(906 019)	(824 871)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	2 120 077	1 867 755
Przychody z tytułu dywidend	5 236	5 046
Wynik na działalności handlowej	97 198	96 890
Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(50 924)	4 608
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów oraz zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(91 548)	93 728
Pozostałe przychody operacyjne	265 162	232 384
Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(803 217)	(873 234)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	(3 112 265)	(2 758 079)
Ogólne koszty administracyjne	(2 851 881)	(2 020 477)
Amortyzacja	(467 308)	(436 254)
Pozostałe koszty operacyjne	(443 613)	(320 898)
Wynik działalności operacyjnej	576 156	17 549
Podatki od pozycji bilansowych Grupy	(684 175)	(608 627)
Zysk / (strata) brutto	(108 019)	(591 078)
Podatek dochodowy	(594 508)	(587 735)
Zysk / (strata) netto	(702 527)	(1 178 813)
Zysk / (strata) netto przypadający na:		
- akcjonariuszy mBanku S.A.	(702 691)	(1 178 753)
- udziały niekontrolujące	164	(60)

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

Skonsolidowane ostrożnościowo sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	31.12.2022	31.12.2021 – przekształcone
Kasa, operacje z bankiem centralnym	16 014 318	12 202 266
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające	2 524 652	2 589 076
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	1 044 189	1 423 822
<i>Kapitałowe papiery wartościowe</i>	185 788	231 020
<i>Dłużne papiery wartościowe</i>	45 009	81 128
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom</i>	813 392	1 111 674
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	35 117 450	36 200 110
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	148 138 819	139 919 119
<i>Dłużne papiery wartościowe</i>	19 002 527	16 164 103
<i>Należności od banków</i>	9 806 262	7 229 681
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom</i>	119 330 030	116 525 335
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	3 064	(110 033)
Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	26 747	31 247
Wartości niematerialne	1 391 707	1 283 953
Rzeczowe aktywa trwałe	1 484 933	1 542 250
Nieruchomości inwestycyjne	136 909	127 510
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	28 302	28 147
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 875 728	1 392 344
Inne aktywa	2 105 295	1 744 183
AKTYWA RAZEM	209 892 113	198 373 994
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY		
ZOBOWIĄZANIA		
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne zabezpieczające	2 086 111	2 011 182
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	190 567 661	179 349 604
<i>Zobowiązania wobec banków</i>	3 270 223	5 266 179
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>	174 130 914	157 072 349
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu</i>	960 324	956 838
<i>Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych</i>	9 465 479	13 429 782
<i>Zobowiązania podporządkowane</i>	2 740 721	2 624 456
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	(1 528 582)	(1 055 478)
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	7 375	7 425
Rezerwy	1 362 259	836 900
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	571 456	61 901
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	89
Inne zobowiązania	4 110 802	3 444 455
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	197 177 082	184 656 078
KAPITAŁY		
Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy mBanku S.A.	12 713 001	13 716 050
Kapitał podstawowy:	3 604 778	3 593 944
Zarejestrowany kapitał akcyjny	169 734	169 540
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	3 435 044	3 424 404
Zyski zatrzymane, w tym:	10 625 836	11 326 494
- Wynik finansowy z lat ubiegłych	11 328 527	12 505 247
- Wynik roku bieżącego	(702 691)	(1 178 753)
Inne pozycje kapitału własnego	(1 517 613)	(1 204 388)
Udziały niekontrolujące	2 030	1 866
KAPITAŁY RAZEM	12 715 031	13 717 916
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM	209 892 113	198 373 994

47. Adekwatność kapitałowa

Jedno z głównych zadań Banku polega na zapewnieniu odpowiedniego poziomu kapitału. W ramach strategii zarządzania kapitałem Grupy mBanku, mBank tworzy ramy i wytyczne dla efektywnego planowania i wykorzystania bazy kapitałowej, które:

- są zgodne z obowiązującymi przepisami zewnętrznymi oraz regulacjami wewnętrznymi,
- zabezpieczają kontynuację realizacji celów finansowych zapewniających odpowiedni poziom zwrotu dla akcjonariuszy,
- zapewniają utrzymanie silnej bazy kapitałowej będącej podstawą wsparcia dla rozwoju biznesu.

Strategia zarządzania kapitałem w Grupie mBanku jest oparta na dwóch podstawowych filarach:

- dążenie do optymalnego poziomu i struktury funduszy własnych, zapewniających utrzymywanie współczynników kapitałowych powyżej kapitałowych celów strategicznych Grupy (ustalonych powyżej minimalnych wymogów kapitałowych biorąc pod uwagę zaakceptowany apetyt na ryzyko) przy jednoczesnym zabezpieczeniu pokrycia kapitałem wszystkich istotnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanych w działalności Grupy mBanku,
- efektywne wykorzystanie bazy kapitałowej gwarantujące osiągnięcie oczekiwanych stóp zwrotu, w tym zwrotu z kapitału regulacyjnego i kapitału własnego, i dzięki temu stworzenie stabilnych podstaw zasilania bazy kapitałowej w przyszłych okresach.

Powyższe filary zarządzania kapitałem pozwalają na rozwój biznesu przy jednoczesnym spełnieniu norm nadzorczych w dłuższej perspektywie.

Współczynniki kapitałowe

Pomiar adekwatności funduszy własnych, w tym między innymi kalkulacja współczynników kapitałowych i wskaźnika dźwigni finansowej, funduszy własnych oraz całkowitego wymogu kapitałowego Grupy mBanku, odbywał się w oparciu o przepisy:

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, z późniejszymi zmianami (Rozporządzenie CRR),
- Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2021/451 z dnia 17 grudnia 2020 roku ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne do celów stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do sprawozdań nadzorczych instytucji oraz uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 680/2014 (Rozporządzenie ITS),
- Ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665) z późniejszymi zmianami,
- Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku (Dz. U. 2015 poz. 1513) o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym,
- Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 roku w sprawie wyższej wagi ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach,
- Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 września 2017 roku w sprawie bufora ryzyka systemowego.

W procesie wyliczania skonsolidowanych funduszy własnych i wymogów w zakresie funduszy własnych uwzględniane są spółki objęte konsolidacją ostrożnościową zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu CRR.

W związku z wejściem w życie w 2015 roku Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Ustawa), która transponuje przepisy Dyrektywy CRD IV do polskiego porządku prawnego, na dzień 31 grudnia 2022 roku Grupa mBanku zobowiązana jest dodatkowo utrzymywać fundusze własne na poziomie, który pozwoli pokryć wyznaczony na mocy przepisów ustawy bufor zabezpieczający (conservation buffer) w wysokości 2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko (31 grudnia 2021 roku: 2,5%).

Wskaźnik bufora antycyklicznego dla ekspozycji kredytowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który miał zastosowanie na koniec 2022 i 2021 roku, zgodnie z artykułem 83 Ustawy, wyniósł 0%. Wskaźnik bufora antycyklicznego specyficznego dla Grupy mBanku, wyznaczany zgodnie z przepisami Ustawy jako średnia ważona wskaźników bufora antycyklicznego mających zastosowanie w jurysdykcjach, w których odnośne ekspozycje kredytowe Grupy się znajdują, wyniósł na dzień 31 grudnia 2022 roku 10 p.b. (31 grudnia 2021 roku: 5 p.b.). Na wartość wskaźnika wpływ miały przede wszystkim ekspozycje oddziałów

zagranicznych mBanku w Czechach i na Słowacji, gdzie wskaźniki bufora antycyklicznego wynosiły na koniec 2022 roku odpowiednio: 1,5% i 1,0% (na koniec 2021 roku odpowiednio: 0,5% i 1,0%).

W 2016 roku Bank otrzymał decyzję administracyjną KNF, zgodnie z którą Bank został uznany za inną instytucję o znaczeniu systemowym (O-SII). Na Bank został nałożony bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym, który zgodnie z decyzją KNF z dnia 29 października 2020 roku wyniósł 0,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 Rozporządzenia CRR. Bufor ten powinien być utrzymywany zarówno na poziomie indywidualnym, jak i skonsolidowanym. Określona w decyzji administracyjnej wartość bufora ma zastosowanie na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Z dniem 1 stycznia 2018 roku weszło w życie Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie bufora ryzyka systemowego. Rozporządzenie określa bufor ryzyka systemowego w wysokości 3% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko z zastosowaniem do wszystkich ekspozycji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z wyjątkową sytuacją społeczno-gospodarczą, jaka powstała po pojawieniu się ogólnosiwiatowej pandemii COVID-19, wymóg ten został zniesiony poprzez uchylające Rozporządzenie Ministra Finansów, które obowiązuje od 19 marca 2020 roku i miało zastosowanie na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Ostatecznie wymóg połączonego bufora wyznaczony dla Grupy na koniec 2022 roku wyniósł 3,10% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko (na koniec 2021 roku: 3,05%).

Dodatkowo w wyniku przeprowadzonej przez Urząd KNF w 2022 roku oceny ryzyka w ramach procesu badania i oceny nadzorczej (BION), w szczególności oceny ryzyka związanego z portfelem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, Bank otrzymał indywidualne zalecenie, aby utrzymywać fundusze własne na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego na poziomie skonsolidowanym w wysokości 1,76% na poziomie łącznego współczynnika kapitałowego oraz 1,32% na poziomie współczynnika kapitału Tier I (w 2021 roku odpowiednio: 2,12% i 1,59%). Dodatkowy wymóg kapitałowy wyznaczony przez KNF w 2022 roku obejmował także dodatkowe czynniki ryzyka związane z walutowymi kredytami mieszkaniowymi w obszarze ryzyka operacyjnego, ryzyka rynkowego oraz ryzyka zbiorowego niewykonania zobowiązania przez kredytobiorców.

Współczynniki kapitałowe w ujęciu skonsolidowanym oraz jednostkowym znajdowały się w 2022 roku oraz w 2021 roku powyżej wymaganych wartości uwzględniających opisaną wyżej składowę.

Grupa mBanku	31.12.2022		31.12.2021	
Współczynnik kapitałowy	Poziom wymagany	Poziom zaraportowany	Poziom wymagany	Poziom zaraportowany
Łączny współczynnik kapitałowy (TCR)	12,86%	16,36%	13,17%	16,58%
Współczynnik kapitału Tier I (Tier I ratio)	10,42%	13,81%	10,64%	14,16%

Skonsolidowany wskaźnik dźwigni finansowej, liczony według przepisów Rozporządzenia CRR oraz Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/62 z dnia 10 października 2014 roku zmieniającego Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, z uwzględnieniem przejściowej definicji kapitału Tier I, na koniec 2022 roku wyniósł 5,44% (na koniec 2021 roku: 6,32%).

Fundusze własne

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR, na skonsolidowane fundusze własne składa się skonsolidowany kapitał podstawowy Tier I, skonsolidowany kapitał dodatkowy Tier I oraz skonsolidowany kapitał Tier II, przy czym w Grupie mBanku nie identyfikuje się pozycji, które kwalifikowałyby się jako dodatkowy kapitał Tier I.

Kapitał podstawowy Tier I Grupy mBanku obejmuje:

- instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne,
- zyski zatrzymane,
- skumulowane inne całkowite dochody i pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusze ogólne ryzyka bankowego,
- korekty regulacyjne.

Kapitał Tier II Grupy mBanku obejmuje instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne (zobowiązania podporządkowane o określonym terminie wymagalności oraz nadwyżka rezerw ponad oczekiwane uznane straty według metody AIRB w przypadku ich wystąpienia).

Fundusze własne Grupy mBanku na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosły 14 403 163 tys. zł, natomiast kapitał podstawowy Tier I Grupy mBanku wyniósł 12 153 665 tys. zł (31 grudnia 2021 roku odpowiednio: 15 871 711 tys. zł oraz 13 552 027 tys. zł).

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko Grupy mBanku obejmuje:

- kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta, pozycji sekurytyzacyjnych, ryzyka rozmycia oraz dostaw z późniejszym terminem rozliczenia,
- kwotę ekspozycji na ryzyko rynkowe, obejmującą ryzyko pozycji, ryzyko walutowe i ryzyko cen towarów,
- kwotę ekspozycji na ryzyko operacyjne,
- kwotę ekspozycji na ryzyko korekty wyceny kredytowej,
- kwoty innych ekspozycji na ryzyko.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku metoda AIRB stosowana była do wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta dla:

- ekspozycji korporacyjnych mBanku,
- portfela detalicznych kredytów mBanku zabezpieczonych hipotecznie,
- ekspozycji mBanku z tytułu kredytowania specjalistycznego dla nieruchomości przychodowych (metoda IRB „slotting approach”),
- ekspozycji detalicznych mBanku niezabezpieczonych hipotecznie,
- ekspozycji detalicznych mBanku wobec mikrofirm zabezpieczonych hipotecznie,
- ekspozycji wobec banków komercyjnych,
- ekspozycji kredytowych spółki zależnej – mLeasing Sp. z o.o.,
- ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego w zakresie nieruchomości przychodowych w mBanku Hipotecznym S.A. – spółce zależnej mBanku (metoda IRB „slotting approach”).

Od 2021 roku mBank stosuje ograniczenia nadzorcze KNF (mnożniki) związane z zaleceniem po wdrożeniu Nowej Definicji Defaultu oraz nowego modelu LGD w zakresie portfela kredytów detalicznych w procesie kalkulacji łącznego współczynnika kapitałowego. Ograniczenia te zostały również uwzględnione w procesie kalkulacji łącznej kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem na koniec 2022 roku i będą miały one zastosowanie aż do odwołania.

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko Grupy mBanku na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła 88 034 372 tys. zł, w tym kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu ryzyka kredytowego, kredytowego kontrahenta stanowiła 76 769 209 tys. zł (31 grudnia 2021 roku odpowiednio: 95 738 983 tys. zł oraz 84 639 266 tys. zł).

Proces ICAAP i kapitał wewnętrzny

Wdrożony w Grupie mBanku proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, tzw. ICAAP ma na celu utrzymanie zasobów kapitałowych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka wynikającego z działalności Grupy mBanku.

Zasoby te są utrzymywane na bezpiecznym poziomie. Wartość funduszy własnych Grupy w podejściu regulacyjnym kształtuje się powyżej wartości wymaganej w celu pokrycia całkowitego wymogu kapitałowego Grupy wyznaczonego zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Podobnie w podejściu ekonomicznym zasoby kapitałowe, w postaci funduszy własnych oraz w postaci potencjału pokrycia ryzyka, kształtują się powyżej wartości kapitału wewnętrznego oszacowanego dla Grupy zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 roku w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Kapitał wewnętrzny Grupy mBanku na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 7 729 689 tys. zł (31 grudnia 2021 roku: 7 363 168 tys. zł).

Grupa mBanku S.A.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2022 rok

(w tys. zł)

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	31.12.2022	31.12.2021
Kapitał podstawowy Tier I	12 153 665	13 552 027
Fundusze własne	14 403 163	15 871 711
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem na ryzyko kredytowe, kredytowe kontrahenta, rozmycia oraz dostaw z późniejszym terminem rozliczenia:	76 769 209	84 639 266
- w tym przy zastosowaniu metody standardowej	24 358 501	24 649 286
- w tym przy zastosowaniu metody AIRB	50 845 791	59 985 177
- pozycje sekurytyzacyjne	1 560 845	-
- w tym kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu wkładu do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania	4 072	4 803
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko pozycji, ryzyko walutowe i ryzyko cen towarów	785 855	1 116 585
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne	10 150 954	9 502 228
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko korekty wyceny kredytowej	328 354	480 904
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	88 034 372	95 738 983
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	13,8%	14,2%
Łączny współczynnik kapitałowy	16,4%	16,6%
Kapitał wewnętrzny	7 729 689	7 363 168

FUNDUSZE WŁASNE	31.12.2022	31.12.2021
Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	13 927 757	14 894 738
Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	3 604 519	3 593 879
Zyski zatrzymane, w tym:	1 839 741	1 329 607
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	1 327 417	1 329 607
- uznany zysk netto Grupy mBanku za I kwartał 2022 roku	512 324	-
Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	7 329 744	8 817 499
Fundusze ogólne ryzyka bankowego	1 153 753	1 153 753
Kapitał podstawowy Tier I – korekty regulacyjne	(1 774 092)	(1 342 711)
Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	(45 879)	(45 753)
Wartości niematerialne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	(879 985)	(798 007)
Rezerwy odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne z tytułu instrumentów finansowych, które nie zostały wycenione według wartości godziwej	769 763	500 202
Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty	(174 277)	(214 366)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10%, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 CRR) (kwota ujemna)	(442 138)	(68 090)
Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	(1 215 015)	(1 178 753)
Zyski i straty wycenione według wartości godziwej, wynikające z własnego ryzyka kredytowego instytucji związanego z instrumentami pochodnymi będącymi zobowiązaniami	(14 306)	(5 472)
Inne korekty regulacyjne	227 745	467 528
Kapitał podstawowy Tier I	12 153 665	13 552 027
Kapitał dodatkowy Tier I	-	-
Kapitał Tier I (kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	12 153 665	13 552 027
Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	2 249 498	2 319 684
Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	2 249 498	2 319 684
Kapitał Tier II – korekty regulacyjne	-	-
Kapitał Tier II	2 249 498	2 319 684
Łączny kapitał (kapitał Tier I + kapitał Tier II)	14 403 163	15 871 711

Na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz na 31 grudnia 2021 Grupa mBanku uwzględniła w kalkulacji funduszy własnych, współczynników kapitałowych oraz wskaźnika dźwigni przepisy przejściowe dotyczące tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody w związku z pandemią COVID-19, zawarte w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/873 z dnia 24 czerwca 2020 roku zmieniającym rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i (UE) 2019/876 w odniesieniu do niektórych dostosowań w odpowiedzi na pandemię COVID-19 („przepisy przejściowe”).

Zaraportowane miary wyliczone z uwzględnieniem przepisów przejściowych oraz miary wyliczone bez uwzględnienia przepisów przejściowych przedstawiono w poniższej tabeli.

	31.12.2022		31.12.2021	
	Miary zaraportowane	Miary wyliczone bez uwzględnienia przepisów przejściowych	Miary zaraportowane	Miary wyliczone bez uwzględnienia przepisów przejściowych
Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	12 153 665	11 807 391	13 552 027	13 037 746
Kapitał Tier I (tys. zł)	12 153 665	11 807 391	13 552 027	13 037 746
Fundusze własne (tys. zł)	14 403 163	14 056 888	15 871 711	15 357 430
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (w %)	13,8	13,4	14,2	13,6
Współczynnik kapitału Tier I (w %)	13,8	13,4	14,2	13,6
Łączny współczynnik kapitałowy (w %)	16,4	16,0	16,6	16,0
Wskaźnik dźwigni (w %)	5,44	5,29	6,32	6,10

48. Zdarzenia po dniu bilansowym

■ Rezygnacja Członka Zarządu

W dniu 17 stycznia 2023 roku Pan Andreas Böger, Wiceprezes Zarządu ds. Finansów, złożył rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 30 kwietnia 2023 roku. Powodem rezygnacji są plany objęcia przez Pana Andreeasa Bögera funkcji Divisional Board Member Group Finance w Commerzbank AG.

■ Opinia Rzecznika Generalnego TSUE do sprawy związanej z kredytami hipotecznymi w CHF

W dniu 16 lutego 2023 roku została przedstawiona opinia Rzecznika Generalnego TSUE do sprawy C-520/21, przedmiotem której jest ustalenie, czy w przypadku unieważnienia umowy kredytowej strony, oprócz zwrotu pieniędzy zapłaconych w wykonaniu tej umowy oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty, mogą domagać się także jakichkolwiek innych świadczeń, w szczególności wynagrodzenia, odszkodowania, zwrotu kosztów lub waloryzacji świadczenia.

W zakresie roszczenia konsumenta Rzecznik wskazał, że „do sądu odsyłającego należy ustalenie, w świetle jego prawa wewnętrznego, czy konsumenci mają prawo dochodzić tego rodzaju roszczeń, oraz, jeżeli tak jest, rozstrzygnięcie o ich zasadności”. Jeśli jednak sąd krajowy uzna, że prawo krajowe daje konsumentowi możliwość domagania się od banku także dodatkowych świadczeń, to Dyrektywa 93/13 nie stoi temu na przeszkodzie. Do sądu odsyłającego należy zatem ustalenie, w świetle jego prawa wewnętrznego, czy konsumenci mają prawo dochodzić tego rodzaju roszczeń, oraz, jeżeli tak jest, rozstrzygnięcie o ich zasadności. Sądy krajowe mogą również skorzystać z przysługującej im kompetencji do oddalenia takiego powództwa, gdy stanowi ono nadużycie prawa.

W zakresie roszczeń banku wobec konsumenta Rzecznik Generalny dostrzega wprawdzie również, że „do sądu krajowego należy zasadniczo ustalenie, w świetle prawa wewnętrznego, czy bank (...) może dochodzić od konsumenta roszczeń wykraczających poza zwrot przekazanego kapitału kredytu i zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie”, uważa jednak, że nawet jeśli prawo krajowe dopuszczałoby takie roszczenia, to Dyrektywa 93/13 je wyklucza, gdyż z jej ogólnej systematyki wynika, że bardziej niż do zagwarantowania równowagi umownej pomiędzy prawami i obowiązkami stron umowy zmierza ona raczej do unikania naruszenia równowagi pomiędzy tymi prawami i obowiązkami ze szkodą dla konsumentów. Ponadto bank nie może czerpać korzyści gospodarczych z sytuacji powstałej na skutek własnego bezprawnego działania, zaś sankcja kredytu darmowego stanowi zwykły skutek uznania umowy kredytu za nieważną z mocą wsteczną po wykreśleniu z niej nieuczciwych warunków.

Opinia Rzecznika nie jest wiążąca dla TSUE, również nie wiąże sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. TSUE może podzielić stanowisko Rzecznika Generalnego, ale może również wydać wyrok odmienny inaczej interpretując Dyrektywę 93/13. W szczególności może w ogóle nie wypowiedzieć się w przedmiocie roszczeń banku, ponieważ postępowanie zawisłe przed sądem krajowym dotyczy wyłącznie „wynagrodzenia”, jakie miałyby być należne konsumentowi.

W związku z opinią Rzecznika Bank dokonał ponownej analizy założeń modelu przyjętych na potrzeby sporządzenia na datę bilansową szacunku wpływu ryzyka prawnego związanego ze sprawami sądowymi dotyczącymi klauzul indeksacyjnych w kredytach hipotecznych i mieszkaniowych w CHF oraz programem ugód, szczegółowo opisanych w Nocie 34 niniejszego sprawozdania finansowego. W ocenie Banku na datę bilansową nie występuje konieczność zmiany przyjętych założeń szacunku. Bank będzie oczekiwał na wyrok TSUE w tym zakresie, który spodziewany jest w drugiej połowie 2023 roku oraz późniejszy rozwój polskiego orzecznictwa. Zapadłe w tej sprawie orzeczenie może mieć istotne znaczenie dla kształtowania się linii orzeczniczej w sprawach kredytów indeksowanych walutą obcą. Znajdzie także swoje odzwierciedlenie w parametrach takich jak rozkład oczekiwanych wyroków czy scenariuszy determinując zachowania kredytobiorców w kierunku zawierania ugód lub składania pozwów. Nie można wykluczyć, iż takie przyszłe zdarzenia będą mogły mieć istotny wpływ na wielkość szacunku wpływu ryzyka prawnego związanego z kredytami hipotecznymi i mieszkaniowymi w CHF w przyszłości. Jeśli okresowy monitoring parametrów i założeń modelu wykaże potrzebę dokonania ich zmian, to zostaną one wprowadzone.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU MBANKU S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
28.02.2023	Cezary Stypułkowski	Prezes Zarządu	<i>(podpisano elektronicznie)</i>
28.02.2023	Andreas Böger	Wiceprezes Zarządu ds. Finansów	<i>(podpisano elektronicznie)</i>
28.02.2023	Krzysztof Dąbrowski	Wiceprezes Zarządu ds. Operacji i Informatyki	<i>(podpisano elektronicznie)</i>
28.02.2023	Cezary Kocik	Wiceprezes Zarządu ds. Bankowości Detalicznej	<i>(podpisano elektronicznie)</i>
28.02.2023	Marek Lusztyn	Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Ryzykiem	<i>(podpisano elektronicznie)</i>
28.02.2023	Adam Pers	Wiceprezes Zarządu ds. Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej	<i>(podpisano elektronicznie)</i>